

Perspectex

Uitgave van Perspectief, ChristenUnie-jongeren

3 e jaargang nr. 7 April 2002

Therapeutisch klonen

Politiek café

Klonen en genenmanipulatie

Minister Borst: "Wanneer een eicel niet is bevrucht met als doel het krijgen van een kind maar 'het onderzoek' als doel, dan is het geen leven"

Recht, rechtvaardigheid en gerechtigheid

De overheid dient te zorgen voor een toegankelijke, onafhankelijke en zuivere rechtspraak. Voor de christelijke politiek zijn recht en gerechtigheid, twee belangrijke kernwoorden. Straffen moeten voldoen aan de criteria vergelding, preventie en afschrikking, tevens moeten ze uitzicht bieden op resocialisatie.

Daarnaast dienen we elk individu, ver weg of dichtbij in zijn waarde te laten.

Werk aan de winkel

Het lijkt voorspoedig te gaan met de BV Nederland. Maar ondertussen zijn we terechtgekomen in een stressmaatschappij. Er moet ruimte komen en zijn voor het gezin, als belangrijkste sociaal verband in onze samenleving, familie, vrijwilligerswerk, ontspanning en culturele activiteiten. Economische belangen moeten in evenwicht zijn met andere belangen!

ROW (rest of world)

Verschillende onderdelen van de buitenlandse politiek dienen niet los van elkaar te worden gezien, ze vormen een geheel. Humanitaire politiek en het opkomen voor mensenrechten zijn net zo belangrijk als Europese samenwerking. De Bijbel spreekt van barmhartigheid en liefde voor de naaste en van vrede en gerechtigheid ten opzichte van andere landen. Het buitenlands beleid behoort door die noties gestempeld te zijn. Dit betekent onder andere uitbreiding van de ontwikkelingssamenwerking, eerlijke handel en conflictbeheersing.

12 Speerpunten voor de verkiezingen van 2002

- 1 De overheid investeert stevig in palliatieve zorg in plaats van in euthanasie
- 2 Abortus provocatus kan alleen toegelaten worden als het leven van de moeder wordt bedreigd
- 3 Het openbaar vervoer in de grote steden kost maximaal één Euro
- 4 Kilometerheffing wordt naar tijd en plaats gedifferentieerd ingevoerd
- 5 Nederland moet op korte termijn de CO² uitstoot verder beperken om ons klimaat te beschermen
- 6 De overheid moet voedselketens die vrij zijn van genetisch veranderde bestanddelen garanderen
- 7 Ex-studenten worden in gelegenheid gesteld om hun studieschuld weg te werken door het verrichten van gemeenschapstaken
- 8 Ouders ontvangen extra kinderbijslag in plaats van een subsidie voor kinderopvang
- 9 'Meer blauw op straat' werkt alleen als er ook 'meer toga's' in de rechtbank komen. Daarom wordt ook de rechterlijke organisatie verder versterkt
- 10 Vluchtelingen moeten zoveel mogelijk in eigen regio opgevangen worden zodat een spoedige terugkeer gestimuleerd en mogelijk gemaakt wordt
- 11 Het criterium godsdienstvrijheid wordt toegevoegd aan de set criteria voor ontwikkelingshulp die aangelegd worden om te bepalen of er in een land sprake is van een goed bestuur
- 12 De EU heet de toetredingslanden van harte welkom en aanvaardt daarbij ook de maatschappelijke consequenties

Zorg om de zorg

Perspectief staat voor een zorgsysteem dat te typeren is met de begrippen 'behoefte gestuurd', 'hoogwaardig', 'respect voor het leven' en 'sociaal'. Verandering is dus dringend noodzakelijk, want op dit moment is er meer zorg om de zorg, dan dat de zorg voor anderen gaat zorgen.

Milieubewust?!

Een verantwoord, evenwichtig en integraal milieubeleid vereist een radicale trendbreuk. Welvaart en consumptie zijn niet langer bepalend, maar welzijn, waarden en identiteit worden bepalend. De bijbelse principes van 'liefde voor de schepping', 'goed rentmeesterschap', 'genieten van genoeg' en 'opkomen voor het zwakke en verdrukte' zijn kenmerkend.

Wegwijs in de mobiliteit

Perspectief is voor een duurzaam mobiliteitsbeleid. Mobiliteit is geen absoluut recht. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar, maar een teveel aan mobiliteit zorgt dat mensen elkaar alleen maar in de weg zitten en het milieu belasten. Wees bewuster in de keus voor je vervoermiddel.

Perspectief

ChristenUnie-jongeren

www.perspectief.nu

'Ga je mee op campagne;
24, 25 en 26 april gaan wij het land in.
Bel 033-4226956 en meld je aan!'

voorwoord

Klonen en genenmanipulatie: een onderwerp dat (vooral) door Paars onder de aandacht is gekomen en waar verregaande voorstellen in zijn gedaan. Met de D'66 minster Borst voorop dreigen we in Nederland af te glijden naar een ethiek waarbij van God nog gebod wordt aangetrokken. In dit nummer hebben we veel onderwerpen die betrekking hebben op de activiteiten binnen Perspectief. Die activiteiten zijn legio en in elke regio. Jeuken je handen na alle lijsttrekkersdebatten, en de herkansingen daarvan, ook zo? Heb je na alle blunders van de afgelopen periode ook de neiging om je stem eens goed te laten horen? Wil je dat perspectief bieden waarvan iedereen zegt dat deze ontbreekt bij de andere partijen? Neem dan deel aan de activiteit van de partij waarbij je weet waarvoor je kiest. Kiezen voor eerlijkheid, duidelijkheid en recht. De stand van het aantal Perspectief leden staat momenteel op ruim 2400. Daarmee zijn wij, op de SGP jongeren na, de grootste politieke jongerenorganisatie in Nederland. Iets om trots op te zijn.

De gemeenteraadsverkiezingen zijn achter de rug. Met grote winst voor de ChristenUnie! Nu nog de Tweede Kamerverkiezingen. In zeer korte tijd na de verschijning van deze Perspex zal er een verkiezingsnummer worden uitgebracht. Een nummer vol met interviews, de stand van zaken na de gemeenteraadsverkiezingen en toelichtingen over de Kamerverkiezingen. Veel redactiewerk waarvoor wij inmiddels versterking hebben gekregen binnen de redactie. We noemen nu alleen de namen, een volgende keer stellen we ze aan jullie voor. Als eerste noemen we Simcha Looijen die al meerder keren voor Perspex zijn bijdrage leverde, daarnaast Henk ter Haar die Nederlands studeert, en uit het hoge Noorden verwelkomen we Wim Doddema. Welkom aan deze heren. We hebben nog meer redactieleden nodig en voor het evenwicht zou het wenselijk zijn als ook enkele dames zich voor Perspex willen inzetten. Allicht is er iemand die schrijverskwaliteiten heeft. Geef je dan op voor een plaats in de redactie.

We hebben een prachtige organisatie waar veel leden actief zijn. Dat geeft iets aan over de leden en dat geeft iets aan over de achtergrond van onze leden: niet alleen woorden maar vooral ook daden. Stemmen is dan ook wel het minste wat je kan doen. Stem niet alleen maar laat hem ook horen.

Wim Kruyswijk

RECTIFICATIE
De foto van Rob van Wijk in het vorige nummer is gemaakt door Gerard Til i.p.v. Foto Rufus

INHOUD

Er was eens.... een schaap genaamd Dolly	2
Deskundigen gezocht voor Denktank	7
Een zetel van het CDA is beter af bij de ChristenUnie	8
PERSPECTIEF GAAT OP VERKIEZINGSTOUR	16
CO₂₀₀₂: Van smog tot 'solar car'	18
30 nieuwe leden na politiek café Groningen	19
Een debat in Den Haag	20

Colofon

Perspex wordt uitgegeven door
Perspectief,
ChristenUnie-jongeren

Redactie:
Hoofdredacteur:
Wim Kruyswijk

Redactieadres:
Perspex
t.a.v. Wim Kruyswijk
Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 159
6828 BN Arnhem
tel.: 026 - 445 03 03
mob: 06 - 53333897
email: wkruyswijk@cs.com

Columnisten:
B.H. Wilders
C. Verkade

Fotografie:
Rufus de Vries

Informatie:
Perspectief
Puntenburgerlaan 91
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
tel: 033 - 422 69 51
fax: 033 - 422 69 68

Lidmaatschap:
tot 18 jaar 5 euro = 11 gulden
18-27 jaar 10 euro = 22 gulden
rest 15 euro = 33 gulden

Opzeggen van het lidmaatschap dient schriftelijk te gebeuren, tenminste vier weken voor het einde van het jaar.

Bestuur Perspectief:
voorzitter,
Bert Heuvelman
Puntenburglaan 91
postbus 439
3800 AK Amersfoort
secretaris;
Pieter van Eijsden

Internetadres:
www.perspectief.nu
www.ebate.nl

Vormgeving en druk:
Scholma Druk BV, Bedum

Er was ee genaamd

Er was eens... een schaap genaamd Dolly. Haar evenbeeld liep hier ook op aarde rond. Een tweeling? Nee, een kloon. Het 'sprookje' begon ergens in Schotland en niemand weet nu waar het allemaal eindigt. Na Dolly volgde de kloon van een

koe en daarna van nog een beest en nog een, enzovoort.

Intussen heeft wereldwijd alles en iedereen wat zichzelf christelijk noemt zich uitgesproken tegen het klonen. Gelukkig staan ze hierin niet alleen. De discussie spitst zich nu toe op het klonen van organen voor medische doeleinden. Is dit ook verkeerd. En waarom dan wel?

Om op deze vraag een duidelijk antwoord te kunnen geven zal men eerst een beeld moeten hebben hoe het fabriceren van deze organen in zijn werk gaat. Op de natuurlijke manier komen eicellen en de zaadcel met elkaar in aanraking en groeit er een kindje. Beide cellen bevatten het genetische materiaal van de man en de vrouw. Na een dag of vijf is er een vormloos klompje cellen ontstaan of te wel het embryo. Binnenin het embryo bevinden zich de stamcellen. Tijdens de verdere ontwikkeling en groei van het embryo veranderen de stamcellen in alle organen en lichaamsdelen die het embryo nodig heeft om levensvatbaar te zijn, van hart tot hersenen.

Door middel van de erfelijke structuur te veranderen zou men ziektes als Alzheimer of Parkinson uit de genenopbouw kunnen wissen

Wanneer er wordt geprobeerd om een mens te klonen verwijderd men het genetische materiaal uit een eikel en injecteert het materiaal van een donor. Wanneer het embryo in de baarmoeder zou worden gestopt bestaat theoretisch de kans dat het embryo zich zou ontwikkelen tot een levensvatbare kloon. Normaal is het genetisch materiaal van twee kanten aanwezig waardoor er een soort mix ontstaat van twee mensen. In dit geval is er het erfelijk materiaal van maar een kant aanwezig omdat het genetisch materiaal uit de eikel is verwijderd.

Therapeutisch klonen

Nu is het niet het doel van de meeste wetenschappers om een mens te klonen. Het gaat hen slechts om organen die ze kunnen gebruiken bij mensen waar deze ontbreken of niet goed functioneren. Te den-

vrouwelijke donor van eikel. b.v. overgebleven van IVF-behandeling

Eikel ontdaan van genetisch materiaal

bloedcellen, spierc

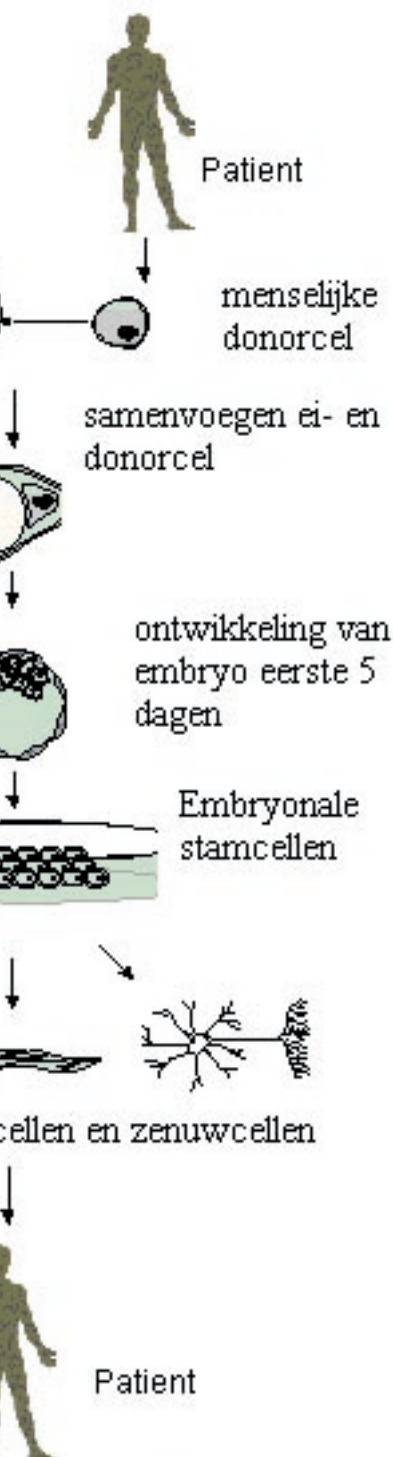

Onderzoeken afstotingspr falende stam worden uitg

illustratie: www.das-parlement.de

ns..... een schaap Dolly"

door Simcha Looijen

ken valt dan aan bijvoorbeeld een nieuwe nier of een nieuw hart voor iemand die dit nodig heeft. Om dit te bereiken worden de stamcellen uit het menselijk embryo verwijderd en verder gekweekt. Deze vorm van klonen voor medische doeleinden wordt 'therapeutisch klonen' genoemd.

Risico

Een andere discussie die gepaard gaat met de discussie over het kweken van organen is de vraag of men mag ingrijpen in de genetische opbouw van een mens om te voorkomen dat iemand met erfelijke ziektes wordt geboren. Door middel van de erfelijke structuur te veranderen zou men ziektes als Alzheimer of Parkinson uit de genenopbouw kunnen wissen. Of dit haalbaar is weet men niet. Hiervoor zou weer onderzoek moeten worden gedaan met stamcellen. Als tegenargument wordt hier ook weer genoemd dat deze stamcellen zouden worden

In het rapport-Fiori wordt voorgesteld ook het onderzoek op restembryo's uit te sluiten van Europese financiering. Voorstanders hiervan kregen het verwijt dat zij tegen het genezen van mensen zijn

gewonnen uit embryo's. Een tweede argument tegen deze methode is dat men niet weet wat de gevolgen op lange termijn zijn. Prof.dr.ir. E. Schuurman, Eerste Kamerlid voor de ChristenUnie en verbonden aan het Lindeboom Instituut, Centrum voor medische ethiek, zegt: „We weten nu nog niet wat de gevolgen zijn. Er worden enorme risico's genomen. Men gaat aan de bouwstenen van de schepping zitten en we weten niet wat de gevolgen op lange termijn zijn.”

Het grote bezwaar tegen deze methode is dat men de stamcellen verkrijgt uit menselijke embryo's die zijn overgebleven bij bijvoorbeeld een IVF-behandelingen. Bij een IVF-behandeling worden meerdere embryo's gekweekt waarvan er uiteindelijk slechts één daadwerkelijk bij de vrouw in de baarmoeder wordt gezet. De hele discussie draait erom of je een menselijk embryo mag gebruiken om stamcellen te winnen. Voorstanders bepleiten dat de stamcellen worden gebruikt om organen te kweken die andere mensen het leven kunnen redden. Tegenstanders

ers verwachten geen problemen, maar stamcellen kunnen niet worden gesloten.

FOTO'S RUFUS

wijzen naar alternatieve methodes om stamcellen te winnen. Bijvoorbeeld het winnen van stamcellen uit beenmerg van volwassenen. Professor Joep Geraedts, verbonden aan de Universiteit van Maastricht op het gebied van celbiologie en genetica, zegt: „Ook dit alternatief is veelbelovend, maar ook hierbij zal nog veel onderzoek nodig zijn. Het is te vroeg om een uitspraak te doen.”

„Nu is het zo dat er gebruik wordt gemaakt van embryo's terwijl men ook gebruik kan maken van stamcellen van volwassenen, beenmerg bijvoorbeeld. Op het gebied van therapeutisch klonen met embryo's is tot nu toe nog geen enkel succes behaald.”

Politiek

In de nationale en internationale politiek wordt er hevig op los gediscussieerd hoe om te gaan met klonen. Groot-Brittannië heeft als eerste een wet aangenomen waardoor het is verboden om mensen te

klonen. De meeste landen, waaronder de V.S. en Australië, hebben intussen het voorbeeld van Groot-Brittannië gevolgd. Geen wolkje aan de lucht voor degenen die bang zijn om binnenkort hun evenbeeld tegen te komen. Of toch wel? Ergens in de lucht vormt zich een regenwolkje in de persoon van de Italiaanse vrouwenarts Antiori, die er al eens in is geslaagd om een vrouw van 62 een kind te laten krijgen. Volgens eigen zeggen is hij al begonnen met inbrengen van gekloonde embryo's bij 200 vrouwen. Hij zegt hiervoor dezelfde techniek te gebruiken als die bij het gekloonde schaap Dolly. Onder collega's is Antiori hevig bekritiseerd maar volgens Professor Joep Geraedts moet Antiori wel degelijk serieus genomen worden. Antiori is er al eerder in geslaagd een bejaarde vrouw een gezonde baby te laten krijgen. Dit toont aan dat hij behoorlijke vaardigheid heeft in de medisch geassisteerde voortplanting, want anders lukt dat niet.

Afwijking

De discussie of een mens mag klonen is haast over. De meeste partijen zijn het er over eens dat je een mens niet mag klonen. Volgens Geraedts zijn er ook risico's verbonden aan klonen. Een gekloond kind zou afwijkingen of ziektes kunnen krijgen of al bij de

geboorte kunnen overlijden. Of dit de plannen van mensen als Antiori zal tegenhouden is op dit moment koffiedik kijken. Prof. dr. ir. E. Schuurman beaamt dit wanneer hem gevraagd wordt of de ontwikkelingen op het gebied van therapeutisch klonen zijn tegen te houden: „Nee, waarschijnlijk niet. Maar we hebben wel een goed argument in handen met het gebruik van volwassencellen.”

Fiori

In het Europees Parlement is onlangs aan de hand van het rapport-Fiori de hele discussie gevoerd of men embryo's die over waren van IVF-behandelingen gebruiken om stamcellen te winnen. In het rapport-Fiori wordt voorgesteld ook het onderzoek op restembryo's uit te sluiten van Europese financiering. Voorstanders hiervan kregen het verwijt dat zij tegen het genezen van mensen zijn. Zij zouden de mogelijkheden voor het genezen van mensen met een niet goed functionerend orgaan blokkeren.. Prof.dr. ir. E. Schuurman is het hier niet mee eens en wijst op de alternatieven: „Nu is het zo dat er gebruik wordt gemaakt van embryo's terwijl men ook gebruik kan maken van stamcellen van volwassenen, beenmerg bijvoorbeeld. Op het gebied van therapeutisch klonen met embryo's is tot nu toe nog geen enkel succes behaald.” Geraedts is het hier mee eens en noemt het ook uitgesloten dat dit voorlopig gebeurt omdat een orgaan uit meerdere celtypen bestaat.

Veronderstelling

Een belangrijk argument voor veel partijen uit sociaal-democratische en liberale hoek om toch te stemmen voor subsidie voor onderzoek op embryo's is de veronderstelling dat langs de weg van onderzoek op menselijke embryo's er eerder en betere resultaten worden bereikt dan wanneer men onderzoek zou doen met stamcellen die zijn gewonnen uit bijvoorbeeld het beenmerg van volwassenen. En ook binnen de christen-democraten, de grootste fractie in het

Europees Parlement, zijn veel voorstanders te vinden voor het onderzoek op embryo's.

Waarom geen embryo's gebruiken die toch al dood zijn? Tegenstanders van deze methode noemen het 'consumptief gebruik van een potentieel mens' en verwijzen weer naar de alternatieve manier om stamcellen te winnen. Om het allemaal nog ingewikkelder te maken kwam ook D66-Europarlementarier Lousewies van der Laan, bezig met haar kruistocht tegen alles wat christelijk is, langs die haar christelij-

Volgens de SGP, ChristenUnie en het CDA is elk embryo vanaf het prilste begin menselijk leven en moet als zodanig ook beschermd worden. Voor minister Borst bepaald de reden waarom een eikel wordt bevrucht of een embryo leven is

ke collega's weer verweet dat zij het 'monopolie van de ethiek' opeisen.

Uiteindelijk werd met ruime meerderheid besloten dat er Europese subsidies beschikbaar komen voor wetenschappelijk onderzoek met behulp van stamcellen, die afkomstig zijn van restembryo's. Het klonen van embryo's om stamcellen te verkrijgen werd door een kleine meerderheid uitgesloten van financiering. Dit komt er dus op neer dat men alleen embryo's die toch al over waren van IVF-behandelingen en mogelijk abortussen mag gebruiken voor het winnen van stamcellen

Klonen in Nederland

In de Tweede Kamer is er oktober vorig jaar in de regering gesproken over de stellingname die Nederland moet aannemen op het gebied van therapeutisch klonen. Besloten werd dat er een voorlopig verbod op het kweken van embryo's speciaal voor

onderzoek komt. Dit verbod zou moeten worden opgeheven wanneer wetenschappelijke ontwikkelingen dat wenselijk maken. Deze ontwikkelingen houden in dat er binnen drie jaar een aannemelijke kans

“Men gaat aan de bouwstenen van de schepping zitten en we weten niet wat de gevolgen op lange termijn zijn”

bestaat dat er door middel van therapeutisch klonen een oplossing wordt gevonden tegen ziektes als Parkinson en Alzheimer. Het verwijt vanuit de christelijke oppositie is dat wanneer dit verbod inderdaad wordt opgeheven Nederland zich niet zou houden aan het in 1997 door de Raad van Europa opgestelde ‘Verdrag voor de rechten van de mens en biogeneeskunde.’ In dit verdrag wordt gesteld dat het is verboden is om menselijke embryo’s te maken voor onderzoeksdoeleinden.

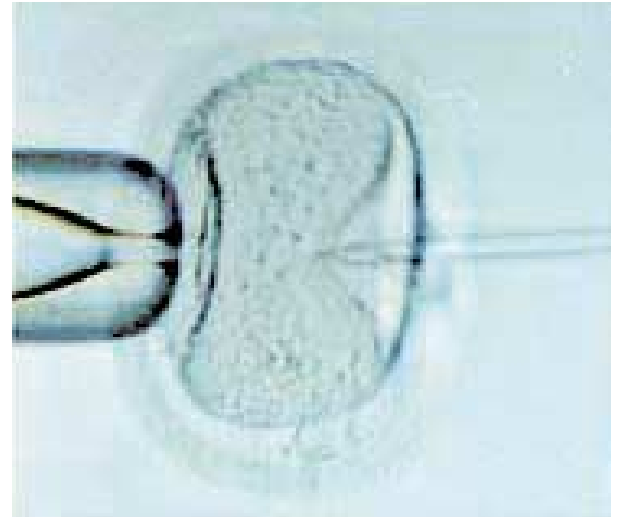
De wet, die nog wel door de Eerste Kamer moet worden goedgekeurd, verbiedt het klonen van mensen. Ook het tot stand brengen van mens-diercombinaties en toepassen van technieken voor geslachtskeuzes is verboden. De wet regelt wel dat embryo’s die zijn overgebleven na reageerbuisbevruchting onder strikte voorwaarden mogen worden gebruikt voor onderzoek.

Te ver

De kern van het debat spitste zich toe op de vraag of een embryo nu menselijk wezen is.

Prof. Geraedts zegt: „Een menselijk embryo is naar mijn mening vanaf het moment waarop het ontstaat, en dat is kort na de innesteling een mens maar pas een echt menselijk wezen wanneer het meest belangrijke gaat functioneren namelijk de hersenen en dan nog meer speciaal het bewustzijn. Ik zou niet durven zeggen wanneer dat het geval is.”

Volgens de SGP, ChristenUnie en het CDA is elk embryo vanaf het prilleste begin menselijk leven en moet als zodanig ook beschermd worden. Voor minister Borst bepaald de reden waarom een eicel wordt bevrucht of een embryo leven is. Wanneer een eicel niet is bevrucht met als doel het krijgen van een

kind maar ‘het onderzoek’ als doel, dan is het geen leven, vindt Borst. Dit ging zelfs Groen Links te ver en deed haar besluiten tegen de wet te stemmen. In Nederland zijn er niet genoeg ‘restembryo’s’ voor de onderzoekers om hiermee lang vooruit te kunnen. De Gezondheidsraad had minister Borst daarom geadviseerd om, net als in Engeland, het speciaal kweken of klonen van embryo’s toe te staan. Zover wilde het kabinet niet gaan. Het wetsontwerp werd uiteindelijk met ruime meerderheid aangenomen door alle fracties min Groen Links min de Christelijke fracties.

“In het verdrag voor de rechten van de mens en biogeneeskunde wordt gesteld dat het verboden is om menselijke embryo’s te maken voor onderzoeksdoeleinden”

Wie heeft het recht om te doden?

Is therapeutisch klonen verkeerd? De vraag die in de inleiding van dit artikel werd gesteld. Wel als men leven moet doden om leven te redden. De psalmdichter schrijft in psalm 139:16 het volgende: „U zag mij toen ik nog geen vorm had en mijn dagen waren al vastgesteld, al geschreven in uw boek voor er een enkele was aangebroken.” Dat de psalmdichter het hier over zichzelf als embryo heeft wordt duidelijk uit vers 13 waarin hij het heeft over God die hem in de moederschoot weefde. Wat verder duidelijk wordt uit deze psalm is dat God voor elk van ons een plan heeft in ons leven. Niemand heeft voor een ander het recht te beslissen dat Gods plan in zijn leven niet door mag gaan.

De Denktank leeft!

Sinds ongeveer een jaar heeft Perspectief een Denktank. Deze Denktank bestaat uit ongeveer 35 mensen die zich intensief bezig houden met verschillende inhoudelijke onderwerpen. Het belangrijkste werk van de Denktank is o.a. het schrijven van het politieke programma van Perspectief. Nu dat voor de komende periode af is vroegen we ons af wat de Denktank nog meer kan betekenen voor Perspectief.

De commissie Politieke Verdieping (PV), die bestaat uit Marcel Benard, Mulya van Roon en Matthijs de Vries, heeft zich in november en december hierover gebogen en is met een plan van actie gekomen. Het plan voor het nieuwe jaar houdt in dat we gaan werken met projectgroepen. Deze projectgroepen zijn gevormd rond bepaalde thema's. Voorlopig zijn er werkgroepen rond de thema's Onderwijs, Europa, Christelijke Politiek, Landbouw en Volksgezondheid. Later dit jaar wordt er ook een projectgroep Lokale Politiek opgericht. Wat doet nu zo'n projectgroep? Het doel van een projectgroep is om leden in staat te stellen zich samen met andere leden met dezelfde interesses te verdiepen in diverse politieke thema's. Uiteindelijk zal elke projectgroep komen met een boekje waarin hun thema wordt uiteengezet. Zo'n boekje kan dan worden opgenomen in de Scriptareeks. Scripta is een verzameling boekjes waarin Perspectief politieke thema's behandelt. Tot op heden is er een deel verschenen: Hart voor Groen. Dit jaar komen daar dus vier of vijf boekjes bij. Deze worden geschreven door de verschillende projectgroepen.

Hoe werkt een projectgroep?

Een projectgroep staat altijd in contact met de commissie PV. In deze commissie is een van de leden het

aanspreekpunt van de projectgroep. De projectgroep heeft een coördinator die verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van het project. Wanneer een projectgroep van start gaat krijgt hij een instructie mee waarin het thema begrensd wordt en de minimumeisen voor het project instaan. Daarbinnen heeft de projectgroep de vrijheid om het project helemaal zelf in te vullen. De projectgroep bepaalt dus zelf hoe en met wat voor deelthema's hij aan de slag wil. Er zijn naast het schrijven van een Scripta ook andere dingen die een projectgroep kan doen. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan het schrijven van een opinieartikel in Ebate of een landelijk dag- of vakblad. Daarnaast gelden de leden van de projectgroep als 'deskundigen' op hun thema en kunnen ze bijvoorbeeld Perspectief vertegenwoordigen in fora of in de pers.

Interesse?

Al met al gebeurt er dus een heleboel in deze tak van de organisatie van Perspectief. We kunnen echter altijd meer mensen gebruiken! In het bijzonder voor de projecten Landbouw en Volksgezondheid zoeken we nog mensen die de projectgroepen willen versterken. Daarnaast zouden we het prachtig vinden als er meer mensen zijn die zich voor een nieuw project in willen doen. Als je interesse gewekt is en je mee wilt doen, geef je dan op bij: Marcel Benard (0180-320293 / 06-48186059 / marcel.benard@12move.nl). Aarzel niet, want we kunnen alle hulp gebruiken!

Kritisch

We willen hierbij ieder lid van Perspectief oproepen om de werkzaamheden van de Denktank kritisch te blijven volgen. Hou ons in de gaten en discussieer mee! Dat kan op het Internetforum op www.Perspectief.nu en bijvoorbeeld een bijdrage in Ebate. Alleen wanneer iedereen ons in de gaten houdt, kunnen we ons werk ook zo doen, dat we echt het geluid van de vereniging uitdragen. Wanneer je het bijvoorbeeld niet eens bent met standpunten uit het politiek programma, laat het ons weten. Dien als wij je niet kunnen helpen een motie in op het congres en ga het gesprek aan met andersdenkenden. Op deze manier blijft Perspectief een vereniging door de leden.

Minster Borst bij de behan

'Het is aan de ouders om te bepalen of ze voldoende draagvlak hebben om de opvoeding van een kind met een bepaalde ziekte aan te kunnen.

Kort geleden vond de behandeling plaats van het wetsvoorstel Wet houdende regels inzake handelingen met geslachtscellen en embryo's (Embryowet) (27423). Een klein deel van die behandeling, waarbij Minister Borst ingaat op vragen die werden gesteld door leden van de

Tweede Kamer.

Minster Borst: De heer Rouvoet vindt de formulering van het kabinet inzake de geslachtskeuze te ruim. Hij vroeg of ik daarop in tweede termijn wilde terugkomen. Inzake de kwestie van levensbedreigende ziekten of zeer ernstige, maar niet levensbedreigende ziekten heeft het kabinet er geen principieel bezwaar tegen als men, als een geslachtsgebonden ernstige, zij het niet-dodelijke ziekte in de familie voorkomt, probeert te voorkomen dat zo'n kind wordt geboren door een kind van het andere geslacht geboren te laten worden. Door gebruik te maken van sperma- of embryoselectie zou in dat geval abortus provocatus kunnen worden voorkomen.

Mevrouw Van Vliet heeft voorgesteld de zin over de sociale omgeving te schrappen. Gisteravond spraken wij daar ook al over naar aanleiding van het verslag en de memorie van toelichting waarin wordt aangegeven dat de beoordeling van wat als ernstige aandoening moet worden beschouwd, mede afhankelijk is van de omgeving waarin iemand opgroeit en leeft. Mijn uitleg van gisteren hoef ik niet meer te herhalen. De memorie van toelichting kan ook niet meer worden gewijzigd. Ik wil wel nogmaals benadrukken hoe die zinsnede gelezen moet worden en de context ervan aangeven. Deze wets-behandeling maakt, zoals wij weten, straks ook deel uit van de wet. Het gaat om de indicatiestelling voor met name pre-implantatie genetische diagnostiek (PGD). Het debatje gisteren vond ook plaats naar aanleiding van het onderwerp geslachtskeuze. In het wetsvoorstel wordt een uitzondering gemaakt op het verbod van geslachtskeuze, in het geval van een ernstige geslachtsgebonden erfelijke aandoening. Die uitzon-

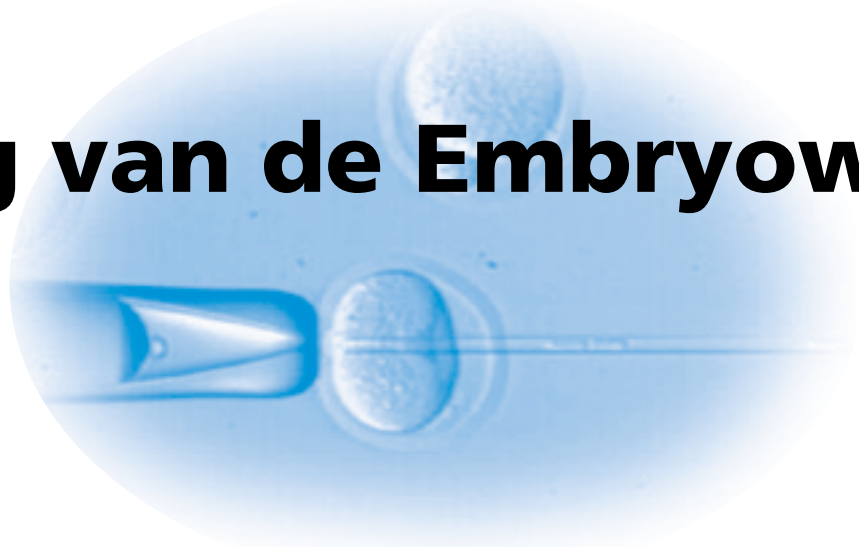
FOTO'S RUFUS

dering speelt een rol als PGD toegepast wordt voor het opsporen van geslachtsgebonden aandoeningen waarvan de afwijking op genniveau nog niet is vast te stellen. Dat zal in de toekomst zeker mogelijk worden. Nu kunnen via PGD enkele geslachtsgebonden aandoeningen alleen nog maar voorkomen worden door inderdaad het geslacht van de embryo's te bepalen. In de nota naar aanleiding van het verslag en memorie van toelichting is gesteld dat voor het begrip "ernstig" geen absolute maat kan worden gegeven omdat in het ene geval een handicap vstrekkender consequenties kan hebben dan in het andere. Gisteren heb ik al aangegeven dat er geen lijstjes zijn van dat soort ernstige aandoeningen en die willen wij ook niet. De beslissing of er een verzoek tot dit soort pre-implantatie diagnostiek zal worden gedaan, ligt namelijk bij de ouders. Het is niet aan ons om daarin een rangorde of scheiding in aan te brengen. Het is aan hen om te bepalen of ze voldoende draagvlak hebben om de opvoeding van een kind met een bepaalde ziekte aan te kunnen. Het gaat dan vaak om situaties waarin er al een kind met zo'n aandoening in het gezin is, zodat de ouders echt wel weten waarover ze het hebben en wat het voor henzelf en het gezin betekent. Daarnaast wordt natuurlijk altijd door ouders het lijden van het kind zelf als argument naar voren gebracht. Vaak worstelen ze met, of beter gezegd, lijden ze onder de vraag

deling van de Embryowet:

vlak hebben

n te kunnen'

wie er als zij er straks niet meer zijn op dezelfde liefdevolle manier voor het kind zullen zorgen. Er kunnen diverse argumenten zijn, waarbij soms het ene zwaarder weegt dan het andere. Dat kan niet in regeltjes worden vastgelegd. Het kabinet heeft ook hier echter een zekere ruimte willen scheppen.

De heer Rouvoet (ChristenUnie): De minister noemt in één adem de reikwijdte van de uitzondering en de methode waarmee de geslachtskeuze eventueel kan plaatsvinden. Ik hecht eraan op te merken dat ik, voorzover ik al mee kan gaan in de uitzondering op het verbod op geslachtskeuze, de methode niet irrelevant vindt. Ik heb moreel geen bezwaren tegen spermaselectie, maar wel tegen de pre-implantatie diagnostiek. Ik heb overigens begrepen dat spermaselectie als minder betrouwbaar wordt gekwalificeerd. Veel belangrijker is echter de uitzondering die wordt gemaakt. Ik dank de minister voor haar uitvoerige, genuanceerde toelichting. Mijn bezwaar tegen haar redenering is dat de ernst van de aandoening gerelateerd wordt aan de sociale omgeving. Je kunt voor of tegen het relateren van de keuze aan de draagkracht van de ouders zijn. Ik ben daartegen. Nu wordt echter de vraag of de ouders het aankunnen, gekoppeld aan de ernst van de aandoening en dat lijkt mij gevaarlijk.

Minister Borst-Eilers: Ik heb alleen de bedoeling willen toelichten van de passage over de sociale omgeving. Daarbij denken wij aan het gezin. Wij vragen ons af hoe het met een kind met zo'n ziekte in dat gezin zou gaan. Maar meer dan een toelichting is het niet, want wij zullen hierover van mening blijven verschillen, vrees ik.

De heer Rouvoet (ChristenUnie): Voorzitter. Het is niet alleen een verschil van mening; het gaat mij vooral om de redenering. In die redenering zou je kunnen concluderen dat wij in de situatie waarin wij te maken hebben met twee embryo's of twee foetussen met dezelfde aandoening, tot het oordeel kunnen komen dat het ene geval ernstiger is dan het andere, omdat de sociale omgeving een andere is. Dat kan toch niet de conclusie zijn als wij over de ernst van de aandoening zelf spreken?

Minister Borst-Eilers: Over de ernst van de aandoening kan natuurlijk geen verschil van mening

bestaan, maar het oordeel van de ouders over de vraag of een kind met zo'n ernstige aandoening in hun gezin geboren zou kunnen worden is een andere kwestie. Het ene ouderpaar staat wellicht heel anders tegenover het lijden bij dezelfde ernstige aandoening dan het andere. Wij kunnen mensen natuurlijk niet opleggen om over alles hetzelfde te denken. Maar de ernst van de aandoening is gewoon bij wijze van spreken een medische diagnose.

De heer Rouvoet (ChristenUnie):

Dan wil ik de volgende conclusie trekken, omdat hierover misverstanden bestonden en omdat ons van verschillende kanten verontruste geluiden bereikten. Als het losgekoppeld wordt van de omschrijving "de ernst van de aandoening" is het misverstand in de nota naar aanleiding van het verslag wat mij betreft de wereld uit, los van het feit dat ik het er niet mee eens ben, maar dat is vers twee.

Minister Borst-Eilers: Dan de kwestie van definities die eenduidiger zouden moeten zijn. Bij de schriftelijke behandeling zijn uitgebreide definities gegeven. Op zichzelf is een embryo in het allereerste stadium een cel, maar ook een mens in wording. Het zijn verschillende manieren om het te omschrijven, maar zij zijn niet strijdig.

Mevrouw Ross-van Dorp (CDA): Is de minister er wel van overtuigd dat de wetenschappelijke definities die gehanteerd worden, ook de definities uit andere wetten, volstrekt op elkaar aansluiten? Zou zij willen onderzoeken of al die definities met elkaar sporen?

Minister Borst-Eilers: Ik wil u toezeggen om dat na te zien in alle wetten waarin over deze onderwerpen gesproken wordt. Het is natuurlijk altijd mogelijk om die definities via eenvoudige wijzigingen gelijk te stellen. Voor zover wij dat tussen gisteren en vandaag hebben kunnen bekijken, zagen wij geen problemen. Maar als u ze wel ziet, is er zeker reden om er nog eens rustiger naar te kijken. Ik ben blij met de woorden waar de heer Rouvoet mee afsloot. Ik begrijp dat hij het wetsvoorstel niet kan steunen, maar hij heeft gezegd dat hij wegen zal zoeken om een positief oordeel over enkele onderdelen tot uiting te brengen..... enz.

De complete tekst is te vinden via www.parlement.nl

Maatschappijleer jij en ik, samen

Het vak maatschappijleer blijft bestaan! Staatssecretaris Adelmund is gezwicht voor de argumenten van de Kamer, voor de noodoproep van de docenten van het vak en voor de mening van alle politieke jongerenorganisaties samen. Perspectief is daar oprecht ontzettend blij mee.

Maatschappijleer is het vak waarin leerlingen, als het goed is, geleerd wordt dat ze onderdeel zijn van een groter geheel, een samenleving met heel veel rader-tjes en moertjes die samen toch één geheel zijn. En waar je onderdeel van bent, daar heb je ook een

Maatschappijleer is niet, zoals vaak gezegd wordt een 'ouwehoervak', maar een vak die hoort bij je algemene vorming

bepaalde verantwoordelijkheid voor. Het minimale daarvan is, is dat je je bewust bent van dat grotere geheel. Bij maatschappijleer kom je in aanraking met problemen die ontstaan in zo'n samenleving; het integratievraagstuk, drugsproblematiek of de problemen van de landbouw. Noem het maar op, politiek dus.

Jazeker, politiek! We kunnen het maar niet vaak genoeg herhalen; politiek is geen ver van je bedshow, het is niet een grijze vergaderzaal in Den Haag, maar het gaat over je irritatie over de treinen, het aantal postkantoren bij jou in het dorp, de ruwe afslachting van je hele veestapel, de rellen als je naar

FOTO'S RUFUS

een potje voetbal gaat kijken, de personeelsproblemen die je dagelijks tegenkomt als je in de zorg werkt, en ook het pakket vakken wat je op school krijgt. Jij en ik, wij samen, wij zijn dus politiek. En dat is wel iets anders dan een ver van je bed show.

Mogen we in christelijke politiek ophouden bij een christelijk humanistische mentaliteit, of moeten we daarbij ook de bron en het fundament durven aangeven?

er;

zijn we politiek

'Een beetje dom'

Een vak als maatschappijleer is onmisbaar. Een stukje bewustwording, maar ook een stuk inzicht in die complexiteit van de samenleving, worden je geleerd bij dit vak. Maatschappijleer is niet, zoals vaak gezegd wordt een

In het verkiezingsprogramma van het CDA komen wij Gods Woord niet meer tegen

'ouwehoervak', maar een vak die hoort bij je algemene vorming. Juist daarom was het ook zo raar dat de politiek zelf, in dit geval staatssecretaris Adelmund, dit vak wilde beperken in tijd en inrichting. Het is niet alleen raar, maar ook ondoordacht, onlogisch en minstens 'een beetje dom'.

CDA

Een tijdje geleden heb ik een artikel geschreven voor het ND. Strekking van dat artikel was dat ik me afvroeg wat er van de principes van het CDA over blijven als ze weer in de regeringsbanken aanschuiven. Het was duidelijk dat niet iedereen er net zo als ik over dacht. Er werd me o.a. stemmingmakerij verweten, wat misschien nog wel terecht is ook. Maar ik heb wel één heel belangrijk zorgpunt bij het CDA die iets verder gaat dan het propagandistisch weghebben van het CDA; Het CDA steekt niet onder stoelen of banken waar ze voor wil staan, zorg voor elkaar, bescherming van het gezin en waarden en normen waar we elkaar op aan mogen en moeten spreken. Dat laatste kwam duidelijk naar voren toen Balkenende aangaf dat de multiculturele samenleving wat hem betreft geen doel op zich hoeft te zijn. Volgens hem moeten we duidelijker en rigider zijn in wat wij verwachten van mensen die in ons land (willen) integreren; 1. het spreken van de Nederlandse taal, 2. het eerbiedigen, naleven en respecteren van de Nederlandse rechtsorde en 3. aanpassing aan het Nederlandse waarden en normenpatroon.

Holle koers

Het waarden en normenpatroon wat Balkenende vervolgens aangaf; o.a. respect en tolerantie voor elkaar, zorg voor elkaar, lijkt zo weggelopen te kunnen zijn uit een publicatie van de ChristenUnie, maar er is één belangrijk verschil; daar waar de ChristenUnie ook de bron van de waarden en normen die zij voorstelt aan willen halen,

namelijk God zelf zoals dat in zijn Woord o.a. in de Tien geboden en de Bergrede naar voren komt, daar laat het CDA dat pertinent achterwege. Dat is het grote verschil tussen de ChristenUnie en het CDA. In het verkiezingsprogramma van het CDA komen wij Gods Woord niet meer tegen. De feitelijke uitwerking kan dan 'in concreto' heel erg lijken op een christelijke levenshouding, maar het is in feite veel meer humanistisch mensgericht.

Mogen we in christelijke politiek ophouden bij een christelijk humanistische mentaliteit, of moeten we daarbij ook de bron en het fundament durven aangeven? Dat is de vraag die ik aan het CDA zou willen stellen. Het gevolg is namelijk, dat een christelijk humanistische politieke koers in feite een holle koers is die, wanneer de omstandigheden dat vragen, gemakkelijk omgelegd kan worden. En dat

Bij maatschappijleer kom je in aanraking met problemen die ontstaan in zo'n samenleving; het integratievraagstuk, drugsproblematiek of de problemen van de landbouw

hebben we in het verleden zien gebeuren bij het CDA. En vandaar ook mijn kritische houding richting het CDA.

Ik spreek en hoor tegenwoordig veel jongeren die er aan denken om op het CDA te stemmen. Mag ik jullie uitdrukkelijk oproepen om dat niet te doen! Die zetel van het CDA is beter af bij de ChristenUnie. Zij weten er wel raad mee!

Bert Heuvelman

HOUVAST.NL

Volkshuisvesting, Ruimtelijke O

door Frank Visser

Het is een taak van de overheid om te zorgen dat alle burgers voldoende woongelegenheden worden geboden. De overheid dient daarbij sturend op te treden zodat maatwerk wordt geleverd per regio. Ondanks leegstand in delen van het land is er nog steeds een tekort in de Randstad. Zowel in nieuwbouwwijken als in vernieuwde stadswijken moet plaats blijven voor een gevarieerde bevolkingssamenstelling.

FOTO'S RIJUS

Het is een taak van de overheid om te zorgen dat alle burgers voldoende woongelegenheden worden geboden

Leefbaar

Ruimte wordt steeds schaarser. Nederland is niet vol, maar om het land in de toekomst leefbaar te houden dient er een zorgvuldige afweging plaats te vinden tussen de verschillende ruimtelijke claims. Het ruim-

Het politiek programma van Perspectief is vastgesteld en heeft als titel Houvast.NL gekregen. In de komende nummers van Perspex vind je in deze rubriek een samenvatting van één van de hoofdstukken uit dit programma. In dit nummer: volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu.

stedelijke herstructurering, meervoudig ruimtegebruik en hoogwaardige architectuur dienen te bevorderen dat woon- en leefruimte zoveel mogelijk binnen bestaande stedelijke grenzen wordt gevonden. De voorraad sociale huurwoningen dient op peil te blijven. Er dienen meer goedkope woningen voor starters op de woonmarkt beschikbaar te komen. De bevordering van energie- en waterbesparing en duurzaam materiaalgebruik in de gebouwde omgeving moet een minder vrijblijvend karakter krijgen, evenals de toepassing van zonne-energie.

Ordening en Milieubeheer

Ruimte wordt steeds schaarser. Nederland is niet vol, maar om het land in de toekomst leefbaar te houden dient er een zorgvuldige afweging plaats te vinden tussen de verschillende ruimtelijke claims

telijk ontwikkelingsbeleid moet aansluiting zoeken bij het karakter van landschappen en steden. Ruimtelijke ontwikkeling vraagt om integrale afweging van sociale, culturele en natuurlijke aspecten en is daarmee primair een politieke aangelegenheid. In het ruimtelijk beleid moet gekozen worden voor eigen verantwoordelijkheid en samenwerking waar het kan en voor krachtig overheidsingrijpen waar het moet. Ruimtelijke ordening gaat over de toekomstige inrichting van ons land en is daarom belangrijk voor jongeren. Zij dienen dan ook specifiek betrokken te worden bij het nadenken over de toekomstige inrichting van ons land.

'Meer, meer, meer'

De almachtige God heeft de mens de opdracht gegeven om de aarde die Hij geschapen heeft te beheren en voor de aarde te zorgen als goede rentmeesters. Het is niet goed wanneer de rust en de schoonheid

Wij hebben de taak om te zorgen dat ook toekomstige generaties nog kunnen leven en werken op de aarde. De overheid moet ook opkomen voor hun belangen

van het landschap en de zuiverheid van het milieu worden opgeofferd aan onbegrensde behoeftebevrediging. De tegenwoordige milieuproblemen zijn een logisch gevolg van ons westerse denk- en leefpatroon, dat draait om 'meer, meer, meer'. Een verantwoord, evenwichtig en integraal milieubeleid vereist een radicale trendbreuk, waarbij welzijn, waarden en identiteit bepalend zijn. Wij hebben de taak om te zorgen dat ook toekomstige generaties nog kun-

nen leven en werken op de aarde. De overheid moet ook opkomen voor hun belangen. Het is de hoogste tijd om de 'groene woorden' om te zetten in 'groene daden'. Uitgangspunten voor een goed milieubeleid zijn het principe dat de vervuiler betaalt en het zogenaamde voorzorgbeginsel.

Grenzen

Als laaggelegen, dicht bevolkt en hoogproductief land zou Nederland het voortouw moeten nemen om bindende internationale klimaatafspraken na te streven en na te leven. Nederlandse bijdragen aan uitstootbeperkingen elders zijn ongeloofwaardig als we ons niet eerst inspannen om de uitstoot in eigen land te minimaliseren. Nederland moet zich in internationaal verband inspannen vervuiling te stoppen

Ruimtelijke ordening gaat over de toekomstige inrichting van ons land en is daarom belangrijk voor jongeren

en uitputting van grondstoffen tegen te gaan. Economie en milieu hoeven elkaar niet te bijten, maar een relatieve ontkoppeling van economische groei en milieubelasting is niet voldoende. De overheid heeft een belangrijke regiefunctie om te komen tot een schoner milieu, duurzame woonomgeving en een verstandige ruimtelijke ordening. Er is een grote inspanning nodig om de verdere afbladdering van de schoonheid van aarde en zee een halt toe te roepen en beleid te maken dat aansluit bij de mogelijkheden én grenzen van natuur en ruimte.

Duurzame orde, groene daden

Huurstijgingen moeten voorspelbaar zijn voor zittende huurders en zoveel mogelijk het inflatieniveau volgen.

Huurders die hun woning willen kopen van de corporatie dienen zoveel mogelijk de gelegenheid daartoe te krijgen.

De huursubsidie voor onzelfstandige woonruimte, zoals studentenkamers, moet in ere worden hersteld. Bij gerenoveerde stadswijken dient het belang van zittende bewoners om terug te keren in de wijk zwaar te wegen.

Voor de oplevering van een nieuwbouwwijk moet er voorzien zijn in een redelijk voorzieningenniveau

FOTO'S RUFUS

Wil je de complete tekst lezen van Houvast.NL dan kun je deze vinden op www.perspectief.nu. Hier vind je ook de volledige samenvatting (Houvast.NL mini). Tenslotte kun je reageren op het discussieplatform. Wij willen graag weten wat jij vindt!

van OV en winkels.

In het nieuwbouwbeleid moet meer rekening worden gehouden met de opkomst van het telewerken en de vergrijzing.

Gemeenten moeten voldoende mogelijkheden hebben om te bouwen voor de eigen bevolking.

Uitbreiding van steden en dorpskernen ('rode' functies) dient een regionale afweging te zijn.

De groene contouren moeten op ruime schaal worden toegepast om het groene gebied te vrijwaren van bebouwing.

Invoering van een groene tracéwet kan de realisatie van natuurprojecten versnellen.

Delen van het Groene Hart worden verheven tot Nationaal park.

Nederland moet haar 'Ecologische voetafdruk', het beslag op ruimte en energievoorraden verminderen. Bedrijven worden verplicht inzicht in de milieu- en gezondheidseffecten van producten en processen te verstrekken.

Nederland moet zich inspannen de Kyoto doelstellingen ruim voor 2012 te halen en moet zich doelen stellen om op korte termijn tot een meer substantiële reductie van de CO₂-uitstoot te komen.

Door toepassing van statiegeld worden wegwerpverpakkingen teruggedrongen.

Producten in kringloopwinkels en reparatiediensten komen in het lage BTW-tarief.

Kick-off Nationale Jeugdraad

Het is vrijdag 25 januari '02, Hotel Arena in Amsterdam, de Nationale Jeugdraad gaat officieel van start! Gepresenteerd door Howard Komproe werd die dag op ludieke wijze de kick-off van de Nationale Jeugdraad gevierd.

Als inleiding hielden voorzitter, Joost de Bruin en een lid van de raad samen een korte presentatie over het doel van de Nationale Jeugdraad. De NJR moet gaan functioneren als een overkoepelende raad waar je als jongere terecht kunt voor advies wanneer je iets bij de overheid, zowel lokaal als nationaal, gedaan wilt krijgen. Zij zullen je dan doorwijzen naar de juiste personen of instanties. De NJR heeft vooral een netwerkfunctie, het is de bedoeling dat alle bestaande lokale- en provinciale jeugdleden zich bij hen aanmelden. Zo wil de raad bereiken dat er een optimale samenwerking tussen de organisaties onderling en de jongeren ontstaat. Ook wil de raad samenwerken met nationale politieke jongerenorganisaties.

De Nationale Jeugdraad ziet de toekomst vol vertrouwen tegemoet. De presentatie werd gevolgd door een knap stukje kunst. Drie jongens lieten hun Breakdance kunsten zien. Iedereen genoot van dit extreme en flitsende optreden.

Rumoer

In de zaal discussie werd er gedebatteerd over sociale/maatschappelijke dienstplicht en betaalde jeugdparticipatie. Jammer genoeg was het ondanks de goede stellingen moeilijk om een fatsoenlijk verstaanbaar standpunt in te nemen vanwege het grote rumoer van de vele jongeren. Op het spektakel werd ook een tweetal awards uitgereikt: één voor de gemeente die het meest initiatiefrijk naar jongeren toe was. En de tweede werd uitgereikt aan de beste jongerenraad van Nederland, dat werd gemeten aan de behaalde resultaten door de lokale raad binnen die gemeente.

Niveau

Aan de jury, bestaande uit Amir Nazar en Lineke Maat, was de eer de Awards uit te reiken. Als meest jongerengezinde gemeente werd Tilburg verkozen, de afgevaardigden gingen trots met een bos bloemen en een mooie beker naar huis. De tweede Award ging met een eervolle benoeming van Friesland toch naar Apeldoorn, ook zij verlieten het podium met een bos bloemen en een beker. Het is bijna te gênant om te vermelden maar alle winnaars kregen naast de prijzen nog een grote witte veer mee. Citaat van de presentator: 'Hier heb je een veer voor in je reet'. Ook tegen de wethouder van Tilburg werd dit zonder blikken of blozen gezegd. Jammer dat men op het start evenement, de eerste keer dat de NJR een officieel publiekelijk optreden heeft, zich zo wil profileren. Het optreden van Def Rhymz die middag benadrukte nog eens het niveau van de dag.

Kick-off

Aan het einde van de middag was het tijd voor de officiële aftrap. Door verschillende voor de jeugdraad belangrijke mensen zoals Boris v/d Ham, 8e op de kandidaten lijst van D66, werd er een bal in het publiek geschopt. Als boodschap gaf hij mee dat hij vond dat jongeren participatie belangrijk is omdat je hier in het klein moet leren wat je later in het groot moet doen. Ook Bianca van Elmond meervoudig kampioen boxen, schopte een bal, zij gaat voor meer aandacht van jongeren voor sport. De laatste bal werd getrapt door de voorzitter, Joost de Bruin, zijn wens was dat de jeugdraad een goede voortzetting mocht hebben. Waarvan acte.

Perspectief gaat op

Met ludieke acties, vele jongeren en...

West-Nederland

24 april overdag in Den Haag

Ludieke actie: relaxen op bedden en massageactie tegen de 24-uurs economie. Modeshow met blauwe kleren onder motto van meer blauw op straat. Dit alles dichtbij het Binnenhof.

s' avonds Rotterdam

Een politiek café met alle christelijke studentenverenigingen en een hoop leden van christelijke jeugdverenigingen

Spreker: André Rouvoet.

Locatie: het NSR-gebouw

25 april overdag in Gouda

Ludieke actie: relaxen op bedden, modeshow met blauwe kleren: 'meer blauw op straat'

's avonds in Utrecht

een politiek forum met niet alleen ChristenUnie-politici.

locatie: NSU-gebouw, Boothstraat 1

26 april overdag in Barneveld

Ludieke actie: spijkerbroekhangen ("paars hoelang houdt jij dit uit?")

's avonds in Ede

'doe effe normaal' Waar leg je jouw norm? met André Rouvoet

Locatie: christelijke scholengemeenschap "Het Streek"

Gospelband Route 77 geeft muzikale begeleiding

MIDDEN- Nederland

24 april overdag in Almelo

ludieke actie:

's avonds in Enschede met Eimert van Middelkoop
locatie : Opstandingskerk, Zonstraat 9; 20.00-22.30 uur

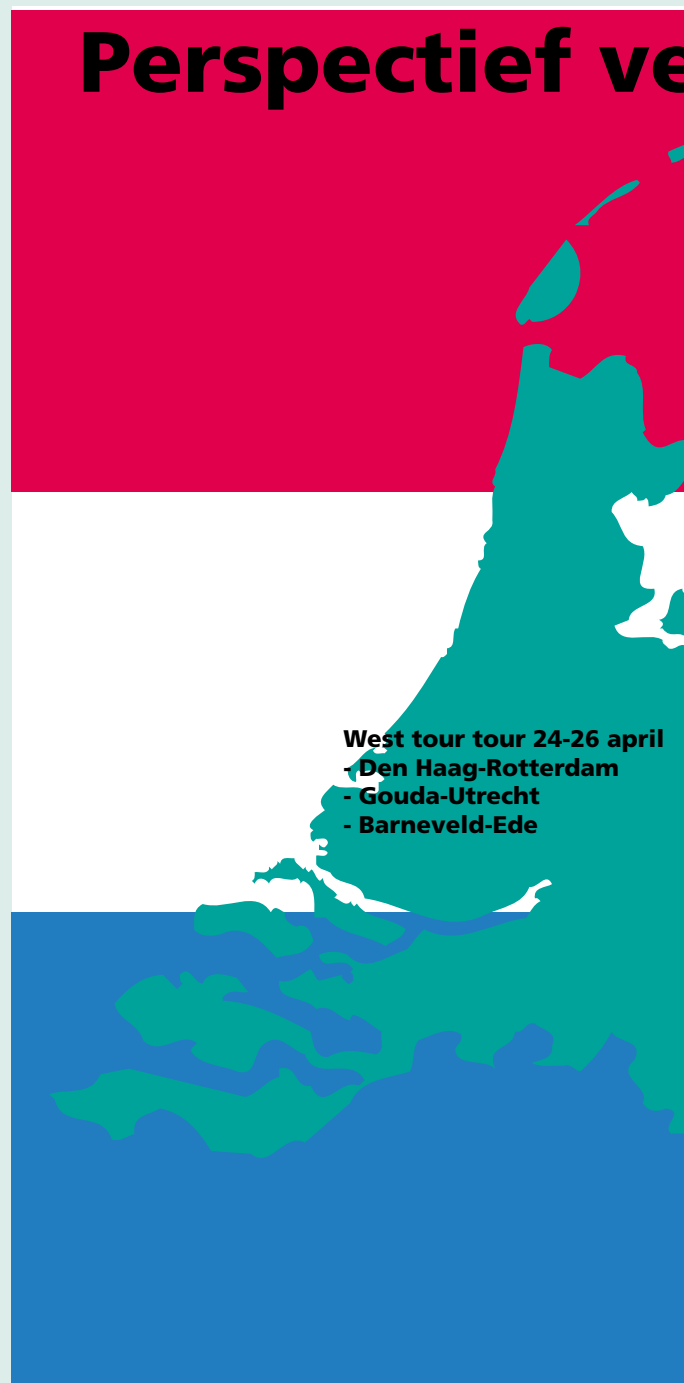
Thema: omgaan met een multiculturele samenleving! Moeten allochtonen zich aanpassen aan onze samenleving of moeten wij ons aanpassen aan de veranderende cultuur.

25 april overdag in Deventer

ludieke actie

s' avonds in Apeldoorn gast met Arie Slob met verschillende jeugdverenigingen

locatie: evangelische gemeente, Paslaan 11 te Apeldoorn

26 april overdag in Kampen

ludieke actie

's avonds in Zwolle

met Kars Veling, cabaret en muziek
thema: normen op straat

o verkiezingstour

. de trein

erkiezingstour

Noord tour 24-26 april

- Assen-Groningen
- Zuidhorn/Buitenpost/Leeuwarden
- Heerenveen-Zwolle

Midden tour 24-26 april

- Almelo-Enschede
- Deventer-Apeldoorn
- Kampen-Zwolle

Noord-Nederland

24 april overdag in Assen

[ludieke actie](#)

's avonds in Groningen

met christelijke studentenverenigingen

gast is Kars Veling

thema: christelijke politiek

25 april overdag in Zuidhorn/Buitenpost

Actie: folderen in Zuidhorn. Ludieke actie Buitenpost:

's avonds in Leeuwarden i.s.m het CDJA, Studentenverenigingen: Alpha en Bernlef

Locatie: Sophialaan 5 (tegenover het NS- en busstation)

Gast: Annette van Kalkeren

Onderwerp: is er toekomst voor de politiek? De woningmarkt in Leeuwarden.

26 april overdag in Heerenveen

Ludieke actie: touwtrekken om Tineke

's avonds in Zwolle

gast is Kars Veling

locatie: Palco, Sassenstraat 25. Aanvang om 20:00 uur.

thema: hoe gedraag jij je op straat?

Hoe kan JIJ meewerken:

Door met een van de routegroepen **mee te gaan** en samen met ons de ChristenUnie aan de **achtste zetel** te helpen! Overdag, samen met andere Perspectief-leden, de straat op om te folderen en mee te werken aan de ludieke acties. 's Avonds meehelpen en meedoen met de politieke jongerenavonden. Denk niet 'dat doet een ander wel', maar kies zelf voor de toekomst!

De ChristenUnie kan alleen groeien als we samen onze schouders eronder zetten door te bidden en te werken!

Nodig al je vrienden, familie en bekenden uit voor de avonden bij jou in de buurt

Voor opgave: www.campagnetour@perspectief.nu

Of jwdeboer@christenunie.nl

Bel Wietse: 033-4226956

CO₂₀₀₂ :

Van smog tot 'solar car'

Gemeente Ede en Nationale Jeugdraad bundelen krachten

De gemeente Ede organiseert in de maand mei "CO₂₀₀₂ meetings" voor Edese jongeren tussen 16 en 22 jaar. Zij doet dit in samenwerking met de Nationale Jeugdraad

Het Edese gemeentebestuur heeft het thema 'klimaat' hoog op de beleidsagenda gezet. Via **CO₂₀₀₂** wil de gemeente met jongeren van gedachten wisselen over het wereldwijde probleem van klimaatverandering en mogelijke lokale oplossingen. Schone energie, duurzaam bouwen, carpoolen, EKO-producten... Welke ervaringen hebben jongeren? Wat vinden ze zelf relevant? En hoe kan de gemeente jongeren op een leuke, praktische manier bij duurzame oplossingen betrekken?

Klimaatkwesties

De hoofdrol in **CO₂₀₀₂** is gereserveerd voor jongeren, uit allerlei 'hoeken' van Ede. Zo worden onder meer jongerenafdelingen van politieke partijen, het Agrarisch Jongeren Kontakt, Plattelandsjongeren, de JOGIM (Molukse Evangelische Jongeren) en het Jeugd Rode Kruis uitgenodigd om mee te doen. In het kader van **CO₂₀₀₂** werkt de gemeente samen met de Nationale Jeugdraad. In deze raad zijn uiteenlopende jongerenorganisaties vertegenwoordigd, van scouting tot politiek. De algemeen coördinator van de Nationale Jeugdraad zal de rol van dagvoorzitter op zich nemen tijdens de **CO₂₀₀₂** meetings. Het eindproduct van de **CO₂₀₀₂** meetings wordt een 'schetsboek'; een bundeling van concrete ideeën en voorstellen van de deelnemers om jongeren bij (lokale) klimaatkwesties te betrekken. Het schetsboek wordt na afloop gepresenteerd aan de wethouder Milieubeleid.

FOTOS RUFUS

Interesse in deelname? Neem contact op met Kitty van den Hoek van gemeente Ede, afdeling MILEC, tel. (0318) 62 02 31 of e-mail naar hoek@ede.nl

Politiek café Groningen levert 30 nieuwe leden op!

In 't Vinkuys, een gezellig aangeklede zaal met een bar en een podium, werd op donderdag 22 november 2001 een politiek café georganiseerd door Jakob Roggema. Er waren behoorlijk wat mensen gekomen en het was een gezellige drukte. Veel studenten, jeugd en enkele geïnteresseerde volwassenen, leden en niet-leden. En natuurlijk een aantal gasten, Arie Slob, André Rouvoet, Eise van der Sluis en Janny Hamming. Het leuke was dat er niet alleen mensen uit de stad Groningen waren maar uit het hele land! De band HROSA maakte ons in de pauze met hun muziek. Terwijl de bezoekers genoten van hun drankjes en hier en daar een praatje maakte.

Ook inhoudelijk was de avond goed voorbereid. Een zaal discussie over veiligheid waarin o.a. Arie Slob het vuur nader aan de schenen werd gelegd. Voor PerspectieF was de avond zeer gelaagd. Janny Hamming, voorzitter van de afdeling PerspectieF in ten Boer, kwam met de verblijdende opmerking dat te (toen nog) GPJC-afdeling, omgedoopt zou worden tot PerspectieF afdeling! En terwijl het programma van de avond rustig werd gedraaid deed de promotiestand goede zaken, Op één avond 24 nieuwe leden en na afloop nog zes. Met dat resultaat was de avond sowieso al geslaagd. Hopelijk zijn de nieuwe leden net zo blij met ons als wij met hen!

Korte antwoorden

Door Bert Heuvelman (voorzitter PerspectieF) werden de gasten nog aan een vragenvuur onderworpen. Met scherpe vragen waarop korte antwoorden gegeven moesten worden, en aangezien politici daar over het algemeen niet zo heel goed in zijn, was juist dat gedeelte erg leuk. Al met al was het een leuke, gezellige en effectieve avond!

Een debat in Den Haag....

Politiek café in Den Haag

door Frank Visser

FOTO'S RUFUS

Op woensdag 17 november vond er in Den Haag een politiek café plaats in de Ichthuskerk van de Gereformeerde kerk (vrijgemaakt) van Scheveningen en Den Haag Centrum. Zo'n 40 jongeren gingen onder leiding van Michiel Niemeijer, oud raadslid in Den Haag, in debat over veiligheid en leefbaarheid, de tien geboden als levensstijl, opvang van asielzoekers, de 24-uurs economie en de echtscheidingswetgeving. In een zaal die compleet was ingericht als lagerhuis werd er, soms met veel humor en versprekingen (het leed dat ben jij, in plaats van de maatschappij dat ben jij) argumenten gewisseld.

Uit de discussie kwam naar voren dat er nog veel mis is met de leefbaarheid. Haast niemand durft bijvoorbeeld in te grijpen als er in de tram iets wordt vernield. We wijzen al snel naar de overheid maar hoe zit het met onze eigen verantwoordelijkheid? Geconcludeerd kon worden dat oplossingen niet zo simpel zijn als we wel vaak denken en dat er een mentaliteitsverandering nodig is. Maar hoe bereiken we die?

Felle discussie

Aan het eind van de avond ontstond er een felle discussie over een standpunt over echtscheiding in het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. De ChristenUnie wil het scheiden voor ouders met kinderen jonger dan 12 jaar moeilijker maken om zo het belang van het kind meer voorop te stellen. Hoofregel moet zijn dat echtscheiding niet mag zolang er jonge kinderen zijn. Echtscheiding in geval van misbruik blijft daarbij mogelijk. Uit de zaal kwam de vraag waarom nu de grens daar ligt. "Is het niet zo dat juist oudere kinderen veel meer last hebben van de gevolgen van echtscheiding, terwijl jongere kinderen er in feite mee opgroeien?" Het laatste woord over dit standpunt van de ChristenUnie dat ook in de media al tot veel debat heeft geleid is ongetwijfeld nog niet gezegd.

Woonachtig in de regio Den Haag?

Er zal ongeveer 4x per jaar in Den Haag een politiek café worden georganiseerd. Woon jij in de regio Den Haag en wil je op de hoogte blijven van de activiteiten daar? Neem dan contact op met Michiel Niemeijer van de Christenunie Den Haag: m.niemeijer@tk.parlement.nl.

Wil je reageren op één van bovenstaande discussies? Surf dan naar het discussieplatform op www.perspectief.nu !

Organiseer ook een politiek café

Organiseer jij zelf met bijvoorbeeld jouw jeugdgroep of als werkgroep van Perspectief een politiek café? Neem dan contact met ons op dan kunnen we het promoten! Het bestuur van Perspectief ondersteunt graag leden die in hun plaats activiteiten willen opzetten. Mail ons gerust voor meer informatie: info@perspectief.nu of bel 033-4226951. Voor eventuele zaalhuur en promotie is geld beschikbaar.

PerspectieF boekt resultaten op het Uniecongres

door Frank Visser

De PerspectieF Denktank heeft in het najaar actief meegedaan aan de debatten over het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. Dit resulteerde in een groot aantal wijzigingsvoorstellen waarvan een selectie is ingediend. Uiteindelijk kwam 1/3 van de wijzigingsvoorstellen van PerspectieF en werden ruim 20 voorstellen van de denktank geheel of gedeeltelijk overgenomen in het verkiezingsprogramma! Een bewijs dat onze jongeren een duidelijke stem hebben in de partij-politiek.

Meer dan 125 moties

Het na de zomer gepresenteerde concept verkiezingsprogramma van de ChristenUnie is door deelnemers van de PerspectieF Denktank uitvoerig bestudeerd. Dit heeft geresulteerd in meer dan 125 ideeën voor amendementen en een overzicht van kleine tekstuele verbeteringen.

Uiteindelijk is het grote aantal moties door het bestuur teruggebracht tot 30 moties die zijn ingediend bij het uniebestuur voor bespreking op de werkconferentie als voorbereiding op het uniecongres. Daarnaast is het overzicht van tekstuele verbeteringen ingestuurd en zijn ruim 20 moties die PerspectieF niet heeft ingediend alsnog ingediend door twee kiesverenigingen.

Werkconferentie

Op 27 oktober heeft er een voorbespreking plaats gevonden tussen indieners van moties, het uniebestuur en de leden van de verkiezingsprogramma commissie. In totaal waren er op dat moment iets meer dan 100 moties ingediend door 7 kiesverenigingen en PerspectieF. Voldoende voor een lange dag met interessante debatten, maar ook enigszins teleurstellend als je bedenkt dat er meer dan 200 kiesverenigingen zijn. Dit heeft vermoedelijk te maken met de korte termijn die er stond voor het bestuderen van het programma en het feit dat veel kiesver-

enigingen het al druk hebben met de unievorming en de inmiddels gehouden gemeenteraadsverkiezingen.

Aangescherpt

Tijdens de werkconferentie zijn de concept preadviezen van het uniebestuur besproken. De discussie was voor verschillende indieners aanleiding om een aantal bij nader inzien overbodige moties in te trekken. Bij andere moties bleek dat de tekst van de moties en/of het preadvies van het bestuur aangescherpt kon worden zodat sommige moties alsnog (gedeeltelijk) konden worden overgenomen. Na de werkconferentie zijn er nog van 3 kiesverenigingen moties binnengekomen.

Resultaten voor het congres

Uiteindelijk waren er nog 117 moties overgebleven waarvan er 42 door het uniebestuur zijn overgenomen (waarvan 13 van PerspectieF), 19 gewijzigd zijn overgenomen (waarvan 8 door PerspectieF werden ingediend) en 56 vooralsnog niet werden overgenomen (waarvan 14 van PerspectieF). Van deze laatste categorie gaven 9 moties wel aanleiding tot redactionele wijzigingen ter verduidelijking.

Inbreng PerspectieF

In totaal zijn er door PerspectieF 35 moties ingediend. Van de ingediende moties is dus bijna 1/3 deel direct of indirect afkomstig van PerspectieF. Het gaat echter natuurlijk niet om de aantallen moties, maar om de inhoud. Van de 35 moties waren er in het preadvies van het uniebestuur 21 geheel of gedeeltelijk overgenomen, meer dan de helft dus. Dit is 1/3 van het totaal aantal geheel of gedeeltelijk overgenomen moties.

Spannende stemming

Op het uniecongres van 17 november is er over de overgebleven moties gestemd. Op één motie na volgde het uniecongres bij alle moties het advies van het uniebestuur. De motie die het uniecongres wel overnam bevatte een extra actiepoint voor het verkiezingsprogramma om de arbeidsvoorwaarden voor beginnende onderzoekers (assistenten en onderzoekers in opleiding) te verbeteren. Deze motie was opgesteld door de PerspectieF Denktank en uiteindelijk ingediend door kiesvereniging Haarlem.

Onderwijs en wetenschap

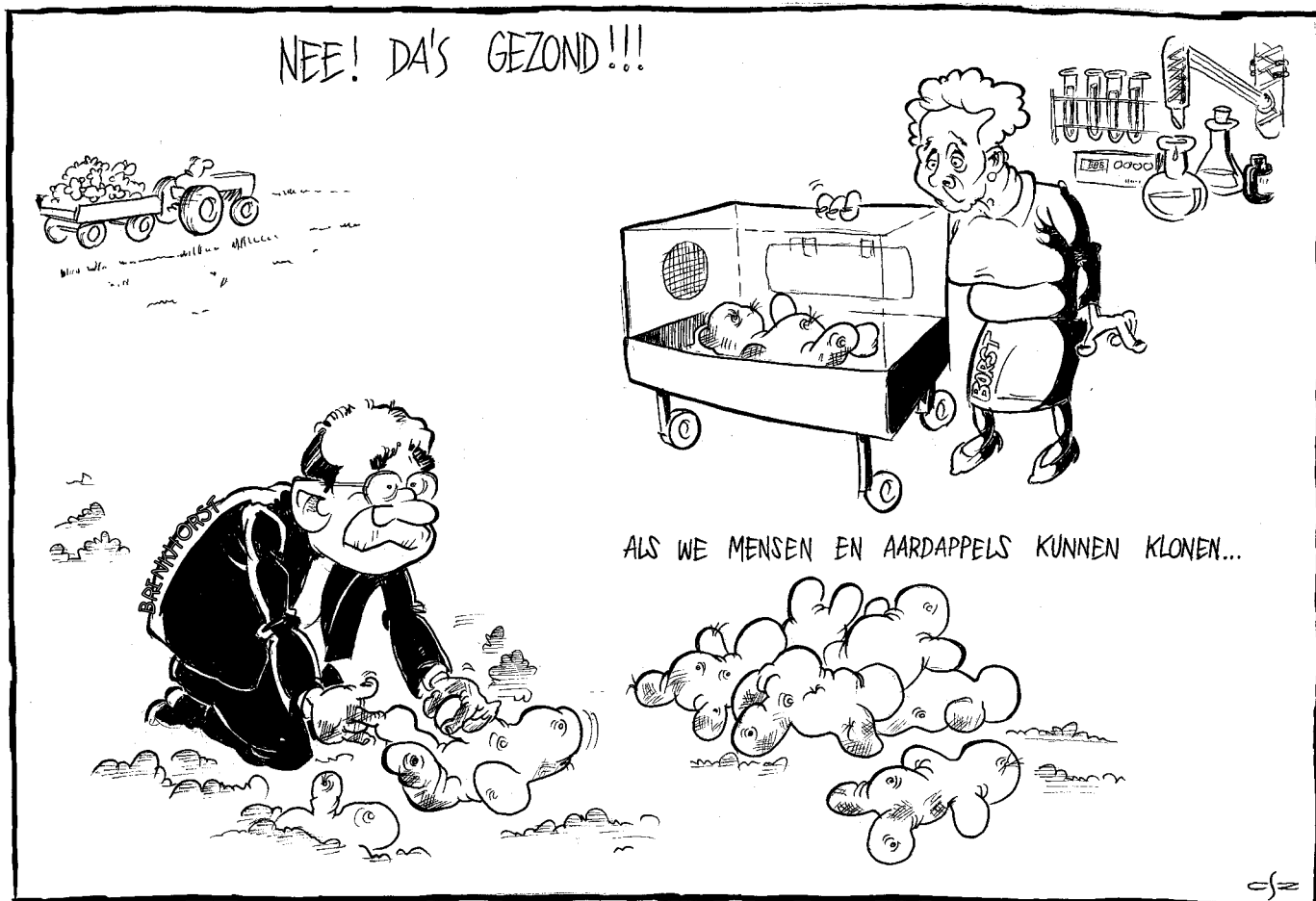
De aanleiding voor het schrijven van de motie was het feit dat universiteiten steeds moeilijker jongeren kunnen vasthouden voor de wetenschap. Dit komt onder andere doordat het bedrijfsleven voor deze jongeren veel aantrekkelijker is. Op de lange termijn is dit natuurlijk slecht voor de continuïteit en de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en het onderwijs. Het uniebestuur adviseerde de motie niet over te nemen omdat de positie van jonge wetenschappers recent al zou zijn verbeterd. Dit is inderdaad waar, maar nog steeds verlaten veel jongeren de universiteit voor een baan elders. Het pleidooi van de kiesvereniging Haarlem ondersteund door Perspectief overtuigde het uniecongres. Hiervoor was echter wel eerst een handmatige telling nodig omdat niet duidelijk was of een meerderheid voor of tegen de motie was. Uiteindelijk waren er 155 stemmen voor en 125 tegen. Een opvallende uitslag als je weet dat Perspectief in het uniecongres 30 stemmen heeft. Onze stem gaf dus precies de doorslag.

Meer informatie op internet

Op www.perspectief.nu kun je een overzicht vinden van de 35 overgebleven moties van Perspectief die uiteindelijk zijn overgenomen door het uniebestuur of zijn behandeld op het uniecongres van 17 november 2001. Het definitieve verkiezingsprogramma kun je vinden op www.christenunie.nl

Denk mee!

Nu de discussie over het verkiezingsprogramma is afgerond gaat de Perspectief Denktank de komende tijd werken aan een aantal nieuwe publicaties en natuurlijk zullen we ook af en toe inspringen op de actualiteit. De denktank kan altijd nieuwe leden gebruiken. Heb je interesse om mee te doen? Stuur dan een emailtje naar info@perspectief.nu. Wij nemen dan contact met je op!

SUMMERSCHOOL 2002

Van 27 tot 30 augustus 3 dagen met prikkelende lezingen, heftige discussies, excursie, sporten, ontspanning, bezinning, politieke training, gezelligheid...

Thema: de toekomst van de politiek

Wie bepaalt het in ons land? Hoezo het volk regeert?
Hebben politieke partijen nog een toekomst?

27 TOT 30 AUGUSTUS

Plaats: Koetshuis Youth for Christ, Driebergen

Kosten: € 45

Voor wie: iedereen die wil weten hoe de politiek nou echt werkt en of er een toekomst is voor de Christen-Unie.

Informatie of opgeven: info@perspectief.nu, 033-4226956

www.perspectief.nu • ChristenUnie-jongeren

Burgerschap en partijorganisatie

door Vincent Harris

In de aanloop naar verkiezingen worden kandidatenlijsten samengesteld. Er wordt dan gezocht naar mensen die ervaring en kennis hebben van spreken in het openbaar, het begrijpen van jaarrekeningen, begrotingen en, specifiek voor de ChristenUnie, het verwoorden van de relatie tussen geloof en politiek.

Het burgerschapsdebat dat gevoerd is in de jaren negentig heeft duidelijk gemaakt dat de partijorganisaties aan vernieuwing toe zijn. Iedere partij heeft geprobeerd op eigen wijze deze vernieuwing vorm te geven. Zo denken sommigen dat een referendum de betrokkenheid van burgers positief zou kunnen beïnvloeden, VVD stelt zich ten doel te onderzoeken hoe het partijwezen kan worden versterkt, PvdA wil het debat over burgerschap niet vervuilen door ideologische argumenten, het CDA en ChristenUnie zien de afname van betrokkenheid van burgers als zorgwekkend. Rienk Janssens zei in 'De Burger in Beeld' (Uitgave van de Groen van Prinsterer stichting), dat de ontzuiling en individualisering debet zijn aan afnemende politieke betrokkenheid. Hij betwijfelt of normatieve en ideologische motieven echt van het toneel verdwenen zijn, en ziet de uitdaging van het aangaan van een debat. Daarnaast vindt hij dat er gewerkt moet worden aan een andere partijstructuur. Het organiseren van themagroepen binnen Perspectief (in navolging van PvdA) waren een poging om de afnemende betrokkenheid tegen te houden, waar hij waarschijnlijk mee instemt. Daarnaast is ook een tendens waarneembaar (denk aan LN en de lijst Fortuyn) die de nadruk legt op marketing en entertainment, de amerikanisering van de politiek.

Enthousiast

Derhalve zou ik ervoor willen pleiten om een partijorganisatie te gebruiken als opleidingsinstrument. Om de vrijwilligers weer enthousiast te maken voor politiek moet de vrije tijd die men er in steekt iets opleveren (de calculerende burger). Het kan alleen iets opleveren als men meer gaat begrijpen van de keuzes die er gemaakt worden in raden en colleges. Wetenschappelijke instituten en opleidingscommissies binnen de partijorganisaties moeten daarom de vrijwilligers binnen de organisatie gaan opleiden. Het is namelijk deze kennis die garant staat voor medezeggenschap en dus enthousiasme voor de partij als organisatie.

Opgeleide politici

Alle activiteiten binnen een politieke partij zouden dus niet meer gericht moeten zijn op verkiezingscampagnes, maar op het organiseren van zinvolle cursussen op de gebieden die relevant zijn voor het functioneren in commissies, raden, colleges etcetera. Daarmee wordt duidelijk dat we als partij kiezen tegen de optie om opgeleide mensen te werven buiten de partij, zoals de PvdA dat momenteel vaak doet, en juist kiezen voor het opleiden van de eigen leden.

'Het volk achter de kiezer'

Het burgerschapsdebat moet consequenties hebben voor een politieke partij. Daarover bestaat ook binnen de ChristenUnie geen verschil van mening. Groen van Prinsterer zei al dat het waardevol is als 'het volk achter de kiezer' gehoord wordt. Als je die lijn doortrekt, moet het ook vandaag zinvol zijn om de vrijwilligers binnen een partijorganisatie het gereedschap te geven om mee te kunnen praten. Iedereen die lid is geweest van steunfractie of raad, weet dat het daar aankomt op het begrijpen van jaarrekeningen en begrotingen. Het gaat bijna altijd om geld. Als je daar iets zinvols over wilt zeggen, dan moet je die stukken kunnen lezen. En daar is scholing voor nodig.

Overtuigingspolitiek

Rienk Janssens gaf in de publicatie over burgerschap 'De Burger in Beeld' een aantal suggesties op concrete beleidsterreinen. Deze bracht hij samen onder de noemer 'overtuigingspolitiek'. Volgens mij is de kern van 'overtuigingspolitiek' dat de uitgangspunten van de partij niet voortkomen uit een opgesteld verkiezingsprogramma of beginselprogramma, maar dat deze leven binnen de achterban van de partij. Daarom is het ook zo waardevol om als partij te proberen deze achterban op te leiden. Is dit wat Rienk Janssens voor ogen stond toen hij het had over de noodzaak van de partijen om hun achterban 'op te zoeken'?

Dualisering gemeenteraad

Het burgerschapsdebat is voor de gemeenteraad niet zonder gevolgen gebleven, denk aan de commissie Elzinga en de dualisering die binnenkort zal worden doorgevoerd. Wordt het niet tijd dat men dit ook voortvarend gaat aanpakken binnen een partijorganisatie?

www.scholma.nl

Industrieweg 4

Postbus 7

9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv

Campagnevoeren

Verkiezingsjaar

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Kars Veling over de komende vier jaar:

"Op alle fronten willen we de houding van 'ja, wat doe je eraan' doorbreken"

Recht, rechtvaardigheid en gerechtigheid

De overheid dient te zorgen voor een toegankelijke, onafhankelijke en zuivere rechtspraak. Voor de christelijke politiek zijn recht en gerechtigheid, twee belangrijke kernwoorden. Straffen moeten voldoen aan de criteria vergelding, preventie en afschrikking, tevens moeten ze uitzicht bieden op resocialisatie.

Daarnaast dienen we elk individu, ver weg of dichtbij in zijn waarde te laten.

Werk aan de winkel

Het lijkt voorspoedig te gaan met de BV Nederland. Maar ondertussen zijn we terechtgekomen in een stressmaatschappij. Er moet ruimte komen en zijn voor het gezin, als belangrijkste sociaal verband in onze samenleving, familie, vrijwilligerswerk, ontspanning en culturele activiteiten. Economische belangen moeten in evenwicht zijn met andere belangen!!

ROW (rest of world)

Verschillende onderdelen van de buitenlandse politiek dienen niet los van elkaar te worden gezien, ze vormen een geheel. Humanitaire politiek en het opkomen voor mensenrechten zijn net zo belangrijk als Europese samenwerking. De Bijbel spreekt van barmhartigheid en liefde voor de naaste en van vrede en gerechtigheid ten opzichte van andere landen. Het buitenlands beleid behoort door die noties gestempeld te zijn. Dit betekent onder andere uitbreiding van de ontwikkelingssamenwerking, eerlijke handel en conflictbeheersing.

12 Speerpunten voor de verkiezingen van 2002

- 1** De overheid investeert stevig in palliatieve zorg in plaats van in euthanasie
- 2** Abortus provocatus kan alleen toegelaten worden als het leven van de moeder wordt bedreigd
- 3** Het openbaar vervoer in de grote steden kost maximaal één Euro
- 4** Kilometerheffing wordt naar tijd en plaats gedifferentieerd ingevoerd
- 5** Nederland moet op korte termijn de CO² uitstoot verder beperken om ons klimaat te beschermen
- 6** De overheid moet voedselketens die vrij zijn van genetisch veranderde bestanddelen garanderen
- 7** Ex-studenten worden in gelegenheid gesteld om hun studieschuld weg te werken door het verrichten van gemeenschapstaken
- 8** Ouders ontvangen extra kinderbijslag in plaats van een subsidie voor kinderopvang
- 9** 'Meer blauw op straat' werkt alleen als er ook 'meer toga's' in de rechtbank komen. Daarom wordt ook de rechterlijke organisatie verder versterkt
- 10** Vluchtelingen moeten zoveel mogelijk in eigen regio opgevangen worden zodat een spoedige terugkeer gestimuleerd en mogelijk gemaakt wordt
- 11** Het criterium godsdienstvrijheid wordt toegevoegd aan de set criteria voor ontwikkelingshulp die aangelegd worden om te bepalen of er in een land sprake is van een goed bestuur
- 12** De EU heet de toetredingslanden van harte welkom en aanvaardt daarbij ook de maatschappelijke consequenties

Zorg om de zorg

Perspectief staat voor een zorgsysteem dat te typeren is met de begrippen 'behoefte gestuurd', 'hoogwaardig', 'respect voor het leven' en 'sociaal'. Verandering is dus dringend noodzakelijk, want op dit moment is er meer zorg om de zorg, dan dat de zorg voor anderen gaat zorgen.

Milieubewust?!

Een verantwoord, evenwichtig en integraal milieubeleid vereist een radicale trendbreuk. Welvaart en consumptie zijn niet langer bepalend, maar welzijn, waarden en identiteit worden bepalend. De bijbelse principes van 'liefde voor de schepping', 'goed rentmeesterschap', 'genieten van genoeg' en 'opkomen voor het zwakke en verdrukte' zijn kenmerkend.

Wegwijs in de mobiliteit

Perspectief is voor een duurzaam mobiliteitsbeleid. Mobiliteit is geen absoluut recht. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar, maar een teveel aan mobiliteit zorgt dat mensen elkaar alleen maar in de weg zitten en het milieu belasten. Wees bewuster in de keus voor je vervoermiddel.

Perspectief

ChristenUnie-jongeren

www.perspectief.nu

'Ga je mee op campagne;
24, 25 en 26 april gaan wij het land in.
Bel 033-4226956 en meld je aan!'

voorwoord

Het worden unieke Tweedekamer verkiezingen. Nee, niet vanwege Pim Fortuyn. Sommige mensen zouden het bijna vergeten maar er is een andere nieuwe partij die voor het eerst meedoet met de kamerverkiezingen. De ChristenUnie! Veel mensen zijn druk bezig om aan de kiezers te vertellen waar deze partij voor staat. Een legioen aan vrijwilligers is al tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in de weer geweest. En met resultaat! Perspectief is ook druk met de verkiezingen. In deze Perspex kan je daarover veel informatie vinden. We hebben ook informatie over jongeren die niet alleen actief zijn in de politiek maar inmiddels ook politici zijn. We hebben drie jonge gemeenteraadsleden een aantal vragen gesteld, waaronder het jongste gemeenteraadslid voor de ChristenUnie en een oud-bestuurslid van Perspectief. Maar jongeren zijn ook al te vinden in de landelijke politiek. Nog geen jaar geleden was ze nog onze voorzitter; Annette van Kalkeren staat nu op nummer 11 van de Tweedekamer verkiezingen.

Wat moet je als politieke jongerenorganisatie eigenlijk als er al een sterke "moederpartij" is? Waarom hebben we dan nog apart een jongerenorganisatie? Geheel apart staan we natuurlijk niet. We heten niet voor niets Perspectief, ChristenUnie jongeren. Daarmee geven we aan dat we achter het gedachtegoed van de ChristenUnie staan. Maar het geeft ook aan dat we mede willen bepalen hoe dat uitgewerkt wordt. Dat doen we met gebundelde krachten. We hebben inmiddels ruim 2400 leden. Daarmee hebben we een grote stem in het totstandkomen van het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. We kunnen amendementen tijdens congressen steunen, indienen en verwerpen. Onze stem telt wel degelijk. De eerste zeven kandidaten voor de Tweedekamer verkiezingen van de ChristenUnielijst geven aan hoe zij de plaats van jongeren in de politiek zien. Is samenwerking tussen de ChristenUnie en SGP nog altijd een optie voor de toekomst? Daarover een artikel van Wim Doddema en een reactie van onze voorzitter Bert Heuvelman en de voorzitter van de SGP jongeren, Elbert Dijkgraaf en Loek Schueler, voorzitter van het CdJA.

De inhoud van Perspex gaat dit keer geheel over de verkiezingen van de gemeenteraden en de komende Kamerverkiezingen. Daarmee bekennen we kleur.

Wim Kruyswijk

INHOUD

Kars Veling over de komende vier jaar: "Op alle fronten willen we houding van 'ja, wat doe je eraan' doorbreken" 2

Burgemeester Alsema: "EEN BURGEMEESTER MOET POLITIEK NIET TEVEEL GEKLEURD ZIJN" 10

Bert Heuvelman: "Persoonlijk maakt het me weinig uit of een zetel bij ons of bij de SGP terechtkomt" 16

Van Dijke vindt dat het afgelopen moet zijn met gedogen: "Dus... optreden tegen rotjochies en agressieve automobilist!" 19

Touwtrekken met Tineke en een modeshow in Den Haag: DE VERKIEZINGSCAMPAGNE 22

Column Verkade:

Goede Vrijdag en opnieuw Joods onschuldig bloed 24

Arie Slob over Paars: "Ministers durven geen verantwoordelijkheid meer te nemen voor hun beleid als daar zaken in misgaan." 26

Colofon

Perspex wordt uitgegeven door
Perspectief,
ChristenUnie-jongeren

Redactie:
Wim Doddema
Henk ter Haar
Wim Kruyswijk
(tevens hoofdredacteur)
Simscha Looijen

Redactieadres:
Perspex
t.a.v. Wim Kruyswijk
Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 159
6828 BN Arnhem
tel.: 026 - 445 03 03
mob: 06 - 53333897
email: wkruyswijk@cs.com

Columnisten:
B.H. Wilders
C. Verkade

Fotografie:
Rufus de Vries

Informatie:
Perspectief
Puntenburgerlaan 91
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
tel: 033 - 422 69 51
fax: 033 - 422 69 68

Lidmaatschap:
tot 18 jaar 5 euro = 11 gulden
18-27 jaar 10 euro = 22 gulden
rest 15 euro = 33 gulden

Opzeggen van het lidmaatschap dient schriftelijk te gebeuren, tenminste vier weken voor het einde van het jaar.

Bestuur Perspectief:
voorzitter,
Bert Heuvelman
Puntenburglaan 91
postbus 439
3800 AK Amersfoort
secretaris;
Pieter van Eijsden

Internetadres:
www.perspectief.nu
www.ebate.nl

Vormgeving en druk:
Scholma Druk BV, Bedum

"In mijn analyse partijen aan slijtage"

Kars Veling over de

Eigenlijk hoeft Kars Veling geen introductie. De laatste maanden lijkt het wel of iedereen langskomt voor een interview. Perspex kon niet achterblijven. Een gesprek dus met Kars Veling over het verschijnsel Fortuyn, de komende verkiezingen en wat hij hoopt te bereiken als

Tweede Kamerlid

FOTO'S RUFUS

Wat verwacht u van de komende verkiezingen?

Het zijn natuurlijk hele bijzondere verkiezingen. Vooral door Pim Fortuyn. Dus wat dat betreft is het spannender dan ooit. Naar het zich laat zien zal er een aardverschuiving plaatsvinden. Grote partijen worden kleiner en kleinere partijen worden wat groter. Er komen nieuwe partijen bij en dat maakt de formatie dus ook ingewikkeld.

"Ik ga me inspinnen om ervoor te zorgen dat Nederland wat minder bang wordt voor moraal, voor de tien geboden".

Wat de ChristenUnie betreft verwacht ik een stevige uitslag op basis van wat er bij de gemeenteraadsverkiezingen is gebeurd. De peilingen duiden ook richting de zeven zetels. Dat was ook onze stevige doelstelling. Ik ben optimistisch gestemd..

U heeft het over Fortuyn. Hoe kan je zijn opkomst verklaren?

Er was veel onvrede. Ook bij mensen die anders thuis bleven of voor de eerste keer mogen stemmen. En die onvrede weet Pim Fortuyn te verwoorden en dat spreekt veel mensen aan.

Die open brief die ik heb gestuurd was een ironische analyse om te laten zien dat hij het wel een hele goedkope manier is om mensen op hem te laten stemmen. Hij wekt de indruk dat de problemen, die hij heel scherp aanwijst, kunnen worden opgelost door op hem te stemmen. In de afweging van de

maatregelen die hij voorstelt wordt direct duidelijk dat dit geen pakket is waar je mee kunt regeren. Het is tegenstrijdig en oppervlakkig

Hoe moet de Tweede Kamer de komende jaren verder met een clown die ook nog zoveel zetels heeft?

Een columnist kan een clown zijn en misschien een lijsttrekker ook nog wel, maar een Tweede Kamerlid en leider kan zich dat niet permitteren. Daarom zal ik en ieder ander ook hem serieus nemen en dan moeten we zien waar we komen.

In mijn analyse is het zo dat de rol van politieke partijen aan slijtage onderhevig is. Sommige mensen hebben gedacht dat de politieke partijen wel kunnen verdwijnen. Je kunt wel rechtstreeks, via internet bijvoorbeeld, de mening van de mensen vragen. Ik vind dat Pim Fortuyn nu laat zien hoe dat in de praktijk uit zal werken. Dit is nu net iemand die geen partij heeft en die rechtstreeks tot de kiezer zegt: kies mij maar. En het zijn de items die hij noemt, die in een referendum goed scoren. Ze nodigen uit om een probleem te versmallen; wel of niet meer buitenlanders; wel of geen grote scholen. Dan krijg je ook de antwoorden die in een directe democratie voor de hand liggen. Dat toont voor mij aan dat een parlementaire democratie niet zonder partijen kan.

Wat de coalitie betreft. Geeft u de ChristenUnie een kans om mee te regeren?

De verhoudingen zouden na de verkiezingen wel eens heel lastig kunnen zijn. Het is dus zo dat de positie van de ChristenUnie nu wel wat sterker is vergeleken met vorige verkiezingen omdat je in bepaalde gevallen een meerderheid zou kunnen vormen. Dat wordt een interessante ontwikkeling en we moeten daar het maximale uit halen. Toch acht ik de kans niet groot dat wij gaan meeregeren. We moeten de ontwikkelingen met een open vizier volgen. Wij zijn geen mooi-weer partij en dat zijn we nooit geweest en zullen dat ook nu niet doen. We moeten kijken waar verantwoordelijkheden en kansen liggen.

Misschien een beetje een erg voorbarige vraag maar als de ChristenUnie daadwerkelijk gaat meeregeren, wie komen er dan in aanmerking voor een ministerspost of als staatssecretaris?

Dat is inderdaad erg voorbarig en ik ga zeker geen namen noemen. Ik heb wel gezegd dat ik in ieder

... is het zo dat de rol van politieke ... tage onderhevig is"

parlementaire democratie

Door Simcha Looijen

geval in de Kamer zit. Dat is mijn rol als leider van de ChristenUnie.

U heeft al gezegd dat u de kans klein acht dat u samen met de VVD zal regeren. Zijn er naast VVD en de lijst Fortuyn nog meer partij waar u de kans klein bij acht omdat de verschillen te groot zijn?

Wat de VVD betreft is er programmatisch nog al wat verschil. Met de PvdA zijn er ook veel verschillen dus ik wil even het beeld corrigeren dat we automatisch bij hen aan tafel zouden schuiven. Er zijn ook punten waar je beter met de VVD zaken kunt doen dan met de Partij van de Arbeid. Met beiden hebben we ethische punten waar we stevig over zullen moeten praten in welke samenwerking dan ook.

Een partij waar het ook moeilijk samenwerken mee zal zijn is D66. Die lijkt zich nu te profileren op alle punten waar wij bedenkingen tegen hadden, zoals de pil van Drion als volgende stap in de legalisering van euthanasie en ze willen de vrijheid van onderwijs afschaffen. Dat zijn in mijn ogen zaken waarin je je te ver verwijderd van waar de ChristenUnie voor staat.

Kars Veling over een eventuele regeringsdeelname van de ChristenUnie: "Ik heb wel gezegd dat ik in ieder geval in de Kamer zit. Dat is mijn rol als leider van de ChristenUnie".

Wat hoopt u in ieder geval de komende 4 jaar te bereiken?

Dat zou een heel lang verhaal kunnen worden. Misschien kan ik het samenvatten. Ik ga me inspannen om ervoor te zorgen dat Nederland wat minder bang wordt voor moraal, voor de tien geboden. Bijvoorbeeld als het gaat om de veiligheid en de rol van de overheid. Maar ook willen we aandacht blijven vragen voor de ontwikkelingen rond leven en dood. Ik zie niet een meerderheid groeien in de komende 4 jaar om de wetten rond abortus en euthanasie terug te draaien. Dan wil ik in ieder geval dat de politiek in het oog krijgt wat voor problemen hier liggen. Zorg bijvoorbeeld dat meisjes die ongewenst zwanger zijn goede hulp krijgen en dat er voor ongeneeslijk zieken zorg is en dat het euthanasiecijfer niet gaat groeien. Op alle fronten willen we houding van 'ja, wat doe je eraan' doorbreken. Als dat lukt dan zou dat meer dan de moeite waard zijn.

Ik heb u gemist bij het lijsttrekkersdebat na de gemeenteraadsverkiezingen

Ik was niet uitgenodigd. Daar was ik heel boos over. Maar toen ik ze zag vroeg ik me af of ik het wel zo erg moest vinden. Het was wel een beetje een vertoning. Je hebt wel een punt. D66 wordt gerekend tot de grote partijen. Maar dat wordt langzamerhand wel heel twijfelachtig. Kan je het dan maken D66 wel uit te nodigen en de ChristenUnie te passeren. Daar zullen we de komende tijd wel bovenop zitten. Ik vind dat we alle redenen hebben om te vragen betrokken te worden bij dit soort debatten. Van mijn kant zal ik proberen inhoudelijk te laten zien dat we een relevante inbreng hebben.

Wat is er zo goed aan het ChristenUnie-programma?

Ons programma wordt vanuit allerlei invalshoeken gezien als een ambitieus en een serieus programma. De milieubeweging herkend het, maar ook de gehandicaptenwereld en vanuit sociale invalshoek worden dingen herkend. Ook de financieel-economische kant is sterk. Samen met CPB hebben we goed nagezocht wat de effecten zijn. Ik denk dat we een programma hebben wat aan alle kanten goed zit.

Gaan mensen nu ook op de ChristenUnie stemmen omdat ze nu duidelijk kunnen kiezen nu het GPV en er RPF samen zijn gegaan?

Zeker. Maar ook mensen die eerst alleen sympathiseren worden nu ook actief. De spectaculaire groei van het aantal leden is natuurlijk opvallend. Ik zeg steeds dat het nodig is dat Nederland een uitgesproken christelijke partij heeft, maar het zou natuurlijk prachtig zijn dat er een christengemeenschap in Nederland is die zich laat zien. Die moeten niet alleen in de politiek, maar met alle mogelijke verbanden laten zien dat ze in de samenleving verantwoordelijkheidsgevoel hebben.

FOTO'S RUPUS

Het GPV en RPF hadden altijd een wat meer gereformeerd imago. Kan de ChristenUnie zich nu ook wat meer gaan profileren voor mensen uit evangelische of katholieke hoek?

Het gereformeerde karakter hoeft niet te worden gerelativeerd om mensen vanuit een andere traditie er bij te betrekken. Er zijn kenmerken van de ChristenUnie die in de fundering zijn geformuleerd; het belijden van God als Heer; de overheid die er vanwege Godswege haar verantwoordelijkheid in de

“Op alle fronten willen we houding van ‘ja, wat doe je eraan’ doorbreken”

samenleving draagt; de Bijbel die wijsheid voor het staatskundig leven geeft. Die punten hebben natuurlijk een hele sterke traditie in de reformatorische kerken en daar hechten we aan. Ik ben blij dat er andere christenen zijn die het herkennen en zich op deze beginselen laten aanspreken. Dan kunnen we een bondgenootschap sluiten. Ik merk vooral dat in de evangelische wereld dit herkend wordt. Er is geen compromissfeer maar het doet ook niet af aan die reformatorische traditie. Integendeel zelfs.

Zijn evangelische nu ook actief binnen de ChristenUnie. Er staan een aantal mensen uit evangelisch-Nederland op de kieslijst?

Ja. Ik heb ook persoonlijk contact met mensen uit de Evangelische Alliantie en het nieuwe broederschap van Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten gevierd. Er is ook een brief uit gegaan waarin we uitleggen wat we aan het doen zijn en om uit te nodigen om mee te denken en mee te doen. Ik ben ook naar Flevo en Opwekking geweest. Wat dat betreft groeien er contacten die heel veel belovend zijn.

En het verschil tussen de beginselen van protestant-Nederland en katholiek-Nederland zijn te groot?

Dat hangt er vanaf. We hebben contact gehad met Professor Rutten en op heel wat ethische punten herkennen we elkaar, maar sociaal-economisch vaart hij een hele liberale koers. Dat is dus wel iets wat niet meteen tot innig contact leidt. Maar ik weet wel dat er in de katholieke wereld mensen zijn die zich op de uitgangspunten van de ChristenUnie laten aanspreken.

“Ons programma wordt vanuit allerlei invalshoeken gezien als een ambitieus en een serieus programma”

Nu wat meer persoonlijk. Wat heeft u er toe bewogen de politiek in te gaan?

Ik heb een brede belangstelling vanuit mijn filosofieopleiding. Ik ben dat ook gaan studeren met als motief een brede belangstelling voor sociale vraagstukken. Ik ben al jong betrokken geraakt bij de Groen van Prinsteren Stichting en ik ben in mijn woonplaats al bestuurlijk actief geweest. Toen kwam tot mijn verrassing de vraag of ik lid wou worden van de Eerste Kamer en dat was dus mijn entree in de nationale politiek.

Was u verrast toen ze u vroegen als lijsttrekker voor de Tweede Kamer?

Zoiets groeit. Er waren twee commissies, van het GPV en van de RPF, vervolgens één gezamenlijke commissie en die praten er dan over. Het lijkt dan ook die richting op te gaan en je realiseert je dan ook samen met je vrouw wat je aan het doen bent en dan ga je er ook voluit voor. Ik wist dat het een grote verantwoordelijkheid is maar ook vol overtuiging dat dit een prachtige taak zou zijn als ik die kon aanpakken. Ik had er ook de tijd voor om er beetje aan te wennen.

Kars Veling over de ChristenUnie in eventuele regeringscoalities: “Een partij waar het ook moeilijk samenwerken mee zal zijn is D66. Die lijkt zich nu te profileren op alle punten waar wij bedenkingen tegen hadden, zoals de pil van Drion als volgende stap in de legalisering van euthanasie...”

Nog even over Tineke Huizinga, nummer 7 op de lijst. Ik krijg een beetje het idee dat het superbijzonder is dat er een vrouw op de lijst van de ChristenUnie staat...

Eigenlijk is het helemaal niet zo bijzonder. Dat moet ook heel gewoon blijven en worden. De ChristenUnie wil vrouwen, net zoals mannen, graag bij hun werk betrekken. Ik wil alleen niet geforceerd streven aan een fiftyfifty percentage of wat dan ook. We doen onze best om het kader overal bij te betrekken met daarbinnen ook vrouwen.

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 7

Naam en leeftijd:

Tineke Huizinga, 42, getrouwd met Ruurd, drie kinderen: Kees, Tetta, Martha.

Woonplaats:

Heerenveen

Oorspronkelijke beroep:

Huisvrouw. Dat wil zeggen dat ik een groot deel van mijn tijd in de verzorging en opvoeding van mijn kinderen steek. Daarnaast vrijwilligerswerk voor o.a. VluchtelingenWerk (in de juridische hulpverlening), fractievoorzitter van de ChristenUnie Heerenveen, voorzitter van het bestuur voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Heerenveen, Joure en Wollega, etc. Al met al geen betaald werk, wel waardevol werk.

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

Daarover is met mij nog niets afgesproken.

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar(mag ook ook wereldniveau):

Bij eerste lezing begreep ik uit de vraag dat het ging om een politieke blunder van mij, zo groot dat hij zelfs leidde tot repercussies op wereldniveau. Dat leek mij vergezocht voor een raadslid uit Heerenveen en ook voor een Tweede Kamerlid. Een hele grote politieke blunder is in ieder geval de houding van Melkert en Dijkstal tegenover Fortuyn in het verkiezingsdebat van 6 maart j.l.

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

De afschaffing van het bordeelverbod. Absurd, dat de lichamelijke uitbuiting van vrouwen (en mannen) normaal werk zou zijn. Ook is nu al gebleken dat de voorspelde voordelen in de sfeer van het tegengaan van o.a. vrouwenhandel er helemaal niet zijn.

Partijen in eerstvolgende coalitie:

De opkomst van Pim Fortuyn gooit zoveel roet in het eten dat geen zinnig woord meer te zeggen is over de politieke machtsverhoudingen na 15 mei. Paars is uitgesloten, dat is het enige wat vaststaat. Ik zou graag een sociaal sterke coalitie zien, dus liever PvdA dan VVD. Als het nodig is, moet de ChristenUnie niet terugschrikken voor regeringsverantwoordelijkheid.

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

Dat hangt samen met de portefeuille en daar is nu, wat mij betreft, niet zoveel van te zeggen. Voor mij zijn twee sterke punten in het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie: het kindgebonden budget, waardoor jonge ouders maximale keuzevrijheid krijgen in de manier waarop zij de verantwoordelijkheid voor hun kinderen willen invullen,

en de ophoging van het budget voor ontwikkelingshulp naar 1 % van het nationaal bruto product.

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Dat de grote gevestigde partijen zich in de gordijnen laten jagen door de lijst

Pim. Jezelf blijven en je eigen koers blijven varen lijkt mij het beste devies.

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Op het gebied van de keuzevrijheid van ouders, in het verlengde daarvan vergroting van de waardering voor mensen die zich belangeloos inzetten voor hun medemens. Aandacht voor een betere spreiding van welvaart over de wereld. Als overheid niet meer de Mammon (het geld) dienen. Want in feite is de trend om alles in economische motieven uit te drukken, niets anders dan het dienen van die andere god. Zelfs de bestrijding van kindermishandeling werd laatst beargumenteerd vanuit een economisch gezichtspunt: de hoeveelheid geld die de fysieke en psychische verzorging van de mishandelde kinderen de overheid wel niet kost. De economie moet niet het argument zijn, maar het onderscheid tussen goed en kwaad. Vrouwen en kindermishandeling is slecht, los van welk economisch argument ook.

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

Kritisch meedenkend, vernieuwend, creatief. Jongeren bewust maken van het belang van de politiek, hun een kader geven om tot een goede keuze te komen. Duidelijk, eerlijk, echt. ChristenUnie dus.

Contact met de kiezers verbeteren door.....:

....de boer op te gaan en te luisteren naar wat mensen meemaken, wat hen beweegt. Met een grotere Tweede Kamer fractie gaat dat veel beter dan met een kleinere. Ook daarom zou het zo goed zijn wanneer de ChristenUnie na de verkiezingen minstens zeven zetels zou hebben.....

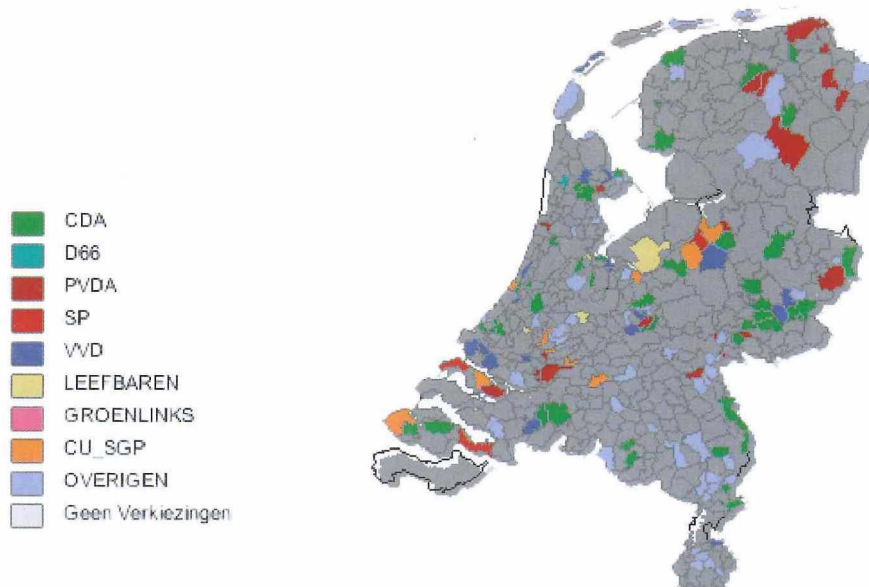

FOTO'S RUFUS

Gemeenteraadsver

De gemeenteraadsverkiezingen van 6 maart 2002 vonden plaats in 458 gemeenten. Nederland telt in totaal 496 gemeenten. Waar het draait om in totaal 9076 raadszetels. De meesten brachten hun stem per computer uit. De raadsverkiezingen stonden dit jaar meer dan voorheen in de schaduw van de landelijke verkiezingen. De opkomst is volgens de Vereniging Nederlandse Gemeenten historisch laag.

OVERHEERSENDE PARTIJ 2002

ESRI Nederland / Topografische Dienst, Emmen (c) 2002

Gemeentelijke herindeling

De stembureaus blijven in 38 gemeenten gesloten. Dat heeft te maken met gemeentelijke herindelingen. De bewoners van Echt, Susteren, Oss, Ravenstein, Heerjansdam, Zwijndrecht, Sluis-Aardenburg, Oostburg, Terneuzen, Sas van Gent, Axel, Hontenisse en Hulst gaan later dit jaar naar de stembus.

Eerder

In 25 gemeenten zijn al eerder verkiezingen gehouden. In 2001 was dat het geval in Wijdemeren, Kesteren, Pijnacker-Nootdorp, Voorburg-Leidschendam en Castricum. In 2000 stemden de inwoners van Bergen, Dalfsen, Zwartewaterland, Hardenberg, Kampen, Olst, Raalte, Steenwijk, Bemmelen, Overbetuwe, Utrecht, De Bilt, Woerden, Sittard-Geleen, Venlo, Horst aan de Maas, Denekamp, Hof van Twente, Rijsen en Vriezenveen.

De eerste

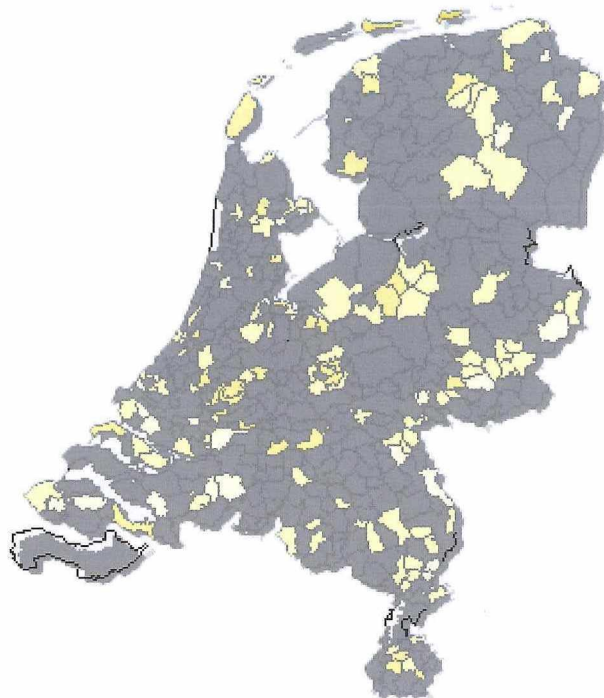
In totaal zijn er ongeveer 10.000 stembureaus open. Kiezers kunnen daar langer terecht dan in het verleden: van 7.30 tot 21.00 uur in plaats van 8.00 tot 20.00 uur. De Utrechtse gemeente Renswoude was bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1998, '94 en '90 steeds als eerste klaar met het tellen van de stemmen. In 1998 rolde de uitslag om 20.05 uur uit de computer. Er is meestal een grote opkomst in het dorp (71 procent in 1998), maar daar staat tegenover dat er maar twee stemlokalen zijn.

Rood potlood

In zo'n 10 procent van de stembureaus konden de mensen hun politieke voorkeur nog met een rood potlood bekend maken. De rest van de gemeenten heeft inmid-

Verkiezingen - de feiten

OPKOMSTPERCENTAGE 2002

OPKOMST GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN

1966 - 2002

1966 - 93,0 procent

1970 - 67,2 procent

1974 - 69,1 procent

1978 - 73,7 procent

1982 - 68,3 procent

1986 - 73,2 procent

1990 - 62,3 procent

1994 - 65,3 procent

1998 - 58,3 procent

2002 - 57,7 procent

ESRI Nederland / Topografische Dienst, Emmen (c) 2002

dels een stemcomputer staan. Het stemmen per computer verloopt niet altijd vlekkeloos. In Den Haag kon de uitslag in 1998 wegens een storing pas om twee uur 's nachts bekend worden gemaakt.

"Leefbaren"

De raadsverkiezingen stonden meer dan de vorige keer in de schaduw van de Tweede-Kamerverkiezingen. Dat komt onder meer doordat de landelijke verkiezingen spannender zijn door het succes van de Lijst Pim Fortuyn en doordat het lokale verschijnsel van de Leefbaar-partijen nu voor het eerst een landelijke variant kent: Leefbaar Nederland.

De raadsverkiezingen lieten een verdere doorbraak laten zien van de Leefbaar-partijen. In 1998 deden ze mee in ruim 30 gemeenten en kregen ze bijna 100 zetels. Ditmaal hadden ze in 64 gemeenten kandidaten en kregen ze 333 zetels. De lokale 'leefbaren' opereren onafhankelijk van Leefbaar Nederland. Maar er zijn wel overeenkomsten: ze zijn ontevreden met het lokale beleid, zeggen graag "duidelijk waar het op staat" en doen relatief weinig aan milieu en zeggen graag "duidelijk waar het op staat".

Historisch dieptepunt

Uit onderzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) blijkt dat de opkomst voor de gemeenteraadsverkiezingen waarschijnlijk nog lager zal uitkomen dan in 1998, toen met 60 procent al een historisch dieptepunt werd bereikt. Typerend is ook dat dit keer slechts 29 procent zegt zijn stemgedrag vooral te laten bepalen door lokale overwegingen. In 1990, 1994 en 1998 was dit respectievelijk 33 procent, 31 procent en 35 procent.

Burgemeestersreferenda

Naast de gemeenteraadsverkiezingen werden op 6 maart ook de eerste raadgevende burgemeestersreferenda gehouden. Vlaardingen en het Brabantse Best hebben de primeur. In Vlaardingen kan de bevolking kiezen tussen de Groningse wethouder Bruinsma (PvdA) en de Sassenheimse burgemeester Buddenberg (CDA). In Best gaat de strijd tussen twee burgemeesters: Loohuis uit Wognum (PvdA, Noord-

(vervolg op pagina 9)

Het jongste ChristenUnie gemeenteraadslid

Naam en leeftijd:

Bas Lont, 21 jaar

Woonplaats:

Berkel en Rodenrijs

Beroep:

Student politicologie (Leiden), 3^e jaars

Geboren:

27-12-80

Politiek actief sinds:

Mei 2000, steunfractie CU

Met welk doel heb je destijds ervoor gekozen om als kandidaat op de CU lijst te staan?

Het raadslidmaatschap leek me wel leuk. Zelf was ik er nog niet op gekomen, maar toen het bestuur van de kiesvereniging me vroeg, heb ik ja gezegd. Bovendien kon mijn studie daar nog te pas komen.

Wat zijn de speerpunten van de lokale CU in Berkel en Rodenrijs?

Het realiseren, samen met Bergschenhoek en eventueel Bleiswijk, van een volwaardig binnen en buiten zwembad. Verder aandacht voor langzaam verkeer, o.a. fietspaden en -stalling. Ten slotte het hervestigen van glastuinbouw in de Noordpolder. Veel tuinbouw in Berkel moet namelijk wijken voor woningen of andere bedrijven. De CU is van mening dat zij in Berkel een alternatief moet worden aangeboden.

FOTO NIEK HAVENAR

Op welk gebied zal jij je gaan bezig houden binnen de fractie?

De collegeonderhandelingen duren op het moment van schrijven nog voort. Het hangt er van af of een van onze fractie wethouder, of commissievoorzitter wordt (ik niet hoor). Het wordt óf 'ruimte' (RO, verkeer e.d.), óf 'dienstverlening' (sociale zaken, ouderen-, jongerenbeleid, sport e.d.).

Hoe actief heb jij je beziggehouden met campagnevoeren?

Naast het oproepen tot stemmen in mijn persoonlijke omgeving, heb ik de zaterdag voor de verkiezingen op het dorp meegeholpen met folders uitdelen en toelichting geven e.d.

Op welke wijze hou jij het contact met je achterban?

Ik hoop dat ik benaderbaar ben. Als burgers denken dat een punt niet aan bod komt in de politiek, dan hoop ik dat ze me aanspreken. Vooral de jeugd praat misschien makkelijker met iemand van hun eigen leeftijd. Verder zal ik me voordat iets behandeld wordt door de betrokkenen laten inlichten als ik iets niet helder voor ogen heb, of als zij iets kwijt willen.

Nog ambities voor de landelijke politiek?

Eerst maar eens afstuderen.

Jong gemeenteraadslid

Naam en leeftijd:

Hadassa Ytsma 22 jaar

Woonplaats:

Enschede

Beroep:

Student bestuurskunde overheidsmanagement hogeschool Enschede.

Geboren:

31-01-1980 Leeuwarden

Politiek actief sinds:

1997

Met welk doel heb je destijds ervoor gekozen om als kandidaat op de CU lijst te staan?

Het is belangrijk om ook als jonge christenen je stem te laten horen in de politiek. Ik had al verschillende functies gehad binnen de partij en het was een logische stap om te bewilligen toen ze mij vroegen voor de lijst.

Wat zijn de speerpunten van de lokale CU in Enschede?

- Sluiting van Casino en terugdringen van gokverslaving.

- Terugdringen prostitutie
- Terugdringen drugsgebruik
- Afschaffen van de koopzondagen
- Handhaven van de groene zones

Op welk gebied zal jij je gaan bezig houden binnen de fractie?

Ik ga mij bezighouden met bestuurszaken en middelen (financiën) met economische zaken en met de stadsdelen Noord en Zuid.

Hoe actief heb jij je beziggehouden met campagnevoeren?

Met de organisatie op zich niet. Ik heb wel verschillende keren op een verkiezingsmarkt gestaan.

Op welke wijze hou jij het contact met je achterban?

Door altijd aanwezig te zijn op de algemene ledenvergadering en verder door een bijdrage te leveren aan het lokale blaadje van de christenunie.

Nog ambities voor de landelijke politiek?

Voorlopig echt nog niet.

Tekort raadsleden
Pim Fortuyn wekte 20 januari de woede van veel raadsleden door te zeggen dat hij het fractieleiderschap van Leefbaar Rotterdam er wel "bij" kan doen. Hij denkt aan één dag per week genoeg te hebben. De meeste raadsleden hebben aanzienlijk meer tijd nodig. Gemiddeld schatten ze er 15 à twintig uur per week aan kwijt te zijn. Die tijd komt in ruim tweederde van de gevallen naast een gewone baan. Ook omdat de be-

Holland) en Demmers (D66) uit het naburige Reusel. De kandidaten hebben wat aarzelend en onwennig campagne gevoerd. Inhoudelijke verschillen waren er in beide gevallen nauwelijks. Harde persoonlijke aanvallen bleven uit.

taling als bescheiden geldt, hebben veel partijen grote moeite geschikte kandidaten te vinden. D66 kon om die reden bijvoorbeeld geen enkele kandidaat stellen in vijftien gemeenten waar de partij nu nog in de raad zit.

Jong gemeenteraadslid

Naam en leeftijd:

Aldrik Dijkstra, 26 jaar

Woonplaats:

Hilversum

Beroep:

Student Politicologie

Geboren:

11-11-1975

Politiek actief sinds:

1996 - Lid van het landelijk bestuur van de GPJC

Met welk doel heb je destijds ervoor gekozen om als kandidaat op de CU lijst te staan?

Mijn kennis en kunde wilde ik graag omzetten in concrete zaken. Ik heb eerst bestuurskunde gestudeerd en toen politicologie. Een mooie combinatie vind ik zelf.

Wat zijn de speerpunten van de lokale CU in Hilversum?

Geen verdere bezuinigingen op welzijn. We geven al minder uit dan het landelijk gemiddelde. Betere afvalverwerking

Goedkoper en flexibeler openbaar vervoer. (Hilversum is slecht bereikbaar)

Op welk gebied zal jij je gaan bezig houden binnen de fractie?

Op het gebied van de commissie welzijn en de commissie bestuur.

Hoe actief heb jij je beziggehouden met campagnevoeren?

Behoorlijk actief. (Standjes, lijsttrekkersdebatten, interviews etc. etc.)

Op welke wijze hou jij het contact met je achterban?

Het bezoeken van bijeenkomsten en het voeren van persoonlijke gesprekken. Verder wordt er een plan uitgewerkt om het contact met de achterban te verbeteren.

Nog ambities voor de landelijke politiek?

Ach wie weet.

Burgemeester zonder politiek programma

Burgemeester Alssema

"Een burgemeester niet teveel gekleurd"

Voor een vraaggesprek met Perspex ben ik aangekomen in een gemeente met ongeveer 16000 inwoners. Het leven wordt er nog altijd grotendeels bepaald door de agrarische sector. Een kleine gemeenschap onder de rook van Zwolle. Sinds 1 september 2001 heeft deze gemeente een nieuwe burgemeester. Een burgemeester uit Groningen. Een nuchtere man, met duidelijke standpunten.

Voor me zit een man van middelbare leeftijd, ietwat grijzend met een sympathiek voorkomen. Het is de burgemeester van de gemeente Staphorst. Hij is een christelijke burgemeester. Om precies te zijn een ChristenUnie-burgemeester. Zijn naam is burgemeester Alssema. Hoe is het om burgemeester te zijn in zo'n kleine christelijke gemeenschap? En hoe is het om als christen burgemeester te zijn? Een gesprek over verschillen en overeenkomsten. Werkgebieden en grenzen. Over een ideale situatie en over idealen.

Waarom wordt iemand burgemeester in Staphorst?

Een paar jaar geleden reed ik met mijn vrouw over de A28 en zag de afslag Staphorst en het bordje

"Naar mijn mening dient een overheid zorg te dragen voor het scheppen van voorwaarden, dus accommodaties, en is de burger zelf verantwoordelijk voor de sportbeoefening"

"Staphorst, een prima variant:" Toen ben ik met mijn vrouw eens in het dorp rond gaan kijken, maar er was toentertijd geen vacature. Op 1 januari van het vorige jaar ontstond die vacature wel, en heb ik gesolliciteerd. Daarna is de gebruikelijke procedure doorlopen, en nu ben ik hier alweer een half jaar burgemeester. Staphorst is een fijne gemeente met fijne mensen. Er heerst een gemeenschapszin die bijzonder aan het worden is

in Nederland. De mensen hebben veel voor elkaar over, en staan voor elkaar klaar. Ook de arbeidsmoraal is hier erg hoog. De mensen hebben een heel sterk doorzettingsvermogen en zijn nuchter.

Staphorst staat bekend als een erg religieus traditioneel dorp...

Het is een dorp met een hechte gemeenschap. Het

H. Kroods
H. Kruidhof

na
ma:
moet politiek
zijn"

Duidelijk
Eerlijk
ECHT

ChristenUnie

"Eigenlijk zou ik graag een jongerenraad hebben in Staphorst"

zijn vriendelijke mensen. Het is ook een christelijke gemeenschap, dat zie je als je kijkt naar resultaten van de verkiezingen bijvoorbeeld. De SGP is de grootste partij, daarna volgen de christenunie en het CDA. Een sterk christelijk dorp dus. Totaal 13 van de 17 raadszetels. Met vanzelfsprekend een christelijk bestuur.

Zo'n christelijk bestuur heeft ongetwijfeld gevolgen voor het leven in het dorp..

Een christelijke basis vraagt om een christelijk leven. Voorbeelden van deze christelijke traditie en levenswijze van de dorpsbewoners zijn er veel te noemen. Maar neem nu maar als voorbeeld de zorg voor elkaar. In het gehele dorp is er maar 1 verzorgingstehuis voor ouderen. Families wonen vaak bij elkaar. Kinderen blijven bij hun ouders wonen, ook als ze gaan trouwen. Er wordt bij de

boerderij aangebouwd. Als de ouders hulpbehoevend worden, zorgen de kinderen voor hen. Dit loopt overigens wel terug, bij het verzorgingstehuis is nu een lange wachttijd. Maar ook in bepaalde besluiten vindt je de christelijke achtergrond weer. Zo wordt er bijvoorbeeld niet gesport op zondag en heerst er rust op zondag.

U heeft het natuurlijk erg makkelijk als christelijke burgemeester van een christelijk dorp...

Ik vergelijk het wel eens met mijn tijd in Ten Boer. Dit gemeente waar ik voordat ik in Staphorst kwam burgemeester was. Daar moest je bij wijze van spreken echt vechten voor de zaken die je verdedigde. De mensen die een andere (niet-christelijke) mening deelden waren in de meerderheid, en praatten vanuit andere principes. Nu is het juist andersom. Er zijn hier heel veel mensen die vanuit een christelijke basis denken, en van daaruit zaken behartigen. Dit lijkt ideaal. Maar je moet ook in de gaten houden dat er nog mensen zijn die er een andere mening op na houden. Neem bijvoorbeeld het zwembad. Dat is hier dicht op zondag. En terecht. Maar er zijn veel mensen die op zondag als het warm is een duik zouden willen nemen. Ook zijn er veel toeristen. Je moet dan ook rekening houden met mensen die er een andere mening op na houden, en die niet dezelfde principes hebben dan jij. Je bent tenslotte als bestuurder wel een vertegenwoordiger voor de hele gemeente. Je moet daarover nadenken en een besluit nemen. Rekening houdend met het overwegend christelijk karakter van de gemeente Staphorst en dan blijft het zwembad dicht. Ook wat betreft de sport zit je met een dilemma. Mag je op zondag wel of niet sporten? Vaak kom je bij dit soort zaken terecht op een terrein waarop je keuzes moet maken tussen het voorwaarden scheppen als gemeentebestuur, en de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Naar mijn mening dient een overheid zorg te dragen voor het scheppen van

voorwaarden, dus accommodaties, en is de burger zelf verantwoordelijk voor de sportbeoefening. Om even bij het voorbeeld van de sport te blijven betekent dit het volgende. Er zijn mensen die wel willen sporten (in wedstrijdverband), en mensen die dit uit principe niet willen. De vraag is dan: moet je de mensen vrij laten in hun keus wel of niet te sporten en wel zorgen dat de faciliteiten er wel zijn, of moet je het per definitie verbieden? Wat mij betreft geen actieve wedstrijdsport op zondag. Het is dus niet altijd makkelijk...

De SGP behoort samen met de Christenunie tot de grootste partijen in de gemeente. Dat vereist een goede samenwerking...

Inderdaad. Die samenwerking is er. We leren veel van elkaar. Dat geldt niet alleen voor de Christenunie en de SGP. Ook de fusie van de RPF en het GPV zorgt ervoor dat we veel leren. We kijken vanuit een breder oogpunt naar onderwerpen. Vastgeroeste standpunten en besluiten worden onder een nieuw licht weer bekeken. Dit is een gezonde ontwikkeling. Natuurlijk zijn er wel verschillen. Bijvoorbeeld de positie van de vrouw in de politiek, een landelijk verschil in opvatting. Ook de grote huldiging van Greta Smit enkele weken geleden werd niet toegejuicht

door de SGP. In goed overleg is echter een goede samenwerking mogelijk.

Staphorst is na Urk de jongste gemeente van Nederland. Hoe wordt er op de jongeren geanticipeerd?

De SGP heeft een behoorlijk actieve jongerenbeweging. Zij komen regelmatig bij elkaar en bespreken veel waardevolle dingen. Ook weten zij bekende sprekers te krijgen. Bij de Christenunie ontbreekt dit nog. Dat is wel een punt van aandacht. Eigenlijk zou ik graag een jongerenraad hebben in Staphorst. Er zijn heel veel jongeren. Er is dus een goede voedingsbodem aanwezig voor jongerenpartijen, of bijvoorbeeld een jongerenraad.

Gekozen burgemeester?

Hahah...nee dat vind ik een heel slecht idee. Een burgemeester moet politiek niet teveel gekleurd zijn. Hij moet boven de partijen staan. Zodat hij zich objectief bezig kan houden met wat er gebeurt in zijn gemeente. Bovendien zie ik het nog helemaal niet gebeuren dat er potentiële burgemeesters campagne gaan voeren. Waarover moet dat dan gaan, de burgemeester heeft immers nu nog geen politiek programma. Nee, dat lijkt me niets.

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 1

Naam en leeftijd:

Kars Veling (53), getrouwd en vader van vier volwassen kinderen.

Woonplaats:

Hattem

Oorspronkelijke beroep:

Docent wiskunde en filosofie, directievoorzitter scholengemeenschap.

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

In de Eerste Kamer heb ik me bezig gehouden met onderwijs, cultuur, sociale zaken en Europa; in de nieuwe fractie in de Tweede Kamer moeten de taken natuurlijk te zijner tijd verdeeld worden; in ieder geval zal ik me concentreren op de aanvoering van het fractieteam.

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar :

Minister Borst die ter verdediging van de legalisering van euthanasie een kruiswoord van Christus citeerde.

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

Daarover kan een boek geschreven worden; bij voorbeeld de waanwijze afschaffing van het huwelijk ten gunste van een algemeen soort partnerschap.

Partijen in eerstvolgende coalitie:

Paars is over en voorbij; nu het CDA maar weer eens, maar met wie? wat mij betreft niet met D66 of Fortuyn (dat zou Balkenende ook maar moeten zeggen, lijkt me); de formatie na 15 mei zou wel eens heel lastig kunnen worden; de ChristenUnie zal op het vinkentouw zitten!

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

Over een breed front werken aan een minder gestresste samenleving, vooral ook voor gezinnen met kinderen.

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Dat er een coalitie tot stand komt die geen kleur

FOTO'S RUFUS

of overtuiging heeft; dat zou de nu al grote onvrede in de samenleving nog aanwakkeren.

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Verantwoordelijkheden bevestigen, van overheden en van burgers; laten zien dat het dom is de geboden van de Here te negeren.

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

ChristenUnie kritisch volgen en uitdagen; zorgen voor een politiek sterke nieuwe generatie.

Contact met de kiezers verbeteren door..... :

Neem kiezers serieus, zeg voor en na de verkiezingen hetzelfde en sta open voor wat vanuit de samenleving wordt ingebracht.

Perspectief gaat op

Met ludieke acties, vele jongeren en..

West-Nederland

24 april overdag in Den Haag

Ludieke actie: relaxen op bedden en massageactie tegen de 24-uurs economie. Modeshow met blauwe kleren onder motto van meer blauw op straat. Dit alles dichtbij het Binnenhof.

s' avonds Rotterdam

Een politiek café met alle christelijke studentenverenigingen en een hoop leden van christelijke jeugdverenigingen

Spreker: André Rouvoet.

Locatie: het NSR-gebouw

25 april overdag in Gouda

Ludieke actie: relaxen op bedden, modeshow met blauwe kleren: 'meer blauw op straat'

's avonds in Utrecht

een politiek forum met niet alleen ChristenUnie-politici.

locatie: NSU-gebouw, Boothstraat 10

26 april overdag in Barneveld

Ludieke actie: spijkerbroekhangen ("paars hoelang houdt jij dit uit?")

's avonds in Ede

'doe effe normaal' Waar leg je jouw norm? met André Rouvoet

Locatie: christelijke scholengemeenschap "Het Streek"

Gospelband Route 77 geeft muzikale begeleiding

MIDDEN- Nederland

24 april overdag in Almelo

Ludieke actie: stand in centrum en sandwichbord met stellingen

's avonds in Enschede met Eimert van Middelkoop
locatie: Opstandingskerk, Zonstraat 9; 20.00-22.30 uur

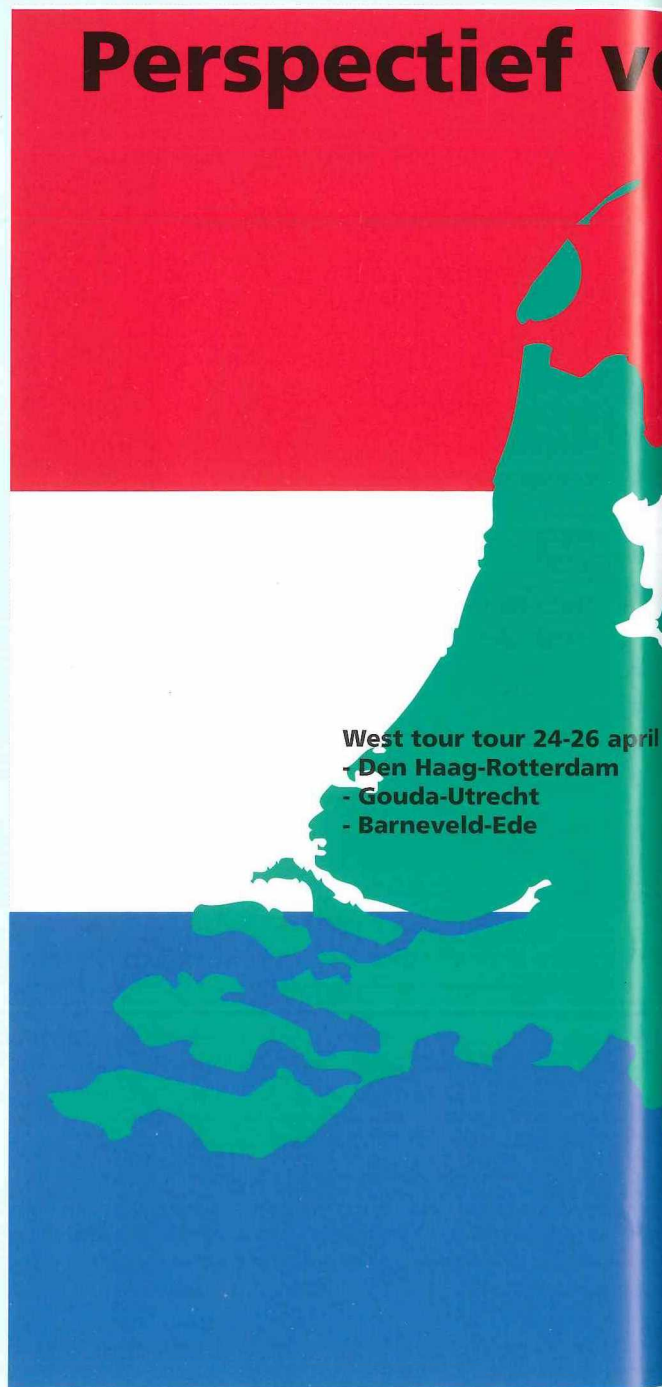
Thema: omgaan met een multiculturele samenleving! Moeten allochtonen zich aanpassen aan onze samenleving of moeten wij ons aanpassen aan de veranderende cultuur.

25 april overdag in Deventer

Ludieke actie: stand in centrum en sandwichbord met stellingen

s' avonds in Apeldoorn gast met Arie Slob met verschillende jeugdverenigingen

locatie: evangelische gemeente, Paslaan 11 te Apeldoorn

26 april overdag in Zwolle

Op Christelijke Hogeschool Windesheim en Gereformeerde Hogeschool.

o verkiezingstour

. de trein

verkiezingstour

Noord tour 24-26 april

- Assen-Groningen
- Zuidhorn/Buitenpost/Leeuwarden
- Heerenveen-Zwolle

Midden tour 24-26 april

- Almelo-Enschede
- Deventer-Apeldoorn
- Kampen-Zwolle

's avonds in Zwolle

met Kars Veling, cabaret en muziek
thema: normen op straat

Noord-Nederland

24 april overdag in Assen

ludieke' actie

's avonds in Groningen

met christelijke studentenverenigingen

gast is Kars Veling

thema: politiek na Paars

Locatie: 't Vinkhuys, diamantlaan 94.

25 april overdag in Zuidhorn/Buitenpost

Actie: folderen in Zuidhorn. Ludieke actie Buitenpost:

's avonds in Leeuwarden i.s.m het CDJA, Studentenverenigingen: Alpha en Bernlef

Locatie: Sophialaan 5 (tegenover het NS- en busstation)

Gast: Annette van Kalkeren

Onderwerp: debat tussen CDA en ChristenUnie en multiculturele samenleving.

26 april overdag in Heerenveen

Ludieke actie: touwtrekken om Tineke

's avonds in Zwolle

gast is Kars Veling

locatie: Palco, Sassenstraat 25. Aanvang om 20:00 uur.

thema: hoe gedraag jij je op straat?

Hoe kan JIJ meewerken:

Door met een van de routegroepen **mee te gaan** en samen met ons de ChristenUnie aan de **achtste zetel** te helpen! Overdag, samen met andere Perspectief-leden, de straat op om te folderen en mee te werken aan de ludieke acties. 's Avonds meehelpen en meedoen met de politieke jongerenavonden. Denk niet 'dat doet een ander wel', maar kies zelf voor de toekomst!

De ChristenUnie kan alleen groeien als we samen onze schouders eronder zetten door te bidden en te werken!

Nodig al je vrienden, familie en bekenden uit voor de avonden bij jou in de buurt

Voor opgave: www.campagnetour@perspectief.nu

Of jwdeboer@christenunie.nl

Bel Wietse: 033-4226956

Bert Heuvelman over samenwerking met het SGP

"Persoonlijk maakt het een zetel bij ons of bij

Door Simcha Looijen

De afgelopen vier jaar zijn voor de christelijke partijen niet echt jaren geweest om met vreugde aan terug te denken. Nu is de vraag hoe ze de komende 4 jaar ingaan. En wat kunnen de politieke jongerenorganisatie eraan doen om een verschil te maken. Aan het woord hierover 3 voorzitters van de jeugdafdelingen. Bert Heuvelman (Perspectief), Elbert Dijkgraaf (SGP-jongeren) en Loek Schueler (CDJA)

Wat hopen jullie voor de komende 4 jaar?

Elbert: Ik hoop dat we nu eindelijk een ommekeer gaan zien van wat we de laatste 4 jaar hebben gezien. Er komen nu steeds meer voorstellen die de christelijke normen aantasten.

Bert: Mee eens, maar ik ben er niet gerust op, na D'66 staat de volgende voorvechter van ethisch individualisme, nl. Groen Links, al klaar om die rol over te nemen.

Ik verwacht een coalitie van CDA, PvdA en Groen Links. Dat kan op punten van zorg en milieu goed uitpakken, maar op ethisch vlak zullen we weinig kunnen repareren.

Loek: De komende vier jaar kan de regering in ieder geval niet heen om het gevoel van de burgers. Op sociaal gebied gaat het gewoon niet goed en dat moet niet in getallen worden verduisterd. De samenleving

moet centraal komen te staan en het vertrouwen in de politiek moet weer terug. Juist gemeenschappelijke waarden en normen moeten daarbij heel duidelijk

worden gemaakt en gehandhaafd, daar snakt Nederland naar.

SGP-jongeren voorzitter Elbert Dijkgraaf:

**"Het lonken van de ChristenUnie naar
regeringsdeelname verbaast me wel eens
een beetje"**

Elbert: Het lonken van de ChristenUnie naar regeringsdeelname verbaast me wel eens een beetje. Ik vind niet dat je op dit moment aan een regering moet deelnemen zonder dat je een wezenlijk deel van je

programma kan waarmaken. Dat zou voor mij wel de belangrijkste voorwaarde moeten zijn. Het is bekend waar we voor staan.

et me weinig uit of j de SGP terechtkomt"

Bert: ik heb daar ook wel mijn zorg over, ik zie niet in hoe we in het huidige politieke landschap op ethisch vlak, toch onze belangrijkste punten, wat kunnen bereiken. Terugdraaien zal al helemaal niet lukken, maar misschien krijgen we het voor elkaar om stevig te investeren in palliatieve zorg, in ouderen- en gehandicaptenzorg, of om eens iets anders te noemen in ontwikkelingssamenwerking. Als je dat voor elkaar krijgt kun je een aantal punten toch bij de wortel aanpakken.

De ChristenUnie is niet veroordeeld tot de oppositiebanken en veroordeeld zich daar zelf ook niet toe. En dat lijkt me logisch, want we willen maximale invloed uitoefenen. Waar ik wel eens bezorgd over ben is dat je eigen ideeën in de verdrukking komen

in een regeerakkoord. De ChristenUnie moet alleen aan een regering deelnemen, wanneer ze ook inderdaad wat kan bereiken. Regeren is niet, zoals bv. bij het CDA, een doel op zich.

Loek: Het CDA heeft zeker geen doel gesteld om persé te regeren, maar de uitkomsten zullen laten zien dat het CDA wel veel vertrouwen van de burgers geniet en een mogelijke kandidaat is voor regeringsdeelname. De opdracht van een politieke partij is natuurlijk

om hun programma ook uit te voeren. Als je die ambitie niet hebt, kun je maar beter inpakken. Je moet dus, zoals Bert ook zegt, aandacht gaan besteden aan de "mens" in het onderwijs, in de zorg, maar ook in oorlogsgebieden of ontwikkelingslanden. Solidariteit betekent niet alleen investeren in je eigen goed, maar ook kijken naar de naaste op deze grote wereld. Ik zie vervreemding en onverschilligheid op straat en ik zou haast zeggen dat dat het enige is waar paars hard aan heeft gewerkt. Het tijdperk van het individu is voorbij en de samenleving snakt naar gemeenschapszin en daar kunnen wij ons steentje aan bijdragen.

Zouden jullie het CDA nog onder de christelijke partijen willen scharen?

Elbert: Ik ben blij met het geluid dat het CDA nog laat horen. We weten ons gesteund als het bijvoorbeeld gaat over het gezinsbeleid, alhoewel ze het gezin niet definiëren. Balkende durft niet eens te zeggen: een gezin is een man, een vrouw en kinderen. Hij laat het open. Laatst zat ik in debat met de voorzitters van de politieke jongerenorganisaties en daar pleitte de voorzitter van het CDJA voor een minister van gezinszaken. En dat ging dan om ouderenbeleid, jeugdbeleid, gezinsbeleid, eigenlijk was alles eensgezind, ook een alleenstaande.

Bert Heuvelman, voorzitter Perspectief, ChristenUnie jongeren: "De ChristenUnie moet alleen aan een regering deelnemen, wanneer ze ook inderdaad wat kan bereiken. Regeren is niet, zoals bij het CDA, een doel op zich".

Op een aantal punten zoals de verdere liberalisering van abortus vinden we een medestander. Maar of dat nu christelijk is. Ze laten een moslim toe in hun partij. En in hun programma vind je weinig Bijbel of God meer terug.

Bert: Het CDA is een volkspartij, waarbij compromissen binnenshuis al gemaakt worden, om een zo breed mogelijk publiek aan te trekken. Hun boodschap is hierdoor al een stuk vlakker en minder uitgesproken dan dat van de ChristenUnie en SGP. Dat vind ik jammer. Je kunt ze beter typeren als een humanistische stroming, waarin ze bij hun principes het bonnetje bewaard hebben, om die zonodig in te wisselen voor andere. Niettemin is het CDA nog steeds wel de grootste partij die dicht bij ons staat. Op een aantal punten hebben we elkaar inderdaad nodig.

Loek: Het CDA is een partij die de Bijbel als richtsnoer hanteert om haar idealen en standpunten neer te zetten. Sommige Moslims, Hindoes of atheïsten kunnen zich herkennen in deze standpunten en het CDA heet ze dan ook van harte welkom. Het aantal keren dat wij God noemen is niet van belang, want het gaat om de politieke boodschap en daarin herken je christen-democratische opvattingen.

Op het laatste Perspectief-congres werd heel voorzichtig een balletje opgegooid om eens te onderzoeken of er een lichte vorm van Unie tussen Perspectief en de SGP-jongeren mogelijk is. Was is jullie eerste reactie daarop?

Elbert: De laatste tijd heeft een debat plaatsgevonden over de ChristenUnie versus SGP. Over de verkeerde thema's vind ik.

Het belangrijkste is dat we samen sterk staan op de kernthema's waar het werkelijk omgaat.

Volgens mij is het helemaal niet nodig om daarvoor partijorganisaties samen te voegen. Ik ben bang dat als we dat zouden doen, we meer zouden verliezen dan winnen. Je hebt de kans dat er een stuk vaagheid krijgt. De ChristenUnie doet goed haar best de weg te vinden, maar het blijkt toch lastig te zijn dat helder te formuleren. Je hebt ook binnen het CDA gezien dat je een stuk vaagheid krijgt en allemaal compromissen gaat sluiten.

In het verleden hebben zowel SGP-jongeren als die van het GPV en de RPF geprobeerd samen te werken, maar dat is nooit goed van de grond gekomen. Je zou bijvoorbeeld gezamenlijk opinieartikelen kunnen schrijven of gezamenlijk bijeenkomsten beleggen. Volgens mij kunnen we beter eerst daar in investeren in plaats over allemaal bestuurlijke trajecten gaan. Dat kost een hoop tijd en energie. We kunnen veel meer bereiken als we op het inhoudelijke vlak dingen samen doen.

Bert: De SGP heeft op een aantal fronten een principeel ander standpunt dan de ChristenUnie. Met name het vrouwenstandpunt staat mij persoonlijk in de weg om met de SGP of met de SGP-jongeren een unie aan te gaan. Wat wel zo is, is dat we meer de

krachten moeten bundelen, in plaats van elkaar te beconcurreren voor een zeteltje in de Kamer. Dat is de laatste tijd te veel gebeurd, er zijn heel wat kluitjes modder over en weer gegaan. Persoonlijk maakt het me weinig uit of een zetel bij ons of bij de SGP terecht komt; 7 van de ChristenUnie en 2 van de SGP is wat bij betreft hetzelfde als 6 bij de ChristenUnie en 3 bij de SGP. We moeten meer zoeken naar wat ons samenbindt en minder naar wat ons verschildt.

In hoeverre is samenwerking met het CDJA mogelijk?

Elbert: We werken als politieke jongerenorganisaties wel eens samen. Denk bijvoorbeeld aan het manifest over gedogen. Waar we samen een artikel schreven en dat lukte ook nog in 1 week. Daar was ik behoorlijk verbaasd over. Maar als je kijkt naar de kernpunten van het CDJA dan ben ik niet behoorlijk happig op een samenwerking.

Bert: Die samenwerking heeft in dit bepaalde geval goed uitgepakt, maar er zijn ook veel voorbeelden waarbij de verschillen te groot waren om samen op te trekken. Ik heb ook niet het idee dat het CDJA zo happig is op samenwerking met ons. Vooral bij jongeren zijn we voor hen toch een geduchte concurrent. Ik ben er een groot voorstander van om waar samenwerking mogelijk is, daar ook optimaal gebruik van te maken. Maar in de praktijk merk je dat dit maar sporadisch gebeurt.

Loek Schueler, voorzitter van het CDJA:

“De opdracht van een politieke partij is natuurlijk om hun programma ook uit te voeren. Als je die ambitie niet hebt, kun je maar beter inpakken”

Loek: Ik denk dat samenwerking een heel krachtig middel is om je opvatting neer te zetten. Ons pleidooi over gedogen is daar het lesvoorbeeld van geworden. Het opvallende van deze samenwerking, was dat in het antigedooogbeleid voor iedere partij ruimte bood voor eigen invulling. Zo is het CDJA voor legalisering van softdrugs en tegen harddrugs, maar ik weet dat jullie daar een andere mening over hebben. Toch was deze samenwerking voor iedereen vruchtbaar. Maar het mag geen doel zijn. Sporadisch zal samenwerking met een van de politieke jongerenorganisatie nodig kunnen zijn om een krachtig signaal af te geven. Ik zie helaas door het succes van het antigedooogbeleid, dat samenwerking tot een doel wordt verheven en met deze instelling doet het CDJA niet mee. Definitieve samenwerking zie ik dus niet zitten met de SGP jongeren (zeg ik als vrouw natuurlijk!) maar ook niet met Perspectief.

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 2

Naam en leeftijd:

Leen van Dijke, 46 jaar, getrouwd en ik heb vijf kinderen en twee kleinkinderen.

Woonplaats:

Middelburg (in het onvolprezen Zeeland)

Oorspronkelijke beroep:

Ik ben begonnen als timmerman/metselaar. Op mijn 21e jaar kreeg ik als verkoper/calculator/werkvoorbereider een commerciële functie. Dat heb ik 11 jaar gedaan. Daarna heb ik als commercieel medewerker bij een aantal internationale houthandels en bouwmaterialenhandel gewerkt.

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

Naast mijn fractievoorzitterschap beheer ik de portefeuilles van Financiën (incl. rijksuitgaven), Sociale Zaken en Economische zaken.

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar (mag ook op wereldniveau zijn):

Ik neem aan dat deze blunder er geen van mij hoeft te zijn; dan is een antwoord niet gemakkelijk (hahaha). Als het een blunder van anderen mag zijn: wat is er stommer (van de kiezers) om, nadat het eerste paarse kabinet had laten zien waar het voor stond, een vervolg van dit drama nogmaals mogelijk te maken.

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

Dat paars het bedje spreidde voor Pim.

Partijen in eerstvolgende coalitie:

CDA/PvdA/ChristenUnie (als het echt niet anders kan dan aangevuld met GroenLinks)

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

Mensen meer wijzen op de eigen verantwoordelijkheden en hen in staat stellen die verantwoordelijkheden ook waar te maken. Voorbeelden:

- A) Ouders hebben de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen. Stel hen dan ook in staat om die voor hun rekening te nemen. Dat doe je niet door beide ouders voor zoveel mogelijk uren de arbeidsmarkt op te jagen.
- B) Ouders willen het goede voor hun kinderen. Sta dan uitgaansgelegenheden niet toe dat ze week-eind na week-eind een geluidsniveau op jonge mensen loslaten dat aantoonbaar tot blijvende gehoorschade leidt (elk jaar komen er 20.000 nieuwe gevallen van blijvende gehoorschade bij als gevolg van harde uitgaansmuziek).

Ook zou ik graag veel inzet willen zien op het gebied van gedogen; dat moet echt afgelopen zijn. Dat geldt op talloze terreinen, maar niet het minst op het gebied van het politietoezicht. Hoe kan het toch gebeuren dat ik als burger zo veel zie, dat de politie niet of nauwelijks lijkt te zien? Dus... optreden tegen rotjochies en agressieve automobilist!

Om niet meer te noemen: graag zou ik een uiterste inspanning willen zien op het gebied van Noodhulp en Ontwikkelingssamenwerking.

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Verdergaan met libertijns/liberaal/socialistisch beleid. Dus geen Paars en geen Pim.

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

De ChristenUnie is christelijk sociaal. Dat leidt tot een aantal speerpunten.

- Versterk de positie van het gezin
- Bouw aan de sociale structuur van onze samenleving (veiligheid op straat, tijd en ruimte voor andere dingen dan alleen maar 'geld verdienen')
- Neem je verantwoordelijkheid voor het geweldig onrecht in de wereld (ChristenUnie heeft een degelijke financiële paragraaf waarin een verhoging van het budget voor Ontwikkelingssamenwerking is opgenomen)
- Maak een einde aan het type groei dat altijd maar ten koste gaat van de schepping. Groei is pas groei als ook de schepping 'groeien en bloeien' kan.
- Werk aan een overheid die grenzen stelt en deze (op alle terreinen) ook effectief bewaakt (stop met gedogen, immers: 'gedogen is mogen')

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

(ook) aan leeftijdgenoten laten zien dat politiek ergens over gaat en zo belangrijk is dat het inzet waard is. De ChristenUnie (desnoods kritisch) blijven aansporen steeds de vraag onder ogen te zien of we Gods goede boodschap voor mensen wel durven te vertalen in beleid voor vandaag.

Contact met de kiezers verbeteren door.....:

Zeer bereikbaar te zijn voor de burgers van ons land; bijvoorbeeld door de ombudsfunctie van het Kamerlid meer nog dan totnogtoe te benadrukken.

Zonder jou geen PerspectieF!

Door Wietse de Boer

De jongerencampagne die van start is gegaan is er voornamelijk op gericht om mensen over te halen op de ChristenUnie te stemmen. Stemmen op de ChristenUnie is durven te kiezen voor de toekomst.

Ons land is gebaat bij duidelijkheid, eerlijkheid en echtheid. Te vaak wordt er gesjoemeld met regels, te vaak durven gezagsdragers hun gezag niet te gebruiken, te vaak blijken toezeggingen van onder andere politici niet echt.

Puinhopen

Het klimaat van Nederland vraagt om bezinning. Fraude, rommel op straat, drugsoverlast, gedoogbeleid, flitscheidingen en mensen die het tempo niet bij kunnen benen...

Jongeren krijgen niet echt het goede voorbeeld. Om een rechtvaardige en zorgzame samenleving voor ogen te houden moet je ambitieus zijn en blijven. Voor de toekomst moet je zelf kiezen. Anderen doen dat niet voor jou.

Investeren

PerspectieF durft te kiezen voor die toekomst. Samen met zo'n 2500 andere leden kun jij meebouwen, meedenken en investeren in de toekomst.

Onze missie is: PerspectieF wil een politieke jongerenbeweging zijn, waarvan de leden, in eenheid verbonden door de liefde voor God en de medemens, elkaar en andere jongeren interesseren en enthousiasmeren voor en mobiliseren en toerusten tot actieve deelname van christenen aan het publieke debat in maatschappij en politiek.

Discussie

Door actief te zijn in PerspectieF en aanwezig op congressen, summerschools en excursies wordt je zelf gevormd. Je leert van anderen en van het meemaken van activiteiten. We willen andere jongeren ook bereiken. Bijvoorbeeld met een politiek café in diverse plaatsen in Nederland. Ons blad Perspex schrijft verdiepende achtergrond verhalen, www.ebate.nl is een platform waar je kunt discussiëren over actuele thema's. Onze folders en scripta's bieden ook aanknopingspunten met nog niet actieve PerspectieF-ers en jongeren die nog niet lid zijn.

Willoos?

Dat biedt PerspectieF. PerspectieF is niet alleen de toekomst van de ChristenUnie, maar ook deel van de samenleving. En als er iets duidelijk wordt in deze tijd is dat er weer geknokt moet worden voor oude verworvenheden: zoals vrijheid van onderwijs. Laat jij je willoos meevoeren of durf jij te kiezen voor de toekomst??

10 campagne tips

- Draag de ChristenUnie een warm hart toe
- Ken de verschillen met het CDA en de SGP en wees duidelijk in het 'nut' van christelijke politiek!
- Laat je informeren, instrueren en motiveren door mede-campagneleden
- Ken de eerste zeven mensen van de kandidatenlijst van de ChristenUnie uit je hoofd
- Durf te kiezen voor de toekomst
- Wees duidelijk, eerlijk en echt
- Ken de actualiteit
- Leef je in, in wie voor je staat
- Heb respect voor zijn keuze. Maar confronteer hem/haar met zijn verantwoordelijkheid. Leg uit dat kiezen voor de toekomst in zijn/haar belang is
- Wees uitgerust, draag warme kleren, eet op tijd en neem op tijd een mondverfrissertje

Kiezen voor Jezus Ook in de politiek?

Heeft christen zijn iets met politiek te maken?

Ja! Als jullie voor Jezus kiezen heeft dat consequenties. Geloof is niet alleen iets voor je privé leven, geloof heeft te maken met je hele leven!

Als christenen laat het ons dan ook niet koud wat er met ons land gebeurt. We kijken om ons

heen omdat we weten dat we onze naaste moeten liefhebben als onszelf. Dat betekent dat de politiek ons aangaat.

Door de politiek worden besluiten genomen die ingrijpen in de hele maatschappij. Er is bijna geen terrein waar de politiek niet iets te zeggen heeft. Is het niet in de Tweede Kamer, dan wel in een gemeenteraad. Blijft de EO bestaan? Hoelang is er nog christelijk onderwijs? Krijgt de kerk een bouwvergunning voor een jongerencentrum? Gaan de winkels op zondag open? Blijven er genoeg voorzieningen voor jongeren? Allemaal voorbeelden van zaken waar de politiek over beslist. Christenen willen verder kijken dan hun neus lang is en zijn dus niet onverschillig over zaken waar de politiek mee te maken heeft.

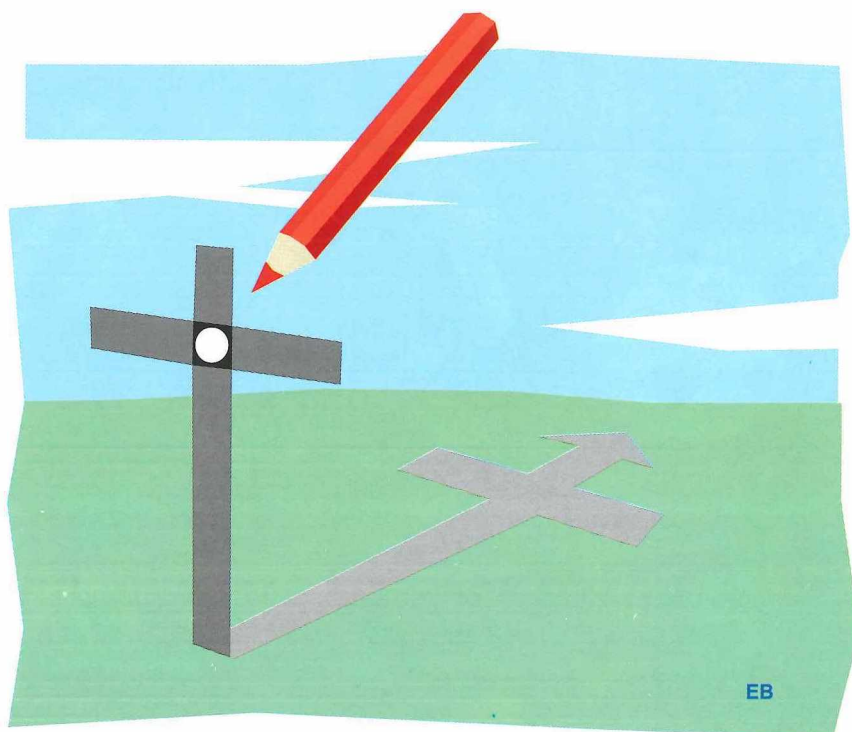
Gebed is hard nodig

De laatste jaren is het door de besluiten rond abortus en euthanasie in de Tweede Kamer tot heel veel christenen doorgedrongen dat politiek uiteindelijk een geestelijke zaak is. Waarom neem je het besluit dat je neemt? Is dat niet om dat je iets wel of niet gelooft? Geloof je in God of geloof je in de mens? Dat maakt verschil voor hoe onze maatschappij wordt ingericht. Als politiek uiteindelijk een geestelijke zaak is, is bidden echt nodig. De prayerwave wil hier op inhaken met een bijzondere nadruk op de voorbede voor de maatschappij waar wij in leven. De hele situatie waar Nederland in verkeert willen we voor God brengen.

Dat is niet een vrijblijvend iets maar een wezenlijke voorbede voor ons land, een plicht die wij als christenen hebben. Bidden voor Nederland is hard nodig, bidden voor de politiek in Nederland ook.

Een andere politiek

De afgelopen vier jaar is dat nog eens extra duidelijk geworden. Steeds meer politieke besluiten gaan uit van de mens die niemand nodig heeft en zich van niemand wat hoeft aan te trekken. Zolang je een ander geen kwaad doet of een ander jou heb je ook geen enkele verantwoordelijkheid voor elkaar. Christenen zien dit anders. Christenen willen leven in relatie met God en dat betekent dat je een naaste hebt en in Gods schepping leeft. Voor christenen is een sociaal beleid belangrijk. Voor christenen is de schepping belangrijk. Christenen vinden het belangrijk dat er regels zijn, dat er normen zijn op het 'publieke terrein' waar we elkaar tegenkomen op straat, in de winkel of op school. Christenen zien bijvoorbeeld in dat je veiligheid en zorg niet kunt kopen, maar dat meer veiligheid en goede zorg ook betekenen dat mensen de tijd hebben voor elkaar zodat er minder mensen buiten de maatschappelijke boot vallen. De ChristenUnie heeft zo'n programma: help mee dit uit te dragen!

ILLUSTRATIE: EVERT BUITEN

Touwtrekken met Ti een modeshow in D Campagnevoeren met de C

door Henk ter Haar

Het is zaterdag 23 maart. Het begin van de campagne. Een schitterende dag. Een mooie dag ook voor de ChristenUnie. In een congrescentrum in Apeldoorn zal vandaag de aftrap plaats vinden van de verkiezingscampagne. Een mooi moment om eens met twee mensen te spreken die zich bezighouden met de campagne. Ik spreek met Wietse de Boer die de kar trekt voor de jongerencampagne, en Joel Voordewind, die de campagne voor de ChristenUnie heeft opgezet. Een gesprek over politiek, promotiestunts, en campagnedoelen.

Wietse de Boer is jongerenwerker op het partijbureau van de ChristenUnie. Al jaren houdt hij zich bezig met politieke activiteiten voor jongeren zoals politieke café's en Summerschools. Hij wil graag dat jongeren zich weer (meer) gaan interesseren voor politiek: "want de politiek gaat over jou!". Voor de komende verkiezingen mag hij de jongeren campagne leiden. Joel Voordewind is lijsttrekker van de ChristenUnie in Amsterdam. Ook daar heeft hij zich al ingezet voor de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. En met succes. Van 2000 stemmen bij de vorige verkiezingen mochten zij nu 4000 stemmen ontvangen!

De stap naar de landelijke campagne was voor beiden dan ook niet zo heel groot. Voor beiden betekende het een verbreding van wat al in smal verband werd gedaan..

Tineke en den Haag

ChristenUnie en PerspectieF

Naamsbekendheid

Een van de doelen van de campagne van de ChristenUnie, aldus Voordewind, is het werven van naamsbekendheid. Na de samensmelting van GPV en RPF, is het nu zaak om de ChristenUnie duidelijk op de kaart te zetten. Er is een nieuwe naam voor de partij, maar ook de nieuwe lijsttrekker -van buitenaf- moet in de kijker van de kiezer gespeeld worden. Kars Veling zal dan ook met grote regelmaat in de media verschijnen. Belangrijk bij het voeren van de campagne is volgens beiden wel dat het vooral gaat om de inhoud en niet om het poppetje.

Drempelverlagend

Bij het voeren van de campagne en het vaststellen van de campagne-items wordt gebruik gemaakt van het eigen programma. PerspectieF heeft dan ook een flyer gedrukt waarop zij kort de speerpunten van het beleid weergeeft. Zo hoeven de jongeren niet het hele politieke programma door te lezen om te weten waar de ChristenUnie voor staat. Drempelverlagend bezig zijn. Dat is een van de onderwerpen waar Wietse de Boer in zijn campagne veel mee bezig is. "Ook de vele politieke avonden en cafés in de regio zijn daarvan een voorbeeld. Mensen uit de politieke top 12 zullen daarbij aanwezig zijn om in debat te gaan met de jongeren. Vaak hoor je op bijvoorbeeld verjaardagen vragen en opmerkingen over politiek. Op de door PerspectieF georganiseerde politieke avonden, komen die vragen en opmerkingen terecht bij de juiste mensen". Het is DE kans om deze mensen te spreken, te leren kennen en standpunten uit te wisselen. Er zal worden gediscussieerd over leuke en belangrijke onderwerpen.

Regiotour

In de aanloop naar de verkiezingen zal PerspectieF zich in het hele land laten zien met de zogenaamde 3-daagse jongerencampagne. Op 24, 25 en 26 april zal het hele team met de trein door het land reizen. Met ludieke acties zal er geprobeerd worden nieuwe kiezers te bereiken. De Boer licht alvast een tipje van de sluier op. Is het in Heerenveen touwtrekken om Tineke, in Barneveld zal men "spijkerbroek hangen". Erg leuk zal het ook worden in Den Haag waar men een modeshow zal

houden onder het motto: Meer blauw op straat. Drie dagen waarin volop campagne zal worden gevoerd, door iedereen die christelijke politiek een warm hart toedraagt.

Samenwerken

De ChristenUnie campagne en de jongerencampagne worden uiteraard goed op elkaar afgestemd. Voordat ik de kans krijg daar iets over te vragen, spreken de twee heren in een klein onderonsje alvast af dat ze nog het een en ander moeten overleggen. "Het is belangrijk dat je de activiteiten goed op elkaar afstemt, zodat je elkaar niet in de weg loopt, maar elkaar daarin ondersteunt," aldus Voordewind. Regelmatig overlegt men over de te organiseren activiteiten, de fronten waarop wordt samengewerkt, en natuurlijk de agenda.

Media

Bij het voeren van campagne is het vanzelfsprekend van belang dat je gehoord wordt. En daar hoort media bij. "Nadeel voor ons als middelgrote partij, is dat het minder vanzelfsprekend is dat de media aanwezig is. Als Melkert ergens aanwezig is zie je daarbij altijd wel enkele journalisten. Die vanzelfsprekendheid is er bij ons niet maar is wel groeiende", aldus Voordewind. De Boer voegt daaraan toe dat bij de regiotour sowieso de regionale media zullen worden benaderd.

Verantwoordelijkheid...Durf te kiezen

Beide heren zijn het er over eens dat het in de politiek aankomt op het nemen van een bepaalde verantwoordelijkheid. Als burger is het te makkelijk om in je luie stoel te blijven zitten. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar de kiezer. Dan is het wel van belang dat de standpunten van de kiezer op de juiste plaats terechtkomen. Het is van belang dat de kiezer spreekt. Men zegt niet voor niets: "durf te kiezen voor normen".

Column

Goede Vrijdag 2002 is een bijzondere dag geworden en dat niet zo zeer omdat wereldwijd door de christenen het lijden van hun Messias herdacht werd, als wel doordat het een bijzondere dag lijkt in het lijden van het Joodse volk: op die dag begon het einde van de door de Palestijnen begonnen intifadah. Israëlische tanks rukten op naar Ramallah, het hoofdkantoor van het Palestijns gezag, om te laten zien dat nu (eindelijk) aan de lankmoedigheid van de Israëlische regering een einde gekomen was. Honderden onschuldige burgers waren ondertussen al opgeblazen door Palestijnse fanatici, waarbij het onomstotelijk vast staat, dat het Palestijnse gezag in plaats van deze misdadigers conform afspraken met hun eigen politie te arresteren en te vervolgen hen stimuleerde en medewerking verleende. Een dodelijke verstoring van Seideravond, het begin van het Pesach-feest (het belangrijke Joodse feest, waarbij nota bene de uitleiding uit het lijden in Egypte herdacht wordt) en de bijbehorende maaltijden (Seideravond zo'n 1969 jaar eerder zat Jezus met een maaltijd afscheid te nemen aan de vooravond van Zijn lijden), werd de aanleiding voor Sharons vredesoffensief om opnieuw onschuldig Joods bloed vergieten...

Europa meteen in rep en roer: het gruwelijke Israël mag niet optreden tegen de sympathieke Palestijnen... Pique en Solana reizen af, doch kregen niet de benodigde toestemming van Sharon, om Arafat te ontmoeten en kwamen met de staart tussen de benen terug. In Nederland oppert Ad Melkert de ambassadeurs uit Israël terug te trekken, waarschijnlijk zich niet realiserend waar allemaal wel onze ambassadeurs blijven zitten. De VS stuurden Powel, die met anti-Israëlische opmerkingen afreisde, met een aantal toplieden sprak en met pro-Israëlische opmerkingen weer naar huis ging...

Arafat zat hard te roepen dat hij bereid is martelaar voor de goede zaak te worden. Dat zal echter niet lukken: Israël maakt niet bewust of gericht Palestijnen dood. Dit blijkt onder andere uit het feit dat Israël voordat er een bombardement plaatsvindt, meldt waar dit zal plaatsvinden, reden waarom er bij deze bombardementen gelukkig dan ook zo weinig Palestijnse doden vallen. Zelfs ten tijde van de huidige intifadah-oorlog tracht Israël zo min mogelijk slachtoffers te maken, want zij wil(de) niets anders dan vrede en vindt niets erger dan het doden van mensen. Steeds heeft

Goede Vrijdag Joods onschuldig

Israël zijn goede wil laten zien. Het VN-plan om het land in twee delen te verdelen werd door Israël meteen geaccepteerd, doch de Palestijnen wilden slechts de dood van alle Israëliërs. Later heette het 'Land voor vrede'. Israël was bereid de bezette gebieden (overigens ten onrechte bezette gebieden genoemd, maar als je een oorlog tegen Israël begint, kun je er zeker van zijn dat je zult verliezen en loop je het risico dat je land kwijt raakt) op te geven en heeft dat ook gedaan, maar helaas... de beloofde vrede bleef uit...

Oud-premier Golda Meir wier naam "Hij zal verlichting brengen" betekent, sprak eens de historische woorden: "Ik zal ooit de Arabieren kunnen vergeven dat zij onze kinderen hebben gedood, maar ik zal hen nooit kunnen vergeven dat zij onze kinderen hebben gedwongen om hen te doden." Hoe haaks staat dit op de Palestijnse werkwijze. Toen twee Israëlische soldaten per ongeluk in Palestijns gebied gekomen waren, zijn zij op gruwelijke wijze gedood en zijn hun lijken achter auto's door de stad getrokken. Dat bedenkende is er gemakkelijk een voorstel te maken van wat er zou gebeuren als de Palestijnen Sharon zo gemakkelijk konden pakken als Israël nu Arafat... Het gebeurt dat er aan de Palestijnse zijde mensen sterven, hetwelk altijd betreurd wordt door Israël. Als militairen buiten oorlogshandelingen Palestijnen dood schieten, worden zij door de krijgsvaad berecht... Dit staat vervolgens weer haaks op de Palestijnen die in woede andere Palestijnen doodschieten, vanwege het feit dat laatstgenoemde te weinig anti-Israël zouden zijn. Vervolgens krijgt Israël weer de schuld van het feit dat er Palestijnen gevonden worden met kogelgaten in het hoofd...

En wat moet Sharon? De zelfmoordaanslagplegers die in hun banaliteit per stuk 72 maagden in de 'hemel' beloofd worden, zijn niet te temmen en daarom kan hij niet anders dan zorgen dat elke zelfmoordaanslagpleger vóór zijn aanslag opgepakt wordt. De zelfmoordaanslagplegers blijken vaak een tragisch verleden te hebben (van de vrouwen zou er één door haar familie doorgemaakt worden omdat ze de familie-eer geschonden had en een andere vrouw was door haar man verstoet omdat ze geen kinderen kon krijgen) en worden opgestookt, onder andere door geestelijke leiders.

Natuurlijk willen de meeste Palestijnen leven als de Bedoeïenen en andere groepen die in 1948 in Israël woonden en met de Israëlische regering vrede gesloten (en alle burgerrechten, inclusief vertegenwoordiging in het Parle-

en opnieuw dig bloed

ment gekregen) hebben, zo vertelde een Palestijnse vriend me.

Sharon heeft de keuze tussen twee gruwelijke wijzen om de terroristenacties te voorkomen: dreigen met uitroeiing van de gehele familie van zelfmoordaanslagplegers of de door hem gekozen wijze van het Israël terroristenvrij maken. Nadat deze actie volledig afgerond is, kan het gesprek over structurele vredesmogelijkheden met de overgebleven gematigde Palestijnen begonnen worden.

Maar, zo zult u mij tegenwerpen, is er niet recent een hoogzwangere mevrouw in een ziekenauto tegengehouden en uitgekamd door Israëlische militairen, hetwelk tot de dood van de baby geleid heeft? Jazeker. Maar tegen de wil van Israël. Tot voor kort mochten Palestijnse ziekenwagens te allen tijde doorrijden, totdat met deze ziekenwagens zelfmoordexplosieven vervoerd werden.

En hoe zit het met het recente beschieten van Palestijnse auto's door Israëlische militairen? Sinds er explosieven vervoerd werden met auto's die bij een controlepost doorreden, hebben de Israëlische militairen de opdracht gekregen elke auto die doorrijdt bij een controlepost te beschieten. Recent bleek die beschieting zelfs erg zinvol: een kogel deed de gehele wagen tot ontploffing komen op een plaats waarop er geen onschuldige slachtoffers vielen...

Markant is dat Sharon zijn verklaringen steeds doorspekt met citaten van Bush. Beiden zijn immers bezig een gevaarlijk crimineel netwerk uit te roeien, nadat ze daartoe uitgedaagd zijn door de terroristische zelfmoordaanslagen.

Dat de wereld zo reageert hoeft niemand te verbazen: Israël blijft de aanstoot voor de volkeren, de uitverkoren hoeksteen die daardoor door de andere volken gehaat zal worden... Maar - zo leert ons het evangelie bij de andere grote lijdensgeschiedenis die ook 'alzo moest geschieden' - wee degene, door wie dit lijden geschiedt en mitsdien, wee hen, die voor de verkeerde zijde partij kiezen, terwijl het recht en de geschiedenis een andere duiding eisen.

En wat doet de ChristenUnie? Dat wordt spannend en het wordt de hoogste tijd dat daar hard over nagedacht wordt. Het GPV en de RPF hadden beide een geheel verschillende Israëlvisie hebben. Wie herinnert zich niet het GPV-dieptepunt bij de Golfoorlog. Tegen Nederlands ondersteuning van Israël met Patriotraketten, die de Scudraketten van Saddam Hoessein onschadelijk konden maken, maakten twee partijen in de Tweede Kamer bezwaren: Groen Links en het GPV (laatstgenoemde begreep de bemoeienis met Israël

niet). Markant in dit opzicht was de brochure van de toenmalige GPJC-voorzitter Marcel Flipse over de Israël-visie van de RPF, welke met de grond gelijk gemaakt werd. Historisch gezien allemaal begrijpelijk, vanwege de vervangingsgedachte (de Kerk heeft de plaats van Israël ingenomen, lees 'Israël is Gods volk' door drs. J.A. van Delden, en God heeft met het huidige Joodse volk niets anders dan met andere volkeren).

En naast dit alles staat nog altijd de visie die veel christenen in ieder geval tot 1948 hadden en die alles met Goede Vrijdag te maken heeft: hebben de Joden zelf niet geroepen "Zijn bloed kome over ons en onze kinderen" en krijgen ze nu niet wat daar bij hoort?

Binnen de RPF is er juist altijd een pro-Israël-bazuin geblazen. Veel RPF-ers zien dat er nog veel onvervulde beloften voor de Joden en Israël in de Bijbel staan. Leen van Dijke heeft daar na zijn recente bezoek aan Egypte heel goede woorden over gesproken...

Dwazen betreuren het dat Peres zijn Nobelprijs voor de vrede niet afgepakt kan worden. Moge eens blijken dat Sharon met zijn huidige wijze van slachtofferveroorkoming de Nobelprijs voor de vrede verdient... Eén citaat van Sharon spreekt in deze boekdelen: "Waar we allemaal naar smachten is een veilige vrede die met Gods hulp een einde zal maken aan de vijandelikheden."

Te midden van de vele vragen die het nadenken over de Israëlische politiek oproept, kan er in ieder geval een antwoord gegeven worden en wel op de vraag of Israël nog steeds Gods volk is. De Heilige Schrift zegt nadrukkelijk: 'Wie Gods volk aanraakt, raakt Zijn oogappel aan' en immer verliest hij die aan de Joden komt. In de Bijbel kennen we Haman en Farao, in de recente geschiedenis kennen we Saddam Hoessein en Adolf Hitler.

Hoe de geschiedenis van Israël er in de toekomst precies uit zal zien, is onbekend. Maar sinds 1948 is duidelijk geworden dat elke oorlog, hoe laf ook begonnen (de Yom Kippoer-oorlog begon op de meest heilige Joodse feestdag) of met hoeveel vijanden ook gelijktijdig bevochten (meteen na de oprichting van de staat Israël waren er zeven landen die een oorlog tegen haar begonnen) door Israël gewonnen wordt. En wat moeten we met de tekst "Zijn bloed kome over ons en onze kinderen". Welnu, ook voor die vraag biedt de Bijbel een oplossing. Geheel Israël zal zalig worden en - zo leert ons de Schrift - er is geen zaligheid buiten Jezus' bloed. Jezus bloed kome over de Joden en al hun kinderen...

Mr. C.M. Verkade

Politiek is niet
alleen Den Haag

het raakt ook jou...

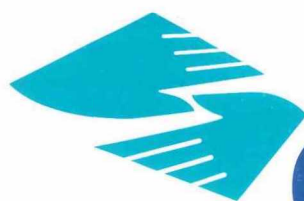
Laat je stem horen

durf te kiezen

voor normen

Duidelijke normen

Christelijke normen

duidelijk, eerlijk, echt

ChristenUnie *dus*

www.christenunie.nl

Durf te kiezen voor normen! Stem 15 mei ChristenUnie!

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 3

Naam en leeftijd:

André Rouvoet (40), gehuwd met Liesbeth, 5 kinderen in de leeftijd van 2 tot 10 (1 jongen, 4 meisjes)

Woonplaats:

Woerden

Oorspronkelijke beroep:

Jurist van huis uit, achtereenvolgende beroepen: fractiemedewerker RPF Tweede Kamer, beleidsmedewerker scholenorganisatie, directeur wetenschappelijk instituut RPF, Kamerlid RPF/ChristenUnie.

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

m.n. justitie, politie, volksgezondheid, welzijn en sport

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar (mag ook op wereldniveau zijn):

Teveel om op te noemen... Hoog scoort in elk geval de paarse arrogantie om belangrijke thema's als de Vreemdelingenwet, euthanasiewet, Embryowet, en noem maar op, zo dicht te timmeren in regeerakkoord en Torentjesoverleg, dat democratie en dualisme op een wel heel laag pitje zijn komen te staan... (Cohen zei over de Vreemdelingenwet: 'dit onderwerp is te belangrijk voor een democratisch debat'...!)

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

Verder is er ongelooflijk veel misgegaan op zorggebied, acht jaar lang het domein van mevrouw Borst: de wachtlijsten, zorgverschralling en tweedeling zijn toegenomen, maar levensbeëindiging is dan toch maar legaal geworden... 'n Kwestie van prioriteiten, zullen we maar denken.

Partijen in eerstvolgende coalitie:

Alles is beter dan paars, maar voorkeur voor een christelijk-sociaal georiënteerde coalitie.

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

- *) zoeken naar mogelijkheden om in het 'na-paarse' tijdperk stappen vóóruit te zetten op de (medisch-) ethische dossiers,
- *) realiseren van concrete wettelijke rechten voor gehandicapten,
- *) het 'afhechten' van enkele rafels van de nieuwe Vreemdelingenwet (opvang uitgeprocedeerde asielzoekers die niet kunnen terugkeren)

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Een zo versnipperde Kamer dat geen stabiele regering te formeren is.

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Vernieuwing zorgstelsel, asielbeleid, gehandicaptenbeleid.

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

Permanent, constructief, prikkelend en uitdagend.

Contact met de kiezers verbeteren door..... :

Meer gelegenheden voor werkbezoeken, ontvangsten in de Kamer en (elektronische) communicatie te zoeken.

"Na Paars hebben we er allemaal zin an"

Over de teloorgang van een zielloos-compromissenkabinet

door Wim Kruyswijk

Op een dag werden zes jongens op het matje geroepen. Ze hadden gevochten en hadden daarbij een waar slagveld aangericht. Ze moesten maar eens komen uitleggen hoe dit zo was gelopen....: "Zo heren, zitten we er allemaal goed bij? Ad, ga eens rechtop zitten. Paul, jij ook, zit niet zo naar achter te leunen. En Hans, zit niet zo voor je uit te staren, opletten! Neem het voorbeeld van Pimmetje en Jan-Pieter, netjes met de armen op tafel en "bij de les". En eh, hoe heet jij ook alweer?" Vroeg de meester aan een zekere krullenbol aan het einde van de tafel: "Tom, meneer. Tom de Graaf". "Oké Tom, aangezien jij nogal stil bent vandaag mag je beginnen met uit te leggen waarom jullie er vandaag zo'n puinhoop van hebben gemaakt". "Nou ja, eh dat hebben de kiezers gedaan". "En eh..", kijken naar de punten van zijn schoenen, "daar zijn wij zeer tevreden mee, we leven nu eenmaal in een democratie en....." "Een bananenrepubliek zal je bedoelen", riep Pim verontwaardigd. "Pim, je zat er net zo netjes bij, hou je mond even dicht en luister naar de anderen", zei de meester. "Maar ziet u niet wat een puinhoop hij ervan maakt", riep Pimmetje. En zijn handen ten hemel strekkend, "al acht jaar is onder paars elk standpunt waar zij het niet mee eens zijn taboe. Ik wil wel eens discussiëren over teveel arbeidsongeschikten in de WAO, de instroom van asielzoekers en alle andere puinhopen". Na het horen van het woord WAO, kroop Ad verschrikt nog dieper in zijn stoel want dat was nu juist een onderwerp waaraan hij zijn vingers had gebrand. Tom stak nog eens zijn vinger op en vroeg aan meester Witteman: "Mag ik nog wat zeggen", en voordat de meester kon antwoorden riep Tom triomfantelijk: "Ik wil lekker niet meer samenwerken met Pim". En met deze winst voor alle partijen (wie wil er nu nog wél met D66 samenwerken?) ging het gesprek onder leiding van meester Paul nog even door....

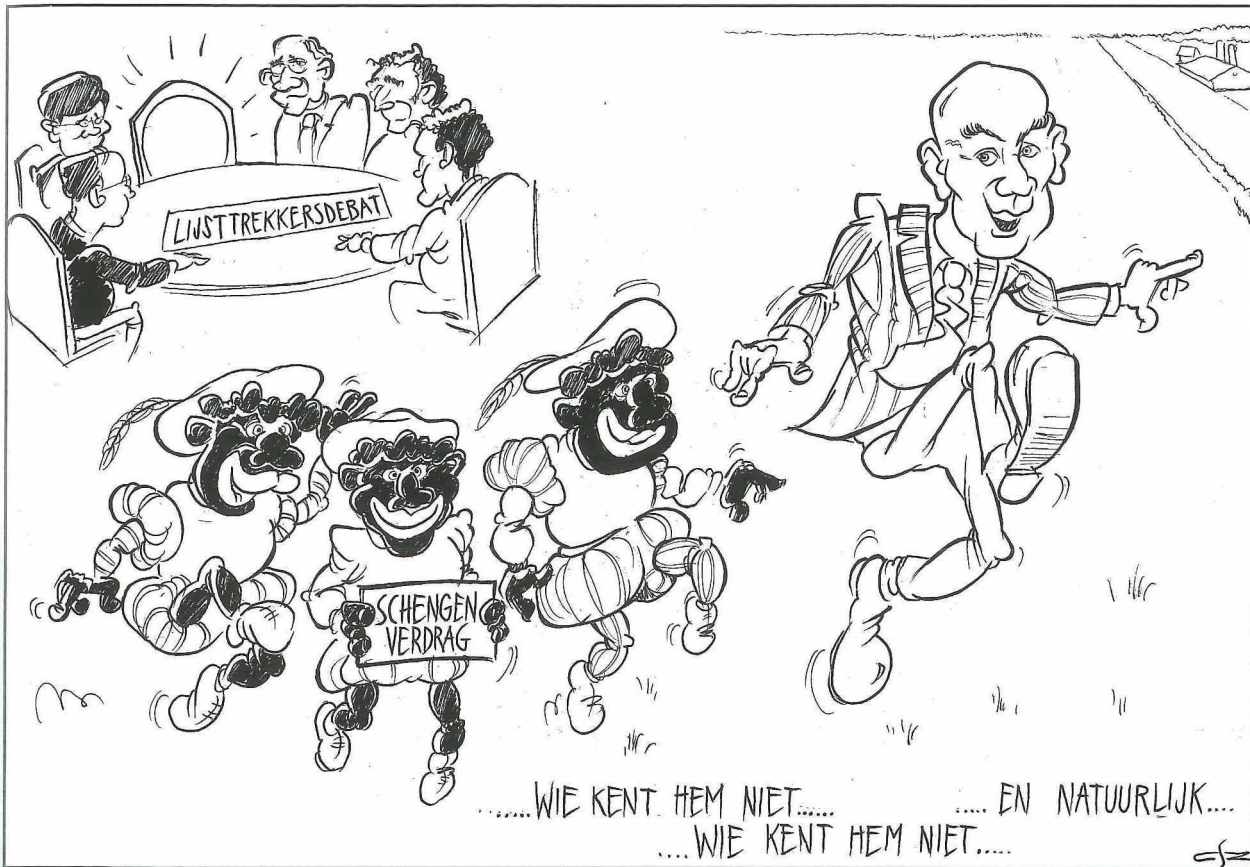
Dit verhaaltje berust niet geheel op de waarheid. Alhoewel het lijsttrekkersdebat op 6 maart jl. op een onwaarschijnlijk sprookje leek. Het sprookje dat door Paars zelf geschreven is en begon met de regeringsdeelname van D66. Een partij die er voor staat alle bestaande zuilen (katholieke, protestants-christelijke, sociaal-democratische enz.. zuilen) in Nederland om te vormen tot een "democratische zuil". En in die

"zendingsdrift" zijn ze behoorlijk geslaagd. Niet zonder slag of stoot natuurlijk maar, premier Kok was al snel bekeerd want hij kwam met het poldermodel en het achterkamertjesoverleg. In het kort kwam dat er op neer dat we om de tafel gingen zitten totdat we het met elkaar eens waren. Standpuntverschillen bleven onder de tafel waaraan zojuist was gediscussieerd. Oftewel, geen enkel standpunt (lees: zuil) kwam meer in het compromis herkenbaar naar boven. Ja oké, de herkenbaarheid van Paars. Een zuilen zielloos compromissenkabinet.

En wat valt er dan nog te kiezen? De partijen zijn (door het Poldermodel) in hun standpunten zover naar elkaar toe gegroeid dat er geen enkele duidelijkheid is voor de kiezer. En dan staat er een Pimmetje Fortuyn op die wel even zegt waar die voor staat. Je kan vinden van de man wat je vindt, maar hij is wel duidelijk in zijn woorden. De mens (lees: kiezer) heeft nu eenmaal houvast nodig. Dat uit zich vaak in duidelijke standpunten en sterke taal (debatteren kan hij als geen ander). Daarin moet de ChristenUnie zich nog beter profileren. Krachtige taal, samen met het campagneonderwerp 'duidelijkheid, eerlijk en echt', dat kan toch niet zonder elkaar? Men heeft nu eenmaal een zuil nodig waar men zich aan vast kan houden. Is die houvast ook niet het kenmerk van een zuil?

Maar laat ik dan ook duidelijk zijn: ik sta niet achter het "Pim Fortuyn gedachtengoed" en in sommige opzichten ook niet achter het soms bombastische optreden van deze man. De standpunten die hij verdedigt staan voor verdergaande individualisering. Toch verbaast het mij dat op het verkiezingscongres van de ChristenUnie Pim Fortuyn werd uitgesloten van samenwerking. Als ik de open brief van de heer Veling aan Pim Fortuyn lees (zie: www.verkiezingen.christenunie.nl), dan zie ik dat de heer Veling op veel punten het met hem eens is. Wat Kars in Pim mist is onderbouwing en de normen en waarden. En terecht hoor, maar om daarvoor nu de lijst Fortuyn uit te sluiten van samenwerking vind ik eerlijk gezegd wel een beetje voorbarig. Dat had dan in een al veel eerder stadium bij vele andere partijen gedaan moeten worden. VVD en PvdA zijn toch net zo schuldig aan het legaliseren van euthanasie als D66? Zo openlijk als Pim Fortuyn nu wordt uitgesloten van samen-

“Sinterklaas deelt zwarte pieten uit”

werking hadden we dan toch ook richting die partij moeten doen? Of gaan wij richting PvdA en VVD nu opeens voorzichtig te werk omdat de ChristenUnie wel eens een sluitpost van een nieuw te vormen kabinet zou kunnen worden?

Meneer Veling mag ik u ook een advies geven? Ik zag laatst de uitzending van Barend en Witteman waarin u met minster van Boxtel sprak over het afschaffen van christelijke scholen. In dat programma kwam het er op neer dat de heer van Boxtel de integratie van allochtonen wilde bevorderen door van alle bijzondere scholen, openbare scholen te maken. U gaf daar aan dat het een taak van ouders is om daarover te beslissen en niet een taak van de overheid. De overheid moet als het ware alleen volgens het Rabobankmodel optreden. Waarbij de overheid als kwaliteitscontroleerder en faciliterend concern optreedt en de scholen filialen zijn die hun eigen beleid en uitvoering hanteren.

U was goed op weg toen u sprak over het Rabobankmodel. Maar toen Van Boxtel zei dat de overheid kaders moest scheppen voor integratie (met de achtergrondgedachte dat daarvoor artikel 23 van de grondwet moest worden aangepast), toen had u de vuist op tafel moeten slaan. Hier! En niet verder! U (minster Van Boxtel) gaat toch niet bepalen wat er op onze scholen of in onze huiskamers gebeurt!? Is dat nu democratie? De ouders die hun kinderen naar christelijk onderwijs willen sturen, en daarvoor vaak veel energie en tijd aan vrijwilligerswerk kwijt zijn

(laat ik daarbij de toegeweide leerkrachten niet vergeten!), daar wilt u als democraat een “verbod” op leggen omdat u persé een doelstelling wilt halen? U wilt ons vertellen hoe wij onze kinderen gaan opvoeden? Of liever gezegd hoe wij ze niet mogen opvoeden omdat u integratie belangrijker acht dan het in vrijheid beleven van religie, waaronder ook onderwijs en opvoeding valt? Dit is nu precies zo’n voorbeeld waar u, minster van Boxtel, voor staat: het zielloos, liefdeloos opleggen van regeltjes. En een dwingende overheid? Dat is toch niet het beginsel van een democraat? Of is een democraat toch ook wel een beetje een dictator? Natuurlijk vinden wij het als christenen belangrijk dat allochtonen integreren. Ze zijn van harte welkom op onze scholen als ze onze grondslag onderschrijven. Maar u, minister van Boxtel wil een doelstelling halen, ten koste van onze vrijheid.

Meneer Veling: u mag ook best wel eens kwaad worden en met de vuist op tafel slaan. We hoeven niet alles voor zoete koek te slikken. Soms moet je laten weten dat er grenzen worden overschreden. Als we dat doen, weet men waarvoor we staan. Daaraan heeft men houvast. Alleen maar verdedigen heeft een verlamme werking op het standpunt. Dan horen ze het standpunt aan en gaan over tot de orde van de dag. Verbale maar ook non-verbale overtuiging is nodig. Nog even dit: u komt uit het onderwijs? Dan moet u weten dat krachtig optreden soms noodzakelijk is om duidelijkheid te verschaffen. Ik wens u daarin veel wijsheid.

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 4

Naam en leeftijd:

Eimert van Middelkoop, kiesgerechtigde leeftijd

Woonplaats:

Berkel en Rodenrijs

Oorspronkelijke beroep:

Politicus

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

BuiZa, Ontw.Sam, Europa, VROM, Antillen, Algemene Zaken (w.o.Koningshuis)

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar (mag ook op wereldniveau zijn):

De gemeenteraadsverkiezingen in Rotterdam

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

Paars

Partijen in eerstvolgende coalitie:

Constructieve partijen, ontdaan van alle paarse kleuren

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

"Opzoomeren" publiek domein met de bood-

schap van de kerk echt in het midden

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Voortzetting van paars

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Op materiele en immateriële onderwerpen

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

Dat mogen ze zelf uitmaken

Contact met de kiezers verbeteren door.....:

"Duidelijk, eerlijk, echt"

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 5

Naam en leeftijd:

Dick Stellingwerf, 48 jaar. Gehuwd. Irma is mijn vrouw(43) en Cora (20) en Tom (17) zijn onze kinderen. Nederlands Gereformeerd

Woonplaats:

Ede

Oorspronkelijke beroep:

Biologie- en Geschiedenisleraar aan het Lager Beroeps Onderwijs.

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Verkeer en Waterstaat, Defensie en Mediabeleid.

Grootste politieke blunder van het afgelopen jaar (mag ook op wereldniveau zijn):

Dat de paarse partijen hebben gedacht de levensbeschouwelijke leegte met materiële welvaart te kunnen vullen.

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

De kloof met de gewone burger werd verder vergroot.

Partijen in eerstvolgende coalitie:

CDA, PvdA, SGP en ChristenUnie en zonodig GL.

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

Een levend geloof weer terug in de politiek. Voor het behoud van een vitale landbouw, dankzij de introductie van de kilometerheffing naar een beheersbare mobiliteitsontwikkeling en voor het behoud van een pluriform mediabestel.

Grootste

"gevaar" na de verkiezingen:

Dat "Fortuyn" zorgt voor een voortzetting van de totale normloosheid van "paars".

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Herstel Bijbelse normen en waarden. Scherp ontwikkelingsamenwerkingsbeleid, krachtig mobiliteitsbeleid en behoud van een vitaal platteland.

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

Nieuwe generaties christelijke politici klaarstomen en jongeren een gedegen fundament meegeven in deze verwarrende wereld.

Contact met de kiezers verbeteren door.....:

Contact met de burger en z'n organisaties niet te schuwen maar juist te zoeken. Eerlijk zijn en duidelijk en echt. Dat wordt niet vergeten.

Kandidaat op lijst ChristenUnie nr. 6

Naam en leeftijd:

Arie Slob (40) Gehuwd met Marjette, vader van Esther (14), Aron (13), Lotte (9) en Karen (6)

Woonplaats:

Zwolle

Oorspronkelijke beroep:

Onderwijskundig adviseur bij een schoolbegeleidingsdienst

Portefeuillehouder binnen de (huidige en/of toekomstige) fractie:

Portefeuillehouder Onderwijs en Binnenlandse Zaken

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar (mag ook op wereldniveau zijn):

Het interview van minister Borst tijdens het paasweekend 2001 in het NRC. Het getuigde van weinig (politiek en religieus) gevoel om na de aanneming van de sterk omstreden euthanasie-wetgeving door de Eerste Kamer woorden in de mond te nemen als 'het is volbracht' en ruimte te laten voor de pil van Drion. Ik heb dit met zeer veel verbazing zien gebeuren en was getuige van het debat dat daarna met haar in de Tweede Kamer is gehouden. De motie van wanstouwen die toen tegen haar werd ingediend was meer dan terecht.

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

Ministers durven geen verantwoordelijkheid meer te nemen voor hun beleid als daar zaken in misgaan. Dat bleek onder meer bij het debat over de vuurwerkramp in Enschede waar enkele ministers wegdoken in de keten van verantwoordelijkheden. Waar iedereen verantwoordelijk is, is niemand meer verantwoordelijk, leek het credo. De mede hierdoor ontstane bestuurscultuur heeft de politiek eerder verder dan dichterbij bij de mensen gebracht.

Partijen in eerstvolgende coalitie:

CDA, PvdA, ChristenUnie

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

Ik zou heel graag doorgaan op de weg die ik in het afgelopen jaar ben ingeslagen: als vertegenwoordiger van de ChristenUnie inhoudelijk sterke bijdragen blijven leveren op mijn beleidsterreinen en verder investeren in de contacten met burgers en instellingen. Een fantastisch leuke en verantwoordelijke taak.

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Terugval in enthousiasme en betrokkenheid bij de ChristenUnie. Ik hoop dat we ons nieuwe elan kunnen vasthouden.

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Ik vind dat we een breed georiënteerde partij moeten blijven. Met bijzondere aandacht voor beleidsterreinen als onderwijs, sociale zaken en werkgelegenheid, veiligheid, welzijn en volksgezondheid.

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

Scherp houden van de ChristenUnie, inhoudelijk met goede en vooruitstrevende bijdragen komen. Jongeren betrekken bij en enthousiasmeren voor christelijke politiek.

Contact met de kiezers verbeteren door.....:

Nog meer dan voorheen onze voelhorens in de samenleving uit te steken. Als de ChristenUnie verder kan groeien levert dat ook op dat punt meer mogelijkheden op. Niet verstikken onder de Haagse stolp, maar met een open en betrokken houding in de samenleving staan, is mijn devies.

Samenwerking tussen ChristenUnie We kunnen niet samen ook niet zonder elkaar

Door Wim Doddema

De SGP en de ChristenUnie lijken steeds meer uit elkaar te groeien. Nu is het natuurlijk duidelijk dat tussen de beide partijen principiële verschillen bestaan, het zijn niet voor niets twee partijen. De vraag is of die verschillen zo onoverbrugbaar en zo fundamenteel zijn dat je niet samen kunt komen, waarbij je naar de toekomst moet kijken. In de toekomst is het misschien noodzakelijk om tot één partij te komen. Het fundament van de beide partijen is tenslotte gelijk, beide partijen bedrijven politiek op grond van de bijbel, en lenen hun identiteit daar-

De kloof tussen de partijen lijkt te groeien doordat de ChristenUnie meer een eigen geluid wil laten horen. ChristenUnie wil af van het oude vertrouwde klein-rechts imago. De partijen RPF, GPV en SGP werden vaak in één adem "klein-rechts" genoemd. De ChristenUnie wil tussen CDA en SGP een eigen plaats nemen. Het lijkt onvermijdelijk dat de afstand tussen ChristenUnie en SGP wat groter wordt, en de afstand tussen ChristenUnie en CDA wat kleiner wordt. Dat kan in het voordeel werken omdat er in het CDA nogal wat ontevreden kiezers zitten, die het niet eens zijn met de koers van de partij, maar tot nu toe de stap te groot vonden om op één van de klein-christelijke partijen te stemmen. En voor de SGP hoeft het ook geen nadeel te zijn. Beide partijen kunnen zich nu goed presenteren en profileren.

Principieel

De verstandhouding lijkt in de afgelopen periode vooral geschaad te zijn door het verschil in standpunt over de vrouw op de lijst. Het standpunt van de ChristenUnie is helder: er is principieel niets dat vrouwen verhindert politiek actief te zijn. Het standpunt van de SGP lijkt eveneens duidelijk: vrouwen behoren niet politiek actief te zijn in een regeerambt. Hierbij beroept de SGP zich op Gods woord. Daar kan over getwist worden natuurlijk, er zijn ook

geluiden dat dit meer een traditie is waar (door de SGP) een goddelijk gebod aan gegeven is.

Vrijheid van godsdienst

Ook ruimte voor religie lijkt een geschilpunt tussen SGP en ChristenUnie: de SGP is van mening dat de overheid haar bevoegdheid mag gebruiken om de rechten van aanhangers van andere religies te beperken en ze dus in hun vrijheid van godsdienst te beperken. De ChristenUnie vindt dat de overheid die vrijheid moet respecteren en wil burgers die beperkingen niet opleggen. De overheid moet zich niet bemoeien met het geloof van de burgers en moet ze de vrijheid geven om dat geloof te belijden. Wel binnen de grenzen van Gods wet. Dit is niet een onoverbrugbare kloof tussen de partijen. De SGP wil weliswaar de Godsdienstvrijheid inperken en de ChristenUnie wil die vrijheid behouden voor burgers. Maar men erkent beide dat Gods wet goed is voor iedereen, en men streeft ernaar dat de regering Gods woord weer als leidraad neemt.

Verwijten

De voorzitter van de ChristenUnie heeft in verschillende krantenartikelen gezegd dat het aantal gezamenlijke lijsten (tussen de ChristenUnie en SGP) sterk verminderen zou ten opzichte van de verkiezingen in 1998, de voorzitter van de SGP sprak dat tegen. De voorzitter van de ChristenUnie, Van Daalen, zei zelfs dat het aantal aanzienlijk zou dalen, zo'n 40%. Waarop SGP-voorzitter Koliijn, Van Daalen verweet dat hij niet kon tellen. En dat hij Van Daalen bij het komende gezamenlijk overleg een rekenmachine of telraam cadeau zou doen. Dit toont een beetje hoe de partijen elkaar de schuld geven over de steeds moeizamer wordende samenwerking.

Nu blijkt inderdaad dat het aantal combinaties ChristenUnie/SGP gedaald is bij de gemeenteraadsverkiezingen. Maar dat komt ook voor een groot deel door de vele gemeentelijke herindelingen. Doordat er minder gemeenten zijn dan vier jaar geleden zijn er automatisch minder combinaties ChristenUnie/SGP in de verkiezingen. Slechts in een paar gemeenten zijn de SGP en ChristenUnie met een eigen lijst verder gegaan. De belangrijkste reden voor het niet samengaan is dat de beide partijen het

en SGP? men maar aar!

plaatselijk niet eens konden worden over de mensen die op de lijst kwamen. Dat er overall moeizame samenwerking is tussen ChristenUnie en SGP is ook niet juist, feit is dat de verhouding tussen beide partijen per gemeente nogal verschilt. De samenwerking komt in de ene gemeente makkelijker tot stand dan in een andere gemeente.

Samenwerking

Dat er in de toekomst meer afzonderlijke lijsten komen, lijkt onvermijdelijk. Als de samenstelling van de lijst een probleem blijft, met name vanwege de positie van de vrouw, is dat logisch, want dat blijft het belangrijkste opstakel. Amersfoort was een duidelijk voorbeeld. Daar vormen de ChristenUnie en SGP geen combinatie meer. De ChristenUnie had een vrouwelijke kandidaat op een verkiesbare plaats gesteld, waar de SGP niet mee akkoord kon gaan. Het gevolg was dat er geen samenwerking kon komen. De ChristenUnie haalde 3 zetels in Amersfoort en SGP kreeg niet voldoende stemmen voor een zetel. En dat is te betreuren omdat samenwerking misschien een extra zetel kan opleveren.

Extra zetels

Het is in de gevallen waar beiden op eigen kracht één of meer zetel kunnen halen geen ramp als men met afzonderlijke lijsten komt. Door lijstcombinatie kunnen de reststemmen van beide partijen weer een extra zetel opleveren. Maar in sommige gemeenten kunnen zowel ChristenUnie als SGP zelfstandig geen zetel halen. In die gemeenten is men haast wel gedwongen om samen te werken, wil er een zetel behaald worden

Eén partij

De kritiek van de SGP is enigszins terecht, dat ze duidelijkheid wil van de ChristenUnie. Een voorzitter die openlijk zegt dat er misschien bij de volgende verkiezingen maar niet meer met gemeenschappelijke lijsten gewerkt moet worden. En lijsttrekker Veling die graag zou zien dat er één partij gevormd wordt. Dan schep je inderdaad geen duidelijkheid, en lijkt het erop dat binnen de ChristenUnie de meningen zeer verdeeld zijn over de samenwerking. Terecht zegt SGP-lijsttrekker Van der Vlies: "willen ze nu samenwerken of niet?"

Aangewezen

Er is inmiddels overleg geweest tussen de CU en SGP. Beide partijen zijn het eens dat ze elkaar nodig hebben, ondanks de geschillen en de soms moeizame samenwerking. De partijen zullen de samenwerkingsverbanden bekijken, en de knelpunten opzoeken. Na de zomer zullen ze de knelpunten evalueren en zal er gezocht worden naar eventuele oplossingen. De partijen verschillen dan wel te veel om één partij te vormen. In veel gevallen zijn ze wel op elkaar aangewezen.

Kandidaat op lijst En ex-voorzitter van

Naam en leeftijd:

Annette van Kalker, 28 jaar

Woonplaats:

Den Haag

Oorspronkelijk beroep:

Medisch bioloog

De grootste politieke blunder van het afgelopen jaar (mag ook op wereldniveau zijn):

Ik zou recentelijk de onprofessionele omgang met Pim Fortuyn willen noemen, met als dieptepunt de genante vertoning in het 'lijsttrekkersdebat' op de avond van de gemeenteraadsverkiezingen. Ongelofelijk hoe door de wol geverfde politici dan opeens met de handen in het haar zitten. Maar ik moet iets noemen van het afgelopen jaar. Even denken... Wat ik een afgang vond is de zinsnede van Tineke Netelenbos. Nadat meneer Pieper zijn berekeningen m.b.t. het rekeningrijden had uitgevoerd – een politiek punt wat, als ik het goed heb, zijn oorsprong heeft in een idee van Dick Stellingwerf – zei ze tegen de pers: "Jullie denken toch niet dat ik die tolpoortjes ooit gewild heb?" Notabene, er waren eerst een paar grote steden omgekocht om mee te doen...

Wat er nog meer mis ging in de afgelopen regeerperiode:

Het gerommel in het onderwijs, waar ik ook mee ben opgegroeid. Ik heb de overgang meegemaakt van lagere school naar basisschool en de nieuwe fancy taalboekjes staan me nog levendig voor ogen. Inclusief de liedjes die we erbij leerden. Een lied ging over een lifter. Ik heb sindsdien het gevoel dat het onderwijs, met name het voortgezet onderwijs en HBO/WO onderwijs telkens een stukje meeliften op weer een nieuw idee. Van de hoogste ambtenaar op het ministerie van OC&W heb ik ooit gehoord dat er telkens ongeveer 15 jaar overheen gegaan zijn voordat de oorspronkelijke ideeën voor basisschool, basisvorming, en studiehuis gerealiseerd werden. Ik begrijp niet waarom er dan nog zo'n rommeltje van wordt gemaakt.

De inburgering van asielzoekers: de Wet Inburgering Nieuwkomers werd pas in 2001 geëvalueerd, terwijl kort na de invoering, ik meen in 1999, bij de Regionale Opleidingscentra die de cursus moesten verzorgen al klip en klaar was dat het zo niet zou werken: veel te ambitieus: Nederlander worden in 600 uur... Niet dus.

Te ver doorgeschoten gedoogbeleid. Van onverant-

woord gedoogbeleid werden toch wel erg veel mensen de dupe werden. Hoewel ik op deze plaats vooral ook wil pleiten voor de eigen verantwoordelijkheid van de burger: niet alles op het gebied van veiligheid zou voor rekening van de overheid moeten komen.

De medisch-ethische wetgeving en het homo-huwelijk, christenen werden beleefd aangehoord en men ging over tot de orde van de dag. 't Is wel democratie, en ik denk dat we het als christenen ook hebben laten gebeuren – we waren er niet erg vlot bij om te protesteren – erg jammer!

Partijen in eerstvolgende coalitie:

Een sociaal kabinet, dus dat zal PvdA, CDA en GL worden. Dat is – optimistisch gesteld - 30+30+10=70

ChristenUnie nr. 11

n Perspectief!

zetels, ofwel, geen meerderheid. Ik acht het onwaarschijnlijk dat een minderheidscoalitie echt veel kan uitrichten. Dus komt de ChristenUnie dit kabinet versterken met 7 zetels. Zo komt deze coalitie op een krappe meerderheid: meer spannende momenten in politiek Den Haag. Met Kars op Volksgezondheid, of Andre Rouvoet op Justitie, Eimert van Middelkoop op Buitenlandse Zaken of Dick Stellingwerf op het ministerie van Voedsel en Groen... En wellicht nog een staatssecretaris. Klinkt goed. Realistisch? De tijd zal het leren.

Persoonlijke speerpunten voor na de verkiezingen:

Gezien mijn wetenschappelijke achtergrond als medisch bioloog en mijn huidige baan bij de organisatie ZonMW (Zorgonderzoek Nederland/Medische wetenschappen, een semi-overheidsinstantie die zich voornamelijk bezighoudt met beleidsvorming ten aanzien van de medische wetenschappen en de financiering van medisch wetenschappelijk onderzoek) zal ik me meer gaan verdiepen in de medisch-ethische vraagstukken die ook in de politiek op ons afkomen, o.a. door deel uit te maken van de permanente commissie biotechnologie van de ChristenUnie. Maar gezien mijn brede interesse, zal het daar zeker niet bij blijven en hoop ik ook op andere gebieden de partij te kunnen ondersteunen.

Grootste "gevaar" na de verkiezingen:

Als de CU deel uit zou gaan maken van een coalitie is het gevaar groot dat je teveel kleur verliest omdat je op specifieke ChristenUniepunten concessies moet doen, gezien de liberale en zelfs libertijnse opvattingen van coalitiegenoten ten aanzien van, met name, medisch-ethische kwesties en het spanningsveld tussen vrijheid van meningsuiting, godsdienstvrijheid en het non-discriminatie beginsel. Ik hoop dan ook van harte dat er dan – en sowieso – een regeerakkoord op hoofdpunten komt. Juist als de CU nodig is om een krappe meerderheidscoalitie te krijgen moet zij ervoor waken niet – zoals D66 – doodgeknuffeld te worden. Hoewel... D66 heeft nog merkwaardig veel op zijn stokpaardjes kunnen rijden.

Gebieden waarop de CU zich kan profileren de komende periode:

Zorg voor elkaar en zorg voor de schepping in de breedste zin van het woord. Ofwel: vergaande sociale rechtvaardigheid, op nationaal maar ook internationaal niveau (er is door de CU relatief veel geld weggezet voor ontwikkelingssamenwerking en

opvang van vluchtelingen in de eigen regio), zorg voor kwetsbaar leven en een warm pleidooi met pro-actieve ideeën ten aanzien van het milieu: geen 'nations-de-zondvloed mentaliteit'.

Rol van Perspectief ChristenUnie jongeren moet zijn:

Drieërlei:

Partij kritisch volgen en bevragen, zout in het eten strooien, onderwerpen agenderen die zij belangrijk vinden, voor henzelf als jongeren, maar ook voor andere doelgroepen in de samenleving.

Goede externe contacten opbouwen. Aan de weg timmeren, inclusief een goed mediabeleid. Het is goed voor het imago van de CU dat zij een actieve, betrokken en bruisende jongerenorganisatie heeft die maatschappelijk relevant wordt gevonden. Met participatie in bijvoorbeeld: de Nationale Jeugdraad, een discussieavond met Molukkers over de problemen in Indonesië etc.

Zorgen voor een ruime mate van zelfstandigheid als organisatie: daarmee bereik je dat er veel aankomt op verantwoordelijkheidsgevoel en loyaliteit van jongeren aan hun organisatie, waardoor ze een goede vorming krijgen en later beter in staat zijn hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de moederpartij op te pakken als de tijd daar is. Als jongeren moeten wij straks de kar gaan trekken, en het kan geen kwaad om dan al vroeg het klappen van de zweep te leren kennen.

Contact met de kiezers verbeteren door

CU vanwege een actief mediabeleid en vooral een pro-actieve houding vaak letterlijk in de kijker te spelen.

Contacten met het maatschappelijk middenveld uitbuiten (vakbonden, maatschappelijke organisaties etc).

Achterban betrekken bij allerlei politiek relevante onderwerpen door kennis en ervaring van partijleden op allerlei gebied te mobiliseren (hierin zie ik een belangrijke taak voor het partijbestuur).

Proberen moeilijke thema's inzichtelijker te maken door de kiezer te trakteren op overzichtelijk voorlichtingsmateriaal wat je ook prima in een promotie-stand kunt leggen of in de brievenbus kunt stoppen. Frequentier regiotours houden, en niet alleen in verkiezingstijd. Hierin hebben niet alleen de Kamerleden een taak, maar zie ik ook een taak voor andere 'prominenten'. En dat kan natuurlijk niet zonder leuke acts op straat. Samen met Perspectief!

SUMMERSCHOOL 2002

Van 27 tot 30 augustus 3 dagen met prikkelende lezingen, heftige discussies, excursie, sporten, ontspanning, bezinning, politieke training, gezelligheid...

Thema: de toekomst van de politiek

Wie bepaalt het in ons land? Hoezo het volk regeert?
Hebben politieke partijen nog een toekomst?

27 TOT 30 AUGUSTUS

Plaats: Koetshuis Youth for Christ, Driebergen

Kosten: € 45

Voor wie: iedereen die wil weten hoe de politiek nou echt werkt en of er een toekomst is voor de Christen-Unie.

Informatie of opgeven: info@perspectief.nu, 033-4226956

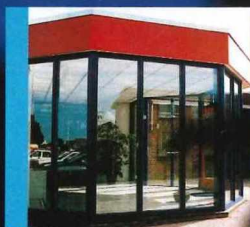
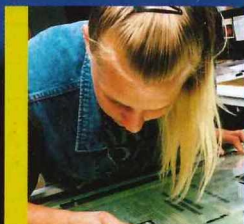
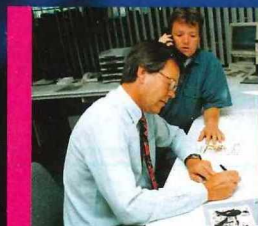
Perspectief

ChristenUnie-jongeren

www.perspectief.nu • ChristenUnie-jongeren

www.scholma.nl

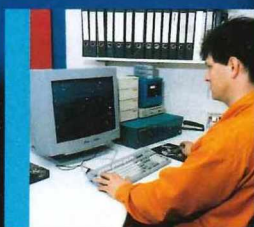
Industrieweg 4

Postbus 7

9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv

Perspectief

Uitgave van Perspectief, ChristenUnie-jongeren

3e jaargang nr. 9 Juli 2002

Antiglobalisten

**Interview
Lotte Asveld**

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Globalisering

Lotte Asveld, anti-Globalist: "ik denk dat we in een samenleving leven die vervreemding creëert en individualiteit stimuleert"

Steeds meer mensen en organisaties komen in aanraking met de ChristenUnie en haar onderscheidende politieke geluid. Steeds meer mensen voelen zich betrokken en willen lid worden van de ChristenUnie of Perspectief. Perspectief is de jongerenorganisatie van de ChristenUnie. Alleen dit jaar al hebben 400 jongeren zich aangemeld als lid van Perspectief, ChristenUnie-jongeren. Een club van ruim 2600 betrokken christelijke jongeren. Een club ook die staat of valt met de inzet van vrijwilligers.

Binnen het bureauteam van de ChristenUnie zijn wij op zoek naar een:

Jongeren Vormingswerker

m/v

Functieomschrijving

- Je bent de schakel tussen het Vormingsinstituut van de ChristenUnie (VOTA) en de jongerenorganisatie Perspectief
- Je hebt een intensieve werkrelatie met het bestuur van Perspectief
- Je organiseert jaarlijks evenementen, zoals de Summerschool en excursies naar bv. de Tweede Kamer. Daarnaast lever je bijdragen namens de ChristenUnie en Perspectief tijdens grote (christelijke) evenementen. Politiek dichtbij jonge mensen brengen en het aantrekkelijk maken van de politieke jongerenorganisatie Perspectief staan hierin centraal.
- Je houdt je bezig met de vorming en training van het bestuur, het kader en de leden van Perspectief. Je bent verantwoordelijk voor diverse cursusprogramma's (bv. promotiecursus, ondersteuningscursus voor lokale bestuurders etc.)
- Je ondersteunt lokale afdelingen van Perspectief, legt contact met kiesverenigingen en probeert jongeren bij het werk van de kiesverenigingen te betrekken
- Je legt contact met en probeert samen te werken met studentenverenigingen, jeugdverenigingen en andere christelijke jongerenorganisaties
- Je levert bijdragen aan uitgaven van Perspectief en de ChristenUnie

Vereisten

- Je hebt een HBO opleiding met agogische achtergrond
- Je bent tussen de 20 en de 25 jaar
- Je hebt duidelijke affiniteit met de politiek
- Je hebt duidelijke affiniteit met het werken met jongeren
- Je bent overtuigend christen en meelevend lid van een christelijke kerk
- Je kunt goed organiseren en motiveren
- Je kunt zelfstandig werken
- Je bent flexibel

Vergoeding

De salariëring gebeurt o.b.v. de ARAR-CAO. Maximaal schaal 8.

Reageren?

Ben je geïnteresseerd? Schrijf ons dan binnen 2 weken een brief met je motivatie en je CV.

Je kunt je reactie sturen naar onderstaand adres, t.a.v. Peter van der Bijl, directeur landelijk bureau ChristenUnie.

Perspectief

ChristenUnie-jongeren

Perspectief ChristenUnie-jongeren

Postbus 439 • 3800 AK Amersfoort

Tel: 033- 422 69 51 • E-mail: info@perspectief.nu

www.perspectief.nu | www.christenunie.nl

voorwoord

Zoals mijn ouders onder de indruk waren van de maanlanding of de moordaanslag van president Kennedy in hun jeugdige tijd, zal onze generaties onder de indruk zijn van de afgelopen verkiezingsperiode. Een leider van een politieke partij werd geliquideerd. Zijn politieke partij werd de grootste in de geschiedenis van "nieuwkomers" binnen het politieke bestel. Er is veel over geschreven en er is veel over bericht, en het laatste zal over deze politieke aardverschuiving niet gezegd zijn. Mr. Verkade schuift het niet onder stoelen of banken: hij had liever Pim dan Wim.

In deze uitgave van Perspex spreken we over globalisering. Letterlijk betekent het: verspreid raken over de hele wereld. Globalisering gaat over het vervagen en opheffen van grenzen en het overbruggen van afstanden. Je kan spreken van politieke, economische en culturele globalisering. Een ander belangrijk aspect is de sociale globalisering. Daarbij is communicatie een belangrijke schakel. Van alle kanten komt er informatie op ons af, afstanden zijn overbrugbaar en we kunnen ons overal druk om maken. Informatie beheerst voor een groot deel ons leven. Informatietechnologie is booming-business. Er ontstaan mediagiganten, mega-concerns en via reclame en marketing worden we gemanipuleerd bij het leven. Of laten we ons manipuleren? Er ontstaan financiële grootmachten die andere (kleinere) er uit concurreren of in ieder geval in de greep houden. De macht van deze "onzichtbare" grootmachten doet menig anti-globalist de stuipen op het lijf jagen. Terecht? In dit nummer een interview met een anti-globalist. Je ziet overigens aan mijn hiervoor gebruikte taal dat globalisering ook effect heeft op je taalgebruik. In een tijd waar informatietechnologie bestond uit "de dorpskrant", waren mega-concerns en globalisering nog niet opgenomen in ons vocabulaire.

Maar om nu te zeggen dat informatievoorziening niet noodzakelijk zou zijn.... Juist wel! Het gaat er om dat je het kan selecteren op betrouwbaarheid, noodzaak, relevantie en nut. In de rubriek Binnenkamers vertelt Michiel Niemeijer uit Den Haag over zijn werkzaamheden als Informatiebemiddelaar bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Hij werkt onder andere voor de Enquêtecommissie Srebrenica. Over noodzaak gesproken!

Wim Kruyswijk

Colofon

Perspex wordt uitgegeven door
Perspectief,
ChristenUnie-jongeren

Redactie:
Hoofdredacteur:
Wim Kruyswijk

Redactieadres:
Perspex
t.a.v. Wim Kruyswijk
Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 159
6828 BN Arnhem
tel.: 026 - 445 03 03
mob: 06 - 53333897
email: wkruswijk@cs.com

Columnisten:
B.H. Wilders
C. Verkade

Fotografie:
Rufus de Vries

Lidmaatschap:
tot 18 jaar 5 euro
18-27 jaar 10 euro
rest 15 euro

Opzeggen van het lidmaatschap
dient schriftelijk te gebeuren,
tenminste vier weken voor het
einde van het jaar.

Informatie:
Perspectief, ChristenUnie-
jongeren
Punterburgerlaan 91
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
tel: 033 - 422 69 51
fax: 033 - 422 69 68

Bestuur Perspectief:
voorzitter,
Bert Heuvelman
Puntenburglaan 91
postbus 439
3800 AK Amersfoort
secretaris;
Pieter van Eijsden

Internetadres:
www.perspectief.nu
www.ebate.nl

Vormgeving en druk:
Scholma Druk BV, Bedum

INHOUD

Chirac: "We hebben misschien niet genoeg belang gehecht aan de gevolgen die de globalisering voor de Europeanen met zich meebrengt" 5

Antiglobalisme: Realiteit in botsing met idealisme 6

VAN DE VOORZITTER: ChristenUnie kan eindelijk weer een beetje blij zijn met zichzelf 12

Column Verkade: "De markantste collegacolumnist - dr. W.S.P. Fortuyn - is overleden" 14

Perspectief voert campagne op straat, in de kroeg en in de kerk 16

NOORD-HOLLAND: pas op voor de Regent! 23

Antiglokal werkelijk

De afgelopen jaren duikt de term 'anti-globalisme' steeds weer op. Meestal wordt het in verband gebracht met relschoppende hooligans die elke internationale top aangrijpen om te gaan "matten".

Toch zit er werkelijk een gedachtegoed achter deze anti-globalisten. En als je wat verder kijkt dan je neus lang is, dan blijkt dat de voorstanders van het 'anti-globalisme' niet eens zo verwerpelijk tegenover globalisering staan. Sterker nog, sommigen hebben hun bestaan er aan te danken.

De filosofie achter het anti-globalisme is er één tegen de internationale vrijhandel, het neoliberalisme. Op zich zou dit niet zo erg zijn, ware het niet dat veel arme landen er de dupe van zijn. Een voorbeeld uit de praktijk: Shell die in Nigeria olie wint en waar de regering een fractie van het geld ziet van wat de olie waard is en de plaatselijke bevolking nul komma nul. Daarom pleitten de meeste anti-globalisten voor duidelijke handelsafspraken tussen landen, zodat de rijkdommen van planeet Aarde wat eerlijker wordt verdeeld. Toch is het lastig om samen te vatten waar de anti-globalistische beweging voor staat. Door de diversiteit binnen de beweging en de verschillende vormen waarmee demonstranten uiting geven aan hun gevoelens is er een beeld ontstaan van een aantal losbollen en warhoofden.

Seters

Prof. dr. Paul van Seters, directeur van Globus (Instituut voor Globalisering en Duurzame Ontwikkeling) probeert het toch: "De term 'anti-globalisering' is ontstaan in Seattle in november 1999. Het was ook een soort geuzennaam. Niet iedereen was daar even blij mee. Er waren daar een aantal, de schattingen varieëren van een paar honderd tot een paar duizend, anarchisten. Die komen naar dit soort demonstraties omdat er extra media-aandacht is. Het belang van de anarchisten wordt schromelijk overschat."

Seters verwijst naar de Non-Governmental Organisations (NGO's) en stelt dat hun belang wordt onderschat: "Ze tolereerden de anarchisten, omdat het goed was voor de media-aandacht. Na Genua, toen er een dode was gevallen, hebben veel organisatie zich van hun gedistanieërd. Na 11 september heeft de beweging een klap gekregen, maar ze zijn nu weer overeind aan het komen."

"Je kan de NGO's beter 'Nieuwe-mondiale-sociale-beweging' noemen of 'global civil society.' Dat geeft een veel beter beeld. Het verwijst naar de functie van de NGO's. Hun doel is niet zozeer om internationale

FOTO RUFUS

handel en betrekkingen tegen te gaan, maar wel om duidelijke afspraken te maken op allerlei gebieden: milieu, economie, ontwikkelings samenwerking enz. Hun rol wordt ook steeds belangrijker. In 1900 had je ruwweg geschat 100 NGO's, zoals het Rode Kruis, in 1990 had je er 6000 en nu heb je er 30.000. Die toename is door 2 oorzaken te verklaren. Ten eerste worden ze nu veel serieuzer genomen en krijgen ze ook een stem bij bijvoorbeeld VN-wereldconferenties en ten tweede is er internet. Door internet kunnen de organisaties heel makkelijk met elkaar in contact komen en kunnen ze ook veel sneller hun leden mobiliseren. Greenpeace kan bijvoorbeeld veel sneller oproepen tot een boycot tegen Shell. En die bedrijven zijn daar bang voor."

Van den Broek

Hans van den Broek, oud-minister van Buitenlandse Zaken en voormalig-Eurocommissaris geeft ook commentaar op de anti-globalisten vanuit het perspectief

Globalisten hebben Ik gedachtegoed

Door Simcha Looijen

en ook de inkomens van arme bevolkingsgroepen zijn gestegen. Die verbeteringen zijn uiteraard niet alleen te danken aan ontwikkelingshulp maar ook aan toegenomen inkomsten uit internationale handel." Maar helaas moet ook de voormalig CDA-topman toegeven dat de verschillen nog altijd 'onaanvaardbaar' groot zijn. Hij vindt dat er bij nog te maken handelsafspraken meer en beter rekening moet worden gehouden met de nadelige gevolgen voor arme landen. "Het is geen stijl om de vrijhandel te gebruiken om onze landbouw overschotten tegen gesubsidieerde exportprijzen op derde wereldmarkten te dumpen om vervolgens zelf beperkingen op te leggen aan de import van landbouwproducten uit die landen." Hierbij heeft hij ook nog een opmerking over het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. "Het valt op, als ik het goed zie, dat het verkiezingsprogramma van de Christen Unie bij het pleidooi voor een ruimhartiger importbeleid van de Westerse landen alleen spreekt over industriële producten en de voor de arme landen zo vitale landbouw producten niet noemt."

Verhofstadt

Guy Verhofstadt, premier van België, schreef vorig jaar, naar aanleiding van een internationale bijeenkomst in Gent, een open brief aan de anti-globalisten. Daarin prees hij de voordelen van een open economie en kwam met de oplossing op alle economische problemen. "De praktijk leert dat elk procent extra openheid van de economie van een land het inkomen per inwoner van zijn bevolking met 1% doet stijgen."

Je vraagt je na zo'n opmerking toch af, waarom ze in Afrika nog niet lang en breed op de veranda zitten en de Europeanen het vuile werk laten doen, want een aantal economieën zijn heel toegankelijk voor buitenlandse investeerders, omdat de Afrikaanse landen simpelweg het geld nodig hebben. Toch heeft Verhofstadt verderop een aantal zinnige opmerkingen. Hij wil een politiek wapen om meer vrijhandel, democratie, respect voor de mensenrechten en meer ontwikkelingshulp na te streven. "De G8 van rijke landen moet vervangen worden door een G8 van de bestaande regionale samenwerkingsverbanden. Een G8 waarin het zuiden een belangrijke en rechtvaardige plaats krijgt en die de mondialisering van de economie in goede banen leidt. Met andere woorden, een forum waarin de belangrijkste continentale samenwerkingsverbanden op voet van gelijkheid

van een gezagsvoerder: "Ik beperk me tot het gedachtegoed van de vreedzame en niet de gewelddadige anti-globalisten, nog daargelaten dat de straatteur, zoals vorig jaar tijdens de wereldhandelsbesprekingen in Seattle en de Europese Top in Gotenbörg weinig inspirerend werkt op vergaderende wereldleiders. Het proces van vrijmaking van de internationale handel als belangrijk kenmerk van de globalisering heeft internationaal onweerlegbaar grote economische voordelen gebracht."

Van den Broek ziet voor iedereen de voordelen van de globalisering. Hij gaat verder en somt op wat er allemaal is verbeterd: "Uit internationaal onderzoek blijkt dat de economie van ontwikkelingslanden met een open economie 6 maal sneller groeide dan economieën die door de eigen overheid worden beschermd. Overigens is in de afgelopen 50 jaar de gemiddelde levensverwachting in ontwikkelingslanden gestegen van 45 naar 62 jaar, de kindersterfte verminderde met de helft, het analfabetisme nam af

kunnen spreken. de Europese Unie, de Afrikaanse Unie, Mercosur, Asean, het North American Free Trade Agreement, ..." Mooie woorden, maar onhaalbaar zolang landen en bedrijven hun eigen belangen stellen boven het gemeenschappelijk belang.

Van den Broek hoopt ook dat in ieder geval Nederland zal zorgen voor een goede balans tussen eigen belangen en dat van de derde wereld. "Na de hope-loze mislukking in Seattle 2 jaar geleden werden de 142 landen van de Wereldhandelsorganisatie het afgelopen november in Qatar alsnog om een nieuwe handelsronde te starten, die zal lopen tot 2005, met een ministeriele conferentie in 2003 om de tussenstand te evalueren. Ik hoop en vertrouw dat Nederland opnieuw binnen de EU een goed evenwicht zal bepleiten tussen de eigen belangen en die van de derde wereld, waarbij moet worden bedacht dat rechtvaardiger welvaartsverdeling tevens vrede en stabiliteit in de ontwikkelingswereld bevordert, wat uiteindelijk ook weer een politiek en economisch belang voor het Westen inhoudt.

Seters heeft het ook niet over een politiek wapen, wanneer hij de oplossing noemt om iets te doen tegen de ongelijke verdeling. Hij voorziet, net als Van den Broek, dat het eigen belang er baat bij heeft om het gemeenschappelijk belang na te streven. "De global civil society zal een steeds belangrijker rol gaan spelen. Samen werken is op lange termijn de enige oplossing om wat te doen aan de wereldproblematiek. De overheid loopt nu nog tegen grenzen aan. Bedrijven en NGO's niet. Door samen te werken schep je kansen. Ja, ook bedrijven zijn er bij gebaat om samen te werken. Het is ook voor hun bestwil. Een grootmacht als Shell kan het zich niet verantwoorden haar eigen werknemers tegen haar in het harnas te jagen."

Hij voorziet een hele nieuwe vorm van bestuur. "De traditionele vormen worden vervangen door nieuwe vormen van bestuur. Er zullen nieuwe allianties worden gevormd. Je kan daarin drie groepen onderscheiden: overheden, bedrijven en NGO's."

Van de Broek ziet ook het nut van de NGO's. "NGO's en maatschappelijke groeperingen kunnen wel degelijk positieve invloed uitoefenen. Denk aan de manier waarop de antiglobalisten de publieke opinie hebben gemobiliseerd tegen de farmaceutische industrie, toen deze Zuid Afrika via de rechter wilde dwingen de stimulering van de productie van goedkope geneesmiddelen te staken, vanwege strijd met de internationale handelsafspraken."

Toch denkt hij dat de definitieve oplossing in handen ligt van de regeringen van landen. "Uiteindelijk liggen de beslissingen over de nieuwe handelsronde, die overigens veelbelovend tot "Ontwikkelingsronde" is omgedoopt, bij de betrokken beleidsmakers, de politici die er sowieso in de komende jaren een heel zware klus aan krijgen maar van wie een brede-

re dan alleen een nationale visie mag worden verwacht."

Werkelijkheid

Maar kijkt men naar de meest recente cijfers, dan hoeft je er niet op te rekenen dat politici verder kijken dan hun eigen 'nationale visie'. De ontwikkelingshulp van de welvarende landen is vorig jaar afgenomen. De totale hulp nam ten opzichte van 2000 af met 4,4 procent tot 51,4 miljard dollar. De reële hulp, de steun gecorrigeerd voor de inflatie en veranderingen in de wisselkoersen, verminderde met 1,4 procent. Dit blijkt uit cijfers van het DAC, het ontwikkelingscomite van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling.

De Verenigde Staten waren met 10,9 miljard dollar voor het eerst sinds 1992 de grootste donor. Oorzaak daarvan was de 600 miljoen dollar aan economische steun die Pakistan kreeg om dat land te winnen voor bestrijding van het terrorisme. Japan komt met een bedrag van 9,7 miljard dollar op de tweede plaats. Daarna komen Duitsland (4,9 miljard dollar), Groot-Brittannië (4,7 miljard), Frankrijk (4,3 miljard) en Nederland komt met 3,2 miljard op zesde plaats. Wat opvalt is dat Nederland als klein land in de top 6 staat. En als de ChristenUnie het voor het zeggen had dan zou Nederland nog bijna een half procent van het BNP meer besteden. De komende vier jaar van 0,8% naar 1,0% en daarna, als het even kan, naar 1,3%. Dan zou Nederland de absolute koploper zijn als je kijkt naar hoeveel elk land relatief geeft. Op dit moment halen slechts vijf landen aan de VN-norm van 0,7 procent. Dat waren Denemarken (1,01 procent), Noorwegen (0,83 procent), Nederland (0,82 procent), Luxemburg (0,80 procent) en Zweden (0,76 procent).

Kijkend naar de cijfers en de realiteit is het moeilijk de mening van Seters en Van de Broek te delen. Seters gaat uit van een internationaal poldermodel en Van de Broek verwacht dat landen verder kijken dan hun eigen belang.

Het is waar dat de Derde-Wereld landen baat hebben gehad bij de internationale handel, mits die eerlijk werd gevoerd. Meestal is dit niet het geval geweest en waren de arme landen het slachtoffer van de rijke.

En heeft de 'anti-globaliseringsbeweging/ Global civil society dan de oplossing? Misschien wel. Ze scoren hier en daar toch punten. Als ze zich nu ook totaal van de anarchisten en hooligans ontdoen, dan valt er misschien met ze te praten. Mits overheden niet alleen uit zijn op hun eigen belang.

Globalisering: door de hedendaagse technieken zijn we steeds beter in staat met elkaar te communiceren. Hierdoor ontstaan grenzen, maar vervallen ook grenzen.

Globalisering en democratie, de waan van de dag?

door Wim Kruswijk

Globalisering is niet in een zin uit te leggen maar heeft zowel positieve als negatieve gevolgen. Positieve gevolgen als het opheffen van grenzen meer mogelijkheden betekent en vooruitgang en ontwikkeling meebrengt, negatieve gevolgen als grenzen vervagen en de greep op de omvang niet meer in de hand te houden is en er misbruik van wordt gemaakt. Globalisering is waar te nemen op politiek, economisch, sociaal en cultureel gebied. De gebieden zijn niet direct te onderscheiden maar vullen elkaar aan. Twee voorbeelden: globalisering heeft onze blik verruimt als je kijkt naar nieuwsgaring tijdens het apartheidregime in Zuid-Afrika (sociale en politieke globalisering). Door de nieuwsgaring wisten we wat de apartheid in Zuid-Afrika betekende en konden we daartegen stelling nemen. Globalisering brengt welvaart (economische globalisering). Door internationale handel worden producten goedkoper omdat ze wereldwijd verkocht kunnen worden. Tegelijkertijd ontstaan er multinationals die rijker zijn dan landen en daardoor veel macht hebben. Macht die niet te controleren is en waar democratie uiteraard ver te zoeken is. Multinational Shell is bijvoorbeeld met een omzet van 128 miljard rijker dan Griekenland, Maleisië of Israël.

Sociale globalisering

Maar met globalisering zijn we ook beter bereikbaar. Afstanden zijn overbrugbaar, de wereld wordt klein. Familie uit Verwegistan kan ik bereiken per (vaste) telefoon, met het mobieltje, via de mail en als ik ze wil zien sluiten we de webcam aan. En als die niet werkt kan ik nog altijd een last-minute boeken. Het liefst bij Easy-Jet want da's voordelig. Afstanden zijn overbrugbaar en we communiceren beter en beter. Of toch niet? Zijn we nog wel zo bereikbaar als we denken? Gaat onze communicatie er op vooruit en is kwantiteit belangrijker dan kwaliteit?

Massamedia

Hoe nuttig is het verleggen van onze grenzen? Ook op het gebied van massamedia. Met de komst van de ontelbare buitenlandse zenders krijgen we nieuws in onze huiskamers waar we in veel gevallen weinig mee kunnen. We staren ons wezenloos. Er is zoveel informatie dat we oppervlakkig via alle kanalen willen meedenken, kijken en vooral meebeslissen. Hoe objectief is onze waarneming nog? Hoe subjectief ons oordeel over van-alles-en-nog-wat? We raken over-geïnformeerd en daar stemmen we onze kanalen op af. Veel mensen zijn al media-moe en dat merken de "grote jongens" in Hilversum. De opkomst van regionale en lokale televisiezenders is in de afgelopen jaren snel gegaan. Men wil nieuws van dicht-

bij, hoe dichterbij, hoe herkenbaarder voor de mens. Niet voor niets hanteert men in de journalistiek de gouden regel: hoe dichterbij het nieuws, hoe hoger de nieuws waarde. Veel mensen verlangen naar afgebakende grenzen waarvan ze het overzicht nog kunnen hanteren.

Politiek en globalisering

In de afgelopen periode zijn er binnen de Europese grenzen veel verkiezingen geweest. Daarbij kunnen we constateren dat er een ruk is naar Rechts. De over het algemeen Linkse regeringen hebben het debat (onder aanvoering van premier Kok met het wereldberoemde Poldermodel) genegeerd. Het volk ziet in de oppositie in veel gevallen 'de stem van het volk'. Door deze stem te negeren heeft 'Links' de stem van het volk tot zwijgen gebracht. Chirac werd op een persconferentie na afloop van de top van de EU en Latijns-Amerika gevraagd om een reactie op de Franse en Nederlandse verkiezingen. "We hebben misschien niet genoeg belang gehecht aan de gevolgen die de globalisering voor de Europeanen met zich meebrengt. Het is noodzakelijk om de globalisering te beheersen en die voor de mensen begrijpelijk te maken, met meer openheid en democratischer", zei Chirac.

Speerpunt?

Het vormen van grootmachten als de Europese Unie, zijn in veel gevallen productief maar vaak ook contra-productief. We moeten krachten bundelen waar het moet, zelfstandig opereren waar het kan. De identiteit van een bevolking is een groot goed. Niet vanwege het nationalisme maar vanwege het overzicht en inhoudelijke besluitvorming. In 'De puinhopen van acht jaar Paars' schreef wijlen Pim Fortuyn dat Nederland moest heronderhandelen over de contributie aan de EU. Volgens hem moesten de bevolkingsomvang en onze rijkdom in verhouding tot die van de andere landen het ijkpunt zijn. Misschien een speerpunt voor de ChristenUnie? Met de verlaagde contributie aan de EU kan het andere speerpunt 'verhoging van ontwikkelingsgelden tot 1% (en later zelfs tot 1,3%) van ons Bruto Nationaal Product' gerealiseerd worden. Want met de toetreding van nieuwe Europese lidstaten zal de verhoging van ontwikkelingsgelden vanuit de Europese Unie voorlopig niet aan de orde zijn. Kortom, de nood zal niet geleden worden waar het noodzakelijk en als christenen moeten we prioriteit geven aan de noodzakelijke steun aan ontwikkelingslanden.

Bron: www.oneworld.nl

Antiglobalisme: R met idealisme

Lotte Asveld is antiglobalist. Ze behoort tot Eurodusnie, een groep die volgens eigen zegen strijdt tegen een wereld waar iedereen dezelfde prioriteiten moet hebben, namelijk die van winstbejag en efficiënte productie, terwijl waarden als gemeenschapsdenken, zorg en respect voor natuur verdwijnen. Perspex sprak met haar over het antiglobalisme, de demonstraties en wat een kleine dwerg begint tegen een grote reus.

Wat is het doel van EuroDusnie?

Het doel van Eurodusnie is het creëren van een ruimte waar vrijheid en respect centraal staan. Niet alleen de economie, maar de economie in balans met andere zaken, zoals milieu en sociale waarden.

En hoe streef je dat concreet na?

We kraken panden en noemen die vrijplaatsen. Ruimtes waarbinnen we volgens onze eigen regels leven. We proberen projecten te ontwikkelen zoals een biologisch -vegetanisch eetcafé. We hebben een boekwinkel. Die probeert boeken die niet zo bekend zijn, bekend te maken bij een groter publiek. De bedoeling is dat er voor iedereen ruimte is voor eigen initiatief, want onze analyse van de maatschappij is dat een ieders eigen verantwoordelijkheid toch zo'n beetje ontnomen wordt. Mensen komen klem te zitten in grote structuren. Zo groot dat ze er geen vat meer op hebben. Wij proberen op kleinschalig niveau die structuren te doorbreken.

Lukt het dan om gehoor te krijgen buiten je eigen kleine clubje en mensen aan te spreken?

Dat is moeilijk. Er zijn veel mensen die sympathie voor ons hebben en die in meer of mindere mate betrokken zijn. Het is al mooi als we iedereen maar een beetje iets van ons gedachtegoed kunnen meegeven.

Hoe ver gaan jullie nu met je principes? Als je heel principieel bent, dan betaal je zelfs niet met Euro's?

Je wordt toch een beetje meegesleept. Soms is het een hele strijd. Dan wil je bijvoorbeeld een ander product en is het lastig daar aan te komen. Ik zit in een maatschappij waarvan ik deel wil uitmaken, maar dan wel om mijn eigen draai er aan te geven. Ik heb er over gedacht een alternatief geldsysteem in te voeren. Maar het is moeilijk om al je standpunten

Realiteit in botsing

Door Simcha Looijen

echt tot in het extreme door te trekken. Je bent toch idealist, maar soms botsen die idealen gewoon met de realiteit.

Jullie zijn ook betrokken bij de grote demonstraties?

Ik ben zelf naar Genua, Praag en Brussel geweest. Het is de bedoeling van zulke demonstraties mensen aan het denken te zetten en ook het idee dat je een stem hebt. Soms loopt het een beetje uit de hand, maar soms heb je ook het idee dat je echt wat bereikt hebt.

Er wordt gezegd dat de relschoppers bewust zijn toegelaten bij demonstraties om te zorgen voor media-aandacht

Ik denk dat dat nooit zo bewust een strategie is geweest. Het is zo dat het geweld heeft geleid tot

media-aandacht. Dat was aan de ene kant goed, omdat er meer aandacht was voor de beweging, maar aan de andere kant fout omdat er ook wel demonstraties waren van 50.000 mensen waar nauwelijks aandacht voor was.

Ik denk dat het vanuit de antiglobalisering-beweging meer zoiets was: 'We strijden voor hetzelfde en daarin zijn we solidair met elkaar. Velen keuren hun middelen af, maar we gaan er samen voor.'

We voelen ons gesterkt door elkaar. Vroeger werkten we niet zo snel samen. Door iets als internet en doordat het probleem globaliseert, in onze analyse dan, werk je opeens ook samen met bijvoorbeeld een groep uit Spanje. Op lokaal niveau zit je toch een beetje geïsoleerd, maar nu heb je toch wel iets groters.

Maar heeft het wel zin om naar zulke demonstraties te gaan als het soms een beetje uit de hand loopt?

Aanvankelijk was dat niet zo'n punt. Het was een heel solidair gebeuren. Iedereen deed mee, van jong tot oud. Maar na Genua zijn mensen er toch terughoudender in geworden en is er gezocht na andere manieren om je stem te laten horen. Vorige zomer werd ook de 'zomer van het verzet' genoemd, maar komende zomer is het allemaal veel kleinschaliger. Je zag het ook bijna escaleren van Seattle naar Genua. Maar het is moeilijk alternatieven te vinden. Je merkt dat de antiglobalisering steeds meer wordt opgepikt. Je hoort het steeds meer in de media en de oorzaak daarvoor is toch die demonstraties.

Maar is dat de term 'antiglobalisering', of weten mensen ook echt waar het voor staat?

Wij weten het, maar ik weet niet of echt iedereen op straat het zou weten. Misschien in bepaalde kringen, economische en politieke. De Wereldbank heeft bijvoorbeeld gezegd: 'We moeten echt luisteren naar die mensen op straat. We kunnen het niet zomaar op zij schuiven' Er zijn ook mensen uitgenodigd bij het World Economic Forum, maar het is natuurlijk de vraag of dat echt wat uithaalt.

Hoe zit het verder met de contacten met de politiek? Dat is toch de groep die de macht heeft om veranderingen door te voeren

Daar zou ik niet direct een antwoord op weten. Ik

denk dat het is zoals het altijd was met NGO's. Ze laten een tegenstem horen. Je merkt dat er meer behoefte is aan een vorm van inspraak. Ik denk dat de politiek er ook wel mee bezig was, maar dat het door die demonstraties door heen is gedrukt.

Is de 'antiglobalisering beweging' niet veel te klein om echt iets uit te richten tegenover grote landen, die toch eerst hun eigen belang na streven?

Je staat als NGO's altijd tegenover machten die heel groot zijn. Het is wel zo dat protesten in Afrika en Zuid-Amerika tegen bijvoorbeeld de WTO veel groter zijn als in Europa. Daar vallen zo 17 doden, maar daar hoor je veel minder van. Het protest is wel wereldwijd gaande. Het is belangrijk dat die boodschap steeds wordt herhaald. En hier en daar zijn er scheurtjes verschenen in de bolwerken, de koepel van economisch gewin, waar we tegen vechten. Het is belangrijk dat we ook een alternatief verzinnen. Dat is één van de verwijten tegen ons. Die alternatieven zijn er ook wel, maar raken soms ondergesneeuwd door verschillende visies. Iedereen is het er over eens hoe het niet moet, maar hoe het dan wel moet....

Maar voel je je niet net een kleine dwerg tegen een grote reus?

Jawel, maar het zijn een hele hoop kleine dwergjes. Daar put je hoop uit. En als we niets zouden doen, dan zou ik me een nog kleinere dwerg voelen. Er zijn een hele hoop mensen die idealen hebben en willen vechten voor een betere wereld. Het geeft een speciaal gevoel om te weten dat je niet alleen staat.

Zijn jullie tegen de overheid zoals die er nu is?

Dat is een punt waarvan ik niet 'we' durf te zeggen. Het is niet mijn ideaal om, zoals het nu is, één keer in de vier jaar te gaan stemmen en dan eigenlijk niet weten wat er met je stem gebeurt. Er moet meer openheid komen. Misschien kan je wat met de nieuwe media doen, al zitten er daar veel haken en ogen aan vast. En er moet meer inspraak komen op lokaal niveau. Bijvoorbeeld buurtverenigingen die zitting hebben in gemeenteraden.

Als jullie je nu verwant voelen aan een politieke partij, welke is dat dan?

Voor mij is dat GroenLinks. Ook omdat ik daar de meeste van mijn milieustandpunten in herken. Maar bij Eurodusnie zijn er veel mensen die SP stemmen, maar ook heel veel die helemaal niet gaan stemmen, omdat ze geen vertrouwen hebben in de overheid. Ze vinden het water naar de zee dragen.

Staan ouderen mensen nu anders tegenover jullie dan jongeren?

Je kan niet echt zeggen dat oudere mensen zich minder voelen aangesproken door ons dan jongeren. Het is meer een kwestie van idealen. Je hebt natuur-

lijk wel mensen die wanneer zij horen dat wij anarchistisch zijn, meteen denken aan chaos.

Jullie zijn echt anarchistisch?

Bij het anarchisme is het eigenlijk het idee dat je leeft zonder andere mensen hun vrijheid te beletten. Maar we hebben er wel een discussie over gehad. Eigenlijk zijn we basisdemocratisch.

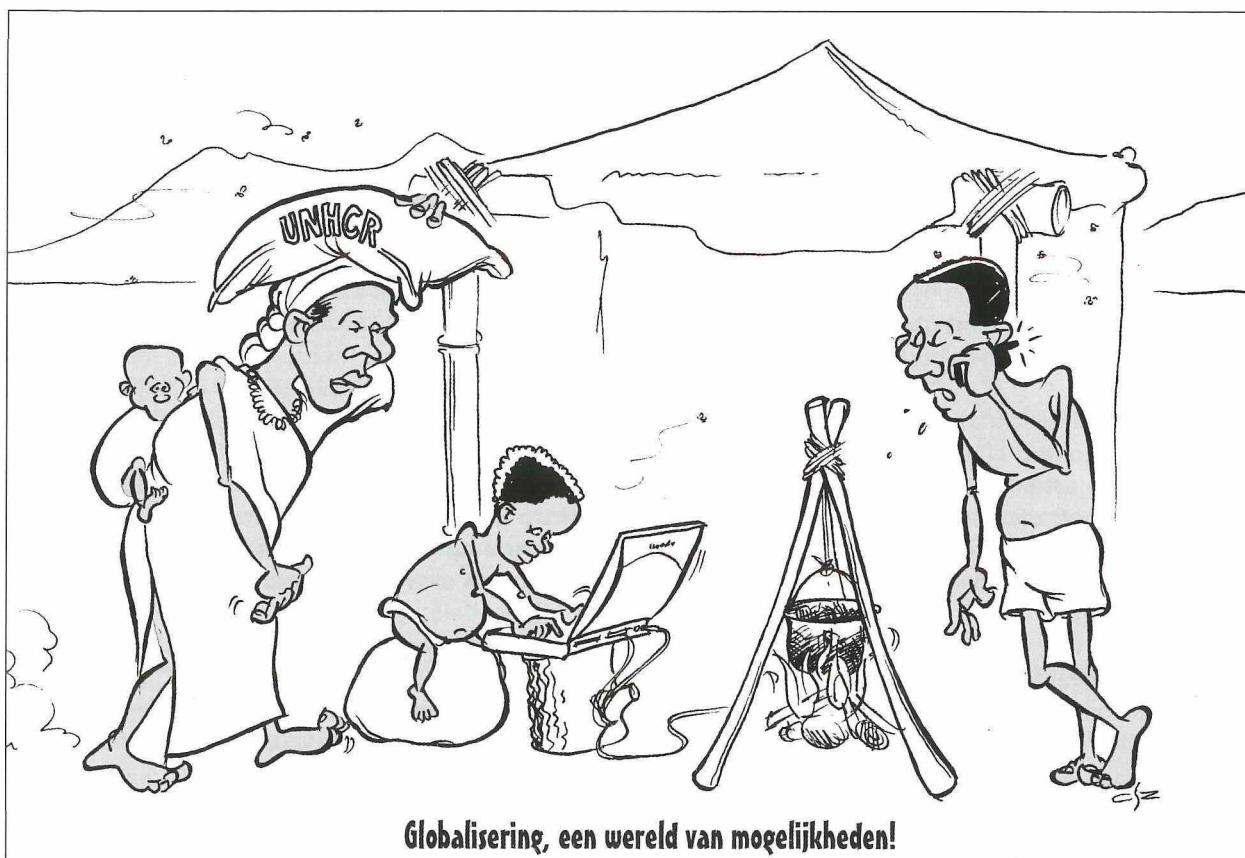
Maar baal je er niet van als bijvoorbeeld de Nederlanders wel sympathieën voor jullie hebben, maar het ze verder onverschillig laat?

Af en toe vind ik het heel balen. Dan kan ik er echt boos om worden. Maar ik ga mensen geen dingen op

leggen. Ik ben wel een beetje bang dat Nederland verhardt. Ook met de verkiezingen; dat mensen op een lijst stemmen terwijl ze waarschijnlijk niet eens haar standpunten weten. Maar misschien komt het wel door de globalisering waar wij tegen vechten. Mensen komen erachter dat er krachten aan het werk zijn die hun oude vertrouwde structuren uit één rukken. Dan proberen ze op partijen te stemmen die hun veiligheid willen teruggeven en de kleine sociale structuren weer op te bouwen. Dat is eigenlijk ook wat wij willen, maar op een andere manier. Kleine structuren, maar wereldwijd. Zelfvoorziening en inspraak in wat bedrijven doen. Niet dat er een bedrijf komt met een hoop rommel en die zegt: 'Ruimen jullie die rommel maar op.'

Hoe komt het dat jullie wel bewogen zijn met de wereld en wat proberen te veranderen?

Ik denk dat we ook in een samenleving leven die vervreemding creëert en individualiteit stimuleert. Ik kan begrijpen dat mensen daarbij inschieten, want het is soms ook hard en gaat het om uiterlijkheden. En waarom wij dat dan anders zien? Op een gegeven moment gaat er voor sommige mensen ook een gevoel van onbehagen leven, vooral bij jonge mensen, die denken 'Is dit het nu' of 'Hier klopt toch iets niet.' Ik denk dat je twee keuzes kunt maken. Of je gaat nog verder in dat proces van vervreemding of je probeert er uit te stappen. Maar dat is ook lastig als je nooit iemand tegenkomt die zegt: 'het kan ook anders.' En dat proberen wij dan ook te zeggen.

Globalisering, een wereld van mogelijkheden!

DE TWEEDE KAMER: EEN V

'Wat voor weer zou het zijn in Den Haag?', voor velen een vertrouwde vraag en voor mij vandaag d.i. op dinsdag 25 juni 2002, een weet: een heerlijke terrasjes-dag, 22 graden.

Maar wat voor politiek weer is het in Den Haag? Dat vragen eveneens veel medeburgers zich terecht met mij af: we stevenen rechtstreeks af op het eerste kabinet-Balkenende wanneer het politiek tromgeroffel tenminste niet bedriegt! Het regeerakkoord-A-4tje is bijna rijp voor publicatie en vanaf nu zal het vooral om de invulling van de diverse 'poppetjes' gaan: wie staan er samen met onze vorstin, als toekomstige regering, op het bordes van Huis Ten Bosch?

Volop beweging dus aan het politieke front en dat lijkt wel iets van de laatste tijd te zijn, want laten we eerlijk zijn: vele jaren hebben we zó'n duidelijke en directe belangstelling voor de politiek node gemist. De politiek is op een bepaalde manier, terug van weggeweest!

Dat merken wij daadwerkelijk ook als medebewoners van het Binnenhof en als dienst(en)verlenende en ondersteunende afdeling voor de hoofdbewoners van het hart van de parlementaire democratie. Wat doe ik zoal in het dagelijkse reilen en zeilen van de Tweede Kamer? Op mijn visitekaartje staat, dat ik als Informatiebemiddelaar bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal werkzaam ben en dat ik deze functie bij het Centraal Informatiepunt (CIP) vervul.

'Informatiebemiddelaar' wil zeggen dat ik probeer de klant die koning is, op maat te bedienen door hem/haar zo gericht mogelijk wegwijs te maken in de geordende chaos, die informatie heet..... Die klant, is het kamerlid, de fractiemedewerker (beleidsmedewerker, persoonlijk medewerker van een kamerlid), de wereld van de parlementaire journalistiek (journalisten van dag- en weekbladen, radio en tv), de lobbyisten van gemeenten en provincies en van allerlei maatschappelijke- en belangengroeperingen, ambtenaren van de ministeries, vertegenwoordigers van ambassades, etc. Het CIP, dat is het dagelijkse zenuwcentrum van parlementaire informatie, van waaruit als 'front-office' de meest gestelde vragen, een

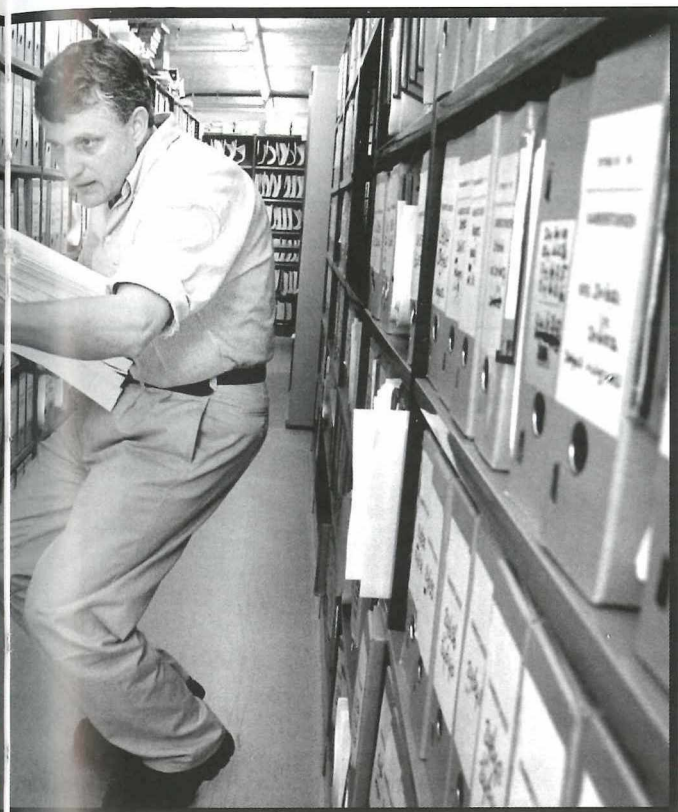

afdoend cq. adequaat antwoord krijgen. In dit Centraal Informatiepunt ontmoeten ieder dagdeel de CIP-medewerkers en de Documentatie & Research-medewerkers elkaar bij toerbeurt, door dienst te doen vanachter de helgele CIP-balie.

Deze dagelijkse ontmoeting werkt concreet uit, dat via deze bundeling van kennis, ervaring en benutting van de diverse informatiestromen, de democratie een wezenlijke dienst kan worden bewezen in de controlerende en medewetgevende taak van de volksvertegenwoordiging.

Kamerleden maar ook de parlementaire pers, worden op hun wenken bediend wanneer zij een beroep doen op de 'vraagbaak', die het CIP én die de 5 Clusters van Documentatie & Research (D&R), als 'back office', is! Het Centraal Informatiepunt bestaat in deze vorm nu een jaar en is ontstaan uit een samenvoeging van drie geheel eigen afdelingen, te weten: de Bibliotheek, de Pers- en Tijdschriften-documentatie en de Parlementaire documentatie. In een nieuwe dienst, de Dienst InformatieVoorziening (DIV) zijn het CIP en de afdeling D&R ondergebracht en deze dienst draagt haar steentje bij aan een puike voorbereiding op menig debat tussen Kamer en kabinet, op veel verschillende plaatsen in het Kamergebouw te houden.

WERELD AAN INFORMATIE!

van Hans Van Mierlo – D66) van de Oude Vergaderzaal nog meegemaakt, waar zomaar pats, boem, ineens die protesterende leraar bovenop de regeringstafel stond tijdens het kernwapendebat met Lubbers, Van den Broek en De Ruiters; of mijn chef destijds, die vond dat de avondvergadering te lang duurde en 'boer' Koekoek vanachter het spreekgestoelte in diezelfde vergaderzaal 'oppiepte' en zó de Kamervergadering eerder liet aflopen; of die protesterende, plotsklaps poedelnaakte asielzoeker die luidruchtig vanaf de publieke tribune zijn verontwaardiging én zijn mannelijkheid toonde; of die beangstigende studentendemonstratie tegen het 'overbelastende' Studiehuis van staatssecretaris Adelmund, die menig raam aan het Binnenhofcomplex inkeilde. Of de ludieke, creatieve dan wel kunstzinnige uitingen die in de Statenpassage van het Nieuwe TweedeKamergebouw ten gehore werden gebracht bij de zoveelste bezuinigingsmaatregel voor weet ik wat voor orkest, ensemble, drumband of fanfare. Het volk morde op menige wijze, maar dát publiek-demonstratief morren nam het laatste decennium wel af en de kloof tussen burger en bestuur werd dus breder, óf juist dieper?!

Ik rond mijn bijdrage aan Perspex af met nog een paar 'uitsmijters':

- * de ChristenUnie en dus vooral óók haar jongeren, moeten in alle openheid, oprechtheid en oorspronkelijkheid ferm én vrijmoedig vanuit hét Woord dat bestemd is voor de hele wereld, politiek beoefenen tot eer van onze goede Maker en tot heelmaking van onze dierbare naaste!
- * Dát zal een houding tonen aan een wereld in nood én een land in verwarring én een volk dat herderloos doolt, die dáádwerkelijk weet heeft van geloof, overgave, dienstbaarheid en vertrouwen en dé Weg wijst die nog veel verder omhoog voert. (1 Cor. 12 : 31)

Ik ben blij en dankbaar, dat ik in een vrije Hofstad en tegelijk ook in een Residentie, mijn leven en werk mag hebben!! Jonge mensen, wees zuinig op ons 'Oranje' én op onze zwaar bevochten 'Grondwetsdemocratie'. Vier jullie vrijheid in gebondenheid aan Jezus' Koningschap! (Joh. 18 : 36)

Michiel Niemeijer is woonachtig in Den Haag, getrouwd, heeft 5 kinderen en is als parlementair documentalist momenteel werkzaam voor de Enquêtecommissie Srebrenica.

Onze Dienst InformatieVoorziening put haar kennis uit vele bronnen en die zijn o.a. via internet te raadplegen, bijv.: www.parlement.nl of www.tweede-kamer.nl of www.overheid.nl

In het oerwoud van wet-en regelgeving alsook de wereld van de Kamerstukken en ook in de publiek gedane uitingen van de 'media-cratie', willen wij als Informatiemakelaars en als Informatiespecialisten een begaanbare informatieweg blijven kappen, zodat op een zorgvuldige manier politieke verantwoordelijkheid beleefd en politieke verantwoording afgelegd (kan en mag) worden! Daarin een schakeltje te mogen zijn is een dagelijkse uitdaging en ook een eer.

Wij zien dus vele bekende Nederlanders dag in dag uit in het 'wild', lopend langs onze CIP-balie of over het Binnenhof: ik kan jullie verzekeren, het zijn net 'mensen'! Zelf ben ik na mijn schooltijd, direct bij de Kamer begonnen, op m'n twintigste: ik werk nu ongeveer een kwart eeuw bij het parlement en ik heb de enorme uitbouw van de Kamer als bedrijf/organisatie meegemaakt; van een apparaat dat uit ongeveer 50 tot 75 ambtenaren bestond in 1978 tot zo'n 1000 medewerkers nú. De Kamer van familiebedrijfje tot mega-concern en dát is hele andere koek!

Ik heb de geur van bloed, zweet en tranen (typering

De ChristenUnie kan een beetje blij zijn

Meningen, meningen, meningen

Wat zijn er toch ontzettend veel meningen over de ChristenUnie. In de laatste weken heb ik me bijzonder geërgerd aan de toon van zowel het Nederlands Dagblad als het Reformatorisch dagblad. Van het RD kan ik het nog een beetje hebben, dat is een krant die voluit staat voor haar keus voor de SGP. In het RD zul je geen kritische noot over de SGP horen. Zeker niet. Wel over de ChristenUnie. Vrijdag 21 juni, een dag voor het extra Uniecongres, wilde het RD al een requiem schrijven voor de ChristenUnie. De partij zou geen bestaansrecht meer hebben.

Op het extra Uniecongres, kon Kars Veling daar tegenover stellen dat als er nog geen ChristenUnie zou zijn, we hem nog die dag op zouden moeten richten! De zaal reageerde vol enthousiasme met een staande ovatie. Hoezo geen bestaansrecht?!

En dan het ND, de wakkere krant voor christelijk Nederland, de krant die traditiegetrouw nauwe banden had met het GPV. Het ND heeft de laatste maanden nogal eens onterecht de ChristenUnie negatiever neergezet dan nodig is. En heeft daardoor voor voortdurende onrust gezorgd binnen de achterban van de partij. Eerst was er het verhaal over het ijsje op zondag. 80% van de gereformeerden vind dat je in de zomervakantie op zondag best een ijsje mag eten, maar zodra de politiek leider van de ChristenUnie

zegt dat we elkaar daarin maar niet teveel de maat moeten nemen, is de maat vol. Het ND ontpopte zich als een ware oppositiekrant en deed verwoede pogingen om Veling door het ijsje op zondag te laten zakken. Later vulde het ND een volledige pagina met mensen die de ChristenUnie op 15 mei de rug toe hadden gekeerd. Binnen dit spectrum was niemand die op 15 mei 2002 voor het eerst op de ChristenUnie had gestemd, of iemand die traditiegetrouw zich goed thuis voelt bij de partij.

Verontwaardiging

Wat me het meest stoort in deze oppositionele stemming? Ik schrijf zelf zo nu en dan ook kritische stukjes over de ChristenUnie. Maar dat moet voor mij altijd wel in een constructieve sfeer gebeuren. Opbouwend. Want er is één ding heel duidelijk; we leven in een land waarin de politiek geen rekening meer wil houden met de god van de Bijbel.

Zonder twijfel kunnen we stellen dat er in de laatste 4 jaar erg veel god-loze besluiten zijn genomen; zo wordt het verkopen van je lichaam als gewone handel gezien, het huwelijk is opengesteld voor mensen van hetzelfde geslacht, de euthanasiewetgeving is gelegaliseerd, de zondag wordt steeds meer beschouwd als een normale werkdag en aan de vrijheid voor bijzonder onderwijs wordt voortdurend gemorrelt.

Moeten we dan steeds blijven zeuren over die ethische thema's? Is dat het enige waar de ChristenUnie

an eindelijk weer met zichzelf

politiek voor bedrijft? Nee, maar het is ondertussen wel hoog tijd om samen de handen uit de mouwen te steken. Om als achterban van de ChristenUnie wakker en actief te worden. Het is tijd om **verontwaardigd** te zijn. En het is tijd om te zien dat we als christenen nog een stem hebben in de Tweede Kamer. We moeten gebruik maken van die stem. Samen. Als christelijke politiek en christelijke media. Maar ook in de kerken mag en moet er meer aandacht zijn voor de maatschappij waarin we leven. Zwarte woorden? Het zal wel. Maar christenen zijn niet wakker genoeg en ook dat is duidelijk geworden op 15 mei.

Extra Uniecongres

22 juni hield de ChristenUnie een extra Uniecongres. Na de teleurstelling van de verkiezingsuitslag werd er ruimte gecreëerd voor kiesverenigingen en leden om hun zorg en teleurstelling uit te spreken. Er was veel kritiek; 'de ChristenUnie is te links' of 'het christelijk profiel kwam te weinig tot uiting' of 'de partij is wat te arrogant en moet meer verootmoediging en bescheidenheid uitstralen'. Ook was er kritiek op het bestuur en de lijsttrekker, maar aan het eind van de dag was er toch een staande ovatie voor Veling en de fractie die nog lang nagalmde. Dat was het kantelpunt. Met dank aan de motie van Kiesvereniging Reeuwijk die Veling weg wilde sturen. Na dit kantelpunt golfde er nog een groot aantal keren een staande ovatie door de zaal. De ChristenUnie kon eindelijk weer een beetje blij zijn met zichzelf.

Inbreng van Perspectief

Op 1 juni hebben we een pittige discussiemiddag gehad n.a.v. de verkiezingsuitslag. Sommige jongeren riepen om het aftreden van het bestuur, anderen om het aftreden van Veling. Veel ook riepen op tot gebed. Naar aanleiding van deze bespreking en de discussie op www.ebate.nl zijn we uiteindelijk tot 3 moties gekomen; de eerste om de manier van campagnevoeren meer op lokaal niveau te verankeren. Wat bedoelen we daarmee; zoveel mogelijk mensen moeten ingeschakeld en betrokken worden bij het campagnevoeren. Bij het opstellen van plannen en het nemen van besluiten moeten ook de lokale kies-

verenigingen betrokken worden. Zo creëer je betrokkenheid en een gevoel van 'we doen het samen'. Deze motie is overweldigend aangenomen. Blijkbaar is er onder de kiesverenigingen een behoefte waarin deze motie kan voorzien. De tweede motie drong er op aan om ook individuele leden uit te nodigen voor Uniecongressen. Zo geef je ook individuele leden de mogelijkheid om mee te praten over het politieke profiel van de partij. Bovendien straalt een drukbezocht congres meer uit dan de halfgevolde zaal van bijvoorbeeld het verkiezingscongres van 23 maart jl. Op wonderbaarlijke wijze overleefde deze motie de stemming niet. Juist op een congres waar ook individuele leden waren werd deze motie nipt verworpen. De derde motie van Perspectief riep het bestuur op om op het najaarcongres van de partij met een fusievoorstel te komen. Vorig jaar nog werd een motie van Perspectief aangenomen waarin de partij werd opgeroepen een fusie niet langer uit te stellen dan strikt noodzakelijk is. In deze motie gaven we daar concreet vervolg aan. Op het najaarscongres van 2002 zullen de partijen GPV en RPF dus definitief tot het verleden gaan behoren en zullen we eindelijk echt een ChristenFusie hebben.

Guus Hiddink

Nadat 's ochtends duidelijk was geworden dat Zuid Korea Spanje verslagen had op het WK voetbal, was duidelijk dat aan Hiddink de status van icoon mag worden gegeven. We vonden het een goed voorstel om, via een motie, het bestuur op te roepen Guus Hiddink tot erevoorzitter van de partij te benoemen en onderzoek te doen naar de potentiële Zuid Koreaanse achterban in Nederland voor de ChristenUnie. We zijn benieuwd wat het ChristenUnie-bestuur in de uitvoering van de motie zal doen.

Bert Heuvelman

De markantste collegacolumnist – dr. W.S.P. Fortuyn – is ons komen te ontvallen. Op zeer lafhartige wijze vermoord door een vertegenwoordiger van de linkse groepering waarvan we tot voor kort moesten aanhoren dat ze vredelievend was. Op waardige wijze binnen Katholieke Kerk begraven na een uitvaartmis geleid door de bisschop. Op indringende wijze betreurt door het Nederlandse volk.

Wellicht werden de mooiste woorden voor onze bevolkingsgroep na Fortuyns overlijden gesproken door de nieuwe leider van Leefbaar Rotterdam. Hij vertelde dat een bevriende diskjockey Fortuyn gevraagd had een avond plaatjes te komen draaien, waarop Fortuyn zei dat hij dat graag wilde, maar dan de hele avond Bach zou draaien. Fortuyns visie op geloven was een erg bevindelijke: "Geloven is een geschenk. Je kunt het niet afdwingen. Het komt over je of het komt niet over je." Voorts stond in zijn gedachtegoed centraal dat onze cultuur doordrenkt is van het joods-christelijk denken en dat dit in Nederland in ere gehouden dient te worden.

Fortuyns verdiensten liggen echter niet op geestelijk doch op politiek terrein. Om met de grootste te beginnen: het is ongelofelijk knap hoe één man in korte tijd het gehele Nederlandse politieke bestel veranderd heeft. Het is niet eerder gebeurd dat een nieuwe partij met 26 zetels en daarmee meteen op de tweede positie de Tweede Kamer in komt. Dat is echter niet het enige wat Fortuyn bewerkstelligd heeft. Toen zich binnen CU's zusterpartij het CDA het drama De Hoop Scheffer-Van Rij afspeelde, leek deze partij af te stevenen naar een minimalisering van haar rol in de Nederlandse politiek. De partij was eerder in zeer zwaar weer terechtgekomen en de koningscrisis leek bijkans dodelijk. Als je toen tegen een Den Haag-kenner gezegd had dat het CDA de volgende verkiezingen de grootste zou worden, zou je voor gek zijn verklaard, laat staan als je gezegd zou hebben dat het CDA 14 zetels extra zou krijgen. Natuurlijk heeft Balkenende als derde hond uit het bekende spreekwoord het goed gedaan in de verkiezingstijd, doch deze uitslag staat voornamelijk op het conto van dr. W.S.P. Fortuyn, hetwelk het voor het CDA juist ook zo moeilijk maakt: hoe houd je de kiezers vast?

Voordat hij de verkiezingsstrijd aanging, waren er drie partijen die vochten om de grootste te worden:

de PvdA (die op nummer 1 stond), de VVD (die op nummer 2 stond) en het CDA (dat op nummer 3 stond). Fortuyn begon met kiezers weg te werken bij de PvdA. Op geniale wijze wist hij iedereen te laten zien hoe zwak Melkert was en wat de PvdA allemaal fout gedaan heeft in de Paarse tijd. Zelfs de mega-prestatie om een openlijke ruzie te ontketenen tussen de partijvoorzitter (Ruud Koole) en de partijleider van de PvdA

(Ad Melkert), waarbij Koole openlijk uitlegde hoe zwak Melkert geopereerd had, volbracht hij feilloos. Exit PvdA.

Niet slechts had Pims optreden gevolgen voor zijn eigen lijst en de PvdA, ook de VVD kreeg tikken mee. De kleurloosheid van Dijkstal en de VVD-lijn van de afgelopen jaren werd markant zichtbaar toen Fortuyn aangaf hoe je soortgelijk maar toch gans anders kon denken. Ook bij deze partij was hij succesvol in een der moeilijkste missies, namelijk het uiteendrijven van de partijvoorzitter (Eenhoorn, een bekend Jip-en-Janneke-lezer) en de partijleider (Dijkstal). Veel vergaderingen moesten gehouden worden om de verdeeldheid te maskeren, doch het onheil was geschied. Ook geinig was Fortuyns verwijzing naar de overeenkomsten van het gedachtegoed van hem met dat van het erelid van Dijkstals partij Wiegel met wie Fortuyn vriendschappelijke banden onderhield. En Dijkstal zat met een mond vol tanden, lachend als een boer die kiespijn heeft doch achter die lach hoorde de goede oplettende analist tandengeknars. Exit VVD.

Of Fortuyn veel invloed heeft gehad op de vernietigende verkiezingsuitslag voor D66 (prijs den Heer' met blijde galmen) is een spannende vraag. Nadrukkelijk heeft hij laten zien dat D66 zwakke bewindslieden had (waarbij vooral minister Borst het terecht moest ontgelden). Wellicht heeft ook het feit dat LPF net als D66 een grote structuurwijziging in het stelsel wilde bewerkstelligen stemmen van de laatste naar de eerste doen gaan. Ook toonde hij met nadruk aan dat de zogenaamd revolutionaire partij D66 tot de gevestigde Haagse kliek was gaan behoren.

Bij leven heeft Fortuyn eerst de PvdA en vervolgens de VVD geminimaliseerd, waardoor het CDA de grootste van de drie kon worden. Bij sterven heeft hij het CDA vele zetels erbij gegeven. Uit alle onderzoeken blijkt dat veel mensen voor de gewenste

PIM DAN WIM

zogenaamde stabiliteit het CDA gestemd hebben om immers zodoende te voorkomen dat de LPF de grootste zou worden.

Welk deel van het verlies van de ChristenUnie door de opkomst van de LPF te verklaren is, is spannend. Toen hij nog leefde, heeft Fortuyn zich niet actief gericht op de ChristenUnie. Fortuyns dood heeft in ieder geval de ChristenUnie een paar zetels gekost: een aantal van haar potentiële kiezers heeft om bovengenoemde tactische reden het CDA gestemd. Zoals de winst van het CDA niet te nadrukkelijk op het conto van Balkenende geschreven dient te worden, zo zal de stijging van de ChristenUnie bij de volgende verkiezingen niet te veel op het conto van Veling geschreven dienen te worden. Met niets doen, zijn er nog stijgingspotenties. Duidelijk is wel dat de achterban van de ChristenUnie niet de getrouwheid heeft als die van de SGP (die nota bene 9.999 stemmen meer gekregen heeft).

Zowel voor als na de verkiezingsuitslag viel aan alle kanten het woord 'instabiliteit' te horen. Dwangmatige irritante mensen (waaronder PvdA-ers de grootste zijn) gaven overall aan hoe erg deze verkiezingsuitslag was. In naam zijn deze mensen democraten en naar theorie mag het volk van hen bepalen wie de regering moet controleren en de wetgeving moet maken, doch zodra de uitslag hen onwelgevallig is, is Leiden in last.

Een week voor de verkiezingen zei de 'democraat' Wim Kok: "De kiezer is het spoor bijster." De avond voor de verkiezingen ging dezelfde irritante meneer nota bene voor het eerst in zijn leven naar het bekende praatprogramma Barend en Van Dorp en dat overigens in strijd met de onderlinge afspraak om na de moord op Fortuyn geen campagne te voeren. Het is in Nederland gebruikelijk om op de dag van de verkiezingen geen campagne te voeren. Wat doet die nare Kok: nota bene voor het eerst in zijn leven gaat hij in KRO-Ontbijt-TV zitten. En zowel daar als bij Barend en Van Dorp vertelde hij dat het Nederlandse volk niet LPF, maar PvdA moest stemmen, om instabiliteit en andere narigheid te voorkomen. Melkert was naar achteren geduwd en de tot dat moment volkomen kleurloze Kok moest zijn grote fout ("de LPF en familie Fortuyn mogen bepalen of de verkiezingen uitgesteld worden") van zijn linkse vriendjes goed maken, waardoor hij plotseling prominent tegen afspraken en gewoonten in campagne ging voeren. Wij mogen ons gelukkig prijzen dat het Nederlandse volk niet geluisterd heeft en Wims gezicht staat sinds dien nog meer op onweer,

naast dat cynische socialistische lachje dat zelfs in Srebrenica te zien was.

En moeten wij nu instabiliteit vrezen? Uiteraard niet! Zodra de PvdA een gunstige verkiezingsuitslag heeft, ontstaat er een ellenlange informatieronde en mitsdien politieke instabiliteit, omdat zij in alles haar zin wil krijgen. Alzo niet de LPF: in Rotterdam heeft Fortuyn laten zien hoe de formatie gaat, als 'zijn' partij wint. De partij hoeft niet de meeste stoelen (of het aantal waarop ze bij evenredige verdeling recht zou hebben), de partij wil gewoon bepaalde stoelen en dan juist die stoelen waarop ze met hun visie het hardst aan het werk kunnen. Bolkestein (VVD) had de gewoonte in de verkiezingstijd bepaalde populistische thema's tot belangrijkste issues te maken. Na de verkiezingen zorgde hij er dan vervolgens voor dat de stoelen waarbij die issues aan de orde komen, niet bezet werden door eigen mensen, maar door mensen van de politieke tegenstander om vervolgens te vertellen dat het niet lukt om de in verkiezingstijd gedane afspraken na te komen (denk hierbij als voorbeeld aan het thema vreemdelingenproblematiek). Op de dag van de verkiezingen legde de LPF het uit: het land heeft het meest nodig dat zij de volksgezondheid, de justitie en binnenlandse zaken in orde mogen maken, want daarop had Fortuyn zich in de verkiezingscampagne gericht. LPF-ers zeggen wat ze denken en ze doen wat ze zeggen en dat geeft juist veel stabiliteit.

Als de PvdA wint, moet er ellenlang vergaderd worden met de toekomstige coalitiepartners, want er moet een dik regeerakkoord komen waarin zij bij alle thema's hun zin gekregen hebben. Als de LPF wint, moet er een A-4tje met doelstellingen komen en kunnen ze na luttele weken aan het werk.

PvdA-ers en anderen hadden LPF-ers zozeer gedemoniseerd dat na een paar weken in de krant te lezen was, dat LPF-ers best wel meevielen. Eigenlijk best wel gek: LPF-ers halen ook adem, LPF-ers eten ook gewoon. Het lijken wel gewone mensen... En op de een of andere manier weten zij het volk aan te spreken, en dan vinden de zogenaamde democraten het heel gevaarlijk worden...

Tot slot: Pim racist? Na 100 jaar socialistisch stadsbestuur had Rotterdam geen gekleurde wethouders gehad, totdat Fortuyn van het volk het mandaat kreeg, die prompt de eerste allochtone wethouder introduceerde. Fortuyn racist? Neen het, Fortuyn was realist en dat had ons volk nodig, doch helaas...

Gouda, Mr. C.M. Verkade

Perspectief voert ca in de kroeg en in de

Een maskertje tegen de stress

door Wietse de Boer

Rechtstreeks contact met mensen in het land is van groot belang gebleken in deze campagne.

Perspectief, ChristenUnie-jongeren was met ruim 40 leden drie dagen op stap en sprak met honderden jonge Nederlanders. In deze contacten kwam de discussie flink op gang. Politiek leeft! Al is voor christelijke jongeren de ChristenUnie niet automatisch hun keus. Hieronder volgt een kort verslag van de jongeren-campagne. Voor een uitgebreid verslag kun je terecht op www.perspectief.nu (onder 'nieuws')

'Zoeken naar gerechtigheid is verdraaid lastig'
Campagne voeren bleek daarom nuttig te zijn. Mensen willen iets of iemand zien van de ChristenUnie om hun mening te kunnen geven. Vooral 's avonds werden intensieve discussies gevoerd. Studenten en andere jongeren in Groningen, Leeuwarden, Enschede, Apeldoorn, Zwolle, Rotterdam, Utrecht en Ede bestookten Kars Veling, Andre Rouvoet, Eise van der Sluis, Gert Schutte, Roel Kuiper en Annette van Kalker met hun vragen en opmerkingen.

Buikspreken

'Mijn stelling voor de ChristenUnie is, dat christelijke politiek niet alleen betekent dat we een goed getuigenis af moeten geven, maar dat we ook goed ons werk moeten doen en goed vakmanschap moeten laten zien.' Dat vertelde Andre Rouvoet de toegestroomde jongeren en studenten in Rotterdam, waar we het politiek café openden met het thema; 'Christen in de Politiek'. "Niet aan alle argumenten valt een Bijbeltekst te hangen en dat moet ook niet, we

FOTO'S PERSPECTIEF

moeten de Bijbel niet laten buikspreken. We hebben de opdracht te zoeken naar gerechtigheid en dat is verdraaid lastig', aldus Andre Rouvoet.

Kars Veling was in Groningen en Zwolle. In Zwolle waren bijna 70 jongeren aanwezig. Van vragen over regeringsdeelname, biologische landbouw tot de coltrui van Kars. Kars pareerde de vragen met verve.

FOTO'S PERSPECTIEF

campagne op straat, e kerk maatschappij...

'Ze moeten me maar nemen zoals ik ben', leverde Kars een groot applaus op. In Zwolle kwamen de routes midden en noord weer bij elkaar wat en leuk weerzien was.

Kuuroord

Het Plein in Den Haag was voor 1 dag veranderd in een kuuroord. Door middel van deze ludieke actie wilden we aandacht vragen voor een rustmoment in onze hectische samenleving. Ook in andere steden waren we actief. Sandwichborden met prikkelende stellingen ontlokten reacties aan het publiek. Het touwtrekken om Tineke in Heerenveen verloren we met 2-1, het was dan ook de laatste dag van de 3-daagse tournee. Nu weten we dat Tineke genoeg voorkeursstemmen heeft gehaald voor een zetel. Wij hebben er in elk geval flink aan getrokken.

FOTO'S PERSPECTIEF

Moeite waard

Onze ludieke acties waren te weinig opvallend. Maar ook daarvan kunnen we leren, de volgende keer concentreren we ons op één of twee landelijke ludieke actie en gaan we niet meer tegelijkertijd 3 dagen op 3 routes op stap. Te veel energie ging zitten in het organiseren in plaats van het directe contact met andere jongeren.

Wat wel blijkt is dat we alle hulp van jou kunnen gebruiken. Eén van de lessen is dat we continue op campagne moeten op plaatsen waar jongeren zijn. De soos- en schooltour worden daarom erg belangrijk voor Perspectief de komende tijd. We moeten het nut van christelijke politiek aantonen en dat is de moeite waard!

Grijze mannenclub?

Veel voorbijgangers waren ook erg verbaasd, dat juist een club jongeren campagne aan het voeren was voor die grijze mannenclub. Vooroordelen zijn er nog teveel en juist daarom werkte het erg goed dat wij met een club actieve jongeren op de straat, in de kroeg en in de kerk aanwezig waren. Het straalt iets uit wat voor de gemiddelde voorbijganger blijkbaar niet meteen bij de ChristenUnie hoort. Op die manier krijgt het gezicht van de ChristenUnie meer kleur. Juist op die manier kunnen we de ChristenUnie aan meer stemmen helpen.

door Frank Mulder

Regeringen proberen het zo mooi mogelijk te brengen, maar de pers is duidelijk: "Actieplan duurzaamheid strandt op VN-top Bali" (Trouw, 10 juni). Namens de Nederlandse jeugd zaten Merel Bierkens en Frank Mulder in de regeringsdelegatie. Ook zij zijn erg teleurgesteld dat een concreet actieplan niet van de grond komt. Regeringen willen zelf geen stappen nemen, ze blijven hopen op een vrijwillige gedragsverandering van het bedrijfsleven. Heel cynisch eigenlijk. Men negeert hiermee de ernst van problemen zoals de groeiende CO2-uitstoot en de extreme armoede van 815 miljoen mensen.

Op het mooie Bali, in een conferentiecentrum waar de airco op volle toeren draaide, vergaderden van 24 mei tot 8 juni de Verenigde Naties over een actieplan. Een actieplan om ervoor te zorgen dat de afspraken die tien jaar geleden op de milieuconferentie in Rio de Janeiro zijn gemaakt, daadwerkelijk worden uitgevoerd. Dit actieplan moet in augustus worden ondertekend door de regeringsleiders op de zogenaamde *Johannesburg Summit*, ook wel genoemd *Rio+10*.

Namens de Nederlandse jeugd zaten wij (Merel en Frank) in de regeringsdelegatie onder leiding van de demissionaire ministers Herfkens en Pronk. We probeerden in de delegatie een jong geluid te laten horen en de aandacht te blijven richten op concrete toezeggingen van regeringen in plaats van goedkope intenties. Een duurzaamheidsconferentie gaat over de aarde zoals die er uit ziet als *wij* in het pluche zitten. Onze speerpunten waren onder meer: duurzame energie moet veel meer worden gestimuleerd, gebruik van fossiele brandstoffen moet worden uitgefaseerd; handel moet veel meer bijdragen aan duurzame ontwikkeling en daartoe moeten er bindende regels komen voor het bedrijfsleven; consumptiepatronen in het Westen zijn niet duurzaam en teren in op de mogelijkheden van mensen uit het Zuiden, een duurzame levensstijl moet dus centraal staan in het onderwijs; participatie van jongeren moet worden gestimuleerd, op VN-conferenties maar ook op elk ander niveau.

Groei wint het van ontwikkeling

Ons oordeel over wat er is gebeurd in Bali, of beter

Achteruitw op VN top i Duurzame ontwikkelin

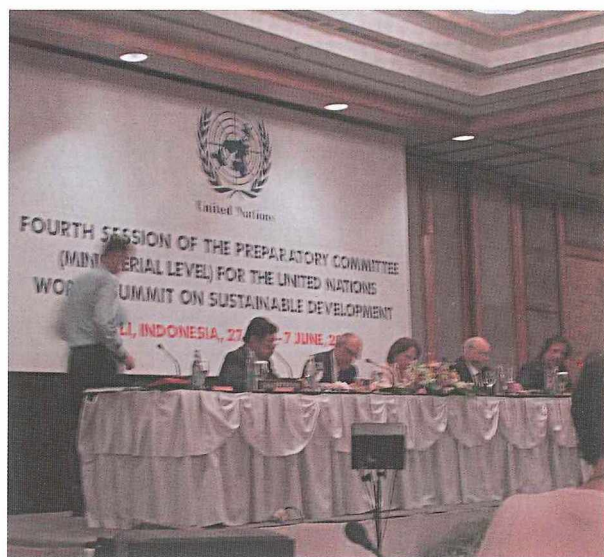

FOTO FRANK MULDER

gezegd, wat er *niet* is gebeurd, is niet positief. In de hoofdstukken over armoede, globalisering, gezondheid, consumptie en productie, Afrika, handel, financiën en nog een paar andere onderwerpen moet je met een vergrootglas zoeken naar jaartallen, deadlines of andere concrete stappen. Bijna alles wat er in stond is stelselmatig ondermijnd door de Verenigde Staten, gesteund door Canada en Australië. De EU was wat constructiever maar het Spaanse Voorzitterschap was te slap en te onduidelijk om goed tegen gas te geven. De ontwikkelingslanden, verenigd in de G77, hebben hun best gedaan de status quo te behouden, de belangen van de olieproducerende landen te behartigen en zo min mogelijk stappen te nemen voor duurzame ontwikkeling. Een paar concrete plannen die nog in de tekst staan, zoals een tienjarenplan voor duurzame productie, en de belofte om onduurzame exportsubsidies uit te faseren, staan nog steeds [tussen vierkante haken], dat wil zeggen dat ze nog "wegonderhandeld" kunnen worden.

Zelfs over de vage beweringen konden de ministers het niet eens worden. Dat maakt de aanwezigheid van staatshoofden en regeringsleiders in Johannesburg onzeker, want die willen niet over zinnertes gaan praten. Als jongeren zijn we hierover erg

wandelende regeringen in Bali

ng mag nog steeds niet te veel kosten

teleurgesteld! De kans om in Johannesburg duurzame ontwikkeling eindelijk weer goed op de politieke agenda te krijgen, wordt op deze manier verspeeld.

Aan het principe van economische groei mag niet worden getornd, dat gaat voor alles. Het bedrijfsleven mag geen strobreed in de weg worden gelegd, in ieder geval niet het eigen bedrijfsleven. Ontwikkelingslanden moeten hun markten openen en hun uitgaven saneren, maar als hun producten niet kunnen voldoen aan onze verwende standaarden, of als onze boeren te veel concurrentie krijgen, mag het Westen wél de import belemmeren. Het fenomeen overconsumptie wordt niet erkend. Dat zou suggereren dat je moet minderen met bepaalde consumptie en dat vindt Economische Zaken niet acceptabel.

FOTO FRANK MULDER

Stappen terug

Tussen de 6000 afgevaardigden van regeringen en organisaties bevonden zich ook zo'n 30 à 40 jongeren. Zij hebben zich verenigd in de *Youth Caucus* om een effectief geluid te laten horen. In de officiële dialogen waaraan ze mochten deelnemen, in de media en natuurlijk in de wandelgangen. Zo heeft de Youth Caucus een wandeling achteruit door het gebouw georganiseerd. Op deze conferentie worden er immers ook stappen terug gezet in plaats van vooruit! De wandeling werd een groot succes en het groepje van 20 jongeren groeide aan tot een enorme kolonne achteruitwandelende mensen, onder het oog van internationale media.

De jongeren hebben flink gelobbyd voor hun ideeën. We hebben kritische discussies georganiseerd met de EU en met de VS. We hebben ook kunnen spreken met Prins Willem-Alexander, minister Herfkens en minister Pronk. Op tekstueel niveau is er ook wel wat gebeurd. We zijn er in geslaagd een paragraaf te

laten aannemen over steun aan jongerenparticipatie, onder andere door jeugdleden. We hebben in een zin over consumptie een speciale verwijzing naar jongeren gekregen omdat die groep in het bijzonder gevoelig is voor consumentisme. Tenslotte hebben we er een paragraaf over onderwijs voor duurzame ontwikkeling ingekregen. Lichtpuntjes in een verder magere tekst. Een andere interessante ontwikkeling is het opzetten van een Jongeren Adviesraad voor de Wereldbank. In Johannesburg zal de eerste officiële zitting plaatsvinden.

Vooruitgang?

Duurzame ontwikkeling is niet alleen milieu of alleen ontwikkelingshulp. Het is een kijk op ontwikkeling die elke stap van de regering zou moeten beïnvloeden. We hopen dat de nieuwe regering in Nederland dat goed in de oren knoopt. Het gaat over de wereld van ons, van de jeugd. Op de Johannesburg+10-conferentie in 2012 moeten we kunnen terugkijken op tien jaar werkelijke vooruitgang!

Wat de mooiste verkiezingen sinds tijden hadden moeten worden, werden de meest bizarre en historische verkiezingen. Dat kwam natuurlijk door de laffe moord op één van de lijsttrekkers, Pim Fortuyn. Op 6 mei werd aan zijn missie (zoal hij dat zelf altijd zei), zijn droom, op brute wijze een einde gebracht door een man uit de milieubeweging.

De campagne was heftiger dan ooit, de politiek lag weer op straat. En dat was, mogen we gerust zeggen, een verdienste van Fortuyn. Dat het zover kwam dat één van de lijsttrekkers werd doodgeschoten was onvoorstelbaar in Nederland. De eerste politieke moord in Nederland sinds 1672, toen de gebroeders de Witt in Den Haag werden gelyncht.

Campagne

De campagne is direct na de moord stilgelegd. Dat is een begrijpelijke eerste reactie. Al was het misschien verstandiger geweest om de campagne na de begrafenis van Fortuyn te hervatten. Temeer omdat er nog steeds vragen bleven bij de kiezers. Fortuyn had wat losgemaakt en daar moest toch een reactie opkomen in de campagne? Maar de meerderheid van de partijen vond dat er geen campagne meer gevoerd moest worden. De burger zal het nu toch zo langzamerhand wel weten waar de partijen stonden, dacht men. Het vreemde verschijnsel daarna was wel dat je, in de dagen na de moord, vooral mensen van linkse partijen in de media zag. Zag men soms de bui al hangen?

Er was een hoge opkomst van 79,3%. Bijna 6% hoger dan tijdens de vorige verkiezingen. Maar ook lang niet zo hoog als men voorspelt had. De grote winnaar

Terugbli verkiezi

FOTO'S RUFUS

was het CDA dat op 43 zetels uitkwam. Een winst van 14 zetels, een mooi resultaat en daarmee veruit de grootste partij. Maar ook een mooi resultaat voor christelijk Nederland? Dat valt af te wachten omdat wij en velen met ons, ons nogal zorgen maken om het christelijk gehalte in het CDA. De SP, ook één van de winnaars, won 4 zetels en kwam op 9 uit. VVD'er Wiegels zei dat de winst van SP en CDA vooral te danken is aan het feit dat zij de enige partijen zijn die Fortuyn niet negatief aangevallen hebben. En gewoon met hem gedebatteerd hebben.

Hoogmoed

De grote verliezer van deze verkiezingen was de PvdA. Ze haalden 23 zetels, en zijn daarmee bijna gehalveerd (45). Ze overtreffen daarmee de historische nederlaag van het CDA in '94, toen het CDA 20 zetels verloor. Zo komt het aloude spreekwoord voor de PvdA maar weer om de hoek kijken "hoogmoed komt voor de val". Acht jaar geleden was het dezelfde partij die deze hoogmoed het CDA toeschreef. De komende periode zal dezelfde PvdA het verkiezingsprogramma bijstellen omdat men daarin geen rekening had gehouden met oppositievoeren.....De VVD verloor ook flink ze gingen van 38 naar 24 zetels. Deze uitslagen betekende het vertrek voor

k op historische ningen

door Wim Doddema

zowel de leider van de PvdA Melkert als van de VVD Dijkstal. D66 werd gehalveerd en ging van 14 naar 7 zetels. Bij D66 is men langzamerhand wel gewend aan het verliezen na regeringsdeelname. Dat is daar al zo'n beetje een traditie! Paars heeft in deze verkiezingen duidelijk afgedaan. Had men bij de vorige verkiezingen samen nog een ruime meerderheid (97 zetels), nu heeft men samen nog maar 54 zetels.

Extremisten

De lijst Fortuyn, de nieuwe partij, waar met spanning naar uit werd gekeken haalde in één klap 26 zetels. Ongekend voor een partij die voor het eerst meedoet. Waarschijnlijk betekent dit dat LPF ook mee gaat regeren. Het valt nog af te wachten of de club bij elkaar blijft. Omdat je vaker ziet dat partijen die nieuw opkomen een succes halen en dan in splinters

uit elkaar vallen. Maar hier zit natuurlijk wel een grote onvrede achter die al langer speelde, maar die in Fortuyn een spreekbuis gekregen heeft. Dit kan wel eens een langer leven hebben dan alleen een rol als protestpartij. Leefbaar Nederland komt de kamer in met 2 zetels. Bij LN waren de verwachtingen ook hoog gespannen. Maar na het gedwongen vertrek van Fortuyn als lijsttrekker, zakte de boel in elkaar. Men had eigenlijk op minstens 10 zetels gerekend.

Groenlinks verliest ook 1 zetel en komt uit op 10 zetels, daar had men ook op meer gerekend. Daar leefde de gedachte zelfs al mee te regeren, en toen het geklungel met Afghanistan, waar ze eerst wel hun steun aangaven en toen opeens de steun introkken. Onder druk van de achterban en leden van de fractie die openlijk de actie rond Afghanistan veroordeelden. Toen kon Rosenmöller de lijn niet meer vasthouden. Uiteindelijk heeft Rosenmöller de winst in de peilingen niet kunnen omzetten in echte zetelwinst. Ze stonden op 14 a 15 zetels in de peilingen. Maar door de Afghanistan-affaire in die partij en de moord op Fortuyn, zijn zij toch niet in de gunst van de kiezer gekomen. Zijn partij wordt ook in verband gebracht met organisaties die er nogal extreme gedachten op nahouden (banden met diverse organisaties die gewelddadige acties uitvoeren, geld trouwens ook voor SP en in mindere mate voor PvdA). Groenlinks zou er ook verstandig aan doen om de nr. 4 (Duyvendak) van de lijst te schrappen. Deze man komt ook uit de actiebeweging, en heeft een aantal gewelddadige acties op zijn naam staan. En hij heeft een strafblad. Zo is er op de lijst van de SP ook een vrouw die "vredesactivist" achter haar naam heeft staan, en ook aan gewelddadige acties heeft mee gedaan. Er is al een groep "burgerbelangen" bezig die daar werk van maakt. Zei zeggen: "kunnen er volksvertegenwoordigers in de kamer komen, die zich met praktijken bezighouden die zo tegen de openbare orde indruisen?" Onze oud-lijsttrekker Schutte, nu lid van de kiesraad, zegt hierover: "het zegt vooral iets over de partijen die zo iemand kandidaat stellen. Ze kijken anders tegen het verleden van zulke kandidaten aan dan u en ik. Laat dat dan maar zien, dan weet de kiezer meteen waar hij met die partijen aan toe is"

Zuur

Onze broeders van de SGP hebben eveneens een zetel verloren. Maar in tegenstelling tot de ChristenUnie hebben zij wel absoluut meer stemmen gekregen. Ze hebben zo'n 10000 stemmen meer gekregen. Maar door het iets hogere opkomstpercentage hebben ze de derde zetel niet kunnen behouden. Overigens was die derde zetel bij de vorige verkiezingen ook al kantje boord. De lijsttrekker betreurt het zetelverlies, maar is ook dankbaar dat er wel meer stemmen op de SGP zijn uitgebracht.

Voor de ChristenUnie zijn de verkiezingen zuur verlopen. Er is een zetel verloren, waar we toch eigenlijk gerekend hadden op 1 of zelfs 2 zetels winst. Ons geliefd kamerlid Van Middelkoop (nr 4) heeft ook de kamer moeten verlaten. Doordat Tineke Huizinga met voorkeurstemmen die zetel mocht innemen. Van Middelkoop zei in een reactie dat hij het fantastisch vond dat Tineke Huizinga het gehaald had, maar dat hij natuurlijk liever haar als ervaren kamerlid had bijgestaan.

Principiële keus

Hoe komt nou toch dat verlies van de ChristenUnie? Inderdaad er was een hoge opkomst en zo als verwacht werkt dat altijd in het nadeel van de kleine christelijke partijen. Die weinig andere nieuwe kiezers aantrekken, maar een meer rotsvaste aanhang hebben. Dat zie je aan de SGP die in absolute stemmen wel wint maar toch een zetel verloren ziet gaan. Dat speelt de ChristenUnie ook parten natuurlijk, alleen de ChristenUnie heeft vooral veel stemmen verloren. De meest waarschijnlijke reden is dat kiezers zijn uitgeweken naar het CDA. Het motief daarvoor, is dat door de opkomst van Fortuyn, mensen een sterk en groot CDA wilden. Maar dat is een keuze om de macht en zeker geen principiële keus. De mensen moeten ook niet vergeten dat de wetgeving van paars, die wij zo betreuren, op ethische kwesties (euthanasie en abortus) vooral de basis vinden in het kabinet Lubbers (CDA)!

Ook hoor je dat kiezers zijn overgelopen naar het CDA omdat men dacht; "als de ChristenUnie zo bereid is compromissen te sluiten om mee te regeren, kunnen we beter direct naar het CDA gaan". Dit punt wordt overigens ook genoemd in het evaluatierapport van de ChristenUnie. Een andere oorzaak is dat mensen vonden dat de ChristenUnie niet duidelijk stelling nam. Dat zij niet duidelijk de boodschap uitdroeg, en daarmee teveel de vaagheid van het CDA kreeg. Dat de ChristenUnie teveel aanschurkte tegen links-progressief. Veel kiezers die voorheen RPF of GPV stemden, hebben nu SGP gestemd. Ook dat mag de ChristenUnie zich aantrekken.

Rechts-links

We moeten natuurlijk wel beseffen dat de ethische wetgeving en de afkeer van onze joods-christelijke wortels vooral uit de hoek van de links progressieve

partijen komt. In ethische wetgeving en moreel gezag van de overheid en het bewaren van ons joods-christelijk erfgoed hebben we meer gemeen met het conservatieve deel van de VVD, dus met rechts. Denk bijvoorbeeld maar aan de Edmund-Burke stichting, een conservatieve beweging. Waarin mensen uit de VVD, CDA, ChristenUnie en SGP meedenken. Een beweging die juist voorstaat om ons joods-christelijke erfgoed en tradities te bewaren. Omdat men daar grote waarde aan hecht. Een stapje in de goede richting, zoals lijsttrekker Veling altijd zegt, valt daarom ook zeker niet te bereiken met progressief-links. Deze hoek wil eerder een stap verder, de "brede weg" op.

Coalitievorming

Wat staat ons te wachten? Aan de uitslag te zien krijgen we nu waarschijnlijk een centrumrechts kabinet, CDA, VVD, LPF. Deze combinatie kan op een ruime meerderheid rekenen (93 zetels). Een brede coalitie zou ook nog kunnen CDA, PvdA, VVD (90 zetels) maar dat is de afgelopen periodes nou juist zo verkeerd gegaan. VVD en PvdA in één regering heeft wel bewezen dat de tegenstellingen dan helemaal vervagen. Een centrumlinkse regering zou ook kunnen CDA, PvdA, GL en SP (85 zetels). Dat zou overigens geen recht doen aan de uitslag van de verkiezingen. Een gehalveerde PvdA en nog een verliezer GL. En wat doe je dan met LPF als je zo'n coalitie vormt, het is bijna onmogelijk om zonder LPF te regeren daar zijn ze te groot voor geworden. Nederland heeft dus eigenlijk gekozen voor een rechtse regering. Een regering aangevuld met SP (toch ook 1 van de winnaars) zou dus ook geen recht doen aan de uitslag. De komende regering wacht natuurlijk een zware taak. Het vertrouwen terugwinnen van de burger en de achterkamertjespolitiek vaarwel zeggen. We willen weer strijd zien in de kamer en daarvoor hebben we tegenstellingen nodig die de laatste 8 jaar ontbraken.

Wortels

Fortuyn had al eerder aangegeven veel waarde te hechten aan de joods-christelijke wortels van onze samenleving en bijvoorbeeld weinig problemen te hebben met het bijzonder onderwijs. Allemaal punten waar wij het van harte mee eens zijn. Dus van aanvallen op het joods-christelijke erfgoed hoeven wij van deze combinatie niet te verwachten. Al moet wel gezegd worden dat Fortuyn de ethische wetgeving en individualisering een groot goed vond, daar verschillen wij dus duidelijk met hem en dus nu zijn partij. Met het CDA in de regering en met de woorden van Fortuyn over het joods-christelijk erfgoed, dat naar ik aanneem ook uitgedragen word door de LPF, kan het nog deels goed gaan voor christelijk Nederland. Zo bekeken hoeft dit voor christenen niet de slechtste denkbare coalitie te zijn.

Noord-Holland: pas op voor de Regent!

Voor het eerst in de geschiedenis heeft Groen Links een commissaris van de Koningin. De voormalige SG van het ministerie van Justitie heeft zijn biezen gepakt en voor de neus van demissionair Minister Netelenbos het pluche van commissaris der Koningin van Noord-Holland ingenomen. Zijn naam? Harry Borghouts.

De secretaris-generaal, de hoogste ambtelijke post op een ministerie, heeft een aantal bewogen jaren achter de rug op het ministerie. Na de aanvaring tussen voormalig minister Sorgdrager en de procureurs-generaal, passeerden ongeoorloofde opsporingsmethoden, ruzies met het openbaar ministerie, het ministerie van Binnenlandse Zaken, chaos in het asielbeleid en het debacle Bouterse, de revue. Tijdens zijn periode op het ministerie protesteerde hij openlijk over de plannen van het kabinet om de politie bij het ministerie van Binnenlandse Zaken onder te brengen. Tweede-Kamerlid Rouvoet reageerde destijds al door te wijzen op zijn status als ambtenaar die niet zoals politici hun meningen via de pers kunnen ventileren. "Deze zaken moet het ministerie niet via een opiniepagina regelen", aldus Rouvoet in een reactie aan het NRC (november 1998).

Zaak Lancee

Verbazingwekkend zijn de uitspraken van deze hoogste ambtenaar op het ministerie van Justitie die hij doet in het personeelsblad voor justitiemedewerkers, Vox Justitiae (mei 2002). Sprekend over zijn openheid en helderheid in het handelen tegenover de minister, vertelt hij dat er nogal wat zaken zijn geweest, waar zijn openheid en helderheid in handelen in twijfel werd getrokken. "Bijvoorbeeld in de zaak Lancee, maar dat was een hoop onzin. Ik heb de minister voortdurend ingelicht over deze zaak. Bij dit soort zaken gaat het altijd over belangenverstrengeling. Lancee wilde een hoop geld en wij wilden dat niet geven" (einde citaat). Ernstig als de hoogste ambtenaar van Justitie de zaak Lancee, die nota bene door Justitie zelf is gecreëerd, wil afdoen als een zaak van belangenverstrengeling. Een man en zijn familie, ernstig gedupeerd door fouten van justitie, afschilderen als iemand die alleen maar geld wil zien! Het is dezelfde Borghouts die naar aanleiding van

publicaties over de zaak Dover het volgende zegt: "....er wordt vaak een hoop ophef gemaakt door advocaten die daar baat bij hebben.....De affaire Dover was zo'n voorbeeld van een zaak die erg is opgeklopt. Er zijn feiten aangenomen die helemaal geen feiten waren. Wat je als SG kunt doen is gewoon doorgaan en je werk goed doen.....". Pardon!? De zaak Dover een 'opgeklopte zaak'?

Kabinet van Koningin

In een speech vertelt Borghouts hoe hij omgaat met interne verhoudingen binnen het ministerie: "In 1996 is het proces gestart ter bepaling van de positie van Justitie. Dat is uitgemond in een nieuwe visie op Justitie onder het motto 'Justitie oprechte koers'. De visie geeft de justitiemedewerker duidelijkheid en houvast in wat we moeten doen en hoe we het willen doen. Het gaat daarbij onder meer om na te streven waarden als transparantie, samenwerken en integriteit" (einde citaat). Nu de praktijk: een huidige justitieambtenaar wordt door dezelfde werkgever (Justitie) beticht van ernstige fouten en daarvoor overgeplaatst. Het Kabinet van de Koningin zou geklaagd hebben over de onder zijn verantwoordelijkheid ontstane achterstand bij de afdeling Gratie. Desgevraagd heeft de directeur van het Kabinet van de Koningin de ambtenaar bericht dat het Kabinet van de Koningin nimmer geklaagd heeft over achterstanden bij Gratie. Tegenover de rechter verklaarde Justitie bereid te zijn verontschuldigen aan te bieden en gaf daarmee toe dat zij de ambtenaar vals beschuldigd hadden. Verontschuldigen werden evenwel niet gemaakt. Sterker nog, de ambtenaar wilde inzage in het rapport (dat door een externe interim manager was opgesteld) om te weten te komen wat dan wel de reden was van overplaatsing. Justitie bood aan het rapport ter inzage te geven als de ambtenaar bereid was de rechtszaak te laten rusten. De ambtenaar noemt dit chantage maar Borghouts heeft volgehouden geen inzage te willen geven. Desgevraagd liet de minister aan de Tweede Kamercommissie van Justitie weten dat deze kwestie arbeidsrechterlijk van aard is en hij dit dus niet via de Tweede Kamercommissie wil oplossen. Mooie werkgever die een proces van 'oprechte koers' wil ingaan.

Regent

Een ambtenaar die een politieke baan ambiëert behoort in de huidige tijd geen regentesk gedrag te vertonen. Maar helaas het volgende citaat van Borghouts geeft aan uit welk hout hij gesneden is: "Een keer heb ik de hoofdredacteur van het Algemeen Dagblad ter verantwoording geroepen voor wat in die krant over mij was geschreven en daarna heb ik nooit meer iets vervelends over mezelf in die krant gelezen". Pardon?! Is dit weer een regent die op het pluche terecht komt? Pas op, Noord-Holland!

Blik op.....

In een nieuw politiek landschap wil Perspectief, ChristenUnie jongeren zich profileren als politieke jongerenorganisatie die met een ruime blik op de toekomst, het debat wil aangaan en christelijke politiek hoog op de agenda wil plaatsen. De naam zegt het al; perspectief op de toekomst in een Unie met christenen. In opdracht van de achterban geeft Perspectief twee magazines en een E-zine uit. Om deze communicatiemiddelen goed in te kunnen zetten wil het bestuur van Perspectief de redacties stimuleren en aansturen. Hiervoor zijn wij op zoek naar een nieuw bestuurslid

Mediazaken

Als bestuurslid Mediazaken ben je verantwoordelijk voor de afstemming tussen de verschillende communicatiemiddelen van Perspectief, te weten: Perspex, Ebate en Spektakel. Je zorgt in overleg met de redacties dat de inhoud van deze communicatiemiddelen zijn afgestemd op de lezers en nieuwsfeiten uit de politiek. Naast deze sturende taak ben je ook bereid om actief het medialandschap te verkennen, een netwerk op te bouwen in dat medialandschap en in samenwerking met de voorzitter zorgen voor nieuwe mogelijkheden om Perspectief op de politieke kaart te krijgen.

Hiervoor zoeken wij iemand die:

- Kennis heeft over informatieoverdracht
- Visie heeft op communicatie en journalistiek
- Schrijverskwaliteiten en kennis heeft van de Nederlandse taal
- Een brede interesse in politieke, maatschappelijke en religieuze zaken heeft
- Redactionele vaardigheden heeft of bereid is zich hierin te verdiepen
- Mensen kan stimuleren en aansturen
- In teamverband kan werken

Ben jij het Perspectief-lid dat wij zoeken als aanvulling op ons bestuur? Ben jij diegene die zich wilt inzetten voor een aantal belangrijke communicatiemiddelen binnen Perspectief, ChristenUnie-jongeren? Dan ben jij de degene die we zoeken voor.....

.....de toekomst

Schriftelijke reacties kan je sturen naar: Bert Heuvelman, Puntenburgerlaan 91, postbus 439, 3800 AK in Amersfoort. Of via de mail: erheuvelman@christenunie.nl

Voor meer informatie over deze functie kan je bellen met: Wim Kruyswijk, telefoon: 026-445 03 03 (na 18.00 uur), of mailen: wkruyswijk@cs.com

VOORAANKONDIGING:

Pro-life symposium

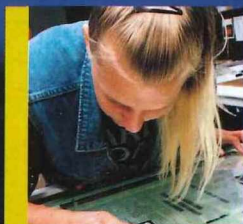
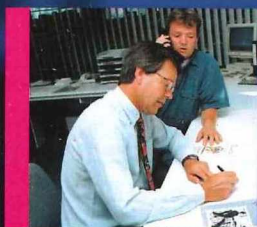
Zaterdag 2 november 2002 organiseert Perspectief in samenwerking met de SGP-jongeren en Schuilplaats-jongeren een symposium rondom het thema 'pro-life'.

Op dit symposium zullen naast mensen uit verschillende onderdelen van de gezondheidszorg ook enkele politici en dr. W.H. Velema aanwezig **zijn**.

Houd de datum alvast vrij in je agenda.

Wanneer je mee wilt helpen om dit symposium te organiseren, kun je contact opnemen met Marcel Benard (0180-320293, 06-48186059, marcel.benard@12move.nl). Ook voor vragen kun je bij hem terecht.

www.scholma.nl

Industrieweg 4

Postbus 7

9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv

Vreemdelingen- beleid

Joao Varela: "We denken graag dat we zo tolerant zijn. Ik noem het liever onverschilligheid"

Binnenhof

**Interview
Joao Varela**

Met droefheid heeft Perspectief kennis genomen van het overlijden van

Z.K.H. Prins Claus der Nederlanden

Met respect en dankbaarheid denken wij terug aan de prins. De prins is op vele manieren getypeerd, hij was de zieke prins, of de depressieve prins, of zelfs de getormenteerde prins, maar de typering van oud minister Jan Pronk deed mijns inziens het meest recht aan de prins. Pronk noemde de prins een groot en zelfstandig denker, een man die overwon! En dat is ook het beeld wat blijft; een man met veel capaciteiten, de Koningin noemde hem haar meest waardevolle raadgever. Een man ook met compassie, bezieling en visie voor het ontwikkelingswerk en daarin kwam het beeld naar voren van een wereldburger die solidariteit tussen arm en rijk, tussen eerste en derde wereld, voor ogen had. In het afwerpen van de das ("dasdragers aller landen, verenigd, werpt deze keten van u en ervaar de vrijheid van de dasloze nek") gaf hij een zeer grappige en ironische draai aan het algemene protocol, waarin hij zijn rol had als prins-gemaal, en wat hem sterk beperkte in zijn mogelijkheden. Hij neemt dames achterop de fiets, draagt ook inderdaad geen dassen meer en besluipt minister van Mierlo tijdens een staatsbezoek, als een volleerde paparazzi met zijn privé fototoestelletje. En ook het beeld van een wijze en liefdevolle man ontroert. De man die Maxima op het hart drukte toch vooral snel Nederlands te leren, de man die zijn vrouw publiekelijk bedankte voor haar liefde ("I owe so much to her, thank you Beatrix") tijdens de uitreiking van de prins Claus prijzen, de man die zoon Constantijn tijdens diens huwelijk op het bordes van paleis Noordeinde een knuffel geeft, uit de beelden spreekt liefde, ongespeelde, ongecensureerde liefde voor zijn vrouw en zijn gezin.

Met Prins Claus heeft Nederland een zeer wijs en liefdevol man verloren. Ons medeleven gaat uit naar H.M. Koningin Beatrix, Z.K.H. Prins Willem-Alexander en H.K.H. Prinses Maxima, Z.K.H. Prins Johan-Friso, Z.K.H. Prins Constantijn en H.K.H. Prinses Laurentien, de overige leden van de koninklijke familie en de familie van Z.K.H. Prins Claus von Amsberg. Wij bidden hen Gods nabijheid toe in de moeilijke periode die voor hen ligt.

Bert Heuvelman, voorzitter Perspectief

voorwoord

Vreemdelingenbeleid was een van de hoofdthema's tijdens de laatste Kamerverkiezingen. De visie die Pim Fortuyn verwoordde, vond zijn weerklank bij een groot gedeelte van de Nederlandse bevolking. Een ander deel van de bevolking vond juist dat Pim Fortuyn met zijn visie verdeeldheid zaaide. Kortom een beladen thema. De redactie van Perspex zocht de woordvoerder 'Vreemdelingenbeleid' van de LPF-fractie op om zijn visie te horen. Op Europees niveau zijn de visies verdeeld. Om beleid goed uit te kunnen voeren zal je in ieder geval op één lijn moeten zitten, de vraag is dus in hoeverre de LPF haar strikte vreemdelingenbeleid tijdens deze kabinetsperiode zal kunnen uitvoeren.

Verder weer veel nieuws vanuit de verschillende invalshoeken die door Perspectief worden ingevuld. Er zijn veel leden die zich inzetten voor verschillende werkgroepen en activiteiten. Dat is een groot goed voor een politieke jongerenpartij. Dat is ook iets waar we trots op mogen zijn want we zijn daarmee geen kuddelopers die achter de meute aanlopen. Het geeft iets weer van onze zelfstandigheid en de duidelijk doordachte keuze die we als christenen mogen maken. Dat is geen verdienste maar een geschenk dat we moeten koesteren en mogen uitbuiten.

Perspex heeft een nieuwe redactie. Dit voorwoord zal mijn laatste bijdrage zijn als redactielid van Perspex. Inmiddels al meer dan drie jaar mocht ik 'meedraaien' in de redactie. Allereerst met de oprichters en 'kartrekkers' van het magazine: Siebe Sietsma, Roelof Bosma en Rufus de Vries. Later ook met andere schrijvers en correspondenten. Het interessante van dit werk ligt vooral in het feit dat je met duizenden-één meningen en opinies te maken krijgt. Het is de kunst om deze waarheidsgetrouw weer te geven zonder daar als schrijver of redactie, een eigen oordeel of mening aan te koppelen. De lezers van Perspex zijn wat dat betreft 'mans' genoeg om daarna hun eigen oordeel of mening te vormen. En ook al geloof ik niet in objectiviteit (ieder heeft zijn eigen beeld van de werkelijkheid), met Perspex proberen we toch altijd de interviews en opinieartikelen waarheidsgetrouw weer te geven. Dat wil zeggen: de inhoud wordt bepaald door de geïnterviewde of de schrijver van het opinieartikel. De inhoud hoeft in dat opzicht niet altijd aan te sluiten bij onze persoonlijke opvattingen. Dat geeft een grote mate van vrijheid. Een vrijheid van meningsuiting waar wij groot belang aan hechten. Uiteraard binnen de grenzen. De grenzen van goed fatsoen en tot eer van God, onze Christus. Kortom: houdt dit communicatiemiddel in ere!

Wim Kruyswijk

Colofon

Perspex wordt uitgegeven door
Perspectief,
ChristenUnie-jongeren

Redactie:
Hoofdredacteur:
Wim Kruyswijk

Redactieadres:
Perspex
t.a.v. Wim Kruyswijk
Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 159
6828 BN Arnhem
tel.: 026 - 445 03 03
mob: 06 - 53333897
email: wkruyswijk@cs.com

Columnisten:
B.H. Wilders
C. Verkade

Fotografie:
Rufus de Vries

Lidmaatschap:
tot 18 jaar 5 euro
18-27 jaar 10 euro
rest 15 euro

Opzeggen van het lidmaatschap
dient schriftelijk te gebeuren,
tenminste vier weken voor het
einde van het jaar.

Informatie:
Perspectief, ChristenUnie-
jongeren
Punterburgerlaan 91
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
tel: 033 - 422 69 51
fax: 033 - 422 69 68

Bestuur Perspectief:
voorzitter,
Bert Heuvelman
Puntenburglaan 91
postbus 439
3800 AK Amersfoort
secretaris;
Pieter van Eijdsen

Internetadres:
www.perspectief.nu
www.ebate.nl

Vormgeving en druk:
Scholma Druk BV, Bedum

INHOUD

Ama valt tussen wal en schip 2

Varela (LPF): "Het is maar afwachten hoelang we het met de VVD uithouden" 4

Opinieartikel: 2005; Amerika verzandt, Bagdad brand 12

Internationale Conferentie Christelijke Politiek in Europa 15

Binnenskamers: Na bijna acht jaar 'Binnenhof' 16

Column Verkade: Hervormden hoeden zich voor de ChristenUnie 18

Israël: Tussen hoop en dood 23

Eén op de zes asielzoekers valt onder het kopje ama, de afkorting voor alleenstaande minderjarige asielzoeker. In het jaar 2000 vroegen 6.705 ama's asiel aan Nederland. De regering is de ama's liever kwijt dan rijk en daarom is er sinds mei 2001 een nieuw beleid wat er op gericht is om alleenstaande asielzoekers, die geen recht hebben op een verblijfsvergunning, zo snel mogelijk terug te sturen naar het land van herkomst.

Deze groep jonge asielzoekers bevat zo'n 80% van alle aanmeldingen. Het land van herkomst weigert meestal om hun landgenoten terug te nemen. Het gevolg daarvan is dat de jongeren tussen het schip en de wal raken. Niet welkom in Nederland en ook 'thuis' is er geen plaats meer. Intussen is het Nederland wel gelukt verdragen te sluiten met Guinee, Angola en Kongo en de eerste uitgeprocedeerde ama's zijn in juni teruggekeerd.

Opvang

De overheid kan niet zomaar minderjarige kinderen, op grond van de door Nederland ondertekende rechten van het kind, terugsturen. Nederland is dus verplicht om voor opvang voor de ama's te zorgen tot dat ze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. De opvang is echter bar slecht. Het is de bedoeling dat de ama's worden opgevangen in centra, met het doel om ze zoveel mogelijk te onttrekken aan de Nederlandse samenleving. Een soort gevangenis met hier en daar wat meer voorzieningen. Het ministerie van Justitie, deels verantwoordelijk voor deze tak van het asielbeleid: "Het opvangprogramma wordt zoveel mogelijk intern - in de opvang - verzorgd, vanuit de gedachte dat integratie in de Nederlandse samenleving niet goed is met het oog op de geplande terugkeer." Maar door een gebrek aan toezicht is intimidatie, seksueel misbruik en al dan niet gedwongen prostitutie een veelvoorkomend verschijnsel. Veel slachtoffers durven geen aangifte te doen uit schaamte of angst voor represailles.

De bedoeling is dat kinderen tot 12 jaar zonder ouders of verzorgers worden ondergebracht in pleeggezinnen. Dit zou ook nog kunnen gelden voor kinderen tot 14 jaar. Daarboven worden ze geacht zelfstandig genoeg te zijn om zonder direct toezicht te zijn. Het gevolg van de gebrekkige opvang is dat er door te weinig begeleiding en voorlichting ama-meisjes kampen met ongewenste zwangerschappen, verkrachtingen, geslachtsziektes en abortussen. Ook is vereenzaming een algemeen probleem onder de ama's.

Ama va en schip

FOTO RUFUS DE VRIES

Terugkeerbeleid

Kritiek op het terugkeerbeleid komt er onder meer van SAMAH, belangenbehartiger van de ama's: "Terugkeer van de ama's is volgens Kalsbeek (oudstaatssecretaris, PvdA) in het belang van het kind omdat daarmee de relatie met ouders, familie en de sociale omgeving hersteld wordt. at daarmee de relatie met ouders, familie en de sociale omgeving hersteld wordt. SAMAH vindt dit een onbegrijpelijke en

alt tussen wal

p

Door Simcha Looijen

cynische redenatie. De realiteit is juist dat veel ama's na het verlies van ouders en familieleden hun land zijn ontvlucht. Bovendien zijn de jongeren vaak afkomstig uit landen waar een (burger)oorlog heerst, waardoor er geen sprake meer is van een sociale omgeving. SAMAH vindt dat de staatssecretaris daarmee oneigenlijke argumenten aanvoert om het aantal minderjarige asielzoekers terug te dringen. "Hier is eerder sprake van het belang van de overheid dan dat van het kind."

Afgewezen

Waarneer afgewezen ama's de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt vallen ze buiten de ama-regeling. Ze moeten dan op eigen kracht zien terug te komen naar het land van herkomst.. Dit kan van veel ama's verwacht worden, maar door de vaak bij hen aanwezige trauma's en andere problemen, zoals tienermoederschap, waar vaak te weinig rekening mee wordt gehouden, kan dit toch tot veel problemen leiden.

Het is dan ook niet ondenkbaar dat er juist door dit beleid veel uitgeprocedeerde ama's de criminaliteit ingaan. Sommige zullen liever hier proberen te overleven dan in de arme leefomstandigheden in hun eigen land. Daarnaast kan bijvoorbeeld een voormalig oorlogsgebied nu wel weer veilig zijn voor een ama, maar dat neemt niet gelijk het trauma en de angst bij de ama weg.

Regeerakkoord

In het regeerakkoord wordt één zinsnede gewijd aan ama's: ".....Alleenstaande minderjarige asielzoekers die niet voor asiel in aanmerking komen zullen worden uitgezet; zo nodig wordt opvang in het land van herkomst georganiseerd."

Het feit dat er, als het nodig is, voor opvang wordt gezorgd, in het land van herkomst is mooi. Hoe zich dit in de praktijk gaat uitwijzen zal de komende jaren blijken. Mitst dit kabinet het al een tijd lang volhoudt, dan heeft ze nog te maken met het feit dat veel landen hun ama's niet toelaten.

Het zou te eenzijdig om de overheid alleen maar verwijten te maken. Zij heeft op haar plaats ook te maken met problemen. Eén van die problemen is de massale toevloed van Chinezen naar Nederland die hopen gebruik te kunnen maken van de het ama-beleid om een verblijfsvergunning te krijgen.. In de periode tussen 1998 en 2000 was er spraken van ruim

3200 aanvragen. Uiteindelijk kregen slechts 10 de felbegeerde A-status. Reden voor de toevloed van Chinezen is de verdragen waar Nederland zich aan te houden heeft; als je jonger dan 18 bent kan je niet worden teruggestuurd. Intussen soort de Nederlandse regering voor onderdak en wanneer ze achttien zijn, duiken ze onder in de illegaliteit.. Een belangrijk deel van de Chinezen is ook meerderjarig, maar kunnen vanwege hun uiterlijk doorgaan voor iemand jonger dan 18.

Documenten

Een ander probleem is dat een groot aantal van de asielzoeker, 95%, niet beschikt over documenten. Die hebben zij nodig om hun leeftijd aan te tonen.. Oudstaatssecretaris van Justitie Kalsbeek schreef in een rapport over ama's aan de Tweede Kamer: "In beginsel moet een asielzoeker die beweert minderjarig te zijn zelf het bewijs van zijn leeftijd leveren. Dit bewijs kan geleverd worden door het overleggen van officiële documenten. Indien de minderjarige asielzoeker niet beschikt over die documenten kan pas verlangd worden dat de asielzoeker in contact treedt met de autoriteiten van zijn land van herkomst om identiteitsdocumenten te verkrijgen, indien definitief is vastgesteld dat de asielzoeker geen vluchteling is." Maar om de status van vluchteling te krijgen zal hij eerst zijn documenten nodig hebben. Daarom wordt er geprobeerd aan de hand van de bottenbouw van het lichaam te plaatsen. Deze methode werd in 2000 op ruim duizend ama's toegepast, van wie er twijfel bestond of ze minderjarig waren. Van deze 1066 personen bleek dat er 426 meerderjarig was, 475 bleken minderjarig te zijn en van 165 personen kon de leeftijd niet worden vastgesteld.

Toch schiet de overheid te kort. De achterliggende gedachte van het beleid is om zo weinig buitenlanders binnen de Nederlandse grenzen te laten. En alles wordt er dan ook aan gedaan om een zo'n afschrikwekkend beeld te creëren, zodat buitenlanders niet naar Nederland komen. Op zich begrijpelijk, maar het is jammer en niet eerlijk naar de ama's die hier wel komen en recht hebben om opvang.

Het beleid van de overheid haalt intussen wel het gewenste effect. In juli vroegen nog maar 182 alleenstaande asielzoekers asiel aan. Vorig jaar juli waren dit er nog 499. Vermoedelijk kiezen mensensmokkelaars andere landen uit om de ama's naar toe te brengen, vanwege het strengere Nederlandse asielbeleid

“Als we blijven dw kraan open kan ik

Hij belde aan bij Pim Fortuyn en het gevolg is uiteindelijk dat hij nu in de Tweede Kamer zit. Hij is nu de tweede man binnen de LPF-fractie en woordvoerder vreemdelingenbeleid. Aan het woord is Joao Varela.

“Ik ben een aantal jaren terug geïnteresseerd geraakt in de politiek. Het begon toen ik voor school aan het werk ging in Rotterdam. Je zag daar criminaliteit, met name van allochtone jongeren. Op een gegeven moment verscheen Pim met zijn columns in Elsevier. Daar kon ik me goed in vinden en ik herkende er ook veel in. Ik ben die columns gaan volgen en zag dat er ook een duidelijke lijn inzat. Het grootste deel van het verhaal is verder wel bekend. Ik heb aangebeld bij Pim, niet eens met de bedoeling om een kamerzetel te krijgen, maar het gevolg was wel dat ik er één kreeg.”

Varela hoopt heel wat in Nederland te gaan veranderen. Een groot probleem van de Nederlanders vindt hij de vermeende tolerantie. “We denken graag dat we zo tolerant zijn. We accepteren elkaar. Ik noem het liever onverschilligheid. We gaan ons gangetje en storen elkaar niet, maar o wee als er iets gebeurt dat de ander raakt.”

Normen en waarden

“We hebben een aantal fundamentele normen en waarden die nieuwkomers moeten kunnen onderschrijven. Welke dat zijn? Scheiding van Kerk en Staat, gelijke rechten van de vrouw, accepteren van verhoudingen tussen dezelfde sekse...”

**“We denken graag dat we zo tolerant zijn.
Ik noem het liever onverschilligheid”**

Als gezegd wordt dat al deze punten niet door alle Nederlanders worden onderschreven, weet Varela daar geen duidelijk antwoord op. Hij geeft zelf ook toe dat de Nederlanders het er niet over eens zijn wat nu de fundamentele normen en waarden zijn. “Als ik vorig jaar aan iemand vroeg wat de

veilen met de wel weg”

Door Simcha Looijen en Henk ter Haar

fundamentele normen en waarden van de Nederlandse samenleving zijn, dan kreeg ik van die standaarduitdrukkingen als antwoord: vrijheid van meningsuiting en democratie.” Varela wil dan ook dat de nieuwe minister van Immigratie en Integratie gaat verwoorden wat de Nederlandse normen en waarden zijn.

“Wat maakt het uit als een neger op straat wordt aangesproken of hij zijn identiteitsbewijs wil laten zien”

Ook de scheiding van Kerk en Staat gaat niet voor honderd procent op. “De imams die zo in opspraak waren kunnen niet alles zeggen. Dan bedrijven ze al snel politieke islam. Een imam moet zich niet over politieke zaken uitlaten.” Het prediken in kerken tegen zaken als euthanasie en abortus, vindt Varela op het randje. “Maar die imams riepen dat Bush en Sharon gedood moesten worden. Dat gaat gewoon veel te ver.” De LPF’er pleit er dan ook voor om een extra regeltje toe te voegen aan het artikel over vrijheid van godsdienst. “Daar moet dan in komen te staan dat er ruimte is voor godsdienst binnen de fundamentele normen en waarden van Nederland.”

Vreemdelingenbeleid.

Varela is woordvoerder vreemdelingenbeleid bij de LPF. Daar hoopt hij zich ook op te kunnen profileren. Hij weet ook hoe hij om zal gaan met nieuwe immigranten. “Nederland zal altijd open zijn voor een mensen die echt moeten vrezen voor hun leven, maar waar ik boos om kan worden is het feit dat er zoveel allochtonen hiernaar toe komen, alleen omdat ze hier meer kunnen verdienen” zegt Varela, terwijl hij daarbij boos probeert te kijken.

Hij zegt dat hij intussen al heeft ervaren hoe alert hij moet zijn. “De cijfers die nu worden gepresenteerd doen voorkomen dat het heel gunstig ervoor staat met het huidige asielbeleid. Een groot aantal minder asielaanvragen, maar het is zo dat de landen waar de laatste jaren de meeste asielzoekers vandaan komen, Afghanistan, Iran, Somalië en nog zo’n ander Afrikaans land, is het nu relatief rustig. Daarom zijn er ook minder vluchtelingen, maar dat kan zo weer toenemen, als er weer ergens een oorlog uitbreekt.”

Uitzetbeleid

Varela wil dat er een onderzoek komt naar het aantal illegalen. "Er zijn nu geen serieuze cijfers beschikbaar. Je zou verwachten dat daar serieus onderzoek naar kwam, maar dat is nooit gedaan. We kunnen nu alleen maar gissen hoe groot die groep." Naast het onderzoek wil Varela ook dat er een actief uitzetbeleid komt. "In het regeerakkoord hebben we nu opgenomen dat er een identificatieplicht komt. Ik wil dan ook dat die actief wordt nageleefd. Wat maakt het uit als een neger op straat wordt aangesproken of hij zijn identiteitsbewijs wil laten zien. Je hebt toch niks te verbergen." Wanneer illegalen worden opgepakt, wil hij dat ze worden opgesloten tot ze terugkunnen naar het land van herkomst. Het

Tweede-Kamerlid heeft ook al een plan klaarliggen wanneer landen de illegalen weigeren terug te nemen. "Dat moeten er sancties en een stop op de ontwikkelingshulp komen." Hij verwacht dat landen dan snel genoeg gehoor zullen geven aan het verzoek om de vluchtelingen terug te nemen. Ook wil hij in Nederland gemeentes en organisaties aanpakken die illegalen toch onderdak verlenen. "Als er boetes op komen te staan, dan zullen ze het wel laten. Je geeft de illegalen zo ook geen reden om terug te gaan." De belangrijkste reden waarom veel uitgeprocedeerde asielzoekers niet teruggaan naar het land van herkomst, heeft Varela ook ontdekt. "Naast de economische achteruitgang, is er ook sprake van gezichtsverlies. Moet je maar nagaan.

Je betaalt veel geld aan smokkelaars of voor een ticket om naar het rijke westen te gaan en dan kom je berooid terug.”

Varela wil ook dat de asielprocedures makkelijker en sneller worden. Toch is daar een groot probleem. “Veel illegalen willen niet zeggen waar ze vandaan komen. Ze weten dan opeens niet meer wie ze zijn. Probleem is dan dat je ze zo ook niet kan terugsturen. Je weet niet waar naartoe. Je kan dan wel naar de ambassade van een land gaan, maar die geven ook geen visum.af. Die zeggen ook: ‘die kennen we niet’. Mensen die per vliegtuig komen en geen reisvisum hebben, wil hij in ieder geval terugsturen. “Meteen weer het vliegtuig in.”

Een ander probleem noemt Varela de uitbreiding van de Europese Unie. “Ik maak er geen geheim van dat ik daar niet echt om sta te springen. Daarmee zullen er een hoop mensen uit de Oost-Europese landen hiernaar toe komen. Dan is het dweilen met de kraan open. Dan kan ik onderhand mijn biezen wel pakken.” Hij heeft meerdere redenen waarom hij de Europese Unie niks vindt. “De hoogwaardigheidsbekleders willen een soort Verenigde Staten van Europa. Maar dat is onhaalbaar. Ten eerste is er een groot

“Een burger van Nederland zijn betekend meer dan alleen een papiertje te hebben waarop staat dat je Nederlander bent”

taalverschil en ten tweede zijn Amerikanen veel flexibeler. Ze werken vaak om de vijf à zes jaar ergens anders. Als ik jullie een beetje kan inschatten, dan verwacht ik niet dat jullie over vijf jaar ergens in een dorpje in Zuid-Griekenland werken. ”

Varela vindt ook dat er onduidelijkheid ontstaat over wie nu wat is. “Je hebt al die termen. Vluchteling, illegaal, uitgeprocedeerde asielzoeker, mensen met een toeristenvisum.” Hij wijst naar de muur. ‘Ik heb ze hier allemaal op een lijstje staan.” Hij vindt dat hij soms behoorlijk wordt genept. “Een tijdje terug stelde ik in een kamerdebat voor om die imams, die zeiden dat je vrouwen mag slaan, terug te sturen. Ik kreeg toen te horen, notabene van minister Van Boxtel, dat dit niet ging, omdat hij de A-status heeft. Moet je bedenken dat de A-status inhoudt dat je hier als vluchteling bent.”

LPF

“We leren snel. Dat moet hier ook wel. Nu Pim dood is ontbreekt natuurlijk wel de leider, maar we zijn een groep mensen met dezelfde ideeën en gaan onze best doen om de komende vier jaar, als we die vol maken, de rotzooi van Paars op te ruimen.” Varela is zich bewust van de verantwoordelijkheid die de LPF. “We hebben 26 zetels, dat zijn er veel. Ik moet ook zeggen dat ik er niet veel meer had willen hebben, want om opeens vanuit het niets, zonder ervaring, de grootste te worden, vraagt veel. Nu zijn we ook een aanzienlijke machtsfactor.”

Maar Varela weet ook dat het moeilijk gaat worden, om alles te realiseren wat de LPF wil, vooral nu de economie terugkrabbelt. “We doen onze best, maar de mensen moeten er wel begrip voor hebben dat we te maken hebben met meer factoren, dus dat het misschien ook niet binnen 4 jaar lukt. Maar dat zal ik ze ook regelmatig vertellen.”

Over het leiderschap binnen de LPF, na de dood van Pim Fortuyn zegt Varela verder: “Er is een gezegde dat zegt dat als de oude leider sterft er een nieuwe opstaat. Mat Herben (inmiddels afgetreden als lijsttrekker) is natuurlijk qua uitstraling het tegenovergestelde van Pim Fortuyn. Maar we krijgen geen tweede Fortuyn meer en daar moeten we ook niet

FOTO'S RUFUS D'VIE VRIES

naar streven. Net zo min als dat we een tweede Varela of een tweede Herben moeten krijgen. Ieder mens is uniek."

"Het is maar afwachten hoelang we het met de VVD uithouden"

Hij benadrukt verder dat de fractie stabiel is (het interview is gehouden voor de crisis tussen de fractie en Winnie de Jong, red.). "Er is wel veel te doen geweest in de partij, maar dat is wat anders dan in de fractie." Zelf heeft hij zich de eerste maanden een beetje op de achtergrond gehouden. "Je kan wel meteen allemaal dingen gaan roepen, maar dat schiet ook niet op." Hoe met de media moet omgaan, leert gij snel. De Nieuwe Revu wilde hem een aantal negatieve uitspraken over onder meer Kaapverdiaanse gemeenschap in de mond leggen. "Ik zag het interview en dacht: 'He, dat heb ik nooit gezegd.' Maar ik heb het gewijzigd." Toch kijkt hij

even verbaasd als hem de Nieuwe Revu wordt getoond met op de voorpagina een kreet uit zijn mond: 'Rosemöller weet er niets van.' Binnen een paar seconde herstelt hij zich weer en zegt: "Ik heb over één onderwerp gezegd: 'Rosemöller weet hier niks van.' Dat hebben ze dus veranderd."

No-go-areas

Een vergelijking tussen de Lijst Pim Fortuyn en wijlen Janmaat vindt Varela niet opgaan.

"De achterliggende gedachte was bij hem heel anders. Hij moest niks van buitenlanders weten. Hij zei ook: 'Nederland is vol.' Geografisch gezien is Nederland niet vol. Als je daar naar het oosten en noorden gaat, is er nog genoeg plek. Maar Nederland is wel vol in die zin dat er een grens is bereikt aan het aantal buitenlanders wat wij kunnen opnemen in onze cultuur. Ik vind de woorden van Philip de Winter, zonder daarmee achter zijn gedachtegoed te staan, mooi. 'Een burger van Nederland zijn betekend meer dan alleen een papiertje te hebben waarop staat dat je Nederlander bent.' Ik wil dat ze ook de Nederlandse taal leren spreken en dat ze de fundamentele waarden en normen accepteren." Hij is het ermee eens dat er nu minder taboes op het onderwerp 'buitenlanders' liggen, maar vindt dat dat niet voor iedereen geldt. "Ik hoorde Rosemöller zeggen dat er in Nederland geen no-go-areas zijn. Ik dacht: 'Dat kan je toch niet menen.' Moet ik je 's avonds na elf uur voor de grap eens meenemen naar bepaalde buurten. Dan is dat niet zo grappig meer."

Toekomst

Wat Varela van de komende vier jaar moet verwachten, durft hij niet te zeggen.. "Het is maar afwachten hoelang we het met de VVD uithouden. Het is toch de 'vijand', een andere partij met hun eigen programma. Ze proberen ons wel in te kapselen. Ons een beetje onze zin te geven, maar intussen proberen ze hun eigen wil door te drijven. Dat zag je al bij het begin van de formatieonderhandelingen, waar Zalm zo gek liep te doen."

Ook hoe het met het CDA zal gaan weet hij niet. "De onderhandelingen gingen wel, maar bij onderhandelingen voor de ministersposten hadden ze van tevoren al een aantal ministersposten beloofd aan eigen mensen."

Eindredacteur

Simcha Looijen (19 jr.) is derde jaar student journalistiek en woont in Ede. Zijn beweegredenen om actief te zijn voor Perspex: "Ik heb politiek altijd wel interessant gevonden, vooral bij verkiezingen, met al die leuke grafieken, zat ik de hele avond voor de tv. Ik ben sinds 2 jaar lid van Perspectief. Ik belande op de website en heb me toen maar meteen aangemeld als lid". Lid worden van de ChristenUnie was voor Simcha een logische stap: "Er zijn gewoonweg niet zoveel partijen waar de inhoud van de Bijbel en alles wat daarbij komt kijken, duidelijk wordt verkondigd. Dat is wat ik wil, want ik geloof dat wij een boodschap hebben voor Nederland, al hebben zij meestal geen boodschap aan ons". Toen Simcha lid werd van Perspectief stuurde hij een e-mail naar de redactie om zijn diensten aan te bieden. "Ik kon toen meteen Lodewijk de Waal gaan interviewen. Van het een kwam het ander en nu maak ik sinds maart deel uit van de redactie". Simcha is eindredacteur. Hij moet er, kort samengevat, voor zorgen dat de laatste puntjes goed op de i staan. Ook erg belangrijk: hij moet iedereen die teksten of artikelen moeten aanleveren, achter de broek aanzitten voor de deadline en het contact met de drukker onderhouden. Daarnaast blijft Simcha zich ook bezighouden met het interviewen en schrijven van artikelen.

Redacteur, penningmeester

Wim Doddema (20 jr.) en woonachtig in Wagenborgen (Gr.) waar het naar eigen zeggen "gelukkig nog erg rustig is". Wim gaat zondags naar een Hervormde gemeente (GB). In zijn vrije tijd stapt hij graag op de racefiets, gaat hij kamperen of duikt hij in de boeken van Lulu Wang. Na de HAVO aan het Gomarus College in Groningen heeft Wim 2 jaar Heao-Mer gedaan aan de Hogeschool van Groningen. Per 1 december hoopt hij met de rechtenstudie te beginnen aan de Universiteit in Groningen. "Rechtenstudie is eigenlijk wat ik al sinds Havo 4, en ben dan ook blij dat ik er nu eindelijk mee kan beginnen. Als ik klaar ben hoop ik eerst een paar jaar op ene ambassade in het buitenland te mogen werken. Maar dat is ver vooruit lopen, de toekomst hebben we niet zelf

FOTO'S RUFUS DWEE VRIES

in de hand". Wim zal naast redactiewerk (artikelen schrijven, interviews e.d.) de taak als penningmeester gaan vervullen. Wim: "Ik wil me graag inzetten voor Perspex. In de eerste plaats omdat ik het erg leuk vind me in onderwerpen te verdiepen en daar artikelen over te schrijven. Ik wil me graag inzetten voor Perspectief en denk dat ik dat op deze manier het beste kan doen. Ook in de hoop dat ons blad voor de lezers en mensen in de ChristenUnie die het ook lezen, een aanzet mag geven tot nadenken om een eigen mening te vormen. En om principiële standpunten in te nemen omdat je nu eenmaal keuzes moet maken".

Hoofdredacteur

Henk ter Haar en woonachtig in Utrecht. Sinds iets minder dan een jaar houdt hij zich bezig met Perspex. Henk: "Waarom? Omdat het over politiek gaat. En omdat dat interessant is. Maar vooral ook omdat het een jongerenblad is. En omdat veel jongeren politiek net zo oninteressant vinden als ik het interessant vind. Perspex is een van die middelen waarmee politiek dichterbij ons wordt gebracht." Daarom koos hij voor Perspex. Vanaf dit jaar zal Henk gaan functioneren als hoofdredacteur. Jullie zullen dus nog wel van hem horen/lezen.

Buiten Perspex om studeert hij in Utrecht aan de lerarenopleiding

om uiteindelijk docent Nederlands te worden. Verder schrijft Henk ook nog regelmatig voor andere bladen. "Ik ben veel bezig met lezen, schrijven, en jongeren. Ik hoop veel te mogen doen dit jaar voor Perspex. Misschien tot ziens op een van de activiteiten van Perspectief."

Europees asielbeleid

Europese lidstaten moeten allemaal een bijdrage leveren voor tijdelijke opvang van grote groepen vluchtelingen, die het slachtoffer zijn van oorlog of andere bedreigende situaties. Als zo'n beleid er niet komt, zullen landen als Duitsland, Nederland en België onevenredig zwaar getroffen worden door een overvloed aan vluchtelingen, zoals al bleek bij conflicten in Bosnië en Kosovo. Voorlopig komt zo'n gezamenlijk beleid er niet. Bij sommige landen ontbreekt voorsnog de 'wil' om hier aan mee te werken

De ministers van Justitie en die van Buitenlandse Zaken van de 15 lidstaten slagen er maar met moeite in om met elkaar in overeenstemming te komen. De vragen zijn waar die onwil vandaan komt, en welke belangen spelen er dan bij de afzonderlijke landen? En waarom spreekt iedereen over het 'met-één-mond spreken van Europa', maar blijkt op dit terrein en met tal van andere zaken nauwelijks iets van de grond te komen?

Richtlijnen

Men spreekt al jaren over verschillende Europese richtlijnen inzake asielbeleid. En er schijnen nog tal van zulke richtlijnen nodig te zijn. In die richtlijnen wordt vooral gesproken over wat nu precies een asielzoeker of vluchteling is. En op welke gronden is een aanvraag gerechtvaardigd. Het gaat dus voornamelijk over de definitie daarvan. Verder zijn er nog weinig stappen ondernomen naar een echt gemeenschappelijk beleid.

Er is wel een begin gemaakt, maar het is te hopen dat alle landen gaan inzien dat een gezamenlijk beleid nodig is. Zeker nu de conflicten in de wereld zich opstapelen en de stroom van vluchtelingen, naar verwachting, niet af zal nemen. Daarnaast willen we wel open blijven staan voor de echte vluchtelingen die om hun geloof, ras of overtuiging met de dood worden bedreigd.

Tot nu toe word het weer een Europees 'compromis' omdat niet alle landen bereid zijn stappen te ondernemen voor zo'n beleid. Denemarken bijvoorbeeld

doet niet echt mee, maar naar haar voorstellen is wel geluisterd. De Britten en Ieren hebben hun grenzen nog niet eens geheel geopend voor burgers uit andere EU-landen, maar willen nu wel meedoen met zo'n gemeenschappelijk asielbeleid. In het verdrag van Amsterdam⁹⁹ werd vrij verkeer van personen en goederen geregeld. Maar daar is ook harmonisatie van regels voor asiel, immigratie en visa voor nodig. Die zaken zijn in dat verdrag nauwelijks geregeld. Hoewel die zaken nauw samenhangen met vrij verkeer van personen en goederen. Landen als Duitsland en Nederland hebben dan ook nog steeds te maken met onevenredig veel opvang van asielzoekers in vergelijking met de andere EU-landen.

Kat-en-muisspelletje

De verschillen in opvang en behandeling tussen de verschillende landen loopt nogal uiteen. Als er niet wordt opgepast, krijgen we haast een kat-en-muisspelletje tussen de verschillende EU-landen. Nederland heeft zijn asielwet al aangescherpt. Die blijft zijn vruchten af te werpen. Er zijn minder asielzoekers die ons land aandoen. Een land als Duitsland zal zeker volgen. Denemarken, dat al jaren geregeerd wordt door socialisten, heeft het strengste asielbeleid van alle EU-landen. Het heeft zelfs bij de vorige verkiezingen, gekozen voor een nog strenger asielbeleid. Hier zie je een gevolg van het ontbreken van een gezamenlijk asielbeleid in de EU, de afzonderlijke landen troeven elkaar af met het strengste asielbeleid. Het is voor zowel de vluchteling, als voor de EU-lidstaten beter om de problematiek gezamenlijk te lijf te gaan en het beleid op elkaar af te stemmen. Ook om de mensensmokkel tegen te gaan. Criminele organisaties die daar achter zitten, kiezen op dit moment het land met het relatief meest ruimhartige asielbeleid uit. Daarom moeten we naar een gezamenlijk beleid en dat mag best streng zijn, dat moet ook, willen we open kunnen blijven voor echte vluchtelingen. Echte vluchtelingen die met de dood bedreigd worden in het land van afkomst, moeten in de EU een schuilplaats kunnen vinden als in hun eigen regio opvang niet mogelijk is.

UNHCR

Er moet nog heel wat gebeuren om één beleid te krijgen in Europa voor 15 landen. De velen mitsen en maren moeten de nodige aandacht krijgen. Dat begint met hulp aan landen en regio's waaruit veel asielzoekers afkomstig zijn. We kunnen wel willen dat vluchtelingen in de regio's worden opgevangen, maar dan moeten we die landen in de regio's, waar conflicten plaatsvinden, wel helpen om die capaciteit

Beleid, wil of onwil!

Door Wim Doddema

FOTO'S RUFUS DWEE VRIES

te bieden. Stel je voor dat wij opeens bij een oorlog in België, 4 miljoen Belgen over de grens krijgen. Dat kunnen wij ook niet verwerken als klein land, hoe rijk we dan ook mogen zijn. Dat kunnen we niet dragen. Om die capaciteit te bewaken hebben we een organisatie als de UNHCR. Oud-minister-president Lubbers is daar de hoge commissaris van. De UNHCR zorgt voor de opvang van vluchtelingen, ook in de regio's, waar de conflicten of rampen plaatsvinden.

Beleid en uitvoering

Verder moet het Europees beleid een mate van bescherming en gastvrijheid bieden voor vluchtelingen, die nu ook in de verschillende landen aanwezig is. De grenzen kunnen nooit helemaal gesloten worden voor vluchtelingen. Dat moet de EU ook niet willen. Soms zijn de rampen en oorlogen in de wereld zo groot, dat de regio's al die vluchtelingen nooit allemaal kunnen opvangen. De EU moet dan bereid zijn om een deel op te vangen, tijdelijke opvang natuurlijk. En via een Europees beleid kunnen die vluchtelingen evenredig verdeeld worden over de afzonderlijke lidstaten.

Regels voor erkenning als vluchteling en de daarbij behorende rechten als burger zal ook plaats moeten krijgen in het Europees beleid. Evenzo de regels voor het terugsturen van uitgeprocedeerde asielzoekers.

Nu is het verschil in beleid en uitvoering tussen de lidstaten nog vrij groot. Denemarken heeft al jaren een actief uitzetbeleid. De regering huurt daar charters van vliegtuigmaatschappijen en stuurt uitgeprocedeerde asielzoekers op die manier terug naar het land van herkomst. Nederland had tot voor kort niet zo'n actieve houding of werd het uitzetten op de manier van chartervluchten maar zelden gedaan. Maar met de nieuwe regering gaan we de kant van Denemarken op. Voordat Europa het over deze zaken allemaal eens is zijn we, met een log en bureaucratisch Europa zoals het nu is, nog wel een aantal jaren verder.

Verenigd Europa

Mensen hebben het over een verenigd Europa, dat met één mond spreekt, maar tot nu toe is daar nog weinig van gebleken. Als men echt toe wil naar een "verenigd Europa" zullen de Europese landen zeker, op dit soort moeilijke terreinen, tot overeenstemming moeten komen. Temeer daar straks de EU wordt uitgebreid en de grenzen nog verder van ons vandaan komen te liggen, grenzen waar wij als Nederland niet direct onze invloed op kunnen uitoefenen. Of zal blijken dat een verenigd Europa toch tot een illusie zal behoren? Bij de regeringsleiders blijft, hardleers als ze zijn, het optimisme groeien.

2005; Amerika Bagdad bran

Bombs away! Het is oktober 2005. De Amerikaanse regering heeft in eigen land te kampen met felle tegenstanders tegen het langslepende conflict in het midden Oosten. Dagelijks gaan duizenden mensen de straat op, fel demonstrerend tegen de aanwezigheid van Amerikaanse troepen in Irak, Iran en Saoedi-Arabië. En ondertussen kunnen ook Jordanië en Syrië hun redelijk gematigde positie door grote binnenlandse druk niet meer handhaven. Ze denken er serieus over na om zich aan te sluiten bij de anti Amerikaanse alliantie. Het conflict dreigt zich sinds kort ook uit te breiden naar Turkije, waar Iraanse troepen met de regelmaat van de klok Amerikaanse bases aanvallen.

In Londen is het 'ministry of defence' in oktober 2004 opgeblazen door een zelfmoordaanslag. Het middel was even simpel als destructief; een vrachtwagen vol explosieven. De dader is vermoedelijk lid van de terreurbeweging Al Quaida van de nog nimmer gepakte Osama bin Laden.

Deze beweging wordt tevens verdacht van de vele aanslagen die volgden op de Amerikaanse invasie in Irak in november 2002; de aanslagen op de metro van Parijs in maart 2003, de ontploffing van de spelersbus van Manchester United waarbij bijna het volledige eerste elftal om het leven kwam in oktober 2003 en een biologische vergiftiging van het drinkwater in Moskou in juli 2004...

Oorlogsverklaring

De Verenigde Naties konden het niet eind 2002 eens worden over een zeer strenge resolutie inzake wapen- en veiligheidsinspecties in Irak. Geen eenheid in de VN, geen eenheid in Europa, geen duidelijke alliantie tussen Europa en Amerika, geen VN-resolutie die het optreden van Amerika zou kunnen rechtvaardigen. Dat was de druppel van de Amerikaanse emmer. De maat was vol voor George W. Bush. Als de VN en de EU niet meededen, dan kon Amerika het ook alleen! Amerika verklaarde Irak niet alleen de oorlog, het viel het ook nog dezelfde avond binnen. Al snel bleek dat het conflict wel eens langer kon gaan duren dan verwacht. Van een Blitzkrieg was al snel geen sprake meer, nadat de troepen van de oppositiepartijen en de Koerden hun beloofde steun aan de Amerikanen op het laatste moment introkken. En binnen 10 maanden was de optimistische opmars veranderd in slepende guerrilla in de straten van Bagdad. Werkelijk elke Iraakees veranderde in een mogelijke soldaat. Amerika kon niet meer terug, haar eer en trots stonden op het spel en moesten koste wat kost hoog gehouden worden.

Brandende olie

Saddam liet vlak na de Amerikaanse invasie alle oliebronnen in zijn land in brand steken. De olieprijs steeg binnen enkele dagen met maar liefst 13%. De wankele West-Europese economie kreeg een fikse

ka verzandt, d

Door Bert Heuvelman

genadeklap in een periode waarin het juist op probeerde te krabbelen. De gemiddelde werkloosheid in Europa is nu stabiel rond de 17%.

Saddam Hoessein laat al jaren zijn gezicht niet meer zien. In september 2003 en januari 2004 werd twee keer een vermeende Saddam opgepakt, maar beide keren bleek het om een dubbelganger te gaan. Hoeveel dubbelgangers nog werkzaam zijn is niet te zeggen.

Israël moet zich nu alweer 3 jaar lang heftig verweren tegen Irakese raketaanvallen en een veel beter bewapend leger van de Hezbollah. De eerste Irakese skut-raketten legden een groot gedeelte van west Jeruzalem in de as. Een voltreffer. Jasser Arafat riep zijn volk op om, ongeacht de omstandigheden, zich achter grote vriend Saddam te scharen. Nog geen 24 uur later werd hij getroffen door een dodelijke kogel van een Israëlische sluipschutter. De tweede intifada gaat ondertussen in alle hevigheid door. Was er in 2002 nog sprake van een mogelijk uitzicht op vrede, in 2005 moet geconstateerd worden dat de vrede verder weg is dan in alle 57 jaren daarvoor.

De grote verdedigingswal om de gehele Westbank is, nadat in 2003 grote gedeelten waren weggebombardeed door Hezbollah, begin 2004 alsnog voltooid. Geen mens kan er nu meer in of uit, waardoor ook Jordanië en Syrië zich genoodzaakt zien zich tegen Israël te keren. Als buurland worden ze dagelijks met de moeilijkheden van hun broedervolk geconfronteerd.

Biologische wapenarsenaal

De vraag die nooit beantwoord is: waarom zou Saddam zich in de eerste plaats als agressor tegen het westen opwerpen? De angst die de basis was voor deze derde Golf Oorlog was het vermeende wapenarsenaal van Irak. Alom werd vermoedt dat Irak beschikte over uitgebreide biologische wapenprogramma's. Alom werd gevreesd dat Irak op een bepaald moment, vanuit een onbepaald haatmotief, deze biologische wapens zou gaan inzetten tegen de gehele westerse wereld en in het bijzonder tegen Amerika. Maar waarom zou Saddam zich de agressie van de gehele westerse wereld op de hals willen

halen, wanneer daar geen aanleiding voor zou zijn? En waarom ook zou Amerika zich een vijand op de hals willen halen die beschikt over vermoedelijke grootscheepse wapenarsenalen?

Met de invasie van Amerika kreeg Irak het argument in handen om die uitgebreide wapenarsenalen ook daadwerkelijk in te zetten. En wat bleek, het arsenaal was groter dan iedereen vermoedde. In de eerste weken konden de Amerikaanse troepen grote onderaardse loodsen en bunkers ontdekken, die tot dan toe onbekend waren bij de VN en de NAVO.

Het motief van Amerika om Irak binnen te vallen, angst voor diens wapenprogramma's, werd het argument van Irak om de tegenaanval in te zetten. En die tegenaanval bleek groter dan verwacht.

Regionale uitbreiding

En daar bovenop; waarom is Amerika willens en wetens een conflict aangegaan, waarbij de kans op regionale uitbreiding zeer groot was. Niet alleen Irak, maar ook Iran en zeker Saoedi-Arabië en Israël, waren direct vanaf het begin betrokkenen in het conflict. In Turkije was direct spanning omtrent Amerikaanse bases, in Georgië ontstonden direct spanningen tussen Rusland en Amerika over mogelijke Amerikaanse bases op Georgisch grondgebied in ruil voor steun aan het Georgische leger, dus ook mogelijke steun voor de Tsjetsjeense rebellen.

In Europa kon men maar niet met een duidelijk afgewogen standpunt komen. De EU was volledig verbrokkeld, waarbij Nederland weer eens schitterde in nietszeggendheid.

Twee vragen dus: Waarom ging Amerika met open vizier een vijand tegemoet waarvan het vermoedde dat het over uitgebreide terreurmogelijkheden beschikte? Als er dan al zoveel duidelijkheid was over de kracht van het Irakese leger, waarom liep Amerika dan recht op de scherpgeslepen messen af? En waarom wilde Amerika eind 2002 willens en wetens geen rekening houden met een mogelijke regionale uitbreiding van het conflict?

Derde wereldoorlog

Moeten we, met de kennis van drie jaren oorlog concluderen dat Amerika de wereld willens en wetens in een instabiele onveilige machtssituatie heeft gemanoeuvreerd? Het is zeker niet ondenkbaar dat het conflict zich nog verder uit zal breiden. Van een derde wereldoorlog is pas zins een jaar weer voortdurend sprake, terwijl het in de 15 jaar daarvoor van de baan leek te zijn.

Waren het economische motieven? Om greep te krijgen op de oliemarkt? Je kunt het je haast niet voorstellen, met de olie-voor-voedsel-programma's van Rusland en Frankrijk in je achterhoofd. Of was het republikeinse Amerikaanse machotalk? Spierballentaal, trots, eer en andere patriottische motieven. Niets geen diplomatie, meteen de beuk erin! Had de wereld niet gespitst moeten zijn toen er, eind september 2002 een notitie verscheen waarin Amerika stelde dat zij ten allen tijde zou voorkomen dat een ander land even sterk als zijzelf zou worden?

Amerika heeft door haar eigen hoogmoed, de stabiliteit van de gehele wereld ernstig in gevaar gebracht. Amerika was het sterkste jongetje van de klas en wilde het weten ook. Haar woord moest wet

zijn en haar wil voldoende om een ander te overtuigen van haar gelijk!

Angst voor vermeende wapen was het motief. Maar juist daardoor creëerde Amerika ook de situatie waarin die vermeende wapens ingezet konden worden. Met alle gevolgen van dien!

LAKITELEK 2002:

Nieuwe kansen voor christelijke politiek in Europa

Internationale Conferentie Christelijke Politiek in Europa

De auteur schrijft dit stuk op persoonlijke titel

Eind dit jaar zal duidelijk worden met welke landen de Europese Unie de komende jaren zal uitbreiden. Op dit moment lijkt het aannemelijk dat tenminste tien nieuwe lidstaten in 2004 aansluiting zullen krijgen, en dat dus ook vele 'nieuwe' politieke partijen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement in datzelfde jaar zullen meedoen. Daaronder bevinden zich ook christelijke partijen. De ChristenUnie wil daarom inzetten op de mogelijkheden tot nieuwe en versterkte samenwerking met politiek actieve christenen, om zo ook op het Europees niveau een zo sterk mogelijk christelijk geluid te laten horen.

In samenwerking met de Hongaarse partij MDF organiseert de ChristenUnie daarom in november een internationale conferentie in het Hongaarse Lakitelek. Deze conferentie zal zich specifiek richten op de christelijke politiek in een veranderend Europa, en staat in het teken van ontmoeting en discussie met politieke en maatschappelijke leiders uit huidige en toekomstige lidstaten.

Het interactieve programma biedt ruimte aan prominente sprekers en politieke partijen uit een groot aantal Europese landen. Het primaire doel van de conferentie is:

- een gelegenheid te creëren waar vertegenwoordigers van verschillende Europese christelijke partijen en bewegingen elkaar in een ontspannen ambiance kunnen ontmoeten
- discussie over een aantal belangrijke politieke onderwerpen zoals de gevolgen van EU-lidmaatschap, ethische kwesties in Europa, milieu- en landbouwvraagstukken
- het verkennen van de mogelijkheden voor toekomstige samenwerking binnen een Europees christelijk politiek netwerk
- het gezamenlijk articuleren van christelijke politieke idealen voor Europa

Ontmoetingsmomenten met politiek geëngageerde broeders en zusters uit andere landen zijn voor echte toenadering tussen organisaties onontbeerlijk. Deze conferentie biedt kansen een slagvaardig vervolg te geven aan de contacten waar de afgelopen maanden in is geïnvesteerd. De conferentie zal plaatsvinden op 29 november en 1 december 2002. Een uitstekende mogelijkheid dus om de eerste stappen te zetten naar een duidelijker christelijk geluid in Europa!

Voor inlichtingen, mail Benjamin Anker:
banker@christenunie.nl

Na bijna acht jaar

Journalistiek is eigenlijk geen moeilijk vak. Het komt er slechts op aan de juiste mensen op het juiste moment te spreken, en veel te investeren in deze contacten. Het is donderdag 12 september, het is weer eens tijd voor een etentje met Leen van Dijke. Door de onverwachte ziekte van Kars Veling is hij plotseling weer fractievoorzitter van de ChristenUnie. Wat is er echt aan de hand, en wat gaat Leen volgende week zeggen tijdens de Algemene Beschouwingen na Prinsjesdag?

Om 6 uur 's avonds haal ik hem op in zijn werkkamer. We eten in perscentrum Nieuwspoort. Ik hoor een en ander over de achtergronden van het persbericht dat de fractie van de ChristenUnie dinsdag naar aanleiding van de onverwachte aanwezigheid van Veling heeft uitgebracht. Maar we komen pas echt tot zaken als Leen me vertelt wat hij volgende week te berde denkt te brengen. In het kader van het waarden- en normendebat wil hij premier Balkenende vragen om met de kerken in discussie te gaan. Dat is een thema dat ook mij na aan het hart ligt, en we trekken snel een plan de campagne: zaterdag een opiniestuk in de krant, woensdag het nieuws en een interviewblok met Leen, plus de reactie van de kerken.

Ik ben zo opgewonden over deze scoop dat ik 's avonds laat nog in mijn woonplaats Gouda naar de Driestar fiets, waar mijn adjunct-hoofdredacteur Wim Kranendonk donderdags les geeft. We zijn het eens over het belang van deze zet van Leen -"hij doet het weer"- en stemmen overeen over de aanpak. Als ik om half elf naar huis fiets, gaat m'n mobieltje. Het is Leen, die Balkenende heeft gebeld. De premier zal het voorstel omarmen. Mooi, het verhaal is dus al rond.

Vrijdag 13 september

Een van de vervelendste dagen in het bestaan van een politiek journalist: de vrijdag voor Prinsjesdag. Vanaf elf uur 's ochtend kunnen we bij de RVD en Financiën alle begrotingen ophalen. Met een karret-

je dus naar het Buitenhof om de loodzware vracht te vervoeren, en op onze kamer in de perstoren alle stukken uitdelen aan de collega's. Het wordt een dag van lezen -op zoek naar nieuws in die wolken van woordenkraam- en van het aflopen van de persconferenties die de ministers over hun begrotingen geven. Als laatste 's avonds om half acht minister Hoogervorst van Financiën, op zijn eigen departement.

De weerzin tegen dit jaarlijkse corvee wordt overstemd door de zachte melancholie van het besef dat ik dit alles -na bijna acht jaar 'Binnenhof'- voor het laatst doe: op 1 oktober begin ik als directeur van het Edmund Burke Instituut.

Zaterdag 14 september

Lezen en schrijven voor de begrotingsbijlage die dinsdagmiddag bij de abonnees op de mat moet liggen. 's Middags schrijf ik een essay over Joop den Uyl en de smalle marges van de politiek, aan het begin van de avond een stuk over C. S. Lewis voor de boekenbijlage voor de krant van woensdag. Dan snel naar IJsselstein waar een zwager en schoonzus een barbecue geven vanwege hun 20-jarig huwelijk. Aan het einde van de avond zie ik mezelf met een blikje Heineken bij een vuurkorf staan en moet denken aan de foto van ex vice-president van de Verenigde Staten van Amerika, Al Gore, nadat hij definitief de verkiezingen had verloren: op een vreemde manier opgelucht, met eenzelfde blikje bier.

Maandag 16 september

Al mijn werkdagen beginnen om zes uur 's morgens.

'Binnenhof'

De krant verschijnt immers 's avonds en moet tussen de middag naar de drukker. Balkenende geeft om elf uur zijn persconferentie. Het is er eigenlijk erg saai. Dan snel naar het Noordeinde voor de overdracht van de sleutel van het kantoor van het Edmund Burke Instituut. Daarna mijn mobiel uit, en het meubilair regelen, de aansluitingen voor telefoon en computer, met de notaris bellen voor de statutenwijziging, afdingen op de offerte voor de computers.

Om een uur of drie met de auto naar Apeldoorn om de bijlage in elkaar te draaien. We werken uren lang hard en geconcentreerd. Dan is er natuurlijk een computerstoring, maar ik kan doorwerken aan het redigeren van de teksten en om een uur of tien naar huis. In de auto belt de meubelboer. Hij wil 7400 euro, exclusief BTW. Na wat praten kan het ook voor 6000.

Dinsdag 17 september

Prinsjesdag. De bijlage is gedrukt, nu nog het nieuws voor de dagkrant van 's avonds, inclusief de reacties van alle Kamerfracties. Met mijn collega's Gerard Vroegindeweij, Peter van Olst en Addy de Jong draaien we geroutineerd het programma af. Alles komt ruim op tijd binnen. Om twaalf uur lunchen we in Den Haag, om één uur zien we de koningin naar het Binnenhof rijden. De Troonrede gebruiken we voor een korte vergadering over de agenda van de rest van de week.

In de Oude Zaal is het een drukte van belang. Alle fractievoorzitters en vertegenwoordigers van maat-

schappelijke organisaties schuimen er rond om voor de TV hun zegje over de Miljoenennota te doen. Ik zoek Leen van Dijke, maar die is al naar de plenaire zaal waar Hoogervorst de begroting aanbiedt aan de Tweede Kamer. Ik vang Leen op en we vinden een bankje voor het interview voor de krant van morgen.

Thuis bekijk ik snel de krant, maar bemerk dat ik eigenlijk niet met spanning naar het resultaat van al het werk van de afgelopen dagen heb uitgekeken. 's Avonds met mijn vrouw, zuster en zwager naar het Prinsjesdagconcert van het Residentie Orkest in de Philipszaal in Den Haag. De avond dreigt een teleurstelling te worden door de opzichtige show die Fazil Say van zijn uitvoering van Mozarts 23e pianoconcert maakt, maar de uitvoering van Bruckners Romantische maakt alles goed. In de pauze tref ik een bron die mij het verhaal Balkenende/Van Dijke bevestigt.

Woensdag 18 september

Om zes uur op: nieuwsverhalen tikken, het interview met Leen uitwerken, snel weer naar Den Haag om nog in de krant van vandaag te kunnen schrijven wat de fractievoorzitters vanmiddag en vanavond zullen zeggen.

Een week geleden hoorde ik dat fractievoorzitter Gerrit Zalm Abraham Kuyper zou gaan citeren, om aan te tonen dat de visie van het CDA op het 'maatschappelijk middenveld' inmiddels een andere is. Maar Zalm geeft geen persconferentie, en een woordvoerder wil aanvankelijk alleen iets over de hoofdlijnen zeggen. Ik bel hem snel nog op, en vraag hem recht voor zijn raap naar Zalms visie op Kuyper, Hume, Montesquieu en Tocqueville. Verbouwereerd leest hij de passages voor, net op tijd voor de avondkrant.

De SGP plukt het nieuws over de ChristenUnie van internet en wil nog een reactie geven ("Wij hadden er ook wel aan gedacht, maar we hebben er toch maar vanaf gezien"), maar ze zijn te laat. Mijn opvolger zegt dat de staatkundig-gereformeerden onze nieuwselectie niet zo leuk zullen vinden, en ik realiseer me dat ik daar niet eens aan gedacht heb. Het wordt nu echt tijd om te gaan, geloof ik.

Bart Jan Spruyt
hoofd politieke redactie
Reformatorisch Dagblad

De verkiezingen gaven voor de ChristenUnie ronduit belabberde resultaten. Terwijl de laatste RPF-leider nog wel eens sprak bij een samenwerking zo'n vijftien zetels als mogelijkheid te zien, eindigde de teller bij vier, een zetel minder dan dat de twee samenwerkende partijen tot voor de samenwerking had, waardoor de samenwerking qua zetelaantal niets opgeleverd had, hetwelk wel tevoren als argument daarvoor genoemd was. Een kiezersonderzoek heeft het uitgewezen: kerkelijk gezien had de ChristenUnie het meeste verlies onder de kiezers van Nederlands Hervormde huize. De spannende vraag die dan volgt, is of dit verwonderlijk is. Het – overigens zeer ontkennende - antwoord moge het partijbestuur aan het denken zetten over de personele bezetting en de koers van de partij.

De ChristenUnie is een samenwerkingsverband van een tweetal partijen: het GPV en de RPF. Laatstgenoemde partij was een samenraapsel (bewust had deze partij gekozen voor de wat lossere samenwerkingsstructuur van een federatie) van een grote hoeveelheid soorten en groepen kiezers, waarvan de drie grootste en min of meer georganiseerde het NEV (= Nationaal Evangelisch Verband), de Verar (= verontruste ARP-ers) en de Reformatorische Politieke Jongeren waren. Naast deze drie georganiseerde verbanden telde de RPF ook veel verontruste CHU-ers in haar achterban, mede vanwege de toenmalige dreigende kleurloosheid van het CDA, hetwelk ook bij vele ARP-ers verontrusting deed ontstaan. Duidelijk moge zijn dat binnen de verbanden van de Reformatorische Politieke Jongeren en de verontruste ARP-ers (hetwelk orthodoxe ARP-ers {en mitsdien ten dele de Nederlands Hervormden binnen die groepering} waren) alsook bij de verontruste CHU-ers vele Nederlands Hervormden (en daarvan nader degenen die zich aangesproken weten door de Gereformeerde Bond en de Confessionele Vereniging binnen die Kerk) actief waren. Het is dan ook sociologisch erg goed verklaarbaar dat de RPF in aanvang veel Nederlands Hervormde actieve leden en vertegenwoordigers had. Het eerste RPF-boegbeeld, Meindert Leerling, was Nederlands Hervormd. Bijna had de Nederlands Hervormde (overigens oud-EH-directeur) drs. Nico van Velzen de RPF in de Kamer vertegenwoordigd. Bijna zaten de Nederlands Hervormde dames A. Hoek-van Kooten en Visser-Van Lente in vertegenwoordigende lichamen. De RPF had toen-

HERVORMDE DE CHRISTENUNIE

tertijd nadrukkelijk een grote Nederlands Hervormde inbreng. Gaandeweg echter is dat minder geworden. Tijdens en na Meindert Leerling was er een soort van Leerling-trauma en kwamen andere geesten omhoog drijven. Andere vleugels van de RPF namen de overhand en het Nederlands Hervormde geluid en de vertegenwoordigers van dat geluid werden gaandeweg naar achteren geduwd, dit laatste ten bate van het

gereformeerde en neo-gereformeerde geluid. Als het ware steeg het Kuyper-gehalte met de dag en dat komt de breedte van de partij niet ten goede. Ondertussen fuseerde de partij met het GPV. Een partij waarin bijkans geen Nederlands Hervormde deelnemer te vinden is, noch Nederlands Hervormd geluid te horen is, doch waar de visie van Kuyper en Schilder hoogtij vierten. Op zich is daar niets mis mee, maar het staat natuurlijk haaks op de Nederlands Hervormde wijze van omgaan met zaken en kijken naar gebeurtenissen.

Rondom de samenwerking is er hard geknokt om juiste mensen op de juiste stoelen te zetten. De jongeren vochten voor een jeugdig kamerlid, de vrouwen vochten voor een vrouwelijk kamerlid, de RPF-ers vochten voor een RPF-lijsttrekker en de bestaande RPF-kamerleden, de GPV-ers vochten voor een GPV-lijsttrekker en de bestaande GPV-kamerleden, maar blijkbaar leek niemand te bedenken dat het Nederlands Hervormde geluid niet diende te verschromen. En ja hoor pas op de achtste plaats stond de eerste Nederlands Hervormde ChristenUnie-kandidaat.

Gezegd en gedacht kan worden dat het toch niet uitmaakt van welke kerk een CU-vertegenwoordiger is omdat we in het gemeenschappelijk geloof één zijn. Dit moge op kerkelijk en geestelijk gebied ten stelligste en ten spoedigste bewaarheid worden, doch bij politieke partijen en bij de kandidaatstelling voor vertegenwoordigende functies dienen sociologische factoren als sekse, politieke ligging, kerkelijke achtergrond terdege wel een rol te spelen, althans, voor zover een partij die uit verschillende groeperingen bestaat (en dat bestaat de CU zoals be(t)oogd in hoge mate) haar doelgroepen niet wil verliezen en wil groeien. Juist ook de discussies rondom de kandidaatstelling heeft bewezen dat er binnen de ChristenUnie-achterban juist allerlei minderheidsgroeperingen zijn, die hun best doen om een vertegenwoordiger op een hoge plaats te krijgen.

DEN HOEDEN ZICH VOOR ENUNIE

Zoals wel vaker gebeurt raakt het subtiele hervormde geluid te midden van al dat geschreeuw en gedoe op de achtergrond en is daarmee een van de markantere en qua politieke denkkraft meer gekwalificeerde achterbangroeperingen naar de achtergrond gedreven.

Gezegd en gedacht kan worden dat het toch niet uitmaakt of een CU-vertegenwoordiger nu van de hervormde of van een andere bloedgroep is. Ook deze gedachte dient echter bestreden te worden. Het maakt immers een groot verschil of iemand volgens de gereformeerde Kuyperiaanse gedachtegangen denkt of volgens de Nederlands Hervormde gedachtegangen. Uiteraard zijn ertussen deze twee uitersten vele tussenvormen mogelijk, maar voor de duidelijkheid tracht ik in het onderstaande de uitersten te schilderen. Binnen het Nederlands Hervormde politieke gedachtegoed blijft – met verschil in uitleg – de theocratiegedachte een grote rol spelen, terwijl in het Kuyperiaanse (neo-)gereformeerde gedachtegoed de afzondering, het activisme en de eigen groepsvorming veel belangrijker is. De (binnen de Nederlands Hervormde Kerk voornamelijk levende) theocratiegedachte (kort getypeerd met de gedachte dat het hele volk God dient te dienen, voornamelijk ontwikkeld door Hoedemaker en Van Ruler) richt zich op het gehele Nederlandse volk en wil daarbinnen niet afgezonderd staan. Het gruwet van verzuiling en groepsvorming, mede vanwege de grote strijd met de roeping een zoutend zout te zijn. Het gereformeerde antirevolutionaire geluid richt zich voornamelijk op de eigen sterke groepering waarbij ze het als een opdracht ervaren om vanuit de groepering anderen te overtuigen van hun gelijk. Het gereformeerde ‘Wij hebben een woord voor de wereld’ is toch anders dan het meer hervormde ‘Wij zijn geroepen in de wereld te staan’.

Binnen de gereformeerde sferen is het woord ‘anti-revolutionair’ centraal gaan staan en dat zegt misschien wel heel erg veel. Hoe bewonderswaardig Groen van Prinsterers gedachtegoed ook zijn moge: zijn keuze om het anti-revolutionair-zijn naar voren te duwen heeft ook zo zijn nadelen gehad. Weliswaar was een der anti-revolutionaire spreuken het perspectief biedende: “Tegen de revolutie, het Evangelie”. Desalniettemin is het anti-revolutionair zijn zo anti-gericht. En je kunt je afvragen of we als christenen ons zo hadden moeten profileren tegen de revolutie. De thema’s ‘vrijheid’, ‘gelijkheid’ en ‘broederschap’ zijn drie rechtstreekse opdrachten van God aan politici en mensen. Niet voor niets komen deze begrippen uit de Amerikaanse revolutie, waarbij ze

deze drie doelstellingen gekoppeld hadden aan hun strikte geloofsovertuiging. Natuurlijk had de Franse Revolutie een anti-gelovige inslag (‘geen God en geen meester’), maar desondanks heeft de Revolutie in het kader van de genoemde thema’s veel goeds gebracht. Te weinig is dit vanuit de Anti-Revolutionaire zijde begrepen. Te vaak zijn daar schijngevechten gevoerd. Wijlen dr. W.S.P. Fortuyn zou zeggen dat dat vechten tegen de Franse Revolutie alleen maar de achterlijkheid van de vechters bewijst, in de zin van dat je achter loopt als je de vruchten van de verlichting niet erkennen en zien wil.

Terug naar de ChristenUnie en de wegzwevende kiezers: niet alleen vanwege het feit dat de ChristenUnie de Nederlandse Hervormde bloedgroep te weinig aan bod laat komen, maar ook vanwege het feit dat hervormden van nature eigenlijk niet bij de ChristenUnie horen, is het resultaat van het onderzoek begrijpelijk. Een theocratisch denkend mens (en dat is toch erg verweven met het Nederlands Hervormde gedachtegoed) kan moeilijk aarden binnen de ChristenUnie waar de theocratiegedachte totaal niet lijkt te leven, doch moet zich wenden tot de Staatkundig Gereformeerde Partij (de partij die artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis bewust centraal zet in haar politieke visie en die sinds het leiderschap van wijlen ds. H.G. Abma – Godzaliger nagedachtenis – daarover een weldoordachte en weldoorleefde overtuiging heeft) of tot het CDA (de partij die via de CHU-bloedgroep nog steeds theocratische trekken in zich heeft). Niet voor niets zei mr. Jaap Haeck in Koers dat zijn keuze om zich kandidaat te stellen voor de Tweede Kamerfractie van het CDA sterk gekoppeld was aan zijn kerkelijke visie: zoals de Nederlands Hervormde Kerk breed is en als staatskerk een roeping voor het ganse volk voelt, zo is ook het CDA een brede partij, die nog wat theocratische roepingen voelt.

Een bijzonder sociologisch aspect aan de verhouding tussen partijkeuze en gedachtegoedverwerving ontdekte ik laatst toen de CSFR (de reformatische studentenvereniging die vooral in het verleden veel met de theocratiegedachte bezig was) haar vijftigjarige verjaardag vierde. Er waren veel oud-leden die prominent politiek actief waren geweest in de SGP en het CDA, terwijl dat niet gezegd kon worden van de CU, het GPV en de RPF.

Hervormden zweefden weg: nogal logisch! Het Hervormde geluid was te subtiel. CU-ers horen dat geluid niet, maar - nog belangrijker - Hervormden gingen weg, want ze horen er niet!

Gouda, mr. C.M. Verkade

Afscheid nemen...

door Bert Heuvelman

Laat ik deze keer eens beginnen met waar normaal gesproken mee geëindigd wordt; afscheid nemen. Op ons komende congres nemen een aantal mensen afscheid die zich in de afgelopen jaren veel hebben ingezet voor
Perspectief:

Wietse de Boer is zo'n drie jaar jongerenwerker geweest van eerst de RPF-jongeren en daarna van Perspectief. In die drie jaar is de vereniging behoorlijk in beweging geweest. Eerst werd er een fusietraject op touw gezet. Bijna een jaar lang heeft dat geduurd. En toen dat traject achter de rug was begon de eigenlijke klus pas, de opbouw van een nieuwe vereniging.

Wietse, je hebt de afgelopen jaren voor een drukke, hectische en volop dynamische vereniging gewerkt. Jij weet dat als geen ander. Je hebt je er enorm voor ingezet, met veel jongeren samen gewerkt en veel projecten georganiseerd. We zullen je niet snel vergeten. Ontzettend bedankt voor wat je voor Perspectief mocht betekenen. Heel veel sterkte in je nieuwe baan als maatschappelijk werker.

Ook **Wim Kruijswijk**, hoofdredacteur van Perspex en Algemeen Bestuurslid neemt afscheid van Perspectief. Hij heeft de laatste twee jaar de redactie van Perspex draaiende gehouden. Soms, door ziekte en andere uitval, zelfs in zijn eentje! Wim, ontzettend bedankt voor al die mooie Perspexen die je van de persen hebt laten rollen. Je hebt je vrijwilligerswerk voor Perspectief altijd naast een zeer drukke baan gedaan. De spaarzame vrije tijd die je over had ging dan ook nog eens op aan Perspectief. Heel veel sterkte in je verdere leven en hopelijk tot ziens!

Ook **Hans Eilander**, niet meer weg te denken uit de promotiecommissie, neemt dan toch afscheid. Zes (!!!) jaar heeft hij zich ingezet voor de promotiecommissie. Schooltoeren, Soostouren, Stands op allerlei activiteiten, jij hebt zo ongeveer wel alles wat je je daarbij voor kunt stellen meegemaakt. Eerst bij de GPJC en daarna met volle vaart door in de nieuwe organisatie. Ontzettend bedankt voor wat je voor de promotiecommissie en voor de vereniging mocht betekenen en hopelijk ook tot ziens!

Ook **Diana de Gooijer** neemt afscheid als bestuurslid. Ze heeft zich een dik jaar ingezet als internationaal politiek secretaris. Dat betekende veel contact met het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie en de Eurofractie, de voorbereidingen van een scripta over Europa, de voorbereidingen van een Europa congres en het creëren van een nieuwe commissie Internationaal. En dan heb ik het nog niet eens over het reguleren bestuurswerk. Daar komt meer bij kijken dan zo op het eerste gezicht direct duidelijk en zichtbaar is voor leden. Maar ik kan jullie verzekeren dat er in het bestuur een enorme hoeveelheid werk verzet wordt. Al met al heeft zij dus ook een grote hoeveelheid werk verzet in relatief korte tijd. Bovendien was ze 1 van de slechts 2 dames in het bestuur. Els zal het nu moeilijk gaan krijgen in de mannen-broedersclub. We zijn dus ook nog op zoek naar met name vrouwelijke bestuursleden. Lijkt het je wel wat, bel dan eens met het bureau. Diana, vanaf deze plek, wil ik je ontzettend bedanken voor wat je in het afgelopen jaar voor ons en voor Perspectief mocht betekenen. Gelukkig ga je niet helemaal weg en zien we je terug in de redactie van Spektakel. Bij jou mag ik dus zeggen; tot ziens!

Voorzittersoverdracht

En tenslotte neem ik zelf op het komende congres ook afscheid als voorzitter. Als jongerenwerker blijf ik uiteraard bij de vereniging betrokken, maar niet meer als voorzitter. En dat betekent; een stapje terug doen, je niet meer overal mee mogen bemoeien, het estafettestokje overgeven. Ik heb me altijd enorm verantwoordelijk gevoeld voor onze club. Het is een schitterende organisatie; we organiseren ontzettend veel activiteiten, proberen mee te doen in het publieke en het partijdebat, we geven jongeren ruimte om zich met politiek bezig te houden en om allerlei gaven binnen onze organisatiekaders te ontwikkelen. En bovendien doen we dat met een uitgesproken doel; geen neutrale politiek, maar tot Gods eer! We proberen ons gezamenlijke geloof in de verlossing door Christus te vertalen naar concrete politiek. Dat vind ik ontzettend boeiend en spannend. En ook ontzettend belangrijk.

Daarnaast is het ook een hele hectische en drukke taak. Vooral in het afgelopen jaar en de aanloop naar de verkiezingen toe zijn we regelmatig uitgenodigd voor interviews, debatten met andere PJO's en politieke cafés her en der en dan draag je ook medeverantwoordelijkheid voor de ChristenUnie als geheel. Bovendien proberen we om Perspectief een

FOTO RUFUS DWE VRIES

zo professioneel en interessant mogelijke uitstraling te geven; weloverwogen en degelijk in de inhoudelijke standpunten, fris in de vertolking daarvan, creatief in je eigen presentatie bv. op promotiestands maar ook in je huisstijl. En zo kan ik nog wel even doorgaan...

Het bestuur draagt Marcel Benard, op dit moment onze politiek secretaris voor als nieuwe voorzitter. Op het congres zal hierover gestemd worden.

Ten slotte ook de **Activiteiten Agenda**

Zoals je hieronder ziet zijn er ontzettend druk bezig met allerlei activiteiten. In het komende jaar willen we heel nadrukkelijk **het debat** centraal stellen. Op 4 oktober hebben we een debat georganiseerd samen met de ChristenUnie over een mogelijke aanval op Irak. Het was een laagdrempelige middag, waarbij iedereen mee kon doen die dat maar wilde. Zulke debatten zullen we vaker organiseren. Bovendien gaan we met een eigen tour ook nog eens een groot aantal steden af.

Daarnaast heeft onze eigen debatsite Ebate de magische grens van de 1.000 leden overschreden. Enorm veel bezoeken van geïnteresseerden en ook de pers kan Ebate steeds beter vinden. Er kunnen natuurlijk

nog steeds fervente debaters bij! Wil je graag eens discussiëren, kijk dan eens op www.ebate.nl.

17 oktober en 13 en 27 november; Excursie naar de Tweede Kamer

De ChristenUnie en Perspectief organiseren dit najaar een aantal excursies naar de Tweede Kamer, voor leden en niet-leden. Een ideaal moment om eens met eigen ogen te bekijken wat je normaal gesproken alleen op televisie ziet.

Tijdens deze excursies maak je op verschillende manieren kennis met politiek Den Haag. Een rondleiding in- en voorlichting over de Tweede Kamer, een bezoek aan de publieke tribune, Ridderzaal en de Eerste Kamer en je kunt spreken met één van de ChristenUnie-Kamerleden.

De excursies worden gehouden op: **donderdag 17 oktober, en woensdag 13 en 27 november** van 11.45 uur tot ongeveer 16.45 uur. De kosten (incl. lunch e.d.) zijn voor leden _ 10,- en niet-leden _ 15,-. De reiskosten zijn voor eigen rekening. Verdere informatie ontvang je na aanmelding. Lijkt het je interessant? Meldt je dan nu aan door op de bovenstaande aanmeld knop te klikken. Er kunnen 20 mensen per excursie mee dus wacht niet te lang met aan-

melden! Nodig gerust anderen uit om met je mee te gaan.

20-11; Politiek Café in Zwolle, 17-12; Politiek Café in Ede

Geloof en politiek. Wat is dat eigenlijk voor rare combinatie? Wat moet je met je geloof in de politiek? En hoe werkt het in de praktijk? Daarom organiseert Perspectief een politiek café met als thema: **Geloof en Politiek, ...Da's uniek!?**

De locaties van de avonden staan op de site www.perspectief.nu.

Na de jaarwisseling gaan we ook nog naar Apeldoorn, Amsterdam, Middelburg en Groningen

19 oktober PerspectiefF Congres, Multiculturele samenleving

Op 19 oktober 2002 organiseert Perspectief weer een Congres. Het **PerspectiefF Congres** wordt tweemaal per jaar gehouden over een beleidsterrein uit het politieke spectrum. Het doel van het PerspectiefF Congres is om de bezoekers, jou, een veelzijdige blik te geven op een bepaald beleidsterrein. Het congres

bestaat daarom uit een afwisselend programma met een (aantal) spreker(s), verschillende workshops, een forum en een debatwedstrijd.

Deze keer gaat het over de **MultiCulti Samenleving**. Een dag lang wordt een politiek onderwerp van alle kanten bekeken; sprekers, workshops, forumdiscussie, cabaret en de halfjaarlijkse debatwedstrijd. De voorbereidingen zijn al in volle gang en het belooft een drukke, volle, leuke en interessante dag te worden! Aanwezig zijn; Andre Rouvoet, Kars Veling, Driek van Vugt (SP Eerste Kamer-lid) Roel Kuiper en Yvette Lont, Menno Rasch, Joel Voorde wind en het cabaretduo de gebroeders Klinkhamer.

02 november Pro-Life symposium

Op DV. 2 november 2002 organiseren PerspectiefF, SGP-jongeren en stichting Schuilplaats-jongeren een symposium rondom het thema Pro-life. Aan deze dag zullen onder meer meewerken: prof.dr. W.H. Velema en mr. A. Rouvoet. Het symposium wordt gehouden in de scholengemeenschap Guido de Brès in Amersfoort (vestiging Paladijnenweg). De tijd wordt nog bekend gemaakt.

Durf te kiezen...

PerspectiefF, ChristenUnie-jongeren wil zich in een nieuw politiek landschap profileren als jongerenorganisatie die met een ruime blik op de toekomst het debat wil aangaan. De vereniging wil christelijke politiek hoog op de agenda plaatsen. Voor de inhoudelijke profilering zoeken wij een

Politiek Secretaris (v/m)

Als Politiek Secretaris ontwikkel en bewaak je het politiek-inhoudelijke profiel van PerspectiefF. Je maakt deel uit van het bestuur en bent verantwoordelijk voor de commissies Politieke Verdieping en Congressen. Samen met het bestuurslid Extern ben je eindverantwoordelijk voor politieke acties. Je coördineert de uitgave van politiek inhoudelijke publicaties en de ontwikkelingen rond het politiek programma. Verder verzorg je samen met de jongerenwerker de organisatie van de jaarlijkse summerschool en excursies.

We zoeken iemand die:

- Zich verbonden voelt met het gedachtegoed van de ChristenUnie en PerspectiefF
- Enthousiast is en goed kan motiveren
- Kennis heeft van kernprogramma en ontstaansgeschiedenis van de ChristenUnie
- Goede coördinerende en communicatieve vaardigheden bezit
- Zelfstandig kan werken

In verband met een evenwichtige verdeling in het bestuur nodigen we met name vrouwelijke PerspectiefF-leden uit om te reageren.

Ben jij de politiek geïnteresseerde duizendpoot die wij zoeken om het bestuur te versterken? Zet je dan in voor PerspectiefF, zet je in...

... voor de toekomst!

Schriftelijke reacties naar Klaas-Pieter Derks, Huygensstraat 103, 9727 JB in Groningen.

E-mail: kpderks@vizzavi.nl Voor meer informatie over de functie kun je contact opnemen met Marcel Benard, marcel.benard@12move.nl of telefonisch: 06-48186059

Israël: Tussen hoop en dood

Door Simcha Looijen

De intifada gaat haar derde jaar in. Ondanks een periode van relatieve rust in een groot deel van augustus, is er nog geen licht aan het einde van de tunnel. De moraal van de Israëliërs zakt en aan de Palestijnse kant lijdt de bevolking voortdurend door de regelmatige afgrenzing van steden door het Israëlische leger.

Adi, een Israëlische soldate: "Ik geloof niet in de verdediging van Israël. De plaats waar ik woon is dit jaar 8 maal getroffen door zelfmoordaanslagen. Zes van mijn vrienden zijn erbij gewond geraakt." Net als veel Israëlische jongeren ziet zij ook op tegen haar verplichte dienstplichtperiode: "In Amerika kiezen jongeren, wanneer ze achttien zijn, naar welke universiteit ze gaan. Ik verdwijn dan voor twee jaar het leger in."

Toerisme

Toerisme in Israël is bijna gezakt tot het nulpunt, terwijl dit normaal een van de belangrijkste bron van inkomsten is. De werkeloosheid is intussen gestegen tot boven de 10% en wie een baan heeft, moet vaak zijn best doen om rond te komen. In de Oude Stad van Jeruzalem moeten zelfs de Arabische kraamhouders hun best doen om rond te komen. Wie wil kan zich bijna huppelend door de straatjes bewegen, waar je er een paar jaar geleden nog een uur bezig was om 100 meter af te leggen. Zo nu en dan kijkt een bijna smekende blik van een verkoper je aan en zegt: 'Mijn kinderen hebben anders vanavond geen eten.' Of dit niet ten dele een verkooptruc is, blijft in het midden, maar illustreert wel voor een groot gedeelte de situatie van een groot deel van de Palestijnen op de Westoever en in Gaza. Doordat Israël voortdurend genoodzaakt is om een cordon om de Palestijnse steden heen te leggen, is het niet mogelijk voor de inwoners om naar hun werk te gaan of eten de stad in te voeren. En als er al eten is, dan ont-

breekt het vaak aan geld om deze te kopen, nu na twee jaar er ook een einde komt of is gekomen aan de opgespaarde reserves.

Angst

Israël zoekt steeds nieuwe middelen om de Palestijnse zelfmoordaanslagen te voorkomen, zoals het bouwen van een muur om de Palestijnse gebieden en het deporteren van familieleden van zelfmoordplegers. Of de eerste maatregel vrucht zal dragen moet nog blijken, zeker omdat er deze zomer opschudding ontstond, omdat de bouw niet erg opschoot. Het deporteren van familieleden heeft in ieder geval wel effect. Uit angst voor deportatie schoot een vader zijn zoon, die net de deur uitging voor het plegen van een aanslag, in het been.

Definitieve oplossing?

Naast de korte-termijn oplossingen, wordt er ook nagedacht over een blijvende vrede. Maar als het al tot gesprekken komt tussen beide partijen, dan worden deze snel door een van beiden gestaakt vanwege een nieuwe aanslag of wapenfeit. Of Jeruzalem in de toekomst inderdaad de onverdeelde hoofdstad van Israël zal blijven, zal de komende jaren moeten blijken. Onder meer Teddy Kollek, oud-burgemeester van Jeruzalem, sprak onlangs over de mogelijkheid om bepaalde gedeeltes van de Oude Stad te laten behoren bij een Palestijnse Staat. Het zou dan gaan over de Tempelberg en mogelijk de Arabische wijken binnen en buiten de muren van de Oude Stad.

Camp David

Ook vanuit het Palestijnse kant wordt er gezocht naar een oplossing. Meer Palestijnen komen tot de conclusie dat geweld niet de oplossing is naar blijvende vrede. Nabil Amer, een voormalige minister van de Palestijnse Autoriteit schreef in een open brief aan Yasser Arafat, waarin hij hem verantwoordelijk hield voor de chaos waar de Palestijnse gebieden in verkeren. "Hebben we niet gedanst van vreugde bij het falen van de Camp David-onderhandelingen? Hebben we niet het gezicht van president Bill Clinton bevuild, die een staat, onder bepaalde voorwaarden, als doel had? Waren we dankbaar in wat we deden? Waren we juist in wat we deden? Nee, dat waren we niet. Na twee jaar van bloedvergieten, roepen we om wat we toen weigerden. Misschien omdat we ons nu realiseren dat het onmogelijk is omdat de bereiken." Met dat laatste doelt hij op de eis dat Israël zich totaal terugtrekt uit de gebieden die Israël tijdens de zesdaagse oorlog in 1967 veroverde. Een ander probleem waar de Joodse inwoners en sympathisanten van Israël zich steeds meer zorgen over beginnen te maken, is de hoge

geboortegrade bij de Arabische Israëliërs. De schatting is, als er niks verandert, dat de Arabische bevolking over dertig jaar, de Joodse bevolking in aantal heeft overvleugeld. Een direct antwoord hierop is wel voor handen. "Alleen door hier te komen wonen doe je iets, omdat er dan meer joden hier wonen" zegt Shoshanna, een rondleidster in een museum, tegen een groep Amerikaanse Joden. Een andere oplossing die door groepen religieuze

Joden wordt gebezigd, is het krijgen van veel kinderen. Maar van beide mogelijkheden worden slechts door relatief kleine groepen gebruik gemaakt. De immigratiestroom van Joden uit het buitenland die in Israël komen wonen, de Aliyah, neemt ook af. De Russische Aliyah, die begon na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie, is over haar hoogtepunt heen en uit andere landen, misschien met uitzondering van Frankrijk, vallen de komende jaren geen grote aantallen Joden te verwachten.

Mediabeleid

De bevolking van Israël heeft intussen het idee dat de hele wereld tegen hen is. De Europese Unie heeft het intussen helemaal bij Israël verbruid en daarom is zijn de inwoners ook meer gericht op Amerika. Constante veroordelingen van Israëlische acties tegen de Palestijnen en een toenemend antisemitisme liggen hieraan ten grondslag. Een deel van de negatieve verschijning van Israël in de media is misschien te wijten aan het feit dat Israëlische soldaten media beschieten terwijl deze aan het werk zijn. Veel Israëliërs zelf geven de regering de schuld van het negatieve beeld wat Israël krijgt in de media. "We zeggen zo vaak: 'Besteed nu eens geld aan een mediabeleid en goede woordvoerders. De Palestijnen hebben toch ook goede woordvoerders. Waarom wij dan niet?' Maar dat ook de Amerikanen het te bond kunnen maken, bewees CNN. Doordat de Amerikaanse zender continu pro-Palestijnse reportages uitzond, dreigde Israël om de zender van de kabel te halen en te laten vervangen voor het objectievere FOX. Een CNN-topman haastte zich naar Israël en beloofde beterschap. Volgens Israëli's is de berichtgeving sindsdien inderdaad minder negatief geworden.

Golfoorlog

Met een mogelijke aanval op Irak, begint Israël zich ook weer voor te bereiden op een oorlog. De meningen in Israël verschillen over de noodzaak van een oorlog op Irak. Adi, de Israëlische soldate: "Hij houdt zich nu rustig, dus zie ik geen redding hem aan te vallen. Je zou wel eens een slapende hond wakker kunnen maken." Duidelijk is wel dat Israël, als het tot een aanval komt, niet stil zal zitten, zoals tijdens de Golfoorlog, wanneer Irak Israël zal beschieten.

De auteur van bovenstaand artikel bracht gedurende de periode van een jaar in totaal 3 maanden door in Israël.

Mercy Ships bezoekt verschillende havens in Europa

De Anastasis voor het eerst in Amsterdam

Anastasis is één van de drie hospitaalschepen van Mercy Ships, een internationale christelijke hulpverleningsorganisatie. Op dit moment vaart de *Anastasis* langs verschillende havens in Europa. Van 11 tot 22 oktober zal het schip voor het eerst in haar geschiedenis de haven van Amsterdam aandoen. Zij zal aan de Passenger Terminal Amsterdam (PTA) komen te liggen, aan de Oostelijke Handelskade, achter het Centraal Station.

Jamaica, Guatemala en de Dominicaanse Republiek. Daarna ontstond de visie om naar Afrika te gaan, wat sindsdien het doelgebied werd voor de *Anastasis*.

Bezoeken?

De *Anastasis*, recent teruggekeerd van een acht maanden durende veldreis naar Sierra Leone en Gambia (West-Afrika) zal in Nederland open zijn voor rondleidingen op 12, 16, 17, 18, 19 oktober van 10.00- 17.00 en op 13 en 20 oktober van 13.00-17.00. Op doordeweekse dagen is het schip tussen 11.30-13.00 gesloten. Ook zullen er speciale voorlichtingsavonden/ochtenden aan boord gehouden worden, zoals o.a. een medische receptie op 15 oktober, jongerenavonden op 12 en 18 oktober en een Internationale Missions Night op 19 oktober. Toegang tot de voorlichtingsbijeenkomsten is gratis, maar reservering is noodzakelijk. Maak gebruik van de gelegenheid en bezoek het 160 meter lange en 11.695 ton wegende schip! Bekijk de drie operatiekamers, röntgen-afdeling, laboratorium, tandartspraktijk, oogkliniek en werp ook een blik in de machinekamer en op de brug (stuurhut).

Na Amsterdam vaart de *Anastasis* opnieuw naar Freetown (Sierra Leone), om gratis medische en ontwikkelingshulp te verstrekken. Hierna zal de *Anastasis* haar weg vervolgen naar Lome (Togo). In het midden van menselijk lijden wil Mercy Ships door de *Anastasis* hoop en genezing brengen.

In 1964 richtte de orkaan "Cleo" grote verwoestingen aan op de Bahama's, een groep van eilanden ten zuiden van Florida. Een team van Jeugd met een Opdracht deed daar evangelisatiewerk toen de orkaan verwoestingen aanrichtte. Er waren niet genoeg hulpverleners om alle slachtoffers te helpen. In deze periode sprak een meisje tijdens een gebedsbijeenkomst deze woorden uit: "Heer, als U het wilt, geef ons dan een schip om mensen over de hele wereld te kunnen helpen". En zo ontstond de droom. Het duurde nog een lange tijd voordat deze droom vaste vormen ging aannemen. Pas na 14 jaar, in 1978, werd een Italiaans schip gevonden. De "Victoria", zoals het schip toen heette, had 24 jaar lang als passagiers- en vrachtschip gevaren tussen Italië en Hong Kong. Het zou een hele klus worden om het schip gereed te maken voor haar nieuwe bestemming als drijvend hospitaal.

Vrijwilligers

Bijna vier jaar lang werd door vele vrijwilligers hard gewerkt om het schip te renoveren. Dit gebeurde in Athene, Griekenland, waar het schip haar nieuwe naam kreeg: "Anastasis", wat Grieks is voor "opstanding". Een zeer toepasselijke naam voor een schip dat aan haar tweede leven begon. In 1982 begon het hulpverleningswerk van de *Anastasis* en ze bracht als eerste een lading goederen naar Tonga, Samoa en Fiji. Vanaf 1985 werden landen bezocht als: Mexico,

'Geloven tussen droom en daad'

Focusdag op duurzaamheid, geloof en levensstijl

Duurzame ontwikkeling, een woord waar het tijdens de VN-conferentie in Johannesburg om draaide, lijkt een sprookje te zijn, een 'mission impossible'. Wanneer hierover op mondiaal niveau door de regeringsleiders wordt gesproken, valt vooral de tegenstelling tussen 'Het Westen' en 'Het Zuiden' op.

Als westerse landen vinden we dat landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië zich mogen ontwikkelen, maar het milieu mag door deze ontwikkeling niet verder aangetast worden, terwijl de economische groei in het Westen een enorme milieu- en natuurvernietiging tot gevolg heeft gehad (in Europa bestaan geen ongestoorde ecosystemen meer). Als westerse landen vinden we dat de landen in Het Zuiden deze fout niet (opnieuw) mogen maken. Maar is het mogelijk om de landen in deze continenten *niet* de welvaart te ontzeggen die wij hier in Het Westen bezitten, maar *wel* te voorkomen dat het milieu verder aangetast wordt?

Levensstijl

Zolang wij hier in Het Westen onze levensstijl niet veranderen, maar gewoon doorgaan met consumeren, is het onmogelijk een positief antwoord op deze vraag te geven.

Bovenstaand complex ontwikkelingsvraagstuk raakt ook aan jouw leven. Want als jouw levensstijl het perspectief is voor de mensen die nu in Het Zuiden leven, zal, wanneer zij het welvaartsniveau bereiken dat wij nu bezitten, dat tot gevolg hebben dat de natuurlijke grenzen van het systeem aarde bereikt worden. En dan is er nergens meer welvaart (en welzijn).

Geloof en visie

Vanuit de Bijbel worden diverse richtlijnen gegeven over het omgaan met bezit en het omgaan met schepping en naaste. Regels die gericht zijn op het onderhouden en bewaren van de aarde, en over het in liefde omgaan met en zorgen voor je naaste. Land, water, grondstoffen en voedsel heeft God niet in grotere mate toebedeeld aan ons dan aan mensen uit Het Zuiden: Gods bedoeling is een eerlijke verdeling van alles op deze aarde. Ook dit raakt aan je levensstijl: verantwoord omgaan met bezit is nodig omdat alleen dan degene die met jou en na jou op deze aarde leeft bestaansmogelijkheden heeft. Vanuit je geloof verandert zo je visie op je levensstijl.

Bijbelse richtlijnen

Over de verhouding tussen geloof en levensstijl en hoe dit raakt aan het ontwikkelingsvraagstuk organiseert het Christelijk Ecologisch Netwerk een studiedag. Tijdens deze dag focussen we op de vraag wat de Bijbel ons leert over het omgaan met schepping en naaste en willen we, denkend vanuit die Bijbelse richtlijnen, kijken naar wat dat concreet betekent voor je leven. Tijdens het ochtendprogramma gaan Martine Vonk (oud-projectleider Time to Turn) en Reinier Koppelaar (ChristenUnie) in op de relatie tussen geloof en levensstijl. Door een informatiemarkt en verschillende workshops 's middags worden concrete handelingsalternatieven aangereikt. Workshops gaan bijvoorbeeld over hoe je als jongere anders kunt consumeren, zodat er meer is voor een ander en genoeg voor je zelf, over energiegebruik, over watergebruik en over het leren waarderen van natuurschoon.

Focusdag op duurzaamheid geloof en levensstijl.

De dag wordt gehouden op 2 november 2002 in de Evangelische Hogeschool in Amersfoort.

Meer info via: www.eanl.nl of info@eanl.nl

Workshop christelijke politiek start op landelijke schaal

“Doel is gewone christelijke jongeren informeren over christelijke politiek.” Aan het woord is Johannes de Jong. Samen met Karla Derks verzorgt hij workshops over christelijke politiek in de provincie Friesland.

Door Simcha Looijen

“Je moet zorgen dat je bekend wordt. We sturen een brief naar jeugdgroepen waarin we uitleggen wat we doen en dat we willen langskomen. Ze reageren daarop. Soms zelfs twee jaar na dato nog”, aldus Johannes. “Je verzorgt toch een hele avond als een soort gastspreker voor een jeugdgroep. Je bereikt zo een grote potentiële groep potentiële zwemmers en stemmers. Veel mensen weten toch weinig van politiek. Op deze manier maken ze toch kennis met christelijke politiek.

Het geven van workshops heeft ook een pragmatische reden. “Het is goedkoop om te doen en kost weinig inspanning. Je hoeft geen locatie, gebouw of publiek te organiseren, het is er al!”

Karla: “De workshop moet een mix zijn van lokale en landelijke politiek. Door met jongeren in discussie te gaan proberen wij het ‘abstracte’ van Den Haag concreet te maken door het toe te passen op de dagelijkse praktijk van jongeren. Kijk, iedereen heeft te maken met politiek, maar niet iedereen wordt geraakt door politiek. Door workshops proberen wij jongeren er bewust van te maken dat politiek hun dagelijkse leventje raakt. Het studiehuis, ingevoerd door Den Haag. De prijs van de bandstof die je in je scootertje gooit, bepaalt Den Haag. De hoogte van je studietoelage, bepaalt Den Haag. De komst van een azc, bepaalt gemeenteraad. Het wegbliven van een jeugdhonk, bepaalt de raad. Ik kan nog wel een poosje doorgaan met voorbeelden van politieke keuzes die invloed hebben op het leven van iedere jongere.”

Het is geen groot probleem wordt gegeven door mensen met een ChristenUnie-kleur. Karla: “De groepen waar we komen zijn meestal een beetje in de hoek van vrijgemaakt, evangelisch, christelijk gereformeerd. Hun neuzen staan al vaak onze kant op.

“De methode is eigenlijk heel simpel. We komen bij een jeugdgroep en leggen eerst uit wat christelijke politiek is. Daarna leggen we uit waar CDA, ChristenUnie en SGP voor staan op hoofdlijnen en wat de verschillen zijn. Dat duurt zo’n kwartier en daarna is er een gelegenheid voor vragen. In de pauze die dan volgt leggen we grote vellen papier neer en laten de aanwezigen zelf er stellingen opschrijven.”

Met een vrolijke lach op zijn gezicht, vertelt Johannes verder: “Ze trappen er altijd weer in. We houden het vel omhoog en vragen wie die en die stelling heeft bedacht. Dan praten we erover en proberen ze erover te laten nadenken.”

Netwerk

Jaarlijks wordt de workshop zo’n 5 keer gegeven voor groepen variërend van 10 tot 50 jongeren. Karla: “We maken gebruik van het netwerk dat er al ligt. Het netwerk van de kerk en het christelijke wereldje.

Maar omdat je van de ChristenUnie bent, krijg je wel vaak vragen in die richting.”

Johannes: “Je wordt wel eens uitgedaagd om iets negatiefs over het CDA te zeggen, maar dat doe ik bewust niet. En toen we begonnen hebben we ook aan iemand van het CDA en de SGP laten zien, wat we over hen vertelden. Dat klopte prima.”

Kentering

Volgens Johannes heeft er een kentering plaatsgevonden. “De interesse voor politiek neemt weer toe. Dat is een trend die twee jaar geleden is ingezet. Niet sinds de verkiezingen. Twee jaar geleden heb ik op een gegeven moment gezegd: ‘Ik denk dat we het dieptepunt nu wel hebben bereikt. Dat was gewoon een gevoel, maar bleek achteraf wel te kloppen.”

Het leuke van de workshops is dat je op allemaal verschillende plaatsen komt, volgens Karla. “De ene keer kom je in de mooiste soossen en de andere keer gewoon in een huiskamer. Ik heb wel eens gehad dat ik in een dorpje opzoek was naar de kerk, maar die konden we niet vinden. Toen we belden, bleek dat we bij een gewoon huis moesten zijn waar de jeugdgroep in een omgebouwde schuur bij elkaar komt.”

De workshop heeft ook een nevendoeel. Karla: “Door discussies met elkaar te voeren leren jongeren dat er verschillende meningen bestaan en dat je daar met elkaar over kunt praten. Ook binnen de christelijke politiek en tussen de christelijke politieke partijen bestaan verschillende opvattingen en invalshoeken. Mijn ervaring is dat jongeren

vaak heel stellig kunnen zijn en ook geen andere meningen ‘toelaten’. Als workshopleider heb je daar een taak

in, door anderen aan het woord te laten en zelf verschillende opvattingen en invalshoeken naar voren te brengen.”

Hulpmiddel

Het geven van workshops is vier jaar geleden begonnen, nog in de tijd van de RPF-jongeren. Momenteel gaat het initiatief uit van Perspectief Fryslan. De bedoeling is dat in de toekomst de workshops landelijk worden gegeven. “Er loopt een samenwerking met de ChristenUnie om dit landelijk te gaan doen. Overal worden nu afdelingen opgezet en we hopen dat deze methode daar gebruikt wordt. De voordelen zijn dat het goed is uit te voeren in tijd en geld. Het is de bedoeling dat de ChristenUnie dit aan de kiesverenigingen gaat presenteren. Als je de workshop iets aanpast, zou hij ook prima geschikt zijn voor mannen- of vrouwengroepen.”

Karla: “Ik zou een oproep willen doen dat als mensen er echt iets mee willen doen of interesse hebben, ze met mij contact opnemen. Het is erg zinvol voor lokale afdelingen en kiesverenigingen om deze methode te gebruiken.”

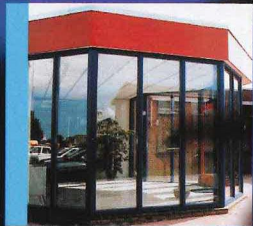
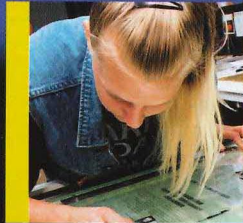
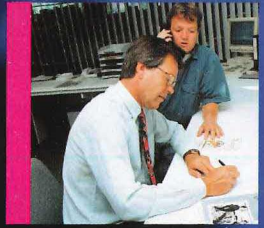
Wie meer wil weten kan contact opnemen met Karla Derks of Johannes de Jong.

Emailadressen: kderks@vizzavi.nl of jdjong@mail.thuk.nl

**Perspex nummer 11:
Landbouw en Visserij**

www.scholma.nl

Industrieweg 4

Postbus 7

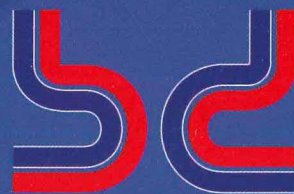
9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv

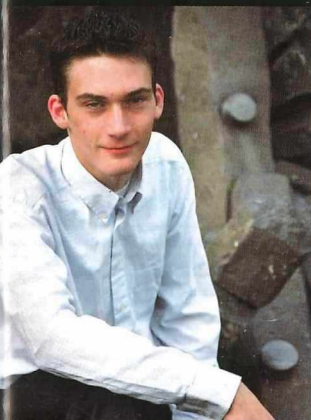
PERSPOEX

Uitgave van Perspectief, ChristenUnie-jongeren

3 e jaargang nr. 11 december 2002

interview Stellingwerf

Nieuwe voorzitter

DNPP

Landbouw en Visserij

Minister Veerman: "Romantiseren we de landbouw soms ook niet te veel?"

Blik op.....

In een nieuw politiek landschap wil Perspectief, ChristenUnie-Jongeren zich profileren als politieke jongerenorganisatie die met een ruime blik op de toekomst, het debat wil aangaan en christelijke politiek hoog op de agenda wil plaatsen. De naam zegt het al; perspectief op de toekomst in een Unie met christenen. In opdracht van de achterban geeft Perspectief twee magazines en een E-zine uit. Om deze communicatiemiddelen goed in te kunnen zetten wil het bestuur stimuleren en aansturen. Hiervoor zijn we op zoek naar een nieuw bestuurslid

Mediazaken

Als bestuurslid Mediazaken ben je verantwoordelijk voor de afstemming tussen de verschillende communicatiemiddelen van Perspectief, te weten: Perspex, Ebate en Spektakel. Je zorgt in overleg met de redacties dat de inhoud van deze communicatiemiddelen zijn afgestemd op de lezers en nieuwsfeiten uit de politiek.

Naast deze sturende taak ben je ook bereid om actief het medialandschap te verkennen, een netwerk op te bouwen in dat medialandschap en in samenwerking met de voorzitter zorgen voor nieuwe mogelijkheden om Perspectief op de politieke kaart te zetten

Hiervoor zoeken wij iemand die:

- Kennis heeft over informatieoverdracht
- Visie heeft op communicatie en journalistiek
- Schrijverskwaliteiten en kennis van de Nederlandse taal
- Een brede interesse in politieke, maatschappelijke en religieuze zaken heeft
- Redactionele vaardigheden heeft of bereid is zich hierin te verdiepen
- Mensen kan stimuleren en aansturen
- In teamverband kan werken

Ben jij het Perspectief-lid dat wij zoeken als aanvulling op ons bestuur? Ben jij diegene die zich wilt inzetten voor een aantal belangrijke communicatiemiddelen binnen Perspectief, ChristenUnie-jongeren. Dan ben jij degene die we zoeken voor.....

de toekomst

Schriftelijke reacties kan je sturen naar Bert Heuvelman, Puntenburgerlaan 91, postbus 429, AK in Amersfoort. Of via de mail: erheuvelman@christenunie.nl

Voor meer informatie over deze functie kan je bellen met Wim Kruyswijk, telefoon 026-445 03 03 (na 18.00) of mailen: wkruyswijk@cs.com

Ook is Perspectief op zoek naar een

Politiek Secretaris (v/m)

Als Politiek Secretaris ontwikkel en bewaak je het politiek-inhoudelijke profiel van Perspectief. Je maakt deel uit van het bestuur en bent verantwoordelijk voor de commissies Politieke Verdieping en Congressen. Samen met het bestuurslid Extern ben je eindverantwoordelijk voor politieke acties. Je coördineert de uitgave van politiek inhoudelijke publicaties en de ontwikkelingen rond het politiek programma. Verder verzorg je samen met de jongerenwerker de organisatie van de jaarlijkse summerschool en excursies

We zoeken iemand die:

- Zich verbonden voelt met het gedachtegoed van de ChristenUnie en Perspectief
- Enthousiast is en goed kan motiveren
- Kennis heeft van het kernprogramma en ontstaansgeschiedenis van de ChristenUnie
- Goede coördinerende en communicatieve vaardigheden bezit
- Zelfstandig kan werken

In verband met een evenwichtige verdeling in het bestuur nodigen we met name vrouwelijke Perspectief-leden uit om te reageren

Schriftelijke reacties naar Klaas-Pieter Derks, Huygensstraat 103, 9727 JB, Groningen E-mail: kpderks@vizzavi.nl
Voor meer informatie over de functie kun je contact opnemen met Marcel Benard, marcel.benard@12move.nl of telefonisch 06-48186059

voorwoord

Dit nummer heeft als thema meegekregen landbouw en visserij. Twee beroepstakken die in Nederland het momenteel nogal moeilijk hebben. Je mag zelfs zeggen dat veel boeren en vissers in hun broodwinning bedreigd worden. We herinneren ons allemaal nog wel de beelden van de MKZ-crisis, dieren werden 'geruimd', zoals dat werd genoemd. En de beelden van woedende boeren in Kootwijkerbroek, waar het ministerie niet bijzonder tactisch handelde. Belangrijke vraag: Is er wel toekomst voor de landbouw in Nederland? En voor de visserij? In de visserij worden er vanuit Brussel steeds meer quota's opgelegd.. In Bunschoten en Katwijk, plaatsen waar veel van de ChristenUnie-achterban woont, voelen ze het ook. Je vraagt je ook af of er over 50 jaar, als wij al oud en grijs zijn, nog wel dieren in de weilanden zullen lopen. Wat nu nog gewoon lijkt in sommige gebieden, koeien in de wei, kan al over een aantal jaren heel bijzonder zijn om te zien zijn. Bij mij in Groningen, van oudsher een agrarisch gebied is, zie ik het om me heen. De statige boerderijen zijn voor een groot deel vervallen of hebben geen functie meer als akkerbouwbedrijf. Boeren emigreren voornamelijk naar Canada en Denemarken. Dat is hoe het er voor staat. Boeren die hier nog zijn zoeken vaak naar alternatieve arbeid, om hun bedrijf op peil te houden.

In dit nummer staat een interview met Dick Stellingwerf over de toekomst van de landbouw. Ook minister Veerman wordt aan het woord gelaten. Verder zijn we bij 2 boerderijen langs gegaan, die op een 'alternatieve' manier hun brood verdienen. Daarnaast een verslag van de pro-life dag, die gehouden is in samenwerking met de SGP-jongeren en de Schuilplaatsjongeren. De columnist schrijft een 'open brief' aan Poetin. De speech die Marcel Benard hield als fris gekozen voorzitter is ook in dit nummer gepubliceerd. En een verslag van het congres van 19 oktober, dat ook in het teken stond van waar we met de ChristenUnie heen willen tijdens en na de nieuwe verkiezingen.

Wim Doddema

Colofon

Perspectief wordt uitgegeven door
PerspectiefF,
ChristenUnie-jongeren

Redactie:
Henk ter Haar (hoofdredacteur)
Simcha Looijen (eindredactie)
Wim Doddema (penningmeester)
Beverly Joseph

Redactieadres:
Perspectief
t.a.v. Simcha Looijen
Nwe Maanderbuurtweg 626
6717 BC Ede
tel.: 06 13774134
email: sjlooijen@hotmail.com

Columnisten:
B.H. Wilders
C. Verkade

Fotografie:
Rufus de Vries

Lidmaatschap:
tot 18 jaar 5 euro
18-27 jaar 10 euro
rest 15 euro

Opzeggen van het lidmaatschap dient schriftelijk te gebeuren, tenminste vier weken voor het einde van het jaar.

Informatie:
PerspectiefF, ChristenUnie-jongeren
Punterburgerlaan 91
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
tel: 033 - 422 69 51
fax: 033 - 422 69 68

Bestuur PerspectiefF:
voorzitter,
A.M.P. Benard
Anjerveld 11
2914 PA Nieuwerkerk a/d IJssel
Tel: 0180-320293
secretaris;
Pieter van Eijsden

Internetadres:
www.perspectief.nu
www.ebate.nl

Vormgeving en druk:
Scholma Druk BV, Bedum

INHOUD

Steun de Boer waar je kan! 2

Veerman: "Herstel van onze internationale concurrentiepositie is nodig" 6

VAN DE VOORZITTER: our God is an awesome God 12

Column Verkade: Open brief aan Poetin 14

PerspectiefF-congres 19 oktober in Amersfoort 20

Stellingwerf: " Maar je moet ook beseffen dat ze met levende dieren werkt 22

LTO is de belangenorganisatie van de boeren. LTO bestaat uit verschillende organisaties. Eigenlijk is het een koepelorgaan van organisaties. LTO heeft daarnaast ook weer regioafdelingen. In het noorden is er de NLTO. Verder heb je in het westen de WLTO, in het oosten de GLTO, voor het zuidwesten de ZLTO en voor het zuidoosten LLTO. Ze staan daarom redelijk dichtbij hun leden, al is daar de laatste tijd wel kritiek op. Ook gezien de MKZ-crisis van vorig jaar. LTO staat, zoals ze in hun missie omschrijven, voor een sterke en maatschappelijke positie van ondernemende agrariërs en wil hen optimale kansen bieden om hun bedrijf zo uit te oefenen dat hij er voldoende inkomen uit kan halen.

MKZ

LTO is de laatste tijd veel in het nieuws geweest met alle besmettingen die ons land getroffen hebben. De hormoonschandalen bij de kippen, de varkenspest in de Peel, de BSE die verspreid over het land was en de MKZ-crisis van vorig jaar. De mond-en-klauwzeerepidemie kwam voornamelijk voor op de Veluwe. Daar werd het gebied tussen Zwolle-Apeldoorn-Deventer afgesloten. De mensen die het gebied in gingen, moesten zich bij het betreden en uitgaan van het gebied ontsmetten. De MKZ brak ook uit buiten het gebied, in plaatsen in Friesland, Noord-Brabant en het Gelderse Kootwijkerbroek. Over Kootwijkerbroek is heel wat gezegd. De boeren daar twijfelden nogal of het echt was uitgebroken. Zo'n besmetting grijpt hard in, in een agrarische gemeenschap. Als ergens de ziekte uit is gebroken, worden in een straal van 1km alle dieren geruimd. Dat betekende voor een klein dorp als Kootwijkerbroek dat vrijwel alle dieren geruimd zijn.

Brussel

LTO heeft zich tijdens de ruiming veel geroerd. Want wat was nu de zin van al dat ruimen? Gezonde dieren worden geruimd ter wille van het niet verder verspreiden. Terwijl met een simpele inenting de ziekte voorkomen kon worden. Vroeger werden de dieren wel ingeënt. Daar werd geen probleem van gemaakt. Überhaupt wanneer een dier MKZ kreeg, maakte men er niet zo'n probleem van als tegenwoordig. Dat inenten mag niet meer van Brussel, daaruit kun je zien dat we al aardig aan Brussel gebonden zijn. Nederland kan en mag niet zo veel meer zelf besluiten. Maar waarom mag er nu niet ingeënt worden? De Europese regels verbieden het dus. Maar ondertussen ligt hier wel ingeënt vlees uit

Steun waar

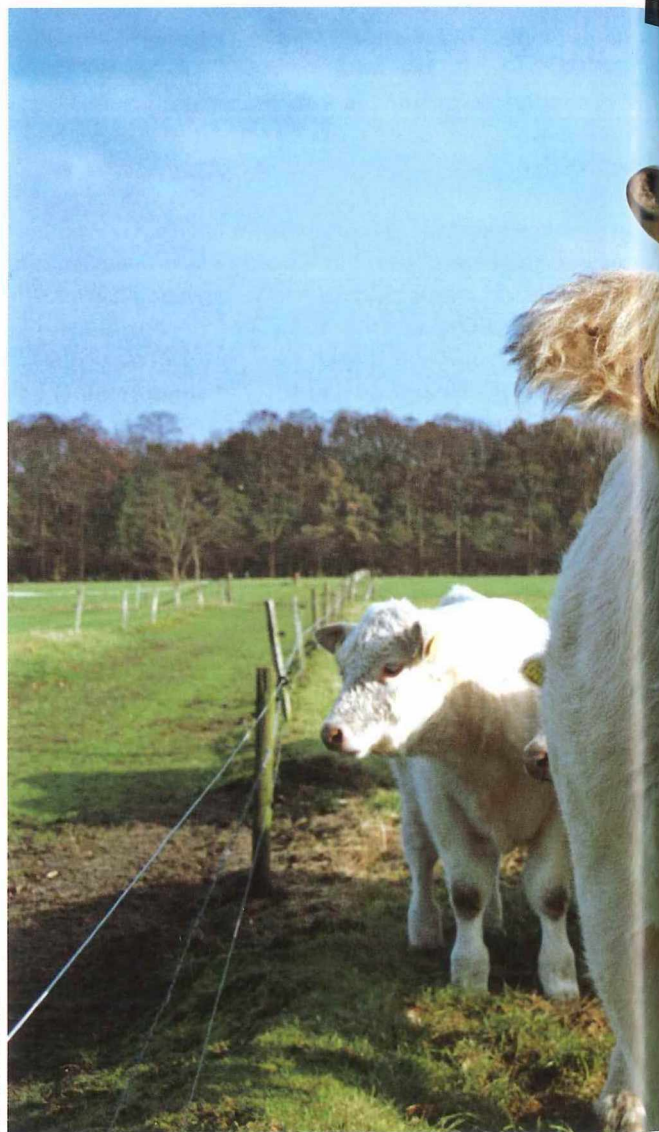

FOTO RUFUS DE VRIES

Argentinië in de schappen van de supermarkt. Je begrijpt er soms niets meer van, hoe krom de regels zijn. En hoe hypocriet Brussel dan is.

Overheid

En waar blijft nu de overheid? De boeren komen steeds meer in het nauw. Bij alle crisissen laat de overheid steeds minder van zich horen, in plaats van de boeren een helpende hand te bieden. Minister Brinkhorst had wel een schadevergoeding in het vooruitzicht gesteld, maar tegelijkertijd een strafkorting ingesteld voor boeren. Inderdaad, regels moeten er zijn en ook tijdens een crisis, maar de minister lette

de Boer je kan!

Door Wim Doddema

administreren dan met zijn beesten of akker. Minister Veerman heeft de intentie om wat aan die rompslomp van regels te doen. Om sommige regels gewoon te prullebakeren, om maar eens een nieuw woord, uitgevonden door minister Remkes, te gebruiken. Maar na de verkiezingen krijgen we een nieuw kabinet, mogelijk in vrijwel dezelfde samenstelling, maar dan zonder de LPF.

Milieuvervuiler

De boer wordt tegenwoordig afgeschilderd als een 'milieuvervuiler' in de ogen van linkse milieufanataten. Te gek voor worden, zou je zeggen. Het is eigenlijk ernstig als ze dat zeggen. Een mooi voorbeeld is de discussie over de korenwolf in Limburg, waar een boer bijna zijn oogst niet van het land kon halen omdat een milieufreak het beestje daar had zien rondlopen. Erg knap overigens want het is een zeer schuchter beestje dat het zich eigenlijk nooit toont, maar deze

meer op de regeltjes, dan op de nood en zorg van en voor de boeren. De boeren reageerden soms geëmotioneerd, wat logisch is als je levensinvestering in één keer word geruimd. Brinkhorst was meer een minister tegen landbouw dan vóór landbouw. De minister had meer oog voor zijn regeltjes, dat heet dan sociaal-liberaal!

Minister

De nieuwe minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij heeft iets meer oog voor de boeren. In ieder geval voor de nodeloze regelgeving in de sector. De boer lijkt soms meer bezig te zijn met boekhouden en

meneer had hem toevallig wel gezien.

Een ander voorbeeld is ook te vinden in Limburg, de aanleg van de A73. Die moet worden doorgetrokken om de 'dodenweg', de Napoleonsweg, de gevaarlijkste weg van Nederland, van Roermond naar de A2 te ontlasten. Daar vallen jaarlijks tientallen doden, omdat de auto's via een tweebaansweg door dorpjes heen naar de A2 worden geleid. Deze aanleg zou 20 jaar geleden al gebeuren, maar door juridische 'spelletjes' is het lang tegen gehouden. Op de oever van de Maas, waar de weg aangelegd zou worden, zou een beschermd wormpje leven. Het lijkt wel of het leven van een dier en de rechten van een dier bij

milieuorganisaties zwaarder wegen dan de veiligheid, het werk en voedselvoorziening van mensen!

Lobbyorganisatie

Bij al die organisaties en acties tegen de boer, is het nodig dat er een sterke lobbyorganisatie als de LTO er voor de boer is. De milieuorganisaties hebben de laatste jaren een sterke lobby opgebouwd in Den Haag. De taak is aan LTO om de belangen van de boeren nog sterker te bepleiten. Het beroep van agrariër is in Nederland de sterk ondergewaardeerd. Veel boerenbedrijven komen in het gedrang door uitbreidingen van steden en dorpen. Veel boeren moeten hun bedrijf opdoeken omdat ze het niet meer op kunnen brengen. Boeren zijn de laatste jaren veel geëmigreerd naar landen als Canada en Denemarken.

Pessimistisch

Je zou haast pessimistisch worden over de toekomst van de boer in Nederland. En het staat er ook niet florissant voor. Niet dat mensen geen boer meer willen worden, maar er valt simpelweg niet zomaar meer je brood mee te verdienen. Een boer had vroeger veel aanzien. In Groningen bijvoorbeeld, staan de statige boerderijen er nog, maar die zijn voor een groot deel vervallen of doen niet meer dienst als akkerbouw- of veebedrijf. Toch zie je nog steeds jonge mensen met een bedrijf beginnen. En dat is mooi,

want het is een mooi beroep. Veelzijdig en je bent je eigen baas. Dat mensen roepen dat boeren de natuur beschadigen en hun dieren niet goed behandelen, is onterecht. Als je een boer met zijn beesten bezig ziet, en hoe hij zijn land bewerkt, dan zie je met hoeveel liefde hij zijn vak aan het uitoefenen is. En het zou jammer en verkeerd zijn als dit beroep uit Nederland zou verdwijnen.

Opkomen

Daarom moet de LTO sterk opkomen voor de boer, niet alleen bij de Nederlandse overheid, maar ook in Brussel. Want heeft de Nederlandse overheid de boer de laatste jaren in de kou laten staan en de agrarische sector afgebrokkeld, van Brussel hoeven we zeker geen verbeteringen te verwachten. Het geluid wat daar vandaan komt is dat de EU de landbouw wil concentreren in bepaalde gebieden en dan met name Noord-Frankrijk. En met Frankrijk zijn we nu ook weer niet bepaald goede vriendjes. En wie verzekert ons dat de Europese Unie stabiel blijft? We moeten niet afhankelijk worden van Europa. We moeten er sterk voor staan om de boer in eigen land te houden, een toekomst te creëren. In al deze zaken ligt een sterke en zware taak voor de LTO, die de belangen van de boer sterk moet gaan verdedigen. En een taak voor iedereen om in gedachten en gebed de boer te gedenken. Blijf achter de boer staan!

FOTOS RUFUS DE VRIES

Het Uniecongres in Ede

Wie tijdens het Uniecongres, 9 november in Ede, vuurwerk verwachtte kwam bedrogen uit. De gevreesde bloedgroepdiscussie bleef uit en het congres verkoos André Rouvoet al voor de pauze als de nieuwe lijsttrekker.

Voor het congres hadden de kiesverenigingen al hun voorstel in kunnen dienen.

Op 18 oktober heeft het bestuur van de ChristenUnie de kiesverenigingen gevraagd om hun voorkeur bekend te maken voor de samenstelling van de top 5. Hieraan is door meer dan 85% van de verenigingen gehoor gegeven. Dit zeer hoge percentage gaf de commissie een betrouwbaar beeld van het draagvlak voor de verschillende kandidaten binnen de partij. Daaruit bleek al dat André Rouvoet 28% steun van de kiesverenigingen kreeg. Andere kandidaten liet hij daarmee achter zich.

Een gedeelte van de achterban wilde Eimert van Middelkoop, die door 24% van de kiesvereniging was getipt als lijsttrekker alsnog op de lijst zetten. Hij nam ze echter al in het begin van de dag de wind uit de zeilen. Op het Uniecongres had Eimert van Middelkoop gevraagd om een verklaring af te leggen. Hij riep op "de rust in de partij te herstellen, de geleerden te sluiten en iets van de verloren gegane waardigheid te herwinnen."

Van Middelkoop zei begrip te hebben voor de argumenten die de selectiecommissie heeft gebruikt, waaronder het nut van doorstroming. "Ik verzet me daar niet tegen, wel heeft het mijn aarzeling versterkt om opnieuw voor de Tweede Kamer op te gaan", aldus Van Middelkoop. Ook verklaarde hij geen signalen te hebben gehad van Rouvoet om mee te doen met diens team. "Dat respecteer ik."

Van Middelkoop wilde verder voorkomen dat acties ten behoeve van hem ertoe zouden leiden dat Arie Slob weer naast een kamerzetel zou belanden. „Dat zou ik onverteerbaar vinden." Om al die redenen gaat Van Middelkoop liever naar de Eerste Kamer.

Plaats 2 t/m 6

De plaatsen 2 t/m 6 op de advieslijst worden ingenomen door achtereenvolgens Arie Slob, Leen van Dijke, Tineke Huizinga, Roel Kuiper en Dick Stellingwerf. Arie Slob was de opvolger van Gert Schutte in de Tweede Kamer, maar keerde na 15 mei 2002 niet terug. Hij ontpopte zich in anderhalf jaar tijd als een kundig Kamerlid. De commissie stelt vast dat hij een sterke politiek-inhoudelijke gerichtheid paart aan een antenne voor maatschappelijk relevante ontwikkelingen. Arie Slob weet dat op een effectieve manier te vertalen in concrete actie en mobilisatie van de achterban.

Het congres kon zich daar ook over uitspreken. Bijna ging het congres mee in het advies, maar toen de stemming was geweest en de uitslag bekend werd bleek dat Dick Stellingwerf 200 stemmen meer had gekregen dan Roel Kuiper. Het gevolg is dat Dick Stellingwerf nu op plaats vijf staat en Roel Kuiper op plaats zes. Annette van Kalker en Hans Valkenburg, beiden voorzitter van Perspectief geweest, werden door het congres op respectievelijk plek 10 en 24 neergezet.

In de volgende Perspex
geven een aantal collega's van
André Rouvoet hun mening
over zijn uitverkiezing
als lijsttrekker.

"Romantiseren v soms ook niet te

Veel mensen hebben een mening over de landbouw. Weinig kunnen er daadwerkelijk over meebeslissen. Maar een van die mensen die dit wel kan is demissionair minister Veerman.

Bestaat de boer, zoals we die oorspronkelijk in Nederland kenden, over 15 jaar nog, of zal zijn takenpakket grondig moeten worden herzien?

Door onder meer de technologische ontwikkeling loopt het aantal boeren in Nederland, maar ook in geheel Europa, gestaag terug. De productiviteit stijgt en de bedrijven worden groter. Deze ontwikkeling zal zich voortzetten. Verder zien we een toenemende verstedelijkte en welvarende samenleving. Sommige boeren zullen kiezen voor doorgaan op deze weg, andere zullen proberen zich te verbreden. Naast het produceren van agrarische producten vinden in toenemende mate ook andere activiteiten op of buiten het boerenbedrijf plaats.

Steeds meer zaken worden beslist in Brussel. Bestaat er over 15 jaar nog een minister van Landbouw?

Brussel is nu, in principe, een verzameling van nationale Lidstaten. Dit betekent dat de Lidstaat Nederland middels vergaderingen inbreng heeft in Brussel. Zo brengt Nederland haar mening in tijdens de Raad van Landbouwministers. Kortom, er is dus wel zeker een rol weggelegd voor de minister van Landbouw. En naarmate de door mij nagestreefde nieuwe harmonie tussen landbouw en natuur meer gestalte krijgt zal de minister van LNV nationaal belangrijker worden.

Een verwijt van veel boeren is, dat de landbouwsector steeds zakelijker wordt. Bent u het daar mee eens?

Dat de landbouwsector steeds zakelijker wordt heeft niets te maken met zaken als het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Het is een gevolg van maatschappelijke tendensen/ontwikkelingen. Het boerenbedrijf is natuurlijk ook een onderneming waar zake-

lijkheid een belangrijk element is voor de bedrijfsvoering. Romantiseren we de landbouw soms ook niet te veel, kun je je afvragen, want naast de trots op het bedrijf, de vrijheid die je voelt moet er ook een passend welvaartsniveau voor boeren en tuinders kunnen worden gerealiseerd.

ve de landbouw veel?"

Door Simcha Looijen

Bent u er niet bang voor dat met de uitbreiding van de Europese Unie de positie van de Nederlandse boer nog meer zal verslechteren door meer concurrentie?

Momenteel vindt al veel handel plaats tussen Nederland en de kandidaat lidstaten. Daarbij heeft Neder-

land een netto-exportpositie, dat wil zeggen: de Nederlandse agrarische sector exporteert meer naar deze landen dan dat zij hiervan importeert. Desalniettemin zullen sommige sectoren best wat meer concurrentie ondervinden en het wat moeilijker krijgen, maar per saldo pakt de uitbreiding goed uit voor

het Nederlandse agrarische bedrijfsleven. Bovendien liggen er kansen voor ondernemers in de nieuwe lidstaten om de ontwikkelingen mee te maken.

Waarom wil de Nederlandse regering dat toetredende landen van de Europese Unie geen inkomenssteun krijgen?

Allereerst is er in 1999 in Berlijn, door de regeringsleiders in het kader van de Agenda 2000 hervorming, niet vastgelegd dat boeren in de kandidaat-lidstaten

“Het boerenbedrijf is natuurlijk ook een onderneming waar zakelijkheid een belangrijk element is voor de bedrijfsvoering”

inkomenssteun ontvangen. Ook zijn er geen financiële middelen voor inkomenssteun gereserveerd. Bovendien hebben de betreffende landen niet te maken gehad met prijsverlagingen zoals in de huidige EU bij de hervormingen Mac Sharry en Agenda 2000. Hier komt bij dat Nederland pleit voor een geleidelijke verlaging van de inkomenssteun zodat ook de huidige lidstaten steeds minder inkomenssteun zullen ontvangen. We kunnen veel meer inzetten op gelden voor plattelandsontwikkeling en natuurlijk landschapsonderhoud.

Wat vindt u van de verwijten van LTO dat de concurrentiepositie van Nederland achteruit gaat door dat er ‘te weinig maatregelen zijn voor lastenverlichting en structuurversterking’?

Herstel van onze internationale concurrentiepositie is nodig. En dat vergt een gezamenlijke aanpak van overheid en bedrijfsleven. Aan administratieve lastenverlichting kunnen we als overheid het nodige doen. Daar mik ik op een reductie van 25 procent van de lasten en dat is een forse opgave. Het kabinet wil ook op andere manieren bijdragen aan een sterkere

“Herstel van onze internationale concurrentiepositie is nodig.”

economische structuur en aan productiviteitsverhoging, bijvoorbeeld door verbeteringen van de fysieke infrastructuur, door helderder uitvoering (één loket). En door meer op één lijn te blijven met beleid in de overige EU-landen, het zogenoemde level playing field. Door dit kabinet zijn op dat laatste vlak reeds een aantal stappen gezet bijvoorbeeld op het gebied van gewasbescherming en dierenwelzijn. Maar niet vergeten moet worden dat het uiteindelijk voor het grootste deel de mensen en de bedrijven zelf zijn die bepalen of het goed gaat met een sector, met een land. Dit kabinet streeft met haar beperkte middelen een goed ondernemingsklimaat na. Maar onderne-

mers moeten zelf de initiatieven nemen. Met durf en innovatiekracht zoeken naar deugdelijk en duurzame productie, dat is de meest houdbare vorm van structuurversterking.

Aan de ene kant wil de regering dat de boeren zich meer gaan bezighouden met onder andere natuurbeheer. Aan de andere kant heeft de minister besloten minder natuurgebieden aan te kopen. Hoe rijmt u dat met elkaar?

Je kunt op een aantal manieren de natuur in Nederland in stand houden en verbeteren. Dat kan bijvoorbeeld door aankoop van natuurgebieden. Maar ook boeren hebben een belangrijke rol. Die hebben ze al van oudsher: hun liefde voor het land. Ik vind het belangrijk om die rol te stimuleren.

Het aankopen van natuurgebieden buiten de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is voorlopig niet mogelijk, dat hebben we afgesproken in het Strategisch Akkoord. Maar ik ben van mening dat de EHS ook deels gerealiseerd kan worden door meer aan agrarisch natuurbeheer te doen. Begin november zal de regeling weer in de Staatscourant gepubliceerd worden.

Wat vindt u het belangrijkste doel van de landbouw?

Het belangrijkste doel van de landbouw is in eerste instantie de voedselvoorziening, gekoppeld aan voedselveiligheid. Daarnaast heeft 1 op de 10 werkers een baan in de agro-foodsector. Dat is nogal wat.

Wanneer de uitkomst van de verkiezingen zou zijn een regering van VVD-CDA, wilt u verder met dit regeerakkoord of zouden er veranderingen moeten worden opgenomen in de paragraaf over landbouw?

Het lijkt me verstandig om het Strategisch Akkoord zoveel mogelijk overeind te houden, dat biedt de beste kans op een korte formatie, maar afhankelijk van de verkiezingsuitslag moeten we dit opnieuw bezien.

Blijft u na de verkiezingen aan als minister van Landbouw?

Dat hangt allereerst af van de uitslag van de verkiezingen, de te vormen coalitie en natuurlijk van de inhoud van een nieuw regeerakkoord. Deze factoren zijn bepalend bij mijn uiteindelijke beslissing. Bovendien moet je eerst nog gevraagd worden! Daarna zal ik mijn persoonlijke afweging maken.

Het boerenleven verandert. Steeds meer boerderijen hebben naast de oorspronkelijke functies van landbouw en/of veeteelt een alternatieve bron van inkomsten. Perspex bezocht twee van deze boerderijen en sprak de bewoners

Truus en Frans de Hertog wonen op de boerderij Watervliet in de buurt van het Noord-Hollandse dorp Wormer. Oorspronkelijk was de boerderij een melkveehouderij. Drie jaar geleden hebben Truus en Frans besloten om voortaan Bed and Breakfast te verzorgen op hun boerderij. Eén van de redenen was de nieuwe investeringen die nodig waren om het boeren-

bedrijf aan alle eisen te laten voldoen. Een andere reden om te beginnen met Bed and Breakfast is 'om anderen' te laten genieten van dit stukje Nederland en hen te laten ervaren wat het boerenleven biedt'. Momenteel bestaat 30 tot 40% van de werkzaamheden uit Bed and Breakfast. Truus: "Voor mij nog wel meer. Ik probeer een leuk contact met de mensen te hebben en beantwoord bijvoorbeeld 's avond de e-mail. Daar kunnen we eigenlijk al niet meer zonder." Vanaf het begin kwamen de gasten en is er een opgaande lijn te zien. Truus: "Ze komen overal vandaan. Amerika, Zuid-Afrika, Israël, veel Europese landen. We liggen hier ook erg centraal. Dicht bij Amsterdam en Schiphol, maar wel in een rustige omgeving."

FOTO RUFUS DE VRIES

Naast Bed and Breakfast en het gewone boerenwerk, is een van de taken van Frans natuurbeheer. De boerderij is gelegen in het Wormer en Jisperveld, een natuurgebied van 2500 hectare. Frans: "Samen met de boeren hier uit de omgeving hebben we natuurvereniging opgericht. Zo komen er ieder jaar hier een aantal vrijwilligers die de velden afzoeken op zoek naar nesten van weidevogels zodat de boeren de nesten kunnen beschermen. Iets anders is het verwerken van wegbermmaaisel tot compost. Daar krijgen we een vergoeding voor" Ook verkoopt de boerderij biologisch vlees.

"Doordat we de melkproductie hebben afgestoten, hebben we ook meer tijd voor andere dingen. We zijn nu eigenlijk meer natuurbeheerder dan agrariër" vertelt Frans.

Dat het boerenleven verandert merken Frans en Truus ook in de omgeving "Er wonen in deze omgeving veel oudere boeren en die stoppen straks met boeren. Jongere boeren beginnen ook niet meer zo een boerderij. Het brengt veel werk met zich mee voor een relatief mager inkomen."

Webpagina: www.watervliet.nl

E-mail:

mts.watervliet@filternet.nl

Het WI congres van zaterdag 16 november was belegd naar aanleiding van het boek **Dienstbare overheid, christelijke-staatkundige visie op overheid en politiek** door prof.dr.Roel Kuiper (directeur van het wetenschappelijk instituut). 'S ochtend kwam ik aan in het congres centrum Reehorst te Ede. Nadat ik een lekker warm kopje thee had gekregen liep ik door het foyer. Het viel mij op dat op één van tafels waar verscheidene publicaties op waren verspreid, enorme stapels boeken lagen. Dit bleek een soort politieke ramsj boekenverzameling. In de Bachzaal stond alles gereed voor het WI congres. Omstreeks 10.00 opende Marjan Haak-Griffioen, curator van mr. G.Groen van Prinsterer stichting, het congres. Ze begon haar betoog dat we in rumoerige tijden leven en dat ook voor de CU deze nog niet voorbij zijn. Zij pleit daarom voor verdieping en kwaliteitsverbetering binnen het CU. "We moeten samen een weg uitzetten waar we met elkaar op zullen lopen" aldus mw. Haak-Griffioen. Nadat ze de zaal in gebed had geleid, las ze een schriftgedeelte uit Kolossenzen 1:12-23. De nadruk werd gelegd op het stuk waarin staat dat Christus zelf alles in de hemel en op aarde heeft geschapen, al het zichtbare en onzichtbare incl. koningen en wereldheersers, regeringen en andere autoriteiten. Bezinnen over de principiële plaats van de overheid in de samenleving is bittere noodzaak geworden. De overheid moet of aan de ene kant sturend zijn en de maakbaarheid van de samenleving op oog hebben of meer taken **overlaten** aan de samenleving. We zien dat er op tal van zaken onrust ontstaan is wat uiteindelijk resulteert in een gevoel van machteloosheid. Roel Kuiper gaf een inleiding en toelichting op zijn boek en gaf aan dat de nadruk ligt bij het woord 'dienstbaar'. Ten eerste dienstbaar aan God, ten tweede dienstbaar aan mensen. Hij vervolgde zijn inleiding om weer te geven wat het idee is achter zijn publicatie. De CU is een politieke fusie dus is het zaak dat één gedachten gang naar buiten toe gecommuniceerd moet worden omtrent de overheidsvisie. De kerngedachten vanuit GPV en RPF moeten worden bijeengebracht met als bedoeling die te laten aansluiten. De ChristenUnie is volgens Roel Kuiper te beschrijven als zijnde christelijk-staatkundig. Dit is volgens de auteur een compacte aanduiding van het denken en de politieke traditie

WI-C

van de

Door Beverly Joseph

waarin we staan als ChristenUnie. Volgens Kuiper is actualisering van de christelijke overheidsvisie meer dan nodig. Na de ramp in Enschede van 13 mei en 11 september in New York wordt er anders gedacht over de overheid en anders gekeken naar het autoriteitsvisie. Doel van de publicatie is om discussie te stimuleren, betere uitwerking voor politiek en beleid en verbinding rondom de overheidsvisie. Dhr Kuiper hoopt met zijn schrijven te bereiken dat men binnen de CU meer over nieuwe vraagstukken na gaat denken, zoals macht, privatisering, gekozen burgemeester, referenda etc.

Dr. De Wit -docent aan de Katholieke Theologische Universiteit Utrecht: "Wij kunnen alleen verder komen als we allemaal de bunkers kunnen verlaten en niet bang zijn voor het dialoog met elkander". Dhr De Wit haalde aan dat de samenleving als gegeven meer is dan een contract en veel meer dan allemaal subculturen. De samenleving is een gemeenschap van rechten, waarden en belangen. Er blijft een spanning bestaan omdat er geen overeenstemming is tussen de politiek & natie, politiek & religie en tussen politiek & identiteiten. Tevens merkt dhr de Wit een dreiging op tussen politiek en charismatische persoonlijkheden zoals wijlen Pim Fortuyn. Dhr De Wit haalde het boek "Tolereren of Bekeren" door Roel Kuiper eraan en citeerde Van Middelkoop: "Godsdienst heeft voor moslims vooral een functie als identiteit, zorgen dat je je thuisvoelt in deze vreemde koude samenleving. Gun ze dat. Ik voel me heel veilig in de kerk als gereformeerde Nederlander. Als een moslim zich veilig voelt in de moskee dan is dat waardevol. Ook op het gebied van de moraliteit, voordat je de hele groep gaat benaderen onder het kenmerk fundamentalisme.." Dhr De Wit vroeg zich af of de CU echt klaar is voor

Congres ChristenUnie

een interreligieuze dialoog. De democratie heeft leiding van principes die ze zelf niet kan voortbrengen. De waarden van de democratie zijn afhankelijk van sterkere waarden en dit geeft juist de kwetsbaarheid van de samenleving aan. Conclusie van Dhr De Wit luidt als volgt: "Laat theocratie over aan God en laten wij ons zorgen maken over de kwetsbaarheid van de democratie."

Rouvoet begon zijn referaat over rechtstaat en gerechtigheid met twee steekwoorden: continuïteit en gerechtigheid. De publieke gerechtigheid duidt het onderscheidene van de overheid in de samenleving aan. "Het gaat ons om Gods normen en waarden en daarmee het plichtsbesef in de bijbelse context expliciet te maken", aldus Rouvoet. Het is niet zoeken naar wat *wij* waardevol vinden maar zoeken naar wat waardevol *is*. Sommigen beweren dat christelijke politiek makkelijk is omdat alles op te zoeken is in "het boekje" maar het tegendeel is waar. De Van Dale kan men openslaan en zien wat de betekenis is van de opgezochte woorden. De Heilige Schrift is geen Van Dale van de ethiek omtrent recht & zedelijkheid. Dhr Rouvoet deed een experiment met de zaal n.a.v de betekenis van het woord "limpide". De zaal kreeg vier mogelijke goede betekenissen van het woord voorgeschoteld. De meerderheid van de zaal was het eens met de betekenis van het woord *limpide* als helder/doorzichtig. Rouvoet verbaasde de zaal door te concluderen dat vanaf dat moment democratisch was gekozen dat het woord die betekenis had. Rouvoet vervolgde: "Er zijn een aantal basale ethische waarden waarvan je niet zomaar kan zeggen, vanaf nu spreken we het op deze manier af. Net zoals men de universele verklaring van de rechten van de mens niet kunt veranderen en verwachten dat elk land het ermee eens zal zijn. Democratie

is dus niet altijd mogelijk. Vandaar dat christelijke politiek niet altijd makkelijk is". De geestelijke vrijheid is onder druk komen te staan met name door andere religies binnen de kaders van de Nederlandse rechtsorde. Rouvoet roept de CU op om in discussie met elkaar te gaan over multiculturalisme en theocratische gezindheid.

Dhr B.J. Spruyt van de Edmund Burkestichting concludeerde dat overheidsingrijpen nieuw falen genereert. "De staat werkt niet omdat ze teveel taken naar zich toe getrokken heeft", aldus Spruyt. De verzorgingsstaat wakkert de luiheid van mensen aan. Het sociale vangnet zoals BV kerken, buurtverenigingen, lokale instituten moet dichterbij mensen komen i.p.v. de grote overheid die het niet meer kan bewerkstelligen. Dhr J.v.d. Lans Eerste-Kamerlid namens Groen Links beschrijft de overheid als de specie van de samenleving. De overheid moet voortdurend nadenken hoe de bindende factor te blijven. De overheid is tevens een product van de tijd. De overheid gaat ook mee met de tijdsgeest van de bevolking. De overheid van vlak na de WOII was een andere dan van de jaren '80 en heeft nu in onze hedendaagse tijd weer een ander gezicht.

De overheid moet een aantal taken terug geven aan de samenleving maar is de samenleving in staat om die taken terug te nemen? In het kader van de individualisering is de vraag of de samenleving hiertoe weer in staat is zoals oudsher.....

Hij is het waaro is an awesome

Allereerst wil ik de leden bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen. Het heeft me goed gedaan dat mensen die ik sprak in de afgelopen weken positief reageerden op mijn kandidatuur voor het voorzitterschap.

Vertrouwen is belangrijk, zeker in deze tijd, waarin het politieke klimaat volop in beweging is. Het jaar is nog niet afgelopen, maar wat is er een hoop gebeurd. De komst van relnicht Pim Fortuyn zorgde ervoor dat het weer in was om over politiek te praten. Maar de moord op diezelfde Pim Fortuyn zorgde ervoor dat de sfeer grimmig werd en dat de verkiezingen anders verliepen dan verwacht. De Lijst die de naam van Pim Fortuyn droeg, werd in één klap de tweede partij van het land. De kiezers gaven een signaal af. Een serieus te nemen signaal dat de Haagse kaasstolp aan diggelen moest. De problemen in de zorg, de problemen met de veiligheid moesten nu eindelijk aangepakt worden.

Al snel werd duidelijk dat de LPF samen met het CDA en de VVD de regering zou moeten gaan vormen. Ministers werden gezocht en het kabinet van 'duidelijkheid en daadkracht' ging van start.

Zelden zijn ministers zo vaak in het nieuws geweest met controversiële uitspraken en proefballonnetjes. En daar bleef het niet bij. Door een domme actie van LPF-fractievoorzitter Harry Wijnschenk breidde de ruzie binnen de LPF zich uit tot het kabinet. Daar kon de onervaren premier Balkenende de crisis niet de baas en afgelopen woensdag viel het kabinet.

Het was een moeilijk jaar: voor de LPF, voor de kiezers, voor de oude partijen en ook voor de ChristenUnie. In plaats van de verwachte zes à zeven zetels, kwam een teleurstelling uit de stembus rollen. Vier zetels maar! We moesten afscheid nemen van gewaardeerde kamerleden: Eimert van Middelkoop, Arie Slob en Dick Stellingwerf. Daarvoor in de plaats kwam wel nieuw bloed in de personen van Kars Veling en Tineke Huizinga.

Maar er kwam nieuwe teleurstelling met de ziekte van Veling, waardoor hij zijn werk als fractievoorzitter niet kon voortzetten.

Na de teleurstelling bij de verkiezingen kwam er kritiek op de ChristenUnie. Vaak was dat terecht en ook Perspectief heeft op een positief-kritische manier willen meedenken over de oorzaken van de nederlaag. Denk bijvoorbeeld aan de brainstormdag die we op 1 juni georganiseerd hebben en de verhitte

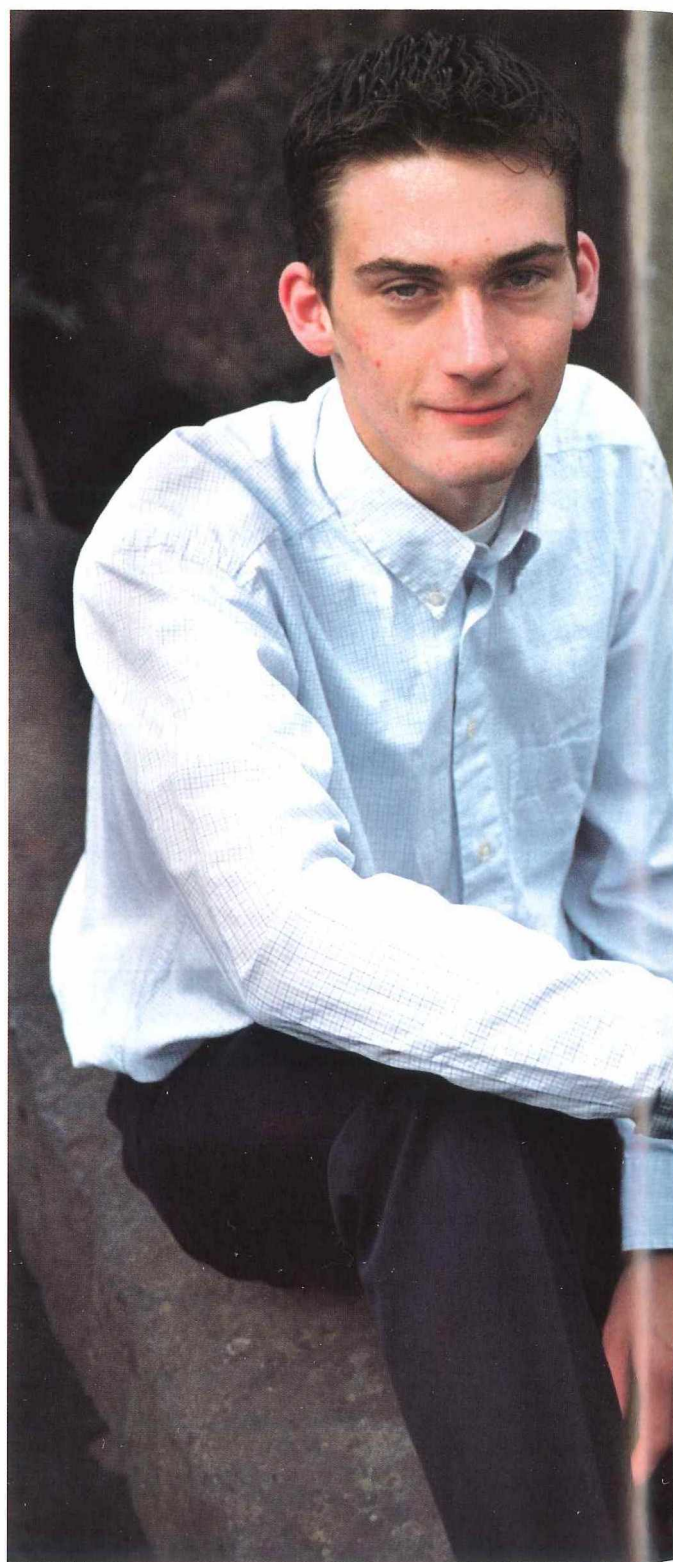

FOTO RUFUS DE VRIES

I want our God God

discussies op Ebate. En we zullen de ChristenUnie ook kritisch blijven volgen, want nog steeds zijn er zwakke punten in de organisatie van de partij. Onze inzet in de discussies zal zijn dat de ChristenUnie er voor de leden is. Wat dat aangaat, zijn we blij met de procedure die het bestuur voorgesteld heeft voor de totstandkoming van de nieuwe kandidatenlijst. Daarin worden de leden in de kiesverenigingen uitgenodigd om kandidaten voor te dragen en een top vijf in te leveren. Ook heeft het bestuur gevraagd om speerpunten voor de campagne aan te leveren.

Met de kritiek die we op de ChristenUnie hebben, willen we ook de hand in eigen boezem steken. Want tegelijk met de terechte kritiek op de geslotenheid van de ChristenUnie, waren er ook kritische geluiden te horen over de geslotenheid en de afstandelijkheid van het Perspectief-bestuur. Wij trekken ons dat aan, want Perspectief is er voor de leden.

Dát is alleen maar een kant van het verhaal. Perspectief is er niet alleen vóór, maar ook dóór de leden. We doen dan ook een beroep op jullie. Een open en actieve verenigingscultuur begint bij veel actieve leden. Ik daag jullie dan ook uit om actief te worden. Zet je in voor een

lokale afdeling, zet je in als promotor, als commissielid... Dan alleen kan Perspectief zijn wat we graag willen zijn: een beweging van actieve, jonge christenen.

En dat is nodig ook! Gods Woord geeft wijze regels voor de regering van een land. Velen laten zich daarvoor niet leiden. En wij houden dan ook ons hart vast als we kijken naar de vreemdeling die onze steden woont. Want hoe gastvrij zijn we, wanneer we de mond vol hebben van wat en wie we vooral niet willen? Wij houden ons hart vast als we ons afvragen wat rentmeesterschap in deze tijd betekent: betekent dat ruim baan voor de auto en minder aandacht voor openbaar vervoer? Betekent dat het laten aansnoeren van de buikriem door sociaal zwakkeren en tegelijk het bevoordelen van huizenbezitters door het afschaffen van de onroerend zaakbelasting?

Het antwoord is voor ons duidelijk. Redenerend vanuit een geloof in Gods goede geboden voor de samenleving komt christelijke politiek op voor de armen en de zieken, voor de wezen en de weduwen. Christelijke politiek staat voor een ethisch réveil dat verder gaat dan fatsoen en voor een milieubeleid dat niet alleen met de mond, maar ook met het hart beleden wordt.

Wij, jongeren, willen ons op onze manier inzetten voor een uitgesproken christelijke politiek. En we zullen dat duidelijk maken ook! Aan het kabinet, aan de ChristenUnie, aan jongeren zoals jij en ik. We zullen laten zien dat Perspectief wat te melden heeft! Want we doen het niet voor onszelf. We doen het tot eer van God. Naar ons beste vermogen willen we Hem dienen. Hij is het waard, want – echt waar – our God is an awesome God!

We weten wat ons te doen staat! We hebben tot januari de tijd om duidelijk te laten zien dat Nederland een uitgesproken christelijke partij nodig heeft. En laat het zó zijn, dat we als we elkaar in het voorjaar weer tegen komen, terug kunnen kijken op een gezegende campagne. En die campagne is nú begonnen!

Dit is een bewerking van de speech die Marcel Benard hield bij zijn verkiezing als voorzitter op het congres van 19 oktober

Waarde heer Poetin,

Al jaren lang was ik van plan u een brief te schrijven. Drukte en de Nederlandse politieke problemen en kansen weerhielden mij er tot op heden van, maar nu kan ik niet langer zwijgen.

Laat ik beginnen u te melden dat ik vanaf het begin van uw optreden een schier tomeloos respect voor u gekregen heb, hetwelk culmineerde bij uw optreden rondom de recente terroristische gijzelingsactie in het theater van Moskou. Heel knap dat u en de uwen (en gelukkig na advisering door onder andere de vroegere aartsvijand de Verenigde Staten) op deze wijze de gijzeling door fundamentalistische moslims (inderdaad u had eerder naar 11-9-2001 verwezen...) beëindigd hebben. Terwijl een dreiging van 800 slachtoffers bestond, heeft uw ingrijpen geleid tot 'maar' 119 onschuldige doden. Inventief om op deze wijze de internationale terroristen, die zelfs met door één beweging te ontvlammen explosieven op hun lijf rondliepen, uit te schakelen. Magistraal was vervolgens uw rede tot het Russische volk, waarin u nota bene uw excuses aanbood vanwege het feit dat er nog zo veel doden gevallen waren. Uw Amerikaanse collega zou met één overlevende zichzelf nog op de borst staan te kloppen, terwijl u met 'maar' 119 doden vergeving vroeg. Alleen al het woordgebruik is zo mooi: u gebruikte het bijbelse woord 'vergeving', terwijl de westerse politici vooral het woord 'sorry' (denk aan de paarse 'sorry-kabinetten') hantieren.

Ook voor de gijzeling dwong u al respect af toen u weigerde reclamespotjes te maken voor uw verkiezing. Terecht meldde u dat je voor gebruiksmiddelen reclame maakt, maar niet voor politieke idealen en plannen. Duidelijk blijkt dat u in deze niet het Amerikaanse model gaat volgen. U wilde stemmen verdienen door uw gedachten en niet met glitter en glamour. Hoopvol was ook uw eerste redevoering na uw verkiezing, waarin u aangaf te gaan vechten tegen maffiabenden in uw land, tegen (o.a. Tsjetsjeens) terrorisme, tegen destabiliserende machten en voor recht en orde.

Linkse (en mitsdien niet scherp en ver kijkende) figuren in Nederland verwijten u dat u te weinig democratisch ingesteld bent. Om daar een grappig voorbeeld van te zien, moet u eens het artikel over u in

de laatst uitgekomen 'Wordt vervolgd' (lijfblad van de Nederlandse tak van Amnesty International) laten vertalen en lezen. Sinds het communisme en daarmee de christenvervolgingen in uw land afgeschaft is, is Amnesty International kritisch ten opzichte van uw land geworden. Wat ze over u schrijven, hebben ze nooit geschreven over Breznev c.s. Nee, toen waren ze bezig te zeuren over Zuid-Afrika... Die grenzeloze

eenzijdigheid is om te brullen van de lach en wordt hopelijk op 21 januari 2003 aan de vooravond van de volgende verkiezingen door Freek de Jonge (een cabaretier die sinds een paar jaar het leven en de politiek begint te begrijpen) op de hak genomen.

Ziet u het maar als een compliment dat ze u verwijten een te weinig democratische instelling te hebben. U begrijpt wat linkse mensen niet begrijpen, namelijk dat democratie, niet voor elk land in elke periode het einde van alle tegenspraak is. Wij westerlingen brachten vroeger overal het Evangelie als zendingsmiddel. Nu, na de tragische secularisatie, proberen we elk land in elke periode onze democratievisie (die overigens veel minder mooi is dan de inhoud van het Evangelie; denkt u niet dat ik die twee op één lijn wil zetten!) dwingend op te leggen. Gelukkig ziet u dat uw land nog niet toe is aan de volledige 'glasnost' en 'perestrojka'. Kijkt u overigens goed naar Europa en de VS om te zien welke schaduwzijden democratie heeft en probeert in uw maatschappijstructuur die gevaren tegen te gaan (met uw visie op reclame voor politiek hebt u al een heel sterk punt!).

Gelukkig krijgt u in uw land de verdiende waardering. Op de televisie zag en in de krant las ik dat een slechts uit vrouwen bestaande popgroep een liedje gemaakt heeft waarbij zij schijnen te zingen (althans: door mijn gebrekkige beheersing van de Russische taal dien ik van de ondertiteling uit te gaan) "Ik wil een man als Poetin!"

In de krant las ik dat u niet denderend enthousiast bent over dit liedje en eerlijk gezegd begrijp ik dat wel, want het komt natuurlijk wel wat gek over als je naam op deze wijze bijkans ijdel gebruikt wordt en u bent – zo komt het mij althans voor – een bescheiden mens. In een lichte vlaag van verstandsbijstering heb ik me afgevraagd of u misschien zelf dit lied had laten maken om uw herverkiezing bij de komende verkiezingen zeker te stellen, maar toen ik bij zinnen kwam, concludeerde ik dat uw integriteit boven alle

F AAN POETIN

en zeker dus ook deze twijfel verheven is.

Weest u toch blij dat zelfs popmuziekmakende dames begrijpen dat zij u nodig hebben. Hoewel hun wens een onverwulbare lijkt - zij kunnen u niet allen als hun man hebben (uw collega Salomo heeft laten zien dat het hebben van veel vrouwen ook veel nadelen met zich meebrengt) – wil ik u adviseren hun wens overdrachtelijk te zien. Zij willen of zij moeten, als zij goed nadenken, allemaal een man aan het stuur van Rusland willen hebben staan die het formaat (waarbij we bij politici uiteraard niet naar de lichamelijke lengte doch naar de krachtbaarheid meten) van u heeft.

U lijkt de juiste man op de juiste tijd op de juiste plaats te zijn. Na de dictatoriale aanpak van veel van uw voorgangers, kreeg uw volk in Gorbatsjov een (politiek-)filosofische gigant. Hij heeft met zijn visie op openheid, vrijheid en de taak van de overheid baanbrekend werk verricht. Zonder hem had uw volk nog op de communistische puinhopen gezeten, al dan niet gedwongen zeggend dat het communisme zo goed was en dat het zo goed met het land ging. Na Gorbatsjov was er een stevige doener nodig, die de theorieën van Gorbatsjov in de praktijk ging realiseren. Gorbatsjov was, hoewel hij goed nadacht, te zwak, zo zwak zelfs dat hij nadat de muur gevallen en het communisme min of meer weggewerkt was, bijna zelf gevallen en weggewerkt werd. Het was voor ons in het westen onvoorstelbaar om 'live' via CNN het Witte Huis (uw regeringsgebouwen) te zien branden, nadat het door leden van uw eigen volk in brand gestoken was. Het scheelde niets of uw voorganger Gorbatsjov was ten val gebracht en het oude communistische regime had weer de macht gegrepen, maar menselijkerwijs werd dit allemaal tegengehouden door uw krachtige voorganger Jeltsin. Hij klom, toen de nood het hoogst was, op de tank en heeft door die meer dan symbolische daad de goede krachten gebundeld en uiteindelijk Gorbatsjov weer in het zadel geholpen. Jeltsin had het tevoren geprofeteerd: "Gorbatsjov is te goedgelovig en zal door zijn eigen vrienden ten val gebracht worden, maar dan zal ik hem eruit helpen" en verdraaid nog aan toe, hij hield woord. Gelukkig kwam deze stevige man vervolgens aan de macht. Na de denker een doener. Met zijn markante, botte en eigenzinnige wijze van optreden heeft hij goede daden verricht, maar na de denker en de doener was u als geweldige strateeg nodig. Elk land krijgt de politici die zij verdient, zo belijden wij. Uw land heeft blijkbaar de afgelopen vijftien jaar de juiste man op de juiste plaats gekregen. Zoals u merkt belijden wij dat de macht van overheidsdienaren een geschenk is dat zij

van God krijgen en tot Zijn eer gebruiken mogen en moeten. Onze koningin belijdt het bij elke wet die zij tekent: "Wij, koningin Beatrix, bij de gratie Gods...". Ziet u het ook zo en kunt u zo'n zegenspreuk ook in uw wetgeving invoeren?

Waarde heer Poetin, ik heb nog een gekke vraag: zou u als u binnenkort naar Nederland komt (verstandig dat u de reis uitgesteld hebt; het was ook van de zotte dat Tsjetsjeren in Nederland gekke kranten mochten maken, maar het ziet er naar uit dat het volgende kabinet ons land goed gaat besturen) uw aandacht aan de leiderschaps crisis van de ChristenUnie willen besteden? Door uw strategisch inzicht lijkt u de uitgelezen wijze man voor het oplossen van de ChristenUnie-problemen te zijn.

Deze partij is een samenvoegsel van twee partijen (het GPV en de RPF) die hoopten daarmee groot te worden, doch juist kleiner zijn geworden (voor het eerst leidde een fusie in de Nederlandse politiek tot een verkleining). Het GPV werd altijd door goede politici vertegenwoordigd. De andere partij, de RPF, had eerst een voormalig sportcommentator als leider (Leerling was zijn náám). Om het ontstane oubollige imago weg te werken, heeft de partij na diens vertrek een snelle vertegenwoordiger (Van Dijke) partijleider gemaakt. De beeldvorming veranderde ten positieve, doch GPV-ers vonden hem te inhoudsarm voor het lijsttrekkerschap van de gezamenlijke lijst. De partijbesturen kozen vervolgens voor Kars Veling, maar hem lukte het niet duidelijk te maken waar de nieuwe partij voor stond en (niet lachen!!!) de CU hoopte te hard op regeringsverantwoordelijkheid. Veling werd door de tegenslagen oververmoeid en vervangen door Van Dijke en ineens viel ons allemaal op dat hij het best wel goed kon, maar ja, hij is onacceptabel voor de GPV-vleugel. Wat moet deze partij nu? Praat u eens met alle (oud-)kamer- en bestuursleden. Adviseert u vooral mr. André Rouvoet goed en wilt u zijn capaciteiten beproeven. Zou u, mocht u hem niet zo geschikt vinden, het wellicht als een roeping willen beschouwen om zelf de ChristenUnie-karte te gaan trekken? Vertel het Russische volk maar dat de ChristenUnie nog wel (oud-)kamerleden heeft die uw lege stoel kunnen gaan bezetten. Strategen zijn zij niet, maar misschien kan uw volk na de denker, de doener en de strateeg een heel blijde activistische christen goed gebruiken...

Help ons alstublieft uit de problemen, voor het te laat is en de ChristenUnie niet meer bestaat...

Gouda, mr. C.M. Verkade

Naast de boeren is er nog een andere groep die het tegenwoordig niet makkelijk heeft.

Dit zijn de vissers. Er mag steeds minder worden gevestigd door een lage visstand.

Begrijpelijk, maar niet fijn voor de vissers.

Steeds meer van hen zijn gedwongen te stoppen door een gebrek aan inkomsten.

De visserij is de afgelopen eeuwen gegroeid en gegroeid. Door betere vistechieken en verbeterde schepen werd er meer vis gevangen. Rond de jaren '70' werd duidelijk dat de hoeveelheid vis in de zee begon af te nemen. Er werd teveel gevangen. Dit wordt overbevissing genoemd. Tweede reden dat de het aantal vissen afnam was vervuiling van het milieu. Het water werd vervuild door de industrie en bestrijdingsmiddelen uit de land- en tuinbouw.

Visbeleid

In 1983 maakte de Europese Unie afspraken over het gemeenschappelijk visbeleid. Daarin werden afspraken gemaakt over de biologische kant van de visserij. Dat betekent bijvoorbeeld dat jonge vissen op kunnen groeien en voor nageslacht zorgen. Ook zijn afspraken gemaakt over de economische en sociale kanten van de visserij. De visserij is niet alleen belangrijk voor de voedselvoorziening, maar ook voor de werkgelegenheid. In Nederland werken zo'n 15.000 mensen in de visserijsector.

Visquota

Inhoudelijk gingen de afspraken voor een groot deel over de hoeveelheid vis die er mocht worden gevangen, de zogeheten visquota. Dat quota is afhankelijk van de huidige visstand. Elk land krijgt een bepaald quota en mag dit weer verdelen onder haar eigen vissers. Dit heet contingent. Een probleem is echter dat zo'n contingent maar geldt voor één vissoort. Is bijvoorbeeld het maximaal aan kabeljauw al gevangen, maar mag de visser nog wel een bepaald aantal schol vangen, dan gaat hij door. Bijkomstigheid is dat hij daarbij ook kabeljauw in zijn netten krijgt. Deze bijvangst mag hij niet meenemen aanland, dus is hij genoodzaakt ze weer overboord gooien. Vaak zijn de vissen dan al dood. Daardoor schiet het instellen van quota totaal zijn doel voorbij. Namelijk, het beheren van de visstand.

Bieshevelgroepen

In Nederland werken de vissers samen in de zogeheten *Bieshevelgroepen*. In een groep werken tussen de 15 en 100 vissers. Alle contingenten worden bij

Visserij opges

elkaar opgeteld en verdeeld. Vissers mogen de contingenten absoluut niet overschrijden, en moeten de vis via de visafslag verkopen.

De Europese Unie probeert op andere manieren te zorgen voor een verantwoorde visserij.

Eén van die manieren is er voor te zorgen dat de visvloot niet te omvangrijk is. De EU wil het aantal schepen verminderen door schepen van vissers te kopen. De Duitser Fischler, Europees Commissaris stelde al voor om de 611 miljoen euro subsidie die de komende jaren beschikbaar is om nieuwe vissersschepen te bouwen, anders te besteden.

Hij vindt dat het geld beter kan worden gebruikt om

ij ten dode schreven

Door André Knokkel

FOTO'S RUPUS DE VRIES

viskwekerijen op te zetten langs de kustlijn. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij heeft hier een andere oplossing voor. In Nederland geldt een zeedagenregeling. Dat betekent dat elk schip maar een bepaald aantal dagen op zee mag zijn. Het aantal dagen dat een visser op zee mag zijn, hangt af van de hoeveelheid vis die hij mag vangen

Apart van dat zijn er regels om te voorkomen dat jonge vis wordt gevangen. Dit zijn regels over de grootte van mazen in netten. Ook koopt de EU visrechten op van andere landen. Als gevolg daarvan vist het merendeel van de Nederlandse visvloot een deel van het jaar niet in de wateren van de EU. Daar is onlangs, tijdens de conferentie in Johannesburg, forse kritiek op geuit door het Wereld Natuurfonds (WNF). Zij vindt dat de visstand voor de Afrikaanse kustbewoners, die vaak met voedseltekorten kampen, ernstig wordt bedreigd.

Volgens de EU valt dit allemaal wel mee. De overeen-

komst met de Afrikaanse landen voorziet ook in hulp voor het opbouwen van 'visserijprojecten die duurzaamheid garanderen, alsmede andere doelgerichte ontwikkelingsproject.'

Alternatief

Ondanks alle maatregelen die worden genomen zal het er in de toekomst waarschijnlijk op uit draaien dat de visserij zal moeten inkrimpen. Een alternatief is voor handen. De viskwekerijen. In Nederland zijn er momenteel zo'n 150. Daar wordt onder andere paling en meerval gekweekt. Voor ontwikkelingslanden is dit helemaal een mooi en relatief goedkoop alternatief. Zij produceren nu al 85% van alle gekweekte vis.

Bronnen: Reformatorisch Dagblad

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Bestuursnieuws

door Pieter van Eijnden

Op moment van schrijven is het zaterdagavond 9 november. Het UnieCongres is geweest, veel stoom is afgeblazen. Er was aardig wat kritiek op de verdeling van GPV-ers en RPF-ers in de top 6. Perspectief kwam met het voorstel om André Rouvoet GPV-er te laten worden, want dat kan nog! Maar hoe dan ook, Rouvoet is tot lijsttrekker verkozen. We zullen nu de handen in één moeten slaan. Samen gaan, samen biddend en samen leven naar Bijbelse waarden.

Als bestuur zijn we blij met de lijst. Annette van Kalkeren staat nu in de top 10! Reinier Koppelaar blijft op zeven staan. Alleen jammer dat Hans Valkenburg, die wij zelf hoog op de lijst hadden geplaatst, door de kiesverenigingen op plek 24 is blijven steken.

Zaterdag 23 november mochten we weer. Toen werd de rest van het programma waar we de 9e niet aan toe kwamen, verder afgehandeld.

Politiek café tour

20 november was in Zwolle de aftrap van de Politieke Café Tour.

De volgende avonden van deze tour zullen gehouden worden in: Ede (17-12), Groningen (8-1), Rotterdam (21-1), Apeldoorn (5-2), Middelburg (19-2) en Amsterdam (5-3)

Intern

Klaas Pieter Derks, heeft zich de laatste tijd flink gebogen over de vraag hoe Perspectief-ers beter en effectiever ingezet kunnen worden. Er wordt op dit moment aan een 'talentbank' gewerkt. Daarin wordt per lid aangegeven wat zijn of haar capaciteiten zijn en waar je dus ingezet kan worden. Commissies kunnen hieruit putten en wordt het grote ledenbestand inzichtelijker en makkelijker bruikbaar.

Daarnaast wordt er meer en meer gericht op de lokale afdelingen. Want daar moet het immers allemaal gebeuren!

Extern

Jurgen van Houdt en ondergetekende zijn 30 oktober naar Veenendaal geweest. Hier was door het GMV en de RMU een vergadering georganiseerd over waarden en normen. Veel verschillende organisaties waren uitgenodigd. Van CDA, SGP en ChristenUnie tot studentenverenigingen, scholen in het voortgezet onderwijs en kerken. Al met al waren er zo'n 75 mensen aanwezig. De bedoeling is om de handen in een te slaan om zo in de maatschappij te

FOTO'S RUFUS DE VRIES

kennen te geven wat waarden en normen zijn en hoe belangrijk dit is. Er komt een stuurgroep waaruit alle organisaties worden aangestuurd om zo op eigen terrein en met eigen mogelijkheden waarden en normen in de maatschappij aan de kaak te stellen.

Internationaal

Perspectief is uitgenodigd voor een congres in Laki-telek. Lakitelek is een plaatsje vlak bij Boedapest in Hongarije. Dit congres is georganiseerd door ChristenUnie en MDF, zeg maar de Hongaarse ChristenUnie. Perspectief heeft hier, mede door Diana de Gooijer, bij aan kunnen haken. Het doel van dit congres is om in contact te treden en te netwerken met organisaties uit tien andere Europese landen. Voor Perspectief gaan Klaas Pieter en Karla Derks hier naar toe.

Voor de functie Internationaal, zijn we nog naar iemand op zoek. Lees elders in deze Perspex maar de advertentie en reageer!!

Ab en Erna Hendriksen en hun kinderen wonen samen in Velswijk, een buurtschap, vlakbij het Gelderse Zelhem. Sinds 1 januari 1999 heeft zijn boerderij de functie van zorgboerderij. Dit betekent dat 4 dagen in de week er een groep mensen met een verstandelijke beperking, komt helpen met het werk op de boerderij. Daarvoor telde de boerderij 50 melkkoeien, waarvan er nu nog 25 over zijn. Ab: "De reden dat we hiermee begonnen zijn, is dat alles steeds zakelijker werd. Mensen hebben vaak een heel romantisch beeld van de landbouw, maar het is keihard. Bij een koe stop je er aan de voorkant voor zoveel euro in en aan melk en vlees beurt je zoveel euro en dan gaat dat verschil soms ten koste van het dier." Volgens hem was je vroeger boer voor het boer zijn, maar moet je nu steeds meer ondernemer zijn. "Als christen begon me dat tegen te staan. Zoals ze bijvoorbeeld bij de MKZ met die beesten omgingen. Je kan daar wel tegen zijn, maar dat helpt toch niet. Verstandelijk begrijp je wel dat dat moet gebeuren, maar je gevoel zegt wat anders."

Op een gegeven moment hoorden Ab en zijn vrouw van het verschijnsel zorgboerderij. "We hebben toen

een cursus gevolgd en zijn in contact gekomen met een zorginstelling. We zijn met een paar mensen begonnen die iedere dag komen. We hebben het aantal koeien gehalveerd, zijn begonnen met tuinbouw en hebben in 2000 een gedeelte van een stal omgebouwd tot een geheel nieuwe kantine en werkplaats. Ook is er een werkplaats waar we werken als het regent."

De boerderij heeft nu als bronnen van inkomsten; tuinbouw, de koeien en het zorggedeelte.

Op dit moment werken 12 deelnemers mee op het bedrijf. Dagelijks gemiddeld 5 à 6 deelnemers. Ze komen allemaal uit een cirkel van 25 km. "Een van de leuke dingen is dat je bijvoorbeeld de seizoenen kan aangeven. Ieder seizoen groeit er weer wat anders of moet er wat anders gebeuren."

De deelnemers komen om negen uur, waarna begonnen wordt met koffie tijdens de werkbespreking. 'S ochtend wordt de tijd verder doorgebracht met het verzorgen van de dieren. Na de middagpauze wordt er in de tuin gewerkt. Ab: "We proberen in een rustige en beschermde omgeving mensen te laten werken met begeleiding op afstand of als het nodig is direct ondersteunend. Het is voor ons van groot belang dat de deelnemers op hun plek zijn en zich thuis voelen op ons bedrijf."

Dat de landbouw aan het veranderen is, ziet Ab ook om zich heen. "Veel boeren verdwijnen en in boerderijen komen particulieren wonen. Die doen nog wel wat met landbouw, maar niet als grootste inkomstenbron. Eén iemand heeft bijvoorbeeld een transportbedrijf en een ander een manege."

FOTO FAM. HENDRIKSEN

Congres Pers 19 oktober A

Door Wim Doddema

Niet rechts niet link

Om 9.30 ging de zaal open en stroomden mensen de Guido de Bres Scholengemeenschap in Amersfoort binnen. Om 10 uur werd de dag geopend door, toen nog, voorzitter Bert Heuvelman. Hij opende het congres met bijbellezing en gebed. Het congres, dat in het teken stond van de zogenaamde 'multiculturele samenleving', werd een beetje overschaduwed door de val van het kabinet. De tweede ronde workshops kwam daardoor te vervallen. Die tijd werd besteed aan een publieke discussie over de ChristenUnie, in het licht van de komende campagne en verkiezingen.

Er werd met unanieme stemmen een nieuwe voorzitter gekozen. Bert Heuvelman droeg vervolgens de voorzittershamer over aan Marcel Benard, student bestuurskunde aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. De nieuwe voorzitter kwam meteen binnen met een wervelende speech. Marcel Benard stelt zich als eerste ten doel om Perspectief dichterbij de leden te brengen. Dat wil hij doen door vooral lokale initiatieven te stimuleren. Hij wil ook inhoudelijk werken. Perspectief moet een uitgesproken christelijke jongerenorganisatie zijn. Perspectief moet ook als doel hebben om de moederpartij, de ChristenUnie, positief-kritisch te volgen. De nieuwe voorzitter sprak ook uit dat hij blij was dat het nieuwe kabinet was gevallen.

Menno Rasch sprak zijn column uit, met natuurlijk ook aandacht voor het gevallen kabinet. Vervolgens kwam de eerste spreker, Professor Paul Verweel, aan bod. Hij sprak over de multi-culturaliteit in de praktijk.

Voor de lunch werden de workshops gehouden. Er was de mogelijkheid te kiezen tussen 5 workshops. De eerste workshop werd gegeven door Roel Kuiper,

bekend als directeur van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. Hij ging in op wat cultuur echt is. Want dat is toch nodig om te weten, voordat er geroepen wordt dat allochtonen zich aan onze cultuur moeten aanpassen. Workshop 2 werd gegeven door TANNET, een Turks academisch netwerk. Ze gingen in op de verhouding godsdienstvrijheid versus discriminatie, en over de criminaliteit onder de allochtone jongeren. De derde workshop werd gegeven door Yvette Lont. Zij is raadslid in deelraad Zuid-Oost in Amsterdam. Zij ging in op haar werk als christenpoliticus in een zwarte wijk. De 4^e workshop ging over het Nederlands asielbeleid in EU perspectief, en werd gegeven door Hans Blokland (Europarlementariër CU/SGP). De vijfde workshop van Els ter Haar was een nog actievere workshop. Twee groepen gingen de straat op met camera's om mensen te interviewen, over waar ze bij een multiculturele samenleving aan denken. Daar kwamen soms verrassende uitspraken uit, zoals mensen die liever een kerk naast zich hebben dan een moskee.

Na de lunch gaf het cabaretduo Klinkhamer een optreden. En zij presenteerden het nieuwe 'strijdlid' van Perspectief!

Daarna kwam het duo-debat tussen Roel Kuiper en een medewerker van TANNET. Ze kregen een ieder 3 stellingen voorgelegd en moesten daar binnen een bepaalde tijd op reageren. Daarna konden ze op elkaar reageren.

Aan het forum deden mee Driek van Vught (SP-Eerste-Kamerlid), Bas van der Vlies (SGP, Tweede-Kamerlid), Yvette Lont en John van Tilburg (stichting INLIA). Er werd gediscussieerd over inburgering, integratie en asiel en alles wat daarmee samenhangt. De mensen in de zaal mochten ook ertussen gaan staan om hun punt naar voren te brengen.

pectief mersfoort!

, maar uitgesproken Christelijk!

De tweede workshopronde kwam, zoals eerder genoemd, te vervallen. Daar voor in de plaats kwam er een publieke discussie over de positie van ChristenUnie, in het licht van de komende verkiezingen. Voorzitter Thijs van Dalen maakte ook bekend dat Veling officieel geen kandidaat meer was voor het lijsttrekkerschap. Hij vertelde dat alle kiesverenigingen, inclusief Perspectief, een lijst met 5 namen in mocht dienen, over wie er op de kandidaten lijst moest komen. En natuurlijk wie de nieuwe lijsttrekker zou moeten zijn. In radio-uitzendingen na het congres werd gesuggereerd dat de jongeren de ChristenUnie een wat linkser imago zouden willen geven, maar dat kwam in de discussie niet zo naar boven. Het werd wel door één lid naar voren gebracht, maar dat was niet representatief voor de stemming in de zaal.

Een lid uit Nijmegen deed wel het voorstel om de CU als christelijk-links een imago te geven, maar dat werd door veel mensen van de hand gewezen. Het lid uit Nijmegen zei: "Rechts is christelijk. Solidariteit, ontwikkelingssamenwerking en milieu is links." Vandaar dat de CU zich, volgens hem, christelijk-links zou moeten noemen. Massaal kwamen er stemmen op dat de term 'christelijk' genoeg zegt. Een lid: "Al die thema's die links worden genoemd zijn net zo goed christelijk. Christelijk is allesomvattend en herbergt alle waarden zoals bijvoorbeeld milieu (rentmeesterschap), solidariteit en ontwikkelingssamenwerking. Daarom niet christelijk-sociaal, niet christelijk links, maar we moeten ons gewoon 'uitgesproken christelijk' noemen. Dat is allesomvattend." Verder kwam de opmerking dat de CU zich teveel heeft afgezet tegen voornamelijk CDA, maar ook de SGP. Het was beter zelf je eigen standpunten innemen en naar voren brengen. Christelijke partijen moeten waar het kan bondgenoten zijn, in plaats

van zich tegen elkaar afzetten. Er werd een compliment aan de heer Van der Vlies gegeven, omdat de SGP zich niet afzet tegen de andere christelijk partijen, maar een eigen geluid laat horen. André Rouvoet zei ook: "Wie zwak is, is sterk in de Heere." Hij besloot met het antwoord op een vraag van iemand die zei: "Vrienden vragen me vaak waarom ze ChristenUnie zouden moeten stemmen", en waarom ze überhaupt zouden moeten gaan stemmen." André Rouvoets antwoord: "Zeg ten eerste: 'Ga altijd stemmen.' Ten tweede: 'stem christelijk'. En ten derde: 'Stem ChristenUnie'. In die volgorde moet je het aan de mensen vertellen!"

Vervolgens was het avondeten klaar, en konden we even uitpuffen van de discussies.

Na het avondeten werden houvast-moties besproken. Er waren er nogal wat ingediend door 1 lid. Ze konden niet allemaal worden besproken zodat een aantal naar het volgende congres zijn verplaatst. Maar het is positief dat één lid zoveel werk heeft verzet, en zoveel moties heeft ingediend. Al moet er nog wel wat op gevonden worden om die moties in zo'n tijd allemaal te kunnen bespreken.

Als afsluiter was er nog de debatwedstrijd onder leiding van Pieter van Eijsden. Zo kwam dit congres toch vooral in het teken te staan van de positie van de CU bij de komende campagne.

De Europese landbouw staat op een splitsing. Als het aan Nederland ligt wordt er gekozen voor een verdere liberalisering van de markt. Een andere groep landen, met Frankrijk voorop, wil vasthouden aan het huidige systeem waarbij boeren inkomenssteun krijgen. Daarnaast is er ook een alternatief dat wordt verwoordt door Dick Stellingwerf, oud-Kamerlid van de ChristenUnie.

"Europa heeft haar eigen landbouw altijd gesteund door middel van subsidies. Achterliggende gedachte was dat Europa in haar eigen voedsel moest kunnen voorzien, een eerste levensbehoefte, en dat de boeren een redelijk inkomen moesten verwerven. De laatste jaren lijken de beleidsmakers het heil steeds meer van de liberalisering van het landbouwbeleid te verwachten. Het liberale denken lijkt zijn duizenden te hebben verslagen. Er wordt gedacht: 'De landbouw is niet meer zo'n belangrijke sector. De diensten- of technologiesector zijn veel belangrijker geworden. Daarbij komt dat men de landbouw behandelt alsof het om een lampen- of fietsenfabriek gaat", vertelt Stellingwerf

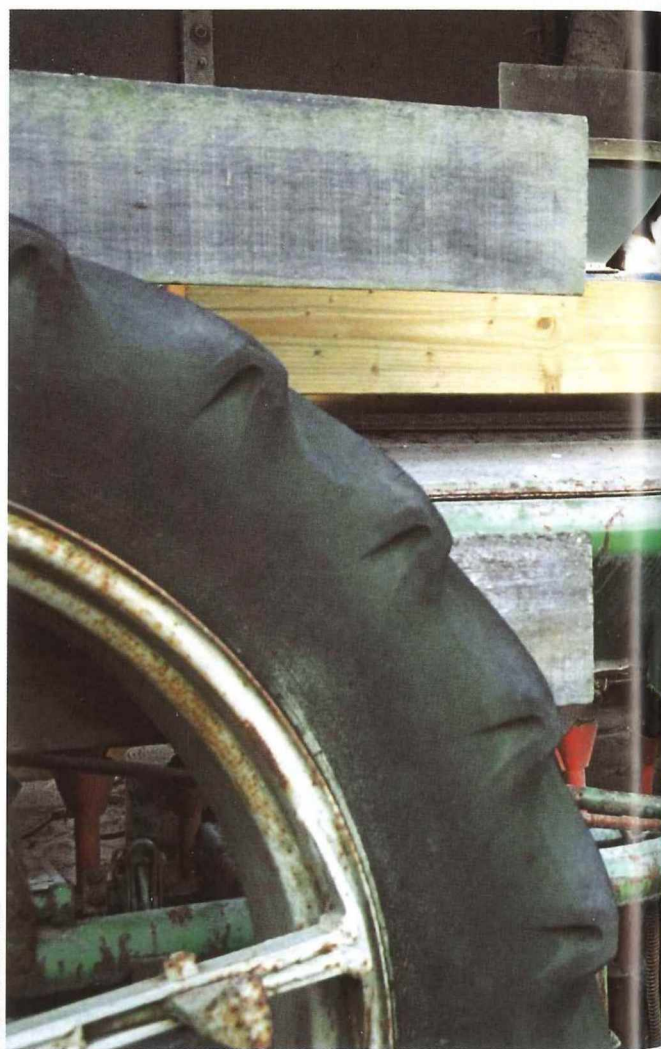
Over de consequenties van dit liberale denken, zegt hij: "Dat betekent dat ook de grondgebonden boeren, vooral melkveehouders en akkerbouwers, helemaal moeten gaan produceren voor de wereldmarkt en dat je af moet van alle vormen van bescherming, te beginnen met het stopzetten van alle subsidies. Voor de Nederlandse landbouw zal dat betekenen dat weer duizenden gezinsbedrijven zullen verdwijnen en dat er in de melkveehouderij alleen nog maar grote industriële boerderijen, met meer dan duizend koeien, over zullen blijven."

"Men behandelt de landbouw alsof het om een lampen- of fietsenfabriek gaat"

Volgens Stellingwerf loopt Nederland voorop in dit proces. "Ze willen de uitbreiding van de Europese Unie aangrijpen om van de inkomenssteun voor boeren af te komen. Dat vind ik een verkeerde koppeling. Al die Oost-Europese landen zijn decennia lang gebukt gegaan onder het communisme. Nu moeten de westerse landen ook de verantwoordelijkheid nemen en ze een push in de goede richting meegeven. Dat is ook gebeurd met Ierland, Italië, Spanje en Portugal."

Stellingwerf is het er wel mee eens dat het huidige systeem moet worden veranderd: "Met de uitbrei-

Dick Stellingwerf het alternatief

FOTO'S RUFUS DE VRIES

ding komen er miljoenen boeren bij. Nu al gaat bijna 50% van de EU-uitgaven op aan landbouw en als we op de huidige voet doorgaan wordt dat alleen maar meer. We moeten de landbouw wel hervormen, maar niet op de liberale manier."

Alternatief

Volgens hem heeft de ChristenUnie ook een alternatief voor handen. "Wij zeggen: 'Je moet niet tegen

Stellingwerf en alternatief

Door Simcha Looijen

regionale landbouwmarkten maken, moeten we wel importeisen kunnen stellen. Anders komen Amerika, Brazilië en Australië hier massaal hun graan en andere pro-

“De uitgaven van de EU zouden op die manier met 25% of meer naar beneden kunnen”

ducten aanbieden, omdat daar de productiekosten veel lager zijn en ze hier zoveel krijgen betaald. Met het door ons bepleite systeem van productiebeheersing blijven de grondgebonden landbouw en dus het landschap voor Europa behouden en kunnen boeren een redelijk inkomen verwerven. Maar importeisen zijn een vloek voor liberalen. Deze lijken heel kortzichtig alleen maar te willen gaan voor de laagste prijs.”

Dat de consument meer gaat betalen, ziet Stellingwerf niet als een probleem. “De consument is de laatste veertig jaar niets meer gaan betalen. Een ei bijvoorbeeld is relatief veel goedkoper dan 40 jaar geleden. Dat komt door schaalvergroting en intensievere productie. En de extra kosten zijn verant-

de klippen op willen produceren.’ Elke regio moet in principe in zijn eigen basisvoedselpakket kunnen voorzien. De ‘regio Europa’ moet zich niet richten op de export, maar op behoeftes van Europa. Dat is straks overigens een markt van zo’n 500 miljoen consumenten! Om te voorkomen dat er te veel wordt geproduceerd, beperk je de productieomvang. Het aanbod daalt en de prijs stijgt. De consument betaalt dan een iets hogere prijs. Als we deze keus voor

woord. Een dubbeltje meer op een liter melk. Vroeger gaf een gezin 40% van hun inkomen uit aan voedsel, tegenwoordig nog maar 10%. Waarom wel 20 Euro voor een cd betalen, maar niet wat meer voor je eten? Het gaat wel om een eerste levensbehoefte!”

Ook de boeren zou dit ten goede komen “Nu betaalt de consument door belasting mee aan het inkomen voor boeren, dat zou in ons systeem direct via de pro-

ductprijs moeten gebeuren. De uitgaven van de EU zouden op die manier met 25% of meer naar beneden kunnen."

Volgens Stellingwerf zou het ook voor de derdewereldlanden gunstiger zijn. "Nu worden voedseloverschotten voor dumprijzen in de ontwikkelingslanden verkocht. Daar kunnen de lokale boeren niet mee concurreren. Met ons systeem kunnen derde wereldlanden hun eigen landbouwmarkt opbouwen en in stand houden."

Scheppingsopdracht

Het oud-Kamerlid vindt dat de landbouw meer functies heeft dan het produceren van voedsel. "Landbouw zorgt ook voor een mooi landschap, recreatiemogelijkheden, openheid, stilte, enzovoort. Maar je moet ook beseffen dat ze met levende dieren werkt. Dat betekent ook dat je een verantwoordelijkheid hebt, vanuit je scheppingsopdracht. De landbouw creëert eigenlijk een heel sociaal-cultureel klimaat."

"Onze visie is ook ecologisch veel meer verantwoord, maar helaas staat deze nog te weinig in de aandacht. Frankrijk is erg kritisch op een te liberale koers, maar heeft zelf geen goede visie. Het enige wat ze willen is vasthouden aan wat we nu hebben. Ze dragen geen constructief alternatief aan. De liberale land-

"Met ons systeem kunnen derde wereldlanden hun eigen landbouwmarkt opbouwen en in stand houden."

bouweconomen zeggen dat de Europese landbouw het wel redt op de wereldmarkt. Dat boeren daarbij massaal verdwijnen zien ze als een onvermijdelijke consequentie. Misschien blijven er in Nederland van de honderdduizenden boeren van vroeger nog maar 30.000 over. Het zij zo."

Stellingwerf zegt dat de discussie nu teveel liberaal versus conservatief is. "De gewone man denkt dat hij er niet veel tegen kan doen. Ze weten er te vaak te weinig vanaf of denken dat ze toch geen verschil kunnen maken. Ook LTO legt zich te makkelijk neer bij deze valse tegenstelling. Ze zien de meerderheid die kant op gaan, dus gaan dan ook maar die kant op. Ze moeten veel kritischer zijn."

Over de politieke kaart van Nederland, zegt hij: "De VVD is natuurlijk voor liberalisering. Ook D66 zit op diezelfde lijn. Het CDA zegt het gezinsbedrijf voorop te hebben staan, maar gaat blijkens het regeerakkoord en de onderhandelingen op Europees niveau met de liberale VVD-lijn mee. De PvdA heeft te eenzijdig aandacht voor de derdewereldlanden.. Dat gaat ten koste van de eigen boeren. Groen Links en de SP zitten meer op onze lijn om de boeren van de derde wereld en de eigen boeren niet tegen elkaar uit te spelen. De SGP heeft zich in deze discussie niet heel duidelijk uitgesproken, maar komt zeker op voor de boeren."

En de Europese kaart: "Nederland blijkt steeds meer de liberale voortrekker te zijn. Denemarken, Duitsland en Engeland neigen dezelfde kant op."

Voedselstromen

Een ander gevolg als Europa primair voor haar eigen voedsel zou zorgen, is dat er meer grond vrij komt, omdat er minder melk en vlees hoeft te worden geproduceerd. "Die grond zou dan weer kunnen worden gebruikt om zelf veevoer te produceren. Dat betekent dat er steeds minder met hele voedselstromen over de aardbol wordt gesleept."

Nog een andere bijkomstigheid zou zijn, dat de consument minder kans heeft genetisch gemanipuleerd voedsel om z'n bord te krijgen. "Bij liberalisering zou je die ontwikkeling veel minder goed kunnen tegenhouden. Ik vind dat je niet zomaar op deze manier in de schepping mag ingrijpen. In ieder geval moet de keuzevrijheid van de consument gewaarborgd zijn. Europa kan nee zeggen tegen genetische producten en daar eigen eisen aan stellen."

Toekomst

Als de huidige liberalisering zal worden doorgevoerd, ziet Stellingwerf zich een ramp op het Europese platteland voltrekken. "Dan zie je over tien jaar overal de destructieve gevolgen. Dit is een schrikbeeld. Nu al verdwijnen er veel boeren."

Alternatieve activiteiten, in plaats van de landbouw, ziet Stellingwerf niet als het ei van Columbus. "Dat zal voor een aantal boeren een oplossing bieden, maar lang niet voor de hele sector." Natuurbeheer, in plaats van landbouw, ziet hij als een aanvullende activiteit. "Dat klinkt aardig, maar levert veel minder inkomsten op dan de normale boerenactiviteiten. Ze krijgen er veel minder geld voor. Het is een alternatief geldstroompje. Bovendien moet je bedenken dat een boer primair gewoon boer wil zijn en blijven."

De politiek moet het voor de boer eenvoudiger maken. "Maar dat is wel lastig, moet ik erbij zeggen. Doordat er zoveel partijen zijn, komen we vaak uit op compromissen. Dat leidt tot een ingewikkelde regelgeving. Maar we zouden de boeren meer moeten betrekken bij het bedenken van structurele oplossingen."

Wanneer boerderijen zullen verdwijnen, zal dat volgens de liberale denkers zeer rendabel zijn. "Jorritsma, in het vorige kabinet minister van Economische Zaken, zei toen al dat industrieterrein meer oplevert dan gewone landbouwgrond." Van dat denken moeten we volgens Dick Stellingwerf af. "Dergelijke opvattingen doen volstrekt onrecht aan de belangrijke functie van de landbouw voor de samenleving."

Pro-life is uit. Toch is er nog altijd een kleine minderheid die abortus en euthanasie geen oplossing vindt. Zaterdag 2 november kwamen in Amersfoort zo'n 100 jongeren (en een paar ouderen) bij elkaar om te praten en luisteren over wat pro-life nu betekent.

Pro-life

Door Simcha Looijen

Na de opening van Aart van Wolfswinkel van de Schuilplaats-Jongeren, die de dag mede organiseerden, begint Dr. Seldenrijk, directeur van de Nederlandse Patiënten Vereniging, met een referaat. Hij geeft aan wat de pro-life beweging is. "In september 1999 ontstond bijna spontaan het Platform Zorg voor Leven. Een verzameling van christelijke en niet-christelijke organisaties." Hij gaat ook verder terug dan 1999 en geeft aan dat de eerste wortels van de pro-life beweging al zijn te vinden in de jaren '70' met de oprichting van de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind (VBOK)

Hij vergelijkt het thema van de dag 'Pro-life in woord en daad' met evangelisatie. "Als je het Nieuwtestamentisch zegt, kun je denken aan de woorden van Petrus: 'Altijd bereid tot het afleggen van verantwoording van de hoop die in ons is. Zo zijn de eerste christengemeenten ontstaan en zo is het christendom over de aarde verspreid. Maar aan de andere kant: christendom dan niet werft, sterft en de cultuur gaat dood."

Wanneer Seldenrijk klaar is, wordt er na wat geknutsel met de techniek, een video gekeken van het 'Stil Protest' van vorig jaar april toen in de Eerste Kamer de euthanasiewet werd behandeld. Vooralsnog één van de 'dieptepunten' van de pro-life beweging.

Daarna is er een panel van mensen die op verschillende niveaus in aanraking komen met thema's als

euthanasie en abortus. Om de beurt vertellen ze wat pro-life voor hen betekent.

Mw. Drs. Den Boer-Neele (VBOK) is de eerste. "In de jaren '60' en '70' heeft er een totale verandering van normen en waarden plaatsgevonden. De VBOK is toen een hulplijn begonnen voor alleenstaande moeders. De kerken hadden daar geen oog voor. Gelukkig is dat wel veranderd. Van de evaluatie van de wet Abbreking zwangerschap werd 10 jaar geleden maar afgezien. Er werd gezegd: 'Het is een waardeconflict. Daar komen we toch nooit uit.' "

De tweede en derde die commentaar geven zijn Drs. S. Stoop, oud-directeur van de Stichting Schuilplaats, en SGP-leider Bas van der Vlies. Johan Benard, medewerker in een verzorgingshuis, vertelt daarna wat pro-life voor hem in de praktijk betekent. "Tussen woord en daad zit een heel groot gebied. Als verpleger zijn mensen van je afhankelijk. Je moet bijvoorbeeld iemand helpen de tanden in te doen. En dat zijn dan de kleine dingen. Op een dag kwam een oudere vrouw naar me toe en die zei: 'Maak me morgen maar niet meer wakker. Laat me maar in bed liggen. Ik heb er geen zin meer in.' En dan sta je daar. 'Wat nu?' Je bent verlegen met de situatie, maar zegt toch: 'Weet u dat wel zeker? We willen u nog niet kwijt?' Je gaat meer tijd besteden en langzaam komt ze er weer bovenop."

op de agenda

FOTO'S RUFUS DE VRIES

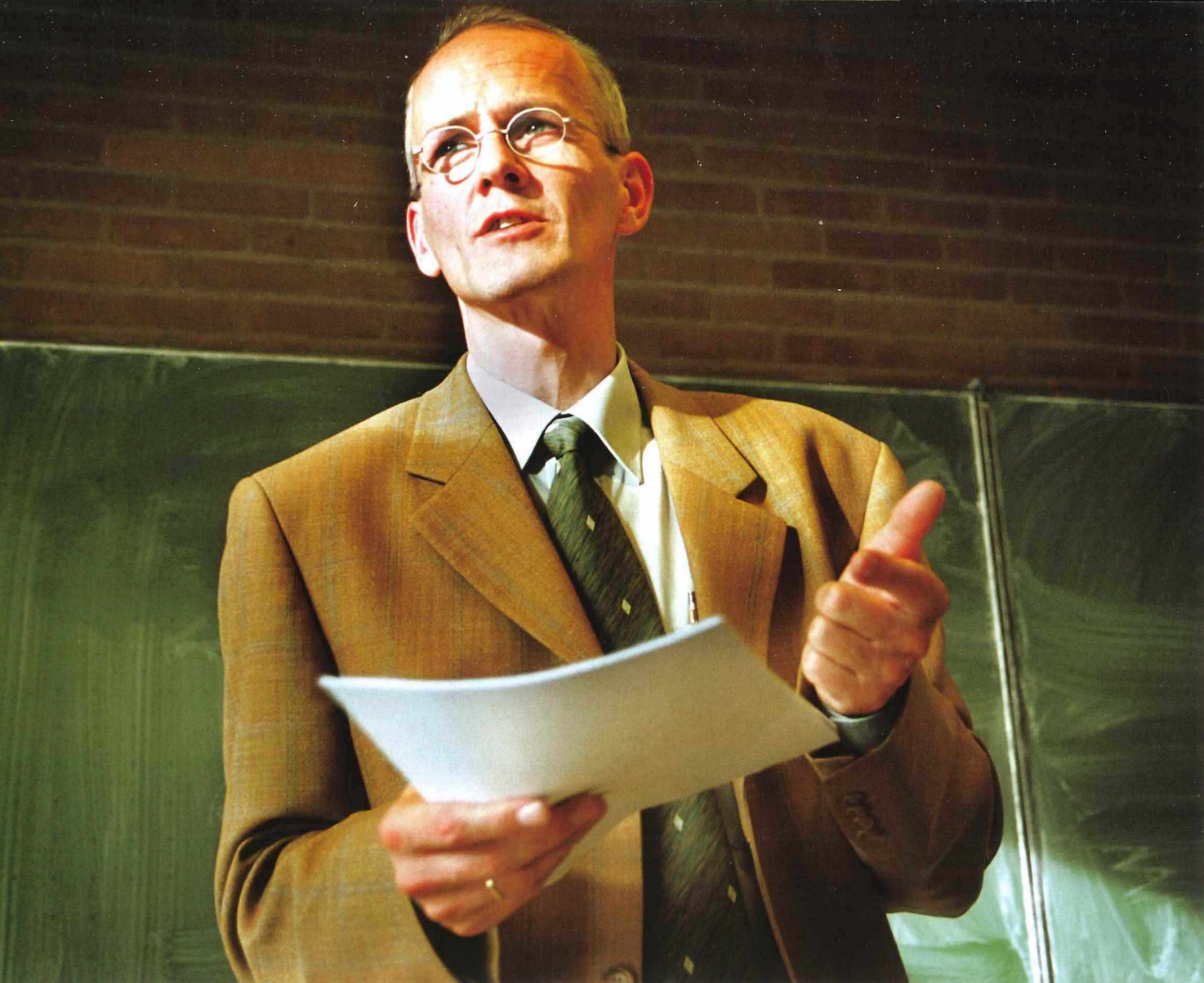
Na het panel is er een uur pauze. Maar eerst reikt Marcel Benard, voorzitter van Perspectief, nog wat gespreksstof aan. De kandidatenlijst voor de verkiezingen is net bekend gemaakt. Tijdens de pauze is het goed rondkijken naar bekende gezichten. Uiteindelijk blijken zo'n 10 Perspectief-ers op de dag te zijn afgekomen. De SGP-jongeren, ook medeorganisatoren, hebben deze dag aangegrepen om met grote getallen af te reizen naar Amersfoort.

In de middag worden er verschillende workshops gegeven. Eén van die workshops wordt gegeven door Bas van der Vlies. Aanvankelijk zou hij dit samen met André Rouvoet doen, maar deze moest verstek laten gaan, omdat hij twee uur eerder als lijsttrekker is uitgeroepen. Alleen blijkt Van der Vlies het ook prima af te kunnen. Hij beantwoordt de vraag van één van de aanwezigen. "Hoe ik het euthanasiedebat heb beleefd? Het is een gewichtig thema. Dat is iedereen duidelijk. Een aantal mensen die voor waren hebben gezegd: 'De vraag is of je mensen het recht op de dood mag ontnemen wanneer het leiden uitzichtloos wordt.' Zo hebben de voorstanders het beleefd. Als christen ervaren wij dat God het recht op het leven heeft. Eén van de psalmen zegt: 'Mijn leven is in uw hand.' "

Hij geeft aan dat hij er moeite mee heeft dat er christenen zijn die voor euthanasie zijn: "Ik stond op de kathedraal en toen vroeg iemand van één van de linkse partijen: 'Namens welke christenen zeg je dat? Andere christenen zeggen iets anders.' Dat vond ik erg moeilijk. Moderne christenen, veel daarvan zitten toch bij het CDA. Als je zo'n thema vanuit de Bijbel benaderd is het moeilijk als anderen diezelfde Bijbel lezen en tot hele andere conclusies komen. Maar afgezien daarvan, was het een waardige discussie. Dat moet ik wel zeggen."

Ook hij geeft aan dat het lastig is om woord en daad altijd met elkaar in overeenstemming te brengen. "Het is altijd om met een christelijk getuigenis tegen andersdenkenden uit te komen. Soms breekt het zweet ons uit. Bij mij ook. Aan de andere kant moeten we toch proberen getuigen te zijn, maar wel naar het moment. We moeten niet een recept afdraaien, maar bewogen zijn. Het Bijbels getuigenis is niet perse een lange preek, maar kan bestaan uit het halen van een beker water voor iemand."

Hij verwacht niet dat de wet op euthanasie op korte termijn wordt teruggedraaid: "Wat ik verwacht van de evaluatie van de euthanasiewet? Het zal er vooral om gaan of artsen alles goed doorgeven. Als de toetsingscommissie dat vaststelt, zal er verder niet veel

Drs. Teeuw

gebeuren. In het volgende regeerakkoord zal het er ook wel in staan dat die wet wordt geëvalueerd, tenzij we opeens weer een paarse regering krijgen. De cijfers over de palliatieve zorg zullen ook niet worden tegengesproken, maar de wet zal er altijd moeten zijn voor de overige paar procent.. De eerlijkheid gebied ook te zeggen dat Borst daar veel tijd en energie in heeft gestoken. Zo zie je dat je niet altijd redt met alleen seculiere argumenten."

Over abortus zegt hij: "Bij abortus zijn de argumenten nog veel duidelijker. Hoe zie je het leven in de moederschoot? Is dat puur biologisch gezien: een klompje cellen, of is het een door God geschapen en gewild leven? De voorstanders kwamen aan met het argument wat er dan moest gebeuren als iemand werd verkracht en zwanger raakte. 'Dan maak je eerst zoiets vreselijks mee en dan zit je ook voor de rest van je leven met de gevolgen.' We hebben navraag gedaan en daaruit bleek dat zoiets zelden voorkomt, maar toch een paar keer per jaar. Maar met zo'n argument mag je niet de hele discussie kapitelen. Het zegt niets over die andere twintigduizend abortussen per jaar."

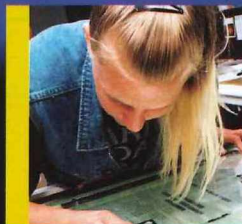
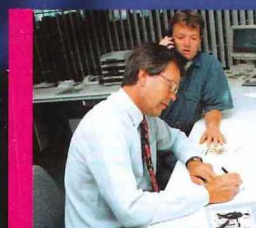
Een andere workshop wordt gegeven door Drs. Teeuw. Aan de hand van een aantal casussen maakt hij duidelijk hoe lastig de praktijk soms is.

Aan het einde van de dag kijken de meeste met tevredenheid terug. Waarschijnlijk zal de abortus- en euthanasiewetgeving niet op korte termijn worden teruggedraaid, maar de poging om het andere geluid een beetje in de schijnwerpers te zetten is gelukt. Om met de woorden van Van der Vlies te eindigen: "Feitelijk staan ideologieën tegenover elkaar en die zijn onverzoenbaar. Toch lijkt er vooral bij de jongere generatie interesse te ontstaan voor de diepste motieven van mensen. Als christenen hebben wij de wijsheid niet in pacht, maar mogen wel doorverwijzen naar de bron van alle wijsheid. Het is een grote schat als je met psalm 23 naar een atheïst mag gaan."

Perspex nummer 12:
Media

www.scholma.nl

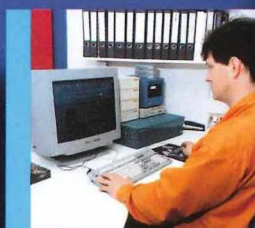
Industrieweg 4

Postbus 7

9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv